

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADİYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎN E

Yıl 10/Sayı 115/ Temmuz 1991/3.-DM

14 Temmuz'un 10. yılında

Gerilla ve halkın zafer atağı!

**Partimizin atılım çağrısı
her alanda güçlü bir karşılık buldu**

Temmuz ayı gerek dünyada, gerek Türkiye ve gerekse Kürdistan'da önemli olayların yaşandığı, dünyamızdaki hızlı siyasal, ekonomik, askeri vd. gelişmelerin daha da boyutlandığı bir ay oldu. Emperyalizmin "Yeni Dünya Düzeni" adını verdiği, dünyanın egemenlerin güç ve çıkar hesaplarına göre yeniden şekillendirilmesi çalışmalarında bu ayda önemli adımlar atıldı. Ancak emperyalizm bir yandan başını ağrıtan sorunların çözümü yolunda bir atak geliştirir, bazı kanalları açarken diğer yandan da yeni yeni sorunların cenderesi içine alınmaya başlandı. Bu açıdan değişik güçler arasındaki savaşım, çelişki ve çatışmalar bu ayda da açıktan veya alttan alta devam etti.

Geliştirilmek istenen bu "yeni düzen"de "pastadan bir parça pay alma" uğruna herşeyi yapmaya hazır olduğunu gösteren TC de bu ayda ABD ile kaderini daha fazla birbirine bağlama yolunda ciddi adımlara yönelirken, içte de çeşitli sorunlar altında bunalmaya devam etti. Bu ayda sergilediği yönelimlerle TC, çağ ve insanlık dışı konumunu bir kez daha gözler önüne sermekten kurtulamadı. Böylece, TC'nin gerçek yüzünü görmekten ısrarla kaçanlar bir kez daha yaşanan gelişmelerin ağırlığı altında kaldılar.

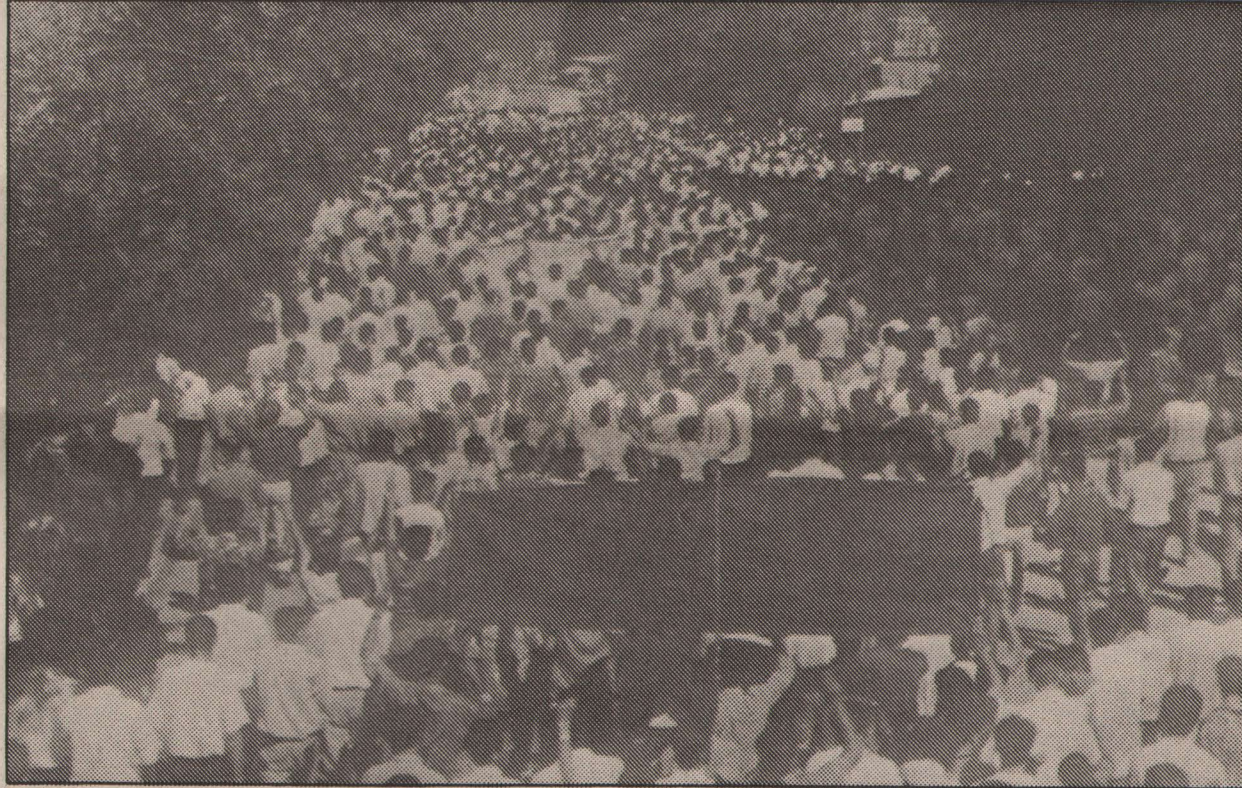
Temmuz ayında her alanda muazzam gelişmelerle yüzyüze gelen Kürdistan ise, modern ulusal kurtuluş mücadelesinde bir dönüm noktası olan 14 Temmuz Büyük Ölüm Or-

cu ruhunun halka taşınmasıyla yeni bir dönüm noktasına ulaştı. Temmuz, Kürdistan tarihinde bir kez daha ölümde yaşamı yaratmanın yüceliğine tanıklık etti. Kürdistan halkı önderlerinden aldığı bayrağı sömürgeciliğin yüreğine sapladı ve dönülmez bir biçimde zafer yemini etti.

Tüm bu gelişmelerle oldukça sıcak geçen Temmuz ayı daha da sıcak günlere, aylara yolu döşemiştir. Bu ayda yaşanan gelişmelere kısa bir göz atmak bile bu gerçeği görmek için yeterli olacaktır.

Körfez krizi ile birlikte yakıcı gelişmelerin peşpeşe yaşanmaya başlandığı Ortadoğu alanının denilebilir ki en hareketli ve dikkatlerin en çok yoğunlaştığı merkezini bu ayda Kürdistan oluşturdu. Gerek Kuzey-Batı Kürdistan'da gündün güne yükselen mücadelenin ulaştığı boyutlar, gerek Güney Kürdistan'da özerklik görüşmeleri çerçevesinde meydana gelen gelişmeler ve yeni bir oluşum olarak PAK (Partiya Azadiya Kurdistan)'ın doğuşu ve

Devamı 2. sayfada

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN değerlendiriyor:

**"14 Temmuz direnişçilerinin
anılarına ve vasiyetlerine bağlılığın
gereği, zaferi kesinleştirmektir"**

"...1982 yazı ortası, sadece yaz sıcaklığının değil, ulus için, insanlık için, partimiz için çok daha yaman bir sıcaklığın yaşandığı bir dönemdi. Bu günler, onurlu yolda var olma gücünün, cesaretinin, inancının gösterilmesi, bunun için insanda bitebilecek en son direnme haddinin, azminin, kararlılığının mutlaka sergilenmesi gereken günler olarak kendini dayatıyordu. Bu sıcak yaz günlerinde, şartlar ne kadar aleyhte olursa olsun, direnme azmi, kararlılığı ve olanakları ne kadar umut vaad etmezse etmesin, gerçekten son bir

çabayla da olsa yapılması gerekenler vardı. Herşeyden önce, o güne kadar eğer, adı pek teleffuz edilmeyen bir ülke varsa, o ülkede en kötüm bir halk yaşıyor ve de insanlar, insanlık davasında herşeylerini yitirmeye yüzyüze, orada yine de birilerinin kalkıp, "ben de insanım, henüz son sözümü söylemedim, bir şeyler yapmak gerekir" diyerek, bu yüceliği göstermesinin hayati anlam ifade ettiği veya herşeyin ona bağlandığı bir dönemde doğmuş bir gündür 14 Temmuz..."

Yazısı 17. sayfada

**Kürdistan
gençliğinin
ulusal kahramanı
Ali ÇİÇEK
mücadelemizde
yaşıyor
ve savaşıyor!**

Yazısı 23. sayfada

**PKK - MK bildirisi:
15 Ağustos
Atılımı'nın 7.
yıldönümünde
ulusal direniş
savaşını
yüksektelim!**

Yazısı 28. sayfada

Röportaj dizisi -IV-

**Ortadoğu'nun yeniden
düzenlenmesinde, halklar
karar vermelidir...**

"Kürt halkının da bu sistem içinde kesinlikle yeri olacaktır. Şimdiden barış ve güvenliğin ancak kendi kurtuluşuyla mümkün olabileceğini göstermiştir. Bence Ortadoğu'da barış ve güvenlikten bahsetmek için henüz zaman çok erkendir. Çünkü köklü sorunlar vardır. Filistin ve Kürt sorunu çok önemlidir. Yine, birçok işbirlikçi rejim vardır, bunların varlıkları barışın ve güvenliğin önünde bir tehdittir. Gericilik vardır, çagdaşlık vardır..."

Yazısı 12. sayfada

**PKK IV. Ulusal
Kongresi
belgelerinden**

**Orta
Eyalet
Raporu**

Yazısı 14. sayfada

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaş değerlendiriyor:

**SIYASAL MÜCADELEYE YAKLAŞIM
VE GÜNEY KÜRDİSTAN'DAKİ
ÖZERKLİK GÖRÜŞMELERİ ÜZERİNE**

Kürdistan'daki gelişmeler, siyasi düzeyde ve çözümleyici nitelikte hız kazanmış bulunmaktadır. Yakın tarih bir kez daha dile geliyor. Irak rejiminin karakteri ve son Körfez Savaşı nedeniyle dünyanın belli başlı emperyalist ülkeleri işgale girişiyor. Güney'deki bu işgal, BM kararları doğrultusunda kaldırılarak Kuzey-Batı Kürdistan'a kaydırıldı ve gerçekten çok çelişkili bir duruma gelindi. Güney'de katliam tehlikesi altındaki halk, çok hesapsız bir ayaklanma ve ardından çok hesapsız bir kaçışa yöneldi. Bu, dünyada eşine ender rastlanan ve tüm dünyanın dikkatini çeken biçimde bir kaçış oldu. Sonuç, kurtuluşu müttefik askerlerinin himayesinde arayan ve bundan medet uman işbirlikçi önderliğin onların bütün gücüyle doğrultulmaya çalışılmasıdır. "Koruma" adı altında askerler geldi ve Kürdistan, belki de dünyanın hiçbir ülkesinin işgaline benzemeyen bir işgal statüsü altına alındı. "Bir görev anlayışıyla geldik, gidiyoruz, yerimizi Birleşmiş Milletler'e bırakacağız" deniliyor. Bazı çevreler ve anlayışlar da, "Aman gitmeyin, giderseniz kaçarsınız", "Yaşasın Bush" diyerek kendilerini böyle dile getiriyor.

Sözümüne rejimin amansız düşmanları, özerklik görüşmelerine bu temelde oturdular. Eski özerklik görüşmeleri tekrar gündemleşti. Aslında halkın pek de bağlı olmadığı bu örgüt ve önderlikler, daha dün kadar "şöyle canavar, şöyle faşist, kan dökücü" dedikleri rejimin önderliğiyle kucaklaşıp öpüşüyorlar. Bunun yadırganacak fazla yönü de yoktur. Biz, bunların "canavar, faşist" edebiyatına da fazla değer biçmiyorduk; dolayısıyla bu kucaklaşma ve öpüşmeye de fazla değer biçmeyeceğiz. Bizi daha çok ilgilendiren gerçeklerdir; halkın temel çıkarları açısından gerçeklerin dile getirilmesidir.

Devamı 7. sayfada

14 Temmuz'un 10. yılında Gerilla ve halkın zafer atağı!

Baştarafı 1. sayfada

gerekse Kürdistan'a konumlandırılan "Çekiç Güç"ün etrafında süren tartışmalar ve gelişmeler Kürdistan'ı canalıcı bir odak haline getirdi.

Kuzey-Batı Kürdistan'da Türk sömürgecileri ile yaşanan savaş çok önemli gelişmeler ortasında sürüp gitmekteydi. Ulaşılan aşamada, sonuç alıcı yönelimler daha da yakıcılık kazanmış bulunmaktaydı. Döneme etkin bir şekilde damgasını vuran güç, gelişmelerin inisiyatifini ele alabilecek ve karşı tarafa belirleyici nitelikte darbeler vurarak politikasını hakim kılabilirdi.

İşte bu ortamda Türk sömürgecileri kendileri açısından sonuç alıcı yöntem olarak dizginsiz bir terörü görüp Kürdistan halkının mücadelesine çeşitli biçimlerde destek veren, legal kuruluşlar bünyesinde yer alan aydın yurtseverlere yönelik kompolar geliştirmeye başladılar. Kürdistan'da o güne dek daha çok kırsal alanda yaşanan "ölüm mangaları"nın terörü bu kez kent merkezlerinde geliştirilmeye başlandı. Amaç, başta aydınlar olmak üzere, mücadeleye yeni bir etkin güç olarak hızla akan şehir kitlelerini sindirmek, kırsal alandan sonra kaybetmekle yüz yüze geldiği şehirlerde son bir hamleyle otoritesini korumaktı. Bu saldırılar şüphesiz ki dışardan da kendine dayanaklar oluşturmuştu. Haziran ayı içinde gerçekleştirilen Sosyalist Enternasyonal Konsey toplantısında alınan "terör yöntemlerinin" mahkum edilmesi, daha açık deyimle, Kürdistan ulusal kurtuluş savaşının mahkum edilip ezilmesi kararı TC'ye sunulmuş açık bir çekti. Ve TC şimdi "terörizme karşı mücadele" adı altında Kürdistan halkına karşı dizginsiz bir terör geliştirirken bu açık çekten de güç alıyordu. Diğer taraftan, "Çekiç Güç" adı altında Kürdistan'a konumlandırılmakta olan emperyalist güçlerin varlığı, TC için, hem halkımızın gözünü korkutup onu sindirmede ve hem de sıkıştığında güç almada umut bağladığı bir olguydu. Nihayet TC'yi terörü böylesine dizginsiz bir biçimde devreye sokmaya iten bir neden de, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı tüm yöntemleri birbir sonuçsuz kalan sömürgecilğin çöküşün verdiği çığırnlıkla terörü bir çıkış yolu olarak görmesiydi. Ancak terörün çıkmazının görülmesi için çok zaman geçmeyecekti...

Partimiz PKK, içinden geçilen sürecin mücadelenin geleceği açısından büyük önem taşıyan bir süreç olduğunu tespit ederek 9 Temmuz'da Merkez Komitesi'nin imzasıyla bir bildiri yayınladı. Bildiride, sürecin özellikleri vurgulanıp, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini boğma planlarına dikkat çekiliyor ve tüm bunları boşa çıkarmanın direnişi yükseltmekten geçtiği ifade edilerek her alanda atağa geçme çağrısı yapıyordu. Bildiri, görevleri kısaca şöyle belirliyordu:

"Düşmanın yönelttiği bu çok yönlü ve kapsamlı saldırı ve tehditlere Partimiz ve halkımız tarafından verilecek yegane ve en doğru yanıt, çok yönlü ve kapsamlı bir genel direniş hamlesi başlatmaktır. Halk savaşının basitten karmaşığa bütün yöntemlerinin ustaca kullanılacağı bir devrimci hamle, karşı-devrim cephesinin tüm saldırı ve imha planlarını mutlaka boşa çıkaracak ve alt edecektir."

Bunun için kitlesel planda sömürgeci devlet terörünü grev, gösteri, yürüyüş, kepenk ve kontak kapama eylemleri, açlık grevleri, iş yavaşlatma ve durdurma eylemleri, büyük cenaze törenleri ve benzeri çok çeşitli biçimlerde protesto etmek; faşist Türk sömürgecilerinin her terör uygulamasını serihildanlarla karşılamak ve içerisinde bulunduğumuz tarihi süreçte kitlesel devrevi serihildanları süreklileştirmek ve tırmandırmak esastır."

Halkımızın bu tarzda bir kitlesel ayağa kalkışına ve serihildanlara Halk Kurtuluş Ordumuz ARGK'nin de mutlaka gerekli yanıtı vereceği kesindir. Nitekim 1984'te Eruh ve Şemdinli baskınlarıyla 15 Ağustos Atılımı'nı başlattığı gibi, Ordumuz, 1991 Temmuz'unda gerçekleştirdiği Cizre, Silopi ve Şırnak merkezleri baskınlarıyla da gücünü, otoritesini ve etkinliğini bir kez daha kanıtlamakta, aynı zamanda yeni atılım sürecinin başladığını da müjdelemekte ve tüm halkımızı bu sürece katılmaya çağırılmaktadır."

Partimizin bu çağrısı Kürdistan zemininde, metropol alanlarda ve yurtdışında halktan muazzam bir karşılık buldu. 10 Temmuz'da Amed'de 100 bin Kürdistanlının katılımıyla gerçekleştirilen serihildan sadece dönemin değil, Kürdistan tarihinin en büyük kitlesel eylemi olma sıfatını kazandı. 100 bin yürek, 100 bin beyin aynı amaçta kenetlendi, aynı sloganlar haykırıldı, aynı mücadele azmi dile getirildi. Bu muazzam kitlesel eylem sömürgeciler, emperyalistler ve onların işbirlikçilerine Kürdistan halkının iradesini PKK'den, Başkan APO'dan ve bağımsızlıktan yana konuşturduğunun haykırılmasıydı; katliamlarla sonuç alma, mücadeleyi ezme ve halkı sindirme politikasının iflasının belgesiydi. Kürdistan'ın artık geri döndürülemez biçimde zafere akışının ilanıydı. İşte bu nedenlerden dolayı, Amed serihildanı Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinde bir dönüm noktasının ifadesidir.

Amed serihildanı ardından, gerek partimizin atılım çağrısına cevap vermek, gerek sömürgecilerin katliamını lanetlemek ve gerekse 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu Direnişi'nin 10. yıla girişini selamlamak amacıyla Kürdistan'da, Türkiye metropollerinde ve Avrupa alanında muazzam bir eylemlilik gerçekleştirildi. Kürdistan zemininde, kentlerde yaygınca kepenk kapatma eylemleri, açlık grevleri ve çeşitli kor-san gösteriler gerçekleştirilirken, kırsal alanda köylülüğün binlerce kişilik kitleler halinde ilcelere yürütmesi bunu tamamlıyordu. Metropollerinde çeşitli gösteriler, açlık grevleri, bombalama eylemleri gerçekleştiriliyordu. Avrupa alanı ise bugüne kadarki en büyük ve yaygın eylemliliklerinden birini yaşıyor, eşi görülmemiş sayıda katılımı 100'ü aşkın merkezde ve kitlesel olarak açlık grevleri gerçekleştirilirken, sömürgecilerin çeşitli kurum ve kuruluşlarına yönelik işgal etme vb. eylemler de geliştiriliyordu. Kürdistanlılar bulundukları her alanda ve her biçimde mücadeleye kalkmış, davalarıyla bütünleşmişlerdi. Bu gerçek, öncünün, Partimizin Kürdistan'daki muazzam etkinliğinin, inisiyatifinin, otoritesinin bir kanıtı oluyor; dost ve düşmana anlamlı mesajlar iletliyordu. Kürdistan halkının öncünün bir işaretleriyle neler yapabileceği ve da-

vasını ne denli bağlılıkla yürüttüğü açıkça gözler önüne seriliyordu.

Sürece gerilla da aynı etkinliklerle katılıyor; Kürdistan'ın dört bir yanında eylem üstüne eylem geliştirerek düşmanı darbeliyordu. Düşman güçleri sadece kırsal alanda değil kent merkezlerinde de daha yoğunca hedeflenmeye başlanmış, kentler üzerindeki gerilla otoritesi daha da yakıcı ortaya konmuştu. Bu da sömürgecilerin, halk üzerinde katliam tehdidiyle gerillaya geri adım attırma politikasının boşa çıkarılması, daha yüksek bir eylemlilikle cevap bulmasıydı.

Amed serihildanının boyutları ve burada sergilenen sömürgeci katliamın pervasızlığı sadece halkımız ve dostlarını değil düşman cephesini de derinden etkiledi. Devlet terörünün bu denli açıkça sergilenmesi bir yandan sömürgecilerin döneme dayattıkları taktiği açıkça gözler önüne sererken, diğer yandan da düşman cephesindeki çeşitli çevrelerin Kürdistan sorununun çözümüne nasıl yaklaşılması gerektiğine dair tartışmaları yeniden geliştirmelerine yol açtı.

ANAP'ın kurtarıcısı olarak piyasaya sürülen yeni TC Başbakanı

kurtuluş mücadelemizin kaybetmesi mi olur, yoksa onların çöküşü mü derinleşir? Bunu bugüne kadarki gelişmeler yeterince ortaya koymuş bulunuyor. Zaten Özal'ın bu sözlerinden iki gün önce Güney Kürdistan'daki gerilla kamplarına yönelik geliştirdikleri yeni bir saldırıda büyük kayıplar vererek bir kez daha hezimete uğramaları bu gözükantı saldırganlıkla bir sonuca varamayacaklarının yeni bir kanıtı oluyordu.

TC'nin "Kürt politikası"nın çıkmasını bilen ve sürekli uyarılarla "Misak-ı Milli"yi korumaya çalışan gazeteci M. Ali Birand da bir kez daha sorunun "terörle mücadele" çerçevesinde ele alınamayacağını vurgulayarak şunları yazıyor:

"Diyarbakır olaylarını 'birkaç tahrikçinin eseri' olarak görüp, yurt içi ve yurtdışındaki bazı soyut mihrakları sorumlu tutmakla yetinir ve olayın derinine inemezsek büyük hata etmiş oluruz."

Kimin tarafından tahrik edilmiş olursa olsun, Diyarbakır'da bir halk hareketi yaşanmıştır."

Bu, sadece PKK ve Apo'nun becerisi değildir. Güneydoğu'daki durum PKK ve Apo'yu çoktan aşmış-

Mesut Yılmaz, *"Bölücü tahriklere kapılanlar bunun sonucuna da katlanacak, hesap vereceklerdir"* diyerek, devlet terörünü açıkça savunuyor ve sürecini ilan ediyordu. Aynı tutumu gösteren Cumhurbaşkanı Turgut Özal da Amed'de yaptığı konuşmada, *"Ülkenin bölünmesine göz dikenlerin başı ezilir... Hele bunu, terörle yapmak isteyenlerin kafası on kere ezilecektir... PKK'nin Suriye'den ve Avrupa'dan destek gördüğünü çok iyi biliyoruz. Bu gibi terör örgütlerini ezmek, Türkiye için mesele değildir. Kolaydır. Onları, ilerinde vururuz. Lübnan'ın göbeğinde, Irak'ta vururuz. Bunu da açıkça gösteririz. Bunu açık söylüyoruz. İnsafımız olmayacak. Bu işle uğraşanlar, teker teker vurulacak."* (26 Temmuz, Hürriyet) Kana susamış bir vampirin çığlıklarını andıran bu çanhıraş feryatlar TC'nin halkımıza ve onun öncüsüne karşı nasıl kanlı emeller güttüğünü yeterince ortaya koyuyor. Ama sonuç, iddia ettikleri gibi, "terör" diye niteledikleri ulusal

tır. Yavaş yavaş siyasi bir ölçü ve bunu destekleyen geniş bir halk tabakası söz konusudur."

Yani sorun sadece terörle mücadele çerçevesinde ele alınamaz. Olaylar içinde görülen milletvekili-ri veya başkalarının susturulması, hapsedilmesi, söz haklarının yok edilmesiyle çözüm bulunamaz."

Hastalık, giderek hızla halk arasında yaygınlaşmaktadır."

Bu sözleriyle, Kürdistan ulusal kurtuluş davasının artık halka malolduğunu itiraf eden Birand çözüm için de şunları öneriyor:

"Bunu önlemenin tek yolu, güvenlik boyutunun yanısıra bu insanların gerçekten ne istediklerini iyi anlamak, gereksinmelerini karşılamaktır..."

Birçok düşünür ve yazarın daha önce belirttikleri gibi, HEP il başkanını öldüren kişilerin bulunması şarttır. Kim olursa olsunlar, kimden emir almış olurlarsa olsun, sorumlular mutlaka ortaya çıkarılmalı ve cezalandırılmalıdır."

Ardından da, sadece hükümet

değil, ülkenin tüm ağırlıklı (muhalefetinden üniversitesine, basından yargısına kadar) kesimlerinin, geniş bir tartışma ortamı içinde yeni bir politika, yeni bir yaklaşım üretme çabasına girmesi gerekmektedir." (14 Temmuz, Milliyet)

TC'nin Kürdistan'daki gelişmelere müdahalede yeni yol ve yöntemler geliştirmesi gereği, başka köşe yazarlarınca da dile getiriliyor. Dikkat çeken yön, bütün bunların PKK'nin imhası noktasında birleşirken, reformist Kürt "aydınları"nın da örnek göstererek ve överek bunların yaklaşımlarının tehlikesiz olduğu, dolayısıyla bunlar desteklenerek belli çözümlere gidilebileceği görüşünü savunmalarıdır. İşte bazı örnekler...

"Sadece Diyarbakır olayları nedeniyle değil, bunun da ötesinde, Güneydoğu'daki terörün uzantıları zaten yıllardır inceleniyor. Burada ilgi çekici bir nokta var. Örneğin, Tark Ziya Ekinci ya da Mehmet Ali Aslan gibi 'Kürt aydınları' değişik toplantılarda yaptıkları konuşmalarda 'hiçbir biçimde PKK terörünü desteklemiyor, hiçbir biçimde terörle Kürt sorununun çözüleceğine inanmıyor.' Terör terördür. Nokta. Bu kadar yalın ve gerçek. Terörle de sonuç alınamaz. Nokta. Bu kadar yalın ve gerçek. Ne var ki, terör gerçeğini görmek ve ona karşı çıkmak, Kürt sorununun varlığını görmezlikten gelmekle eşit değil. Yıllar yılı yapılan hataya şimdi yenileri ekleniyor. Aslında, 'Türkiye Cumhuriyeti Devleti yıllar yılı Kürt sorununu nasıl görmezlikten geldiyse ve sorunu sadece bölücülük açısından' inceleme gereği duyduysa, orada yaşayan insanların da bazı hakları olabileceğini düşünmek istemiyor. Bu konuda en akli başında sözleri, konunun uzmanı ve artık vazgeçilmez isimlerinden biri olan bölge valisi Hayri Kozakçıoğlu söylüyor: 'Kürt sorununda ulusal bir politika izlenmeli ve ulusal bir uzlaşma sağlanmalı.'"

Bunun bir adım ötesi daha var. Aslında, Türkiye Cumhuriyeti Devleti bölge halkına şunu çok iyi anlatmalı ki 'Sorun terörle çözülmez, dolayısıyla PKK teröründen yana olmak ya da PKK terörüne sempati duymak sorunu daha da çözülmez noktalara iter'. Üstelik, aynı düşünceyi savunan Kürt aydınları ortadayken..." (Yalçın Doğan, Milliyet, 15 Temmuz)

Tercüman gazetesinin ırkçı-faşist köşe yazarı Taha Akyol da, 13 Temmuz tarihli yazısında *"Bu kıskırtmalar nereye gider, kime yarar? Işıklar'ın döküntü Marksizmini de, PKK'nın döküntü Dünya türü şiddet fanatizmini de geride bırakmış olan ve kendisini 'liberal-demokrat Kürt aydını' olarak niteleyen Av. Zeki Okçuoğlu'ndan bahsetmek isteriz"* diyerek, Okçuoğlu'ndan, *"... Kürtler'in Batı'ya ihtiyaçları var. Herşeye rağmen Türkiye Batılı bir devlettir. Kürtler bu süreci ancak Türkiye ile birlikte yakalayabilir"* şeklinde biten bir alıntı yapıyor.

Kürt küçük-burjuva reformist ve işbirlikçilerinin, üstelik isim de verilerek böylesine örnek gösterilme-ri, hem de HEP gibi yasal ve düzenin sınırları çerçevesinde faaliyet gösteren legal bir partinin kapatılması çığlıkları arasında ve ona alternatif olarak öne sürülmeleri ibret verici ve çarpıcıdır. Partimizin birçok değerlendirmesinde dikkat çe-

kilen, uşak bir reformist oluşumun ulusal kurtuluş mücadelemize alternatif olarak çıkarılmak istendiği yönündeki tespitlerin doğruluğu bir kez daha görülüyor. Talabani'nin TC yetkilileri ile temasları, demeçleri, yine yurt dışında yıllardır bir yandan Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin kazanımlarını pazarlayıp diğer yandan ona düşmanlıkta sınır tanımayan tescilli bir Kürt küçük-burjuva örgütün TBKP türü bir geri dönüş hazırlığı içinde olduğu yolundaki işaretler TC'nin ulusal kurtuluş mücadelemize karşı ne gibi "alternatif"ler üzerinde durduğunu gösteriyor. Ancak PKK önderliğindeki mücadele böylesine güçlüyken, ne kadar sonuç alabilecekleri konusunda sömürgeciler de büyük bir tedirginliği yaşıyorlar.

Sömürgecilerin ulusal kurtuluş mücadelemiz karşısındaki çıkmaz ve tedirginlikleriyle Kürdistan'a konumlanmak üzere çağırdıkları "Çekiç Güç" de bu süreçte resmi bir takım işlemlerin de tamamlanmasıyla kesin olarak topraklarımıza yerleşti. Silopi ve Batman'da konumlandırılan emperyalist güçler içinde ABD, İngiltere, Fransa, İtalya, Hollanda ve Belçika askerleri yer alıyor. "Çevik Güç"e ayrıca sömürgeci Türk askerleri de üçte bir oranında katılıyor.

Temmuz ayı başında aynı gecede Şırnak, Siirt ve Cizre'nin yanı sıra, "Çekiç Güç" karargahının bulunduğu Silopi'de de başarılı ARGK eylemlerinin yapılması, emperyalist güçleri tedirginliğe sürükledi. En azından Kürdistan'da kendilerini babalarının çiftliğinde gibi hissedemeyeceklerini ve dikkate almak zorunda oldukları bir güç bulunduğunu anladılar. Sonraki günlerde, "Çekiç Güç"ün ABD'li komutanı Shalikhvili, gazetecilerin sorularını yanıtlarken, dolaylı biçimde bunu itiraf ediyor, PKK ile çatışma gibi bir amaçlarının olmadığını belirtiyordu. Bu açıklama sömürgecilerin tepkisini çekmiş olmalı ki, bir süre sonra Kozakçıoğlu ile yaptığı görüşmenin ardından bu kez de "PKK diye bir örgüt tanımadıklarını" söylüyordu.

"Kürtleri Irak'ın yeni bir saldırısından koruma" iddiasıyla Kuzey-Batı Kürdistan topraklarına konumlandırılan "Çekiç Güç"ün esas hedefinin Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi olduğunu daha önceki çeşitli yazılarımızda dile getirmiştik. Bu temel hedefin yanı sıra, Irak'a karşı yeni bir müdahalenin gerçekleştirilebileceği yolunda son dönemlerde giderek artan işaretler de bulunmaktadır. Körfez Savaşı'ndan sonra çeşitli yaptırımlarla Irak'ı nefes alamaz hale getiren ABD, son günlerde Irak'ın nükleer programını tam olarak açıklamaması ve BM kararlarına harfiyen uymaması halinde yeni bir müdahaleye girişeceği yolunda tehditler yapmaktadır. Bu yeni müdahalenin Saddam'ı devirmeyi amaçlayacağı ifade edilmektedir. Tüm bunlardan da görülmektedir ki, Ortadoğu'ya emperyalist çıkarlarını iyice egemen kılmak için asker çıkararak ABD emperyalizmi, amaçlarına ulaşmadan ya da halkların devrimci zoru ile sökülüp atılmadan Ortadoğu'dan kolay kolay çıkmayacaktır.

Güney Kürdistan da bu süreçte bir dizi gelişmeye sahne oldu. Saddam'la özerklik görüşmelerinde üzerinde uzlaşılan metin, Kürdistan Cephe'nin tüm yetkilileri ile aşiret reisleri tarafından ele alınıp uzun tartışmalar sonucu, sınırları dar bulularak yeni görüşmeler için karara varıldı. Emperyalist güçlerin yetkililerinin de dışında kalmadığı bu süreç sonunda Saddam'la yeni bir görüşmeler turu başlatıldı.

Ancak görüşmeler sürerken Süleymaniye ve Erbil'de peshmergeler

ile Saddam'ın ordu güçleri arasında, yüzlerce kişinin ölmesi, binlercesinin yaralanması veya esir alınmasıyla sonuçlanan kanlı çatışmalar yaşandı. Hemen devreye giren IKDP lideri Mesut Barzani çatışmaları, özerklik görüşmelerini baltalamak isteyen güçlerin kışkırttığını belirtti. Irak da İran'ı gizli ajanlar sızdırarak çatışma çıkartmakla suçladı. İran suçlamayı reddetti. Bu gelişme, Irak'la Güney Kürdistanlı güçlerin ne kadar kaygan ve güvensiz bir zeminde anlaşmaya çalıştıklarını ortaya koyarken bir özerklik anlaşmasının ömrünün ne kadar uzun olabileceği konusunda da kafalardaki soruları derinleştirdi.

Saddam'la görüşmeler Barzani liderliğinde sürdürülürken, YNK lideri Talabani de TC ile görüşmelerine yeni bir halka ekledi. Bir süre önce Özal, İnönü ve TC Dışişleri Bakanı ile görüşen Talabani Temmuz ayının son günlerinde de sömürge valisi Kozakçıoğlu ile görüştü. Amed serihildanında katledilenlerin kanı dahi kurumadan ve tek kelime ile olsun bu katliamı anmadan Amed'de Kozakçıoğlu ile görüşen Talabani'nin bu görüşmesinin içeriği ile ilgili basına hiçbir açıklama yapılmadı. Bu görüşmenin ardından İstanbul'a geçen Talabani'nin "tedavi için kısa süre bir hastaneye yattığı" bildirildi. Özal da aynı

sırada "gözünden tedavi olmak için" İstanbul'daydı. Özal ile görüşmeyi umduğunu söyleyen Talabani'nin bu görüşmeyi gerçekleştirip gerçekleştirmediği basına yansımada. Türkiye'den ayrıldıktan sonra Talabani İngiltere, Fransa ve Almanya'yı dolaşıp devlet yetkilileriyle görüşmeler yaptı.

Diğer taraftan Güney Kürdistan siyaset sahnesine yeni bir güç olarak çıkan PAK geniş yankılar uyandırdı. İlkel-milliyetçi ve reformist güçlerin eleştirisi temelinde ve bağımsızlık hedefiyle yola çıkan PAK, Güney Kürdistan'da ilk kez klasik önderliklerin aşılması umudunu da yaratıyor. Diğer güçlerden ve kitlelerden PAK saflarına yoğun bir akışın olduğu, PAK'ın gerilla mücadelesi vermek amacıyla eğitim faaliyetleri yürüttüğü bildiriliyor.

Kürdistan'da gelişmeler giderek hız kazanırken ve saflar netleşirken içine girilen süreçte her gücün amaçlarına ulaşmak için daha somut adımlar atacağı da görülmektedir. Kürdistan açısından önemli gelişmelerin yaşanacağı bir sürece doğru hızla yol alınmaktadır. Şimdiden bu sürecin net olan bir yönü var, o da; tarih sahnesinde sürekli yenilmiş olan güçlerin değil, yeni, dinamik ve gelişmeyi temsil eden güçlerin süreçte damgasını vuracağıdır. Tüm gelişmeler bunu ortaya koymaktadır.

Savaş'ındaki uygulamalara uygun olarak yeniden düzenlemek istiyor ABD. Bu öneriden amaç, ABD'nin Türkiye'deki İncirlik Hava Üssü'nü, yine Kürdistan'daki Batman ve Muş üslerini Ortadoğu'ya yönelik olarak sürekli kullanabilecek serbestiyi kazanması. Türkiye'nin NATO sınırları dışında da ABD'nin amaçları doğrultusunda askeri kullanıma açılması demek olan bu öneri kabul edilirse, Türkiye Ortadoğu halklarına karşı sürekli kullanılabilen bir ABD üssüne dönüşmüş olacak. TC'nin bu öneriyi kabul etmemesi olanaksız görülüyor.

ABD Başkanı Bush, ziyareti sırasında Özal'ın yanı sıra TC Başbakanı Mesut Yılmaz ve muhalefet liderleri İnönü ve Demirel ile de görüştü. Tüm görüşmelerinde özenle vurguladığı bir nokta, bağımsız bir Kürdistan'a karşı olduğuydu. Böylece Bush müttefikini en hassas olduğu noktada rahatlatmış oluyordu.

Bush'un ziyaretinde üzerinde durulan konulardan biri de Kıbrıs sorunu. Türkiye'ye gelmeden önce Yunanistan'a da resmi bir ziyaret gerçekleştirmiş bulunan Bush, gezisinin önemli hedeflerinden biri olarak, Kıbrıs sorununun çözümü için karşı yaratmayı ele almaktaydı. Nitekim yapılan görüşmeler ardından, önümüzdeki aylarda Amerika'da Özal'ın önerdiği tarzda, Yunanistan ve Türkiye ile Kıbrıs'ın iki ayrı kesiminin temsil edileceği 4'lü bir zirve yapılacağı açıklandı. ABD'nin Ortadoğu'ya yönelik olarak TC'den alacağı tavizler

ürken hükümetin, Zonguldak Direnişi'nden de ders alarak daha baştan ücretlere zam yapması, bir açıdan işçi sınıfının gücünü ortaya koyarken diğer açıdan da Yılmaz önderliğindeki ANAP'ın seçim yatırımlarından biriydi. Yıllardır uyguladığı ekonomik politika ile enflasyon canavarını yaratan Özal'ın işçilerin ücretlerine zam yapılmasını enflasyonu arttıracak bir adım olarak nitelendirip işçi eylemliliğine "edepsizlik" demesi büyük tepki ve nefretle karşılandı. Halk kitlelerine en küçük bir yaşam hakkını çok gören bu kokuşmuş zihniyetin yerlebir edilmesi ancak halkın kendi haklarına her koşulda sahip çıkmasıyla mümkün.

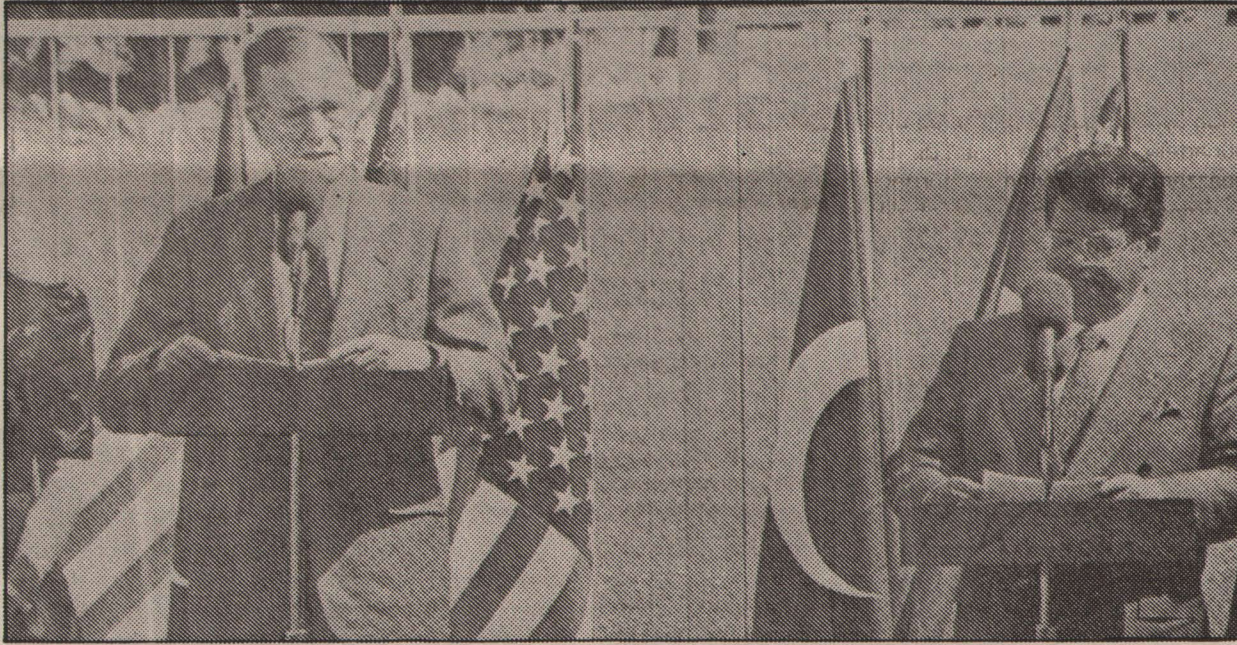
Temmuz ayındaki bir diğer gelişme de, eşitlik ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle yapılan itiraz üzerine, şartlı tahliyeden yararlanma hakkının 146. maddeden yargılananlar için de geçerli kılınarak yüzlerce tutsağın daha saliverilmesi oldu. Bu yeni kararlar, cezaevlerinde yalnızca 125. maddeden yargılananlar, yani "bölücülük"ten yargılanan PKK'li savaş esirleri kalmış oluyor. TC'nin uluslararası kuruluşlara başvurarak, "Doğu ve Güneydoğu'da insan haklarını askıya aldığı" alenen ilan eden bir devlet olduğu hatırlanacak olursa, eşitlik ilkesini Kürdistanlılar için geçerli saymaması anlaşılır bir tutum olacaktır! Böylece TC, "bölücülük", "ayrımcılık" sıfatlarını en iyi kendisinin temsil ettiğini bir kez daha gözler önüne sermiş bulunmaktadır.

Defalarca pişmanlık yasaları çıkarak, PKK'lileri ilkelerinden ve davalarından vazgeçme karşılığında affetmeye çağıran TC, şimdi de silahlı mücadeleden vazgeçmesi temelinde PKK'yle anlaşabileceği mesajını gönderiyor. Savaş esiri yoldaşlarımızı ise elinde bir pazarlık kozu olarak tutuyor. Aynı zamanda da bu çizgide devam ettiği sürece çok sert karşılık bulacağı mesajını veriyor. TC bu kokuşmuş politika-sıyla sadece kendi iğrenç yüzünü teşhir etmiş oluyor. PKK ve PKK'liler bu şantajlara boyun eğmediklerini ve af dilemediklerini, aksine esas yargılayan güç olduklarını ve hesaplarını mutlaka soracaklarını defalarca göstermişlerdir, bundan sonra da göstereceklerdir.

TC'nin şartlı salıverme uygulamasının tam bir tuzak olduğu açıktır. Böylelikle TC, taslimiyetçiliği körüklemeyi, reformizme kapıyı ardına kadar açmayı ve direnişçiliği öldürmeyi hedefliyor. Terör yasası ile birlikte sorgusuz-sualsiz infazların hız kazanması, direnen devrimcilerin operasyonlarda çatışma adı altında alçakça kurşuna dizilmeleri bunun açık kanıtıdır. TC devrimciliğe, direnişçiliğe yaşam hakkı tanımıyor. Devrimcileri, direnişçileri tutuklayıp yargılamayı dahi göze almıyor; onlara bir tek hak tanıyor: Ölüm! Oysa diğer yandan da yıllardır cezaevlerinde tuttuğu bir kısım devrimciyi salıvererek bir yandan toplumda kendisine bir sempati yaratmaya çalışırken esas olarak da şu mesajı veriyor: Bakın, size yaşam hakkı verdim, bana minnettar olmalısınız. Nankörlük yapmayın! Aynı şekilde şunu söylemekten de geri kalmıyor: Devrimcilikte ısrar etmenin gideceği tek yer var: Cezaevi ya da ölüm! Seçiminizi doğru yapın; devrimciliğe değil, reformculuğa ve taslimiyetçiliğe gelin!

TC'nin bu sinsî oyununu da boşla çıkarmanın bir tek yolu var: Kürdistan ve Türkiye'de devrimci mücadeleyi daha da yükseltmek! Devrimciler yalnızca kendi onurları için değil, ilkelerinin onuru ve yaşam için de bu sorumlulukla karşı karşıya olduklarını unutmamalıdır. Öyleyse görev başına...

TC dizginsiz bir halklar düşmanlığına yürüyor

Temmuz ayı içinde Türkiye gündemini en çok meşgul eden olaylardan biri, Bayram gazetesinde yer alan bir haber oldu. Habere göre, TC Genelkurmay Başkanı Güreş, Cumhurbaşkanı Özal'ı ziyaretinde, ordudaki rahatsızlıkları dile getirerek bir erken seçime gidilmesi gerektiğinden söz etmiş. Özal da bunun bir muhtıra mı olduğunu sormuş. Güreş ise sadece bir arzunun ifadesi olduğunu belirtmiş. Bu haberin yayınlanmasıyla birlikte dört bir yandan "yeni bir darbe tehlikesi mi?" soruları ve tartışmaları yankılandı. Hem Özal ve hem de Güreş haberi yalanladılar ama kamuoyu pek de ikna olmuş gibi görünmedi. Ortalığı saran heyecan ve tedirgin tartışmalar, Türkiye'nin o çok övündüğü demokrasisinin ne kadar güvenirli ve inanılır olduğunu bir kez daha gözler önüne serdi. Ancak asıl önemlisi, darbeden yalnızca bir gece yarısı müdahalesini anlayan geniş kesimlerin o türden yeni bir darbeye gerek kalmaksızın zaten devletin alttan alta düzenlemelerle dört başı mamur bir askeri faşist diktatörlük olduğunu görememeleri ya da görmek istememeleri. Peşpeşe çıkarılan SS Kararnameleri ve Terör Yasaları'yla her türlü insan hak ve özgürlüklerinin ayaklar altına

alındığı, insan hayatının hergün işlenen resmi cinayetlerle hiçe sayıldığı, ekonomik, sosyal, siyasal her alanda dizginsiz bir çürüme ve bunalımın yaşandığı dikkate alındığında bir darbenin yapacaklarının zaten yürlükte olduğunu görmek zor değil. Bu tür tartışmalar bu açıdan TC'nin mevcut gerçeğini farklı göstermeye hizmet etme gibi bir rolü de oynuyor.

Bir diğer önemli gelişme, ABD Başkanı George Bush'un 32 yıl aradan sonra Türkiye'yi ziyaret eden ilk ABD Başkanı sıfatıyla Türkiye'ye gelmesiydi. Gerek Türkiye ve gerekse ABD açısından önem taşıyan bu ziyaret ile TC-ABD arasındaki stratejik işbirliği yolunda önemli adımlar atıldı. TC açısından mevcut ANAP iktidarı ve Özal'a siyasi ve maddi olarak taze kan verip ömürlerini uzatma, Türkiye'nin dış itibarını artırma, askeri destek verme gibi yararlar sağlayan ziyaret esas olarak da ABD'nin çıkarlarına hizmet etti. ABD Ortadoğu'ya yönelik politikalarında bir sıçrama tahtası olarak gördüğü Türkiye'ye bu rolünü oynatmada önemli avantajlar sağlayan adımlar attı. 18 Aralık 1991'de süresi dolacak olan Türk-Amerikan Savunma ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması (SEİA)'nı Körfez

karşılığında Kıbrıs sorununun çözümünde Türk tarafını biraz daha dikkate alması bekleniyor.

Türkiye'yi "ikinci evi" olarak nitelleyen Bush, her ne kadar Özal ve şürekası tarafından büyük bir dalkavuklukla el üstünde tutulduysa da kendisini bu "ev"de istemeyenler daha çoktu. Nitekim emperyalizmin bu eli kanlı katilini Türkiye'de istemeyen devrimci-demokratik ve ilerici güçler çeşitli gösterilerle, bildirilerle, afişlerle, bombalama eylemleriyle Bush'un gelişini protesto ettiler.

Türkiye, Kürdistan ve Ortadoğu halklarına karşı yeni komplo ve saldırıların planlandığı TC-ABD görüşmelerinin en yakın sonuçlarından birisinin Irak'a karşı yeni bir saldırı hareketi düzenlenmesi olacağı sanılıyor. Körfez Savaşı'ndaki tutumundan dolayı Bush ziyaretiyle ödüllendirilen ve sayısız "aferin" alan TC'nin yeni bir harekatta daha da aktif rol alması bekleniyor.

Türkiye'deki işçi eylemliliğinde de önemli kıpırdanışlar yaşandı. Toplu sözleşmeleri yaklaşan ve istedikleri ücret verilmezse greve gideceklerini açıklayan 400 bin işçinin zam talepleri hükümetçe kabul edildi. İşçi sınıfının çığ gibi büyüyecek eylemliliğinden ve sonuçlarından

Kürdistan tarihinde bir dönüm noktası

AMED SERÎHILDANI

Başararı 1. sayfada

18 Haziran günü, Amed (Diyarbakır)'de eski HEP İl Başkanı **Av. Mustafa Özer**'in arabasına bomba konularak araba havaya uçuruldu. Aynı gün, Cizîra Botan (Cizre)'da gözaltına alınan **İbrahim Sarıca** halkın gözü önünde kurşuna dizildi. Yine 18 Haziran'da Bazîd (Doğubeyazıt)'e giden bir otomobil tarandı, **İsmail Efe** ve **Hamit Döner** hayatını kaybetti. 22 Haziran'da Kösar (Kızıltepe)'da bir arabaya bomba konması sonucu, arabanın sahibi **Ahmet Doğan** ağır yaralandı, **Mehmet Salih Doğan** ise hayatını kaybetti. 28 Haziran'da Hêlal (Hilal) Belediye Başkanı **Yakup Kara** ve beraberindeki dört kişi Şenoba Taburu yakınlarında komandolarca kurşuna dizildi ve cesetleri yakıldı. Aynı gün Şîrnex (Şîrnak)'e bağlı Nêrex (Dağkonak) köyünde korucu olmayı reddeden **Mehmet Kılıç** ve bir misafiri kurşuna dizildi. 25 Haziran'da Amed'de İHD ile **Özgür Halk** ve **Medya Güneşi** dergilerinin bürolarının bulunduğu bina bombalandı. 28 Haziran'da yine Amed'de **2000'e Doğru** dergisi bürosunun bulunduğu apartmandaki tüm dairelere tehdit mektupları atılarak, dergi çalışanlarını apartmandan atmaları istendi. 1 Temmuz'da Amed'de ileri dergi ve gazeteleri satan bayilere tehdit mektupları gönderildi ve bir gazete bayii'nin büfesi kundaklandı. 2 Temmuz'da Êlih (Batman)'de İHD Yönetim Kurulu üyesi **Siddik Tan**'ın arabasına yerleştirilen bombanın patlamasıyla **Siddik Tan**, 11 Yaşındaki oğlu **Azad** ve beraberlerindeki bir kişi ağır yaralandı.

Bir zincirin halkaları gibi birbirine peş peşe eklenen bu olaylar benzer özellikler taşıyorlardı. Hepsinin de "faili meçhul" dü! Hepsinde de hedeflenen kişi ve kurumlar sömürgeciler boyun eğmeyi reddeden, onurlu yaşam yolunda şu veya bu şekilde yürüten kişi ve kurumlardı. Öldürülen veya yaralanan kişiler çevrelerinde sevilip sayılan kişilerdi. Bütün

mevi ve kafalarda yeni dönemin özelliklerine ilişkin tartışmalar yaratmayı başarmışlardı. Ancak henüz istedikleri boyutta bir etki değildi bu. Onlar için gerekli olan, büyük sansasyon yaratacak, toplumu iliklerine kadar sarsacak ve ulaştırmak istedikleri mesajları en ücra köşelere kadar ulaştıracak bir olaydı. Bunun için de öyle bir hedef seçilmeli ve öylesi yöntemlere başvurulmalıydı ki, hiç kimse kayıtsız kalmazın, iliklerine kadar titresindi.

Ve... tarih 5 Temmuz 1991. Saatler gece yarısını gösteriyor. HEP Diyarbakır İl Başkanı **Vedat AYDIN**'ın evine gelen polis kıyafetli kişiler, "ifadesine başvurmak üzere" kendisini emniyete götürceklerini söylüyorlar. İçlerinden ikisini tanıyor **Vedat AYDIN**, polistirler. Bu nedenle de onlarla beraber gitmekte bir sakınca görmüyor. Ancak daha sonra sömürgeci yetkililer **Vedat AYDIN**'ı gözaltına almadıklarını açıklıyorlar. Ve ortadan kayboluyor **AYDIN**, ta ki 8 Temmuz günü Erxenî (Ergani)-Maden ilçeleri arasındaki yol kenarında bir köprü altında, işkenceden geçirilmiş, kafası parçalanmış ve kurşunlanmış olarak cesedi bulununcaya kadar.

Vedat AYDIN'ın katledilmesi büyük yankı yaratacak ve bu bekleniyordu da. Sömürgeci ölüm mangaları O'nu hedef seçerken son derece bilinçli hareket etmişlerdi. Çünkü **Vedat AYDIN** sıradan bir insan değildi. O, seçkin bir Kürt aydını, yıllarca mücadele içinde pişmiş bir yurtsever devrimci, sömürgeciliğin her türlü saldırısını teşhir ve tecrit etmede, halka ve savaşçı güçlerine sahip çıkmada önde gelen bir neferdi. Amed ve çevresinde yakından tanınan, Kürdistan'da sevilip ve sayılan bir halk önderiydi. Nerede sömürgecilerin işkence ve zorunu yaşamış biri varsa sahip çıkıyor, nereden şehit gerillaların cenaze töreni varsa orada halkın yanbaşında yerini alıyordu. Şehit cenazelerini düşmanın elinden alma-

lan olmayacak. Bende yeni bir yöntem deneyecekler" şeklinde cevap vermişti. Yanılmadı, çünkü sömürgecileri iyi tanıyordu. O akşam saat 24.00'te alındı evinden. Bu, ölümsüzlüğe yolculuğunun başlangıcıydı.

Ölümde yaşamı yaratmayı bilen bir halk yenilmezdir

Vedat AYDIN'ın katledildiği haberi bir anda kulaktan kulağa, dilden dile yayıldı. Kürt insanının yüreği isyanla doldu. Bu, bir meydan okuyuştu; sömürgeciler fütursuzca cinayetler işleyerek, herkesin her an her yerde ölümle yüzyüze gelebileceği mesajını vererek halkı korku ve paniğe sürüklemek, sindirmek amacındaydılar. Yurtsever aydınlar, insan hakları savunucuları, yurtsever politikacılar namlunun ucundaydılar; ya ölümü göze alıp her şeye rağmen mücadelelerini sürdürecekti ya da düzene teslim olup sineceklerdi. Bir bütün olarak Kürdistan halkı bir sınavdan geçiriliyordu: Ya teröre teslim olacak, ulusal kurtuluş mücadelesine desteğini kesecek ve boyun eğecekti ya da her saldırıya daha büyük bir direnişle karşılık verip korku duvarlarını yerle bir edecek, ölüm silahını sömürgecilerin elinden halk olarak alacaktı.

Kürdistan halkı direniş yolunu seçti. **Vedat AYDIN**'ın katledilmesi bardağı taşıran son damlaydı. Sömürgecilikle nihai hesaplaşma sayfası açılmıştı. Sömürgecilik nasıl ki her şeyini ve her türlü yöntemi sonuna kadar harekete geçirip son sözünü söyleme yoluna girmişse Kürdistan halkı da bu nihai hesaplaşmada yerini alıyor; "**An Kurdistan an neman!**" şiarıyla yolunu çiziyordu.

Ve... tarih 10 Temmuz 1991. Tüm Kürdistan'ın kalbi bir kez daha Amed'de atıyordu. Amed Kürdistan tarihinde sahip olduğu şanına yakışır bir şekilde bir kez daha direnenlerin bağımsızlık ve özgürlük şiarlarının kalesi olacaktı. Daha bir gün öncesinde Kürdistan'ın dört bir yanından, Türkiye metropollerinden yurtseverler, devrimciler, demokratlar akın etmeye başlamışlardı. Amed'e. Ancak sömürgeciler boş durmuyorlardı. Onlar da biliyorlardı ki Amed bugün bir başka Amed olmaya yürüyor. İşte bu nedenle de bir set olmaya çalıştılar

halk selinin önüne. Amed'e tüm giriş noktalarını askerleri, panzerleri, özel timleriyle tuttular. Mêrdin ve Farqîn (Silvan) gibi çeşitli alanlardan gelen onbinlerce yurtseveri askeri araçlara doldurup geri götürdüler. Birçok alandan gelen kişileri: Amed'e girişini engellediler. Bunu duyan, Dilûk (Antep), Riha (Urfa), Mazra (Elazığ), Dêrsim, Çewlik (Bingöl), Pîrrîn (Adıyaman) gibi şehirlerden gelmiş Kürdistanlılar yollarını **AYDIN**'ın naaşının alınacağı Maden ilçesine çevirdiler. Oraya gelen kon-

Vedat AYDIN, 1953'te Amed'in Bismil ilçesine bağlı Kurd Hacı köyünde doğdu. Liseye kadar Bismil'de devam ettiği öğrenimini Diyarbakır Eğitim Enstitüsü Edebiyat Bölümü'yle sürdürdü. Öğrenimini 1979'da tamamlayan **AYDIN**, öğrencilik yıllarında reformist saflarda yer aldı.

12 Eylül faşist cuntasının işbaşına geçmesinin hemen ardından tutuklanarak Diyarbakır Cezaevi'ne konuldu. 1984'te tahliye olan **Vedat AYDIN** içerde bulunduğu dört yıl boyunca direniş saflarında yer aldı.

Tahliye sonrasında PKK önderliğindeki Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine ilgi ve sempatisi artan **AYDIN**, bunu somut dayanışmaya dönüştürdü.

Amed ve çevresinde İHD'nin kuruluş çalışmalarına katıldı ve 1989'da Diyarbakır İHD Yönetim Kurulu üyeliğine seçildi.

Birçok kez gözaltına alınan, işkence gören ve tutuklanan **Vedat AYDIN**, 28 Ekim 1990'da yapılan İHD III. Olağan Kongresi'nde Kürtçe konuşma yaptığı için tekrar tutuklandı.

Vedat AYDIN, 5 Temmuz 1991 günü sömürgeci ölüm mangaları tarafından evinden alınarak katledildiğinde HEP Diyarbakır İl Başkanlığı görevini yürütüyordu.

voyla birleşip Amed'e oradan birlikte gelecektlerdi.

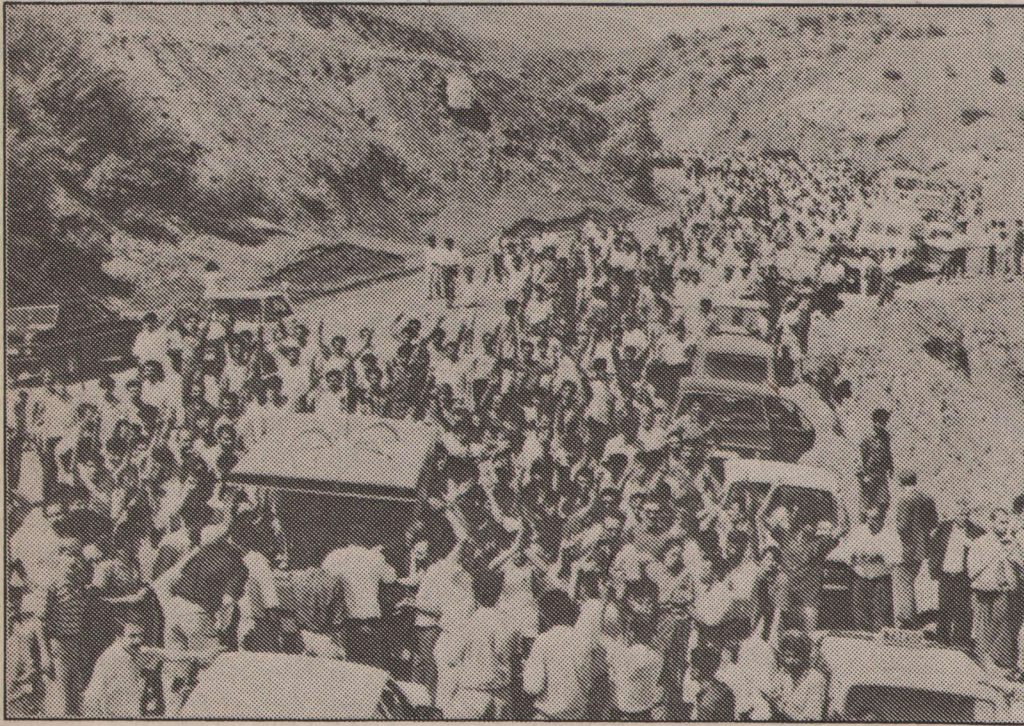
Sabah saat 8.00'de Amed'ten 8 bin araçlık bir konvoyla Kürdistanlılar **Vedat AYDIN**'ın naaşını sömürgecilerin gömdüğü Maden'den alıp Amed'e götürmek üzere yola çıktılar. Kürdistan Kürdistan olalı böyle sine görkemli bir yürüyüş görmemişti. Konvoyun geçtiği yol boyunca köylerden kasabalardan, tarlasından, dükkanından koşup gelmiş 7'den 70'e Kürdistanlılar konvoydan atılan sloganlara eşlik ediyor, zafer işaretleri yapıyor, tilili çekiyordu. Herkes işini bırakmış, kepenkler indirilmişti. Bugün yürekler hep birden bir tek amaç uğruna çarpıyordu. Duygu ve düşünceler kenetlenmiş, ayağa kalkmıştı. Ulusal birlik, mücadele ve zafere inanç tüm yüreklerle egemen olan biricik gerçektir.

Maden mezarlığına varıldığında etraftaki tepelerde gururla dalgalanan ERNK bayrakları karşılıyordu eylemcileri. Kürdistan bayrağı özgürce dalgalanıyor, bağımsız Kürdistan'ı muştuluyordu. Onbinler hep bir ağızdan "**Bijî Kurdistan!**", "**Bijî PKK!**" sloganlarıyla eşlik ediyorlardı. Kürdistan bayrağının özgür dalgalanışına. Ardından şehit **Vedat AYDIN**'ın naaşı mezardan çıkarılarak konvoyun önünde Amed'e doğru yola çıkarılıyordu.

Kürdistan'ın birçok il ve ilçesinden Maden'e gelenlerin de katılımıyla sayısı 10 bine varan araçtan oluşan konvoy yol boyu dizilen, sloganlar atan, zafer işaretleri yapan yaşlı-geç-çocuk, kadın-erkek Kürdistanlıların arasından, geldiği

yoldan Amed'e dönüyordu. Amed'e yaklaşırlarken direnişe geçmiş karayolları işçileri, DSİ işçileri, birçok devlet kuruluşunda çalışan işçiler coşkuyla karşılıyordu konvoyu. Esnaf kepenkleri indirerek selamlıyordu serihildanı. Bütün Amed halkı tek yumruk olmuştu onur savaşında. Bir avuç hain işbirlikçi dışında herkes katılmıştı bu savaşa. Mezhep farkı, parti farkı ve diğer farklar silinmişti; bir tek ölçü kalmıştı: Onurlu insan olup olmamak ölçü.

Mitingin yapılacağı alanda bekleyen kitleler "**Vedat nemir el!**", "**Bijî PKK!**", "**Bijî Serok APO!**", "**Bijî Kurdistan!**" sloganlarıyla kucaklıyordu **AYDIN**'ı ve konvoyu. Onbinlerin hep bir ağızdan haykırdığı sloganlar, Kürdistan semalarında yankılanan, geçmiş isyanların katledilen önderlerinin darağaçlarında haykırdıkları sloganlarla, Amed zindanlarında ölümde yaşamı yaratan ölümsüz önderlerimizin çağrı ve sloganlarıyla, Amed surlarında bedeninde Newroz ateşini alevlendiren genç Kürt kızı **Zekiye**'nin sloganlarıyla ve Amed merkezinde sömürgecilere karşı dişediş mücadele içinde şehit düşen PKK militanlarının zafer haykırılarıyla bütünleşiyor, sömürgeciliğin bağrında patlıyordu. Onbinlerin sesi kısa sürede yüzbinlerin haykırışına dönüştü. Kürdistan tarihinde ilk kez 100 bin insan omuz omuza direnişe kalkmış, sömürgeci namluların karşısında halaya durmuştu. Evet, 100 bin yürek Amed'de kenetlenmiş; bağımsızlık için, PKK-ERNK-ARGK ve Başkan APO için, Kürdistan için

bu saldırılarla, kontr-gerilla Kürdistan'da artık kırlardaki mücadeleye karşı geliştirdiği komploları kentlere taşırmış oluyordu. Ölüm mangaları her gün yeni bir kurban seçerek herkesi ölüm korkusu ve beklentisi içine sürüklemek, böylelikle sinmiş bir toplum yaratmak amacındaydı. Bu amaçla, seçilen kurbanlar özenle seçiliyor, yaratılabilecek en büyük etki yaratılmak isteniyordu.

Yukarıda saydığımız örneklerle sömürgeci özel savaş güçleri dikkatleri belli oranda bu olaylara çek-

çarpiyordu. Kürdistan tarihinin en şanlı sayfalarından birisi yazılıyordu Amed'de, 10 Temmuz 1991'de.

Sömürgeciler ise en büyük paniklerini yaşıyorlardı. Onlar Kürdistan halkını korkutmak, sindirmek için **Vedat**'ı katletmişlerdi. Oysa şimdi görüyorlardı ki, bir Vedat yüzbin Vedat olmuş, yeni Vedat'ları da yaratmakta... İşte bu korkuyla zor güçlerini yerleştirmişlerdi dört bir yana. Amed surlarının üstü, miting alanına açılan cadde ve sokakların çıkış noktaları, şehrin giriş-çıkış noktaları, miting alanının çevresi ve mezarlığa giden yolun iki yanı; kısacası konumlanabildikleri her yer askerler, polisler, özel timler, tanklar, panzerler, otomatik tüfeklerle tutulmuştu. Havadan de helikopterler eşlik ediyorlardı Kürdistan topraklarını bir kez daha kana bulamaya hazır bu katil sürülerine. Mahalle ve semtlerin çıkış noktalarına barikat kurmuş sömürgeci güçler halkın miting alanındaki kitlelere katılmasını engelliyor, yüzbin kişinin yeni katılımlarla artmasının önüne geçmeye çalışıyordu. Onbinlerce kişi de daha şehre girmeden geldikleri alanlara geri gönderilmişlerdi askeri araçlara doldurularak. Barikatların gerisindeki halk taşlar ve sopalarla sömürgeci güçlere karşı koyuyor, barikatı aşip miting alanına ulaşmaya çalışıyordu.

Görkemli bir sel halinde akan kitleler **Vedat AYDIN**'in ERNK bayrağına sarılı naaşını camiye götürmüş, burada yapılan konuşmalarla sömürgecilerin cinayeti lanetlenerek direnişi süreklileştirme kararlığı dile getirilmişti. Ardından yeniden yürüyüşe geçen kitleler, **"Kürdistan faşizme mezar olacak!", "Gerilla vuruyor, Kürdistan'ı kuruyor!"** sloganlarıyla yeri göğü inletip mezarlığa doğru akıyordu. Yol boyunca gençler ve çocuklar sömürgeci zor güçlerine, TRT'ye, polis karakoluna kinlerini attıkları taşlarla dile getirmişlerdi.

İnsan seli Mardinkapı şehitliğine doğru yürüyordu. Şehit **Vedat AYDIN**'i sevgili Kürdistan'ın kucağına vereceklerdi. Bu sırada surlara mevzilenmiş özel tim güruhu hedef gözeterek halkın üzerine ateş açmaya başladı. Mardinkapı Karakolu'ndan ve Turistik Otel önünden de sömürgeci güçler ateş ediyorlardı. Bir anda onlarca insan kanlar içinde yere yıkıldı. Kitle büyük bir soğukkanlılık ve direngenlikle yerlere oturarak kargaşaya meydan vermedi. Şehit ve yaralıları bir araya toplanarak sömürgecilerin tüm engellemelerine rağmen alana ulaşan ambulanslarla hastaneye gönderildi. Ardından kitle yeniden harekete geçerek mezarlığa gitti. **Vedat AYDIN** sloganlar ve zılgıtlar arasında toprağa verildi ve **"Ey Raqip"** marşı eşliğinde şehitlerin anısına saygı duruşunda bulunuldu.

Tören tamamlandıktan sonra kitleler geri dönmeye başladılar. Ancak Mardinkapı çıkışında bir kez daha kitlelerin üzerine surlardaki özel timlerce yayılım ateşi açıldı. Buna kitleyi iki taraftan kuşatan diğer sömürgeci güçler de katılarak halkı kurşun yağmuruna tutmaya, coplarla dövmeye başladılar. Panzerlerden ve helikopterlerden de kitlenin üzerine ateş edilmekteydi. Kitleler tam bir cendere içine kısırılmış, toplu katliama tabi tutulmak isteniyorlardı. Arkada üzerinden ateş açılan surlar, önde metrelerce yükseklikte bir uçurum ve iki yanda da sömürgeci kolluk kuvvetlerinin ateşi ve panzerler vardı. Sömürgeciler son derece planlı bir şekilde kitleyi kısırmış, uçuruma doğru sürmekteydi. Yağan kurşunlar altında onlarca yurtsever hayatını kaybetmiş,

binlerce insan kurşunlar, coplar, tekme ve tokatlarla yaralanmıştı. Uçurumdan aşağıya atlayan yüzlerce insan çeşitli biçimlerde yaralanırken helikopterler de havadan tarayarak katliamın boyutlarını arttırmaktaydı. Sis bombaları, göz yaşartıcı bombalar yağdırılmaktaydı insanların üzerine. Eşi görülmemiş bir vahşet sergileniyor, milletvekilleri ve gazeteciler de bu vahşetten payını alıyordu. HEP otobüsü bombalanıp taranmıştı. Tören alanında büyük bir katliam geliştiren sömürgeciler ardından şehir içine yöneliyor, önlerine geleni dayaktan geçirip gözaltına alıyorlardı.

Halk kitleleri bu dizginsiz devlet terörü karşısında kendilerini korumaya çalışıyor, mahallelerde taşlarla, sopalarla sömürgecilere karşı saatler süren bir direniş sergiliyorlardı. Yaralı ve şehitlerin bir kısmı hastanelere götürülürken çoğu yaralı da halk tarafından evlerde tedavi altına alınıyordu. Amed Kürdistan halkının en büyük serihildanı ve direnişine tanıklık ediyordu. Kürdistan halkı Amed'de sömürgecilerle nihai savaşını başlatmış oluyordu. Artık her alanda kıyasa ve acımasız yaşanacak bir savaşın boyutlanmasının ifadesi oluyordu Amed. O güne kadarki tüm direnişlerin zirvesi olarak yeni bir dönemi açıyordu.

Amed direnişinin dersleri

Amed direnişi Kürdistan tarihinde bir dönüm noktasıdır. Geçmiş ile gelecek arasında muazzam bir köprü; ancak geçmişin asla bir daha yaşanmayacağını ifadesi ve geleceğe akışın motorudur. Amed'de 10 Temmuz 1991'de çağdışı sömürgecilik ile Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinin kaderi netleşmiş, gözler önüne serilmiştir. Amed, bir hesaplaşma zemini; yaşamın belirlendiği mihenk taşıdır. Burada sömürgeci-faşist Türk devleti tüm olanakları ve taktikleriyle tarihin yönünü kendinden yana çevirmeye çalışmış, ancak kaybetmiştir. Buna karşılık Kürdistan ulusal kurtuluş

hareketi zafere doğru muazzam bir mesafe kaydetmiştir. İşte bundan dolayı Amed direnişi Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi tarihine bir köşetaşı olarak yer etmiştir.

Amed'de Türk sömürgeciliği tüm gerçekliği ile gözler önüne serildi. Tüm demagojilerine, Kürt halkının hamisi geçinmesine karşın gerçek yüzünün dizginsiz bir Kürt ve halk düşmanlığı olduğu, Kürdistan halkının yükselen mücadelesine karşı tek yöntem olarak terörü gördüğü ve esasen başka türlü de olamayacağı, bunun TC'nin karakterine uymayacağı apaçık görüldü. Amed'de devlet eliyle tezgahlanmış

de de mücadeleimiz kitleselleşmekte; daha düne kadar mücadeleden ürkip geri duran kent küçük-burjuvazisi, orta tabakalar, aydınlar bugün mücadele saflarına hızlı bir akışı yaşamaktadırlar. Gerillanın kentlere yönelik eylemlerinin yanısıra serihildanlar da boyutlanmaktadır. İşte bu durum sömürgecileri dehşete düşürmekte, son bir çırpınıyla şehirlerdeki yangının büyümesini engellemeye çalışmaktadır. Bunun için de terörden medet ummaktadır. Ölüm mangalarını devreye sokup, toplum içinde sevilip tanınan, belli bir etkinliği olan şahsiyetleri hedefleyerek ölüm korkusu yaratıp kitle-

lerde sinme ve geri adım atmaya yol açmaya çalışmış, ancak bu taktiği ters tepmiştir. Kitleler sinmek bir yana yüzbinlerle bir araya gelip sömürgecilere karşı nefretlerini haykırmışlardır. İşte bu sömürgecilerin paniğini daha da arttırmış, boyutlu bir katliamla sonuç almayı hedeflemişlerdir. Amed katliamı TC'nin bu kozunun yerle bir edilmesi, kitlenin direnme azminin büyümesiyle sonuçlanmıştır. TC nihai olarak savaş kaybetmiştir.

Amed serihildanı mücadelemiz açısından çok büyük değerler yaratmış, önemli dersler ortaya çıkarmıştır. Sömürgecilerin döneme dayattığı temel taktiği olan dizginsiz terörü daha ilk adımda işlemez kılmış, sonuçsuz bırakmıştır. Halk direnişinin görkemini, nelere muktedir olduğunu gözler önüne sererek tüm Kürdistan halkına bundan sonra nasıl yürümesi gerektiğini öğretmiştir. Halkımız için büyük bir güç kaynağı olmuştur. 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu'nun yeni bir yıldönümünün öngününde, bu direnişin ölümsüz yaratıcıları **Kemal, Hayri, Akif** ve **Ali**'lerin temsil ettiği ölüme yaşamı yaratma geleneğinin halka malolmasının en yüksek zirvesi olmuştur.

Amed serihildanı, partimizin yeni bir atılım sürecine girmesi ve tüm yurtseverleri atılım sürecine katılmaya çağırmasına verilen anlamlı bir karşılıktır. Yeni atılım sürecinin nitelik ve nicelik olarak daha da güçlü geçmesinin itici gücü olmuştur. Gerillanın askeri eylemliliğini muazzam bir halk isyanıyla tamamlayarak sürece

en anlamlı bir karşılık vermiştir.

Amed serihildanı Kürdistan halkının ulusal birliğini en üst boyutta sergileyen ve onu daha da güçlendiren bir zemin olmuştur. Ulusal kurtuluş mücadelemizde ve Kürdistan tarihinde ilk kez Kürdistan'ın çeşitli alanlarından, Türkiye metropollerinden bu kadar değişik kesimlere mensup ve bu kadar çok insan bir araya gelerek ortak bir amaç etrafında kenetlenmiştir. ERNK bayrağı altında ortak sloganları haykırmıştır. Katliam ardından bu birlik ruhu daha da boyutlanmış; yurt içi, yurt dışı ve metropollerdeki tüm Kürdistanlılar sömürgecilğe karşı aynı ortak nefretle dolmuş, dört bir yanda eylemler geliştirilerek ortak bir ses olarak haykırmışlardır.

Amed serihildanının en önemli özelliği halkımızın ulusal iradesini ortaya koymasındır. Kürdistan'ın dört bir yanından Amed'e akın eden Kürdistanlılar, 100 bin insan hep bir ağızdan **"Bijî Kurdistan!", "Bijî PKK!", "Bijî Serok APO!", "Vur gerilla vur, Kürdistan'ı kur!"** sloganlarını haykırmıştır. Bu, Kürdistan'ın bağımsızlığı uğruna, PKK ve Serok APO önderliğinde halk savaşının halkımızca onaylanması demektir. Ulusal kurtuluşçu öncüyle bütünleşmenin ifadesidir. Dolayısıyla, Kürdistan sorununa sahte çözümler dayatan emperyalizme, sömürgecilğe ve yerli işbirlikçiliğe karşı halkımızın açık cevabıdır. Bir referandumdur. Kürdistan halkı öncüsünü, hedefini, mücadele yöntemini tüm dünyaya ilan etmiş, canı pahasına bunları haykırarak iradesine saygılı olunmasını istemiştir. İşte bunun içindir ki, Amed serihildanı Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin geleceğini de belirleyen bir manifesto olmuştur.

Amed serihildanının TC'nin gerçek katliamcı yüzünü deşifre ettiğini belirtmiştik. Aynı şekilde çeşitli yollarla PKK'yi çekmek istedikleri legal zeminin nasıl bir tuzak ve PKK'yi tasfiye planının aracı olduğu da, bu gerçeği görmek isteyenlerin gözlerine sokulurcasına açığa çıkmıştır. Sosyalist Enternasyonal ve Talabani'nin de övgüler dizdiği "barışçıl mücadele" yolunun nemenem bir şey olduğunu TC, HEP'e yöneliminde gözler önüne sermiştir. HEP gibi, yasalar çerçevesinde kurulmuş ve faaliyet yürüten bir partinin Kürdistan sorununa ilişkin çözüm çabalarına bile tahammül edemeyen, milletvekillerini dayaktan geçiren TC nasıl olup da, PKK'nin legal mücadele vermesine göz yumacak? Amed'de HEP milletvekillerine yönelik biçme hareketi, eğer oyuna gelip de silahlı mücadeleyi bir yana itip TC'nin legal mücadele olmasına takılıysaydı PKK'nin nasıl bir kalemde imha edileceğini çarpıcı biçimde gözler önüne sermiştir. Bu gerçek, ulusal kurtuluş mücadelemizin doğru rotada geliştiğini ve legal mücadeleyi silahlı mücadeleye dayanan ve ona hizmet eden bir temelde ele almasının doğruluğunu olduğu gibi, TC'nin "demokratikliğine" övgü dizip silahlı mücadeleden vazgeçmesini önerenlerin gafletini de ortaya koymuştur.

Diğer taraftan Amed serihildanı, Kürdistan halkının her türlü baskı, zulüm ve katliama rağmen mücadelede daha aktif yer almada kararlı olduğunu ve bu halkla zafere ulaşmanın uzak olmadığını kanıtlamıştır. Bu, Amed serihildanının en değerli derslerinden biridir. Artık ölüm korkusunu yenen Kürdistan halkının zafere yürümesini önleyecek hiçbir engel kalmamıştır. Halkımız yaşama kudretinde ve kararlılığında olduğunu tüm dünyaya ilan etmiştir. □

Savaşımız şiddetlenerek kentlere yayılıyor

1- 21 Haziran günü Hezex(İdil) merkezine baskın düzenleyen bir ARGK gerilla birliği, sömürgeci binaları roketledi. Daha sonra sömürgeci güçlerle çıkan çatışmada 3 asker öldürüldü, çok sayıda asker de yaralandı.

2- 24 Haziran günü Hezex'in Gelîyê Kûr(Çukurdere) köyü civarında, ARGK gerillalarınca pusuya düşürülen bir askeri cemse, içindeki 1 subay ve 9 askerle birlikte tümünden imha edildi.

3- 26 Haziran günü bir ARGK birliği, Zivinga Hacı Elî'ye yakın Xurs köyünde bulunan korucu ve askerleri pusuya düşürerek çok sayıda askeri öldürdü. Derwêş adlı ihbarcı ve korucubasını da ağır yaraladı.

4- 30 Haziran günü Berwarî'nin Hertivînan(Ekindüzü) karakoluna saldıran gerillalar, binada önemli oranda hasar meydana getirdiler. Düşmanın ölü ve yaralı sayısı öğrenilemedi.

5- 27 Haziran günü Çel(Çukurca)'ın Samedêr Dağı yakınlarında ARGK gerillaları ile düşman birlikleri arasında çıkan çatışmada, 1 helikopter düştü ve içindeki 1 binbaşı, 1 pilot üsteğmen ve 1 asteğmenle çok sayıda asker de öldü.

6- 2 Temmuz günü bir ARGK bölüğü Mûş'a bağlı Malazgîr(Malazgirt) ilçesine baskın düzenledi. Baskın sırasında sömürgeci güçlerle çıkan çatışmada, 3 asker öldürülürken, 2'si ağır olmak üzere çok sayıda asker de yaralandı.

7- 6 Temmuz günü akşam saatlerinde Girgê Amo(Silopi) merkezine ARGK gerillaları tarafından baskın düzenlendi. Gerillaların saldırısı sonucunda adliye binası, polis karakolu ve lojmanları ile ilçe jandarma bölük komutanlığı binaları büyük hasara uğradı. Askerlerin yattığı koğuşların da roketli saldırılardan isabet almasıyla en az 20 asker öldü, diğerleri de yaralandılar.

8- 6 Temmuz günü akşam saatlerinde gerilla baskınına uğrayan merkezlerden biri de Cizîra Botan(Cizre)'di. Baskın sırasında polis karakolu ve merkez jandarma komutanlığı binalarında büyük hasar meydana geldi. Eylemde ölü ve yaralı olmakla birlikte kesin sayı öğrenilemedi.

9- 6 Temmuz günü aynı saatlerde Sêrt merkezine de baskın düzenlendi. Roketlerle il jandarma alay komutanlığı binasına büyük hasar verildi. Ayrıca sömürgecilerin hizmetindeki sağlık müdürlüğü binası da saldırıya uğrarken, çevredeki birçok askeri araç da imha edildi.

10- 6 Temmuz günü akşam saatlerinde baskın eylemine uğrayan dördüncü merkez de Şîrnex(Şîrnak)'dır. Gerillalar, polis lojmanları ve cezaevinin de içinde olduğu sömürgeci kurumları roketlediler. Düşmana ölü ve yaralı verildi, ancak kesin rakam saptanamadı.

11- 4 Temmuz günü ARGK gerillaları, Hezex merkezi ile ona bağlı Babek(Üçok) ve Barim(Yüksekköy) köylerine aynı anda baskın eylemi gerçekleştirdiler. Hezex'de bütün sömürgeci kurumları roketlendi. Sömürgeci güçlerle çıkan çatışmalarda içlerinde cezaevindeki nöbetçi askerin de olduğu çok sayıda asker öldü ve yaralandı. Babek'teki eylem sırasında korucu başbasi silahıyla karşı koymaya çalışan bir kız öldü, 2 korucu da ağır yaralandı. Ayrıca korucubası, ihanetçi Miradê Babeki adlı çetenin evi roketlenerek tahrip edildi. Eylem sonrasında alana takviye olarak gelen düşman güçlere pusu kuran gerillalar, 3 askeri öldürdü, 2'sini ağır yaraladılar ve asker dolu 2 cemseyi tümünden imha ettiler.

12- 11-12 Temmuz gecesi bir ARGK birliği, Şemzinan(Şemdinli) ilçe merkezine baskın düzenledi. Sömürgeci kurumların roket saldırısı

na uğradığı eylemde, 1 binbaşı öldü ve çok sayıda asker de yaralandı.

13- 12 Temmuz gecesi ARGK gerillaları, Wan(Van) merkezindeki komando taburu ve piyade alayını bastılar. Her iki binada da saldırı sonucu büyük hasar meydana geldi. Bu arada ARGK birliği ile düşman güçleri arasında çıkan çatışmada en az 20 asker öldürüldü.

14- 12 Temmuz günü Pasûr(Kulp)'u basan bir ARGK birliği, sömürgeci kurumlara roketlerle saldırdı. Büyük hasar meydana geldi.

15- ARGK gerillaları 12 Temmuz'da Pasûr yakınındaki bir karayolu şantiyesine baskın düzenledi. Sömürgeci güçlerin müdahalesi üzerine çıkan çatışmada, 1'i assubay başçavuş olmak üzere 5 düşman askeri öldürüldü.

16- 14 Temmuz günü Pasûr yakınlarında pusu kuran ARGK gerillaları, 2 araçlık düşman konvoyunu imha ettiler. 20 civarında askerin öldüğü tahmin ediliyor.

17- 13 Temmuz günü ARGK gerillaları, Nisêbin hükümet konağını ateşe verdiler. Sömürgeci güçlerin müdahalesiyle çıkan çatışmada halktan 2 kişi yaralandı. Gerillalar kayıp vermediler. Sömürgeciler, olay sonrasında 30 yurtsever gözaltına aldılar.

18- 3 Temmuz günü Pilemor(Pülümür)-Erzingan(Erzincan) karayolunu kesen ARGK gerillaları kimlik kontrolü yaptılar. Daha sonra eylem noktasına gelen bir askeri araçtaki askerlerle gerillalar arasında çıkan çatışmada bir gerilla hafif yaralanırken, düşman kayıpları konusunda bilgi alınmadı.

19- Dep(Karakoçan) ile Golan arasındaki Badran bölgesinde 8 veya 9 Temmuz günü başlayan ve 4 gün süren bir çatışmada 1 yüzbaşı ile çok sayıda asker öldürüldü. Bazı kaynaklara göre, paniğe kapılan askerlerin kendi aralarında çıkan çatışmada da ölen askerler oldu.

20- Alınan bilgilerde Dep'te Temmuz'un ilk haftasında iki ayrı çatışmanın daha yaşandığı, bu çatışmaların birinde 1 düşman helikopterinin düştüğü bildirildi.

21- Dara Hênê(Genç) ilçesine bağlı Siwan(Servi) bucağı yakınlarında 1 Temmuz günü ARGK gerillaları bir askeri aracı pusuya düşürerek, toplam 9 kişiden 6'sını öldürdüler, 3'ünü de yaraladılar.

22- Yine aynı mntıkada 13 veya 14 Temmuz gününde bir ARGK birliği, iki araçlık düşman konvoyunu pusuya düşürerek, en az 15 askeri öldürdü.

23- 8 Temmuz günü ARGK birliği Serhedan'a bağlı Ölçülü köyünde bir toplantı yaptı.

24- 8 Temmuz günü, Oağızman(Kağızman)'ın Demirkapı mevkiinde ARGK gerillaları karayolları bakımını ateşe verdiler ve içindeki bazı teknik cihazlara da el koydular.

25- 24-25 Haziran'da Berwarî(Perwarî)'ye bağlı Şoz(Palamut) ve Kilis(Umurlu) köyleri arasında ARGK gerillaları ile sömürgeci askerler arasında bir çatışma meydana geldi. Korucuların da katıldığı çatışmada, düşman helikopter ve fosfor bombaları da kullandı. Sonuçta, 1 assubay, 3 er, 1 korucubası öldü ve 2 er ile 1 korucu da ağır yaralandı. 11 kişilik gerilla grubundan 4 savaşı şehit düştü.

26- 10 Temmuz günü Şîrnex'in Gabar mntıkasındaki Dêrşevê karakoluna saldıran ARGK birlikleri, 13 askeri öldürdüler. Karakol, içinde bulunan askerlerle tümünden imha olduktan sonra, gerillalar, köylülerle bir de toplantı yaptılar.

27- Çel(Çukurca)'ın Deştan mntıkasında gerillaların döşediği mayına basan bir asker öldü.

28- Licê'nin Hasan köyündeki

karakola saldıran gerillalar, binada büyük hasar meydana getirirken, askerlerden birçoğunu öldürdüler ya da yaraladılar. Ancak kesin sayı öğrenilemedi.

29- 10 Temmuz günü Sêrt(Siirt)'in Xîzêr(Şîrvan) ilçesi yakınlarındaki Xûya Karan mntıkasında, ARGK gerillalarının düşman güçlerinin pusuna düşmeleri üzerine çıkan çatışmada, 8 gerilla şehit düştü. 2 subay ve 3 özel tim elemanının öldüğü tespit edildi.

30- 9 Temmuz tarihinde Nisêbin yakınlarındaki Sultan Şêxmûs mevkiinde bir şantiyeyi basan gerillalar, içindeki işçilere yönelik konuşma yaptılar ve YSE'ye ait taşıt aracını ve iş makinelerini ateşe vererek imha ettiler.

31- 13 Temmuz'da ARGK gerillaları İpek Yolu'nu Cizîra Botan-Nisêbin arasındaki bir mntıkada keserek, yolun denetimini bir süre ele geçirdiler.

32- Riha(Urfa)'nın Bêrecûk(Birecik) ilçesine bağlı Ayran köyü yakınlarında ARGK'ye bağlı 3 kişilik gerilla biriminin ihbar edilmesi üzerine çıkan çatışmada 3 düşman askeri öldürülürken, 2 gerilla şehit düştü ve 1 gerilla da yaralı olarak esir düştü. Şehit gerillalardan **Tuncer ÇOBAN** Bêrecûk merkezinde, **Halil BAYSÖZ** de doğum yeri olan Çiftlik köyünde toprağa verildi.

33- Yine Elbistan'ın Kûltürler köyünde, düşmandan silah alan bir faşist odaya yönelik gerçekleştirilen eylemde 4 çete cezalandırıldı.

34- Gûrrgûm(Maraş)'un Çağlayanerit ilçesindeki bir çete odayına karşı yapılan eylemde 2 çete ve 1 yakını öldürüldü.

35- 13-14 Temmuz günlerinde bir süre önce 10 ARGK savaşıncısının ve yurtseverin ölümlerine neden olan 6 işbirlikçi ajan Pazarcix dolaylarında ölümle cezalandırıldı.

36- 8 Temmuz günü Güney Kürdistan'ın Şaklava kenti yakınlarında, KDP güçlerinin bir ARGK müfreze grubuna karşı düzenlediği kompoda 2 ARGK savaşıncısı şehit düştü, 2'si de yaralandı. Şehitlerimiz **Şentürk YILDIZ** (Hawar köğ adlı Bêdlîsli) ve **Abdurrahman DOĞU** (Amed)'dir. Şehitler için yapılan cenaze törenine çok sayıda Güneyli halkımız da katıldı.

37- 16 Temmuz günü gerillalar tarafından Farqîn(Silvan) merkezi basılarak, polis lojmanları ile bir polis minibüsü tarandı. Eylemde biri ağır olmak üzere 2 polis yaralandı. Olay esnasında 14 yaşında bir kız çocuğu kazayla yaralandı.

38- 17 Temmuz günü gerillalar Nisêbin'de bir polis otosunu taradılar. 30'u aşkın kişi olay nedeniyle gözaltına alındı.

39- 18 Temmuz günü Hêlal(Hilal)'a bağlı Zoma Wergî Sîpo mntıkasında sömürgeci güçlerin pusuna düşen bir ARGK biriminden, çıkan çatışmada 12 savaşı şehit düştü.

40- 20 Temmuz günü Şîrnex(Şîrnak)'a bağlı Bişî Reş köyünün Heftbarê mntıkasında gerillalar ile düşman güçleri arasında çıkan çatışmada 15 asker öldürüldü.

41- 17 Temmuz günü Gûrrgûm(Maraş)'un Kapıçam ormanlık mevkiinde, gerillalar tarafından bir askeri araç taranarak 1 subay ile 2 asker öldürüldü ve birçok asker de yaralandı.

42- 20 Temmuz günü Hezex(İdil) merkezi ile Xîrabê Şereff(Dirsekli) köyü arasındaki Şeqlan mntıkasında pusu atan gerillalar ile düşman güçleri arasında kısa süreli bir çatışma çıktı. Gerillalar geri çekildikten sonra eylem yerine giden düşman takviye güçleri yanlışlıkla kendi aralarında çatıştılar ve 3 askerin öldüğü, birçoğunun da yaralandığı bildirildi.

43- Hezex'e bağlı Filfêl(Ulak) kö-

yü yakınlarında 21 Temmuz günü gerillalar askeri binalara ve petrol arama tesislerine roketlerle saldırarak büyük hasar meydana getirdiler.

44- 18 Temmuz günü Hezex kırsalında ARGK gerillaları, bir askeri birliği pusuya düşürerek 4 askeri yaraladılar.

45- Temmuz'un ikinci haftasında Çaldıran'da çıkan bir çatışmada gerillalar birkaç askeri öldürdüler.

46- 20 Temmuz günü Ararat(Ağrı)'ın Ava Kevir(Taşlıçay) ilçesi yakınlarında çıkan bir çatışmada 2 asker öldürüldü ve birkaçı da yaralandı.

47- 23 Temmuz günü Êlih(Batman)'de ihanetçi ajan Sabri Doğru ölümle cezalandırıldı.

48- 22 Temmuz günü Şax(Çatak)'a bağlı Girêsor(Narlı) nahiyesini basan gerillalar, askeri tabura havan topları ve roketlerle saldırdı. Ardından yoğun çatışmalar oldu ve çok sayıda askerin öldüğü ve yaralandığı bildirildi. Düşman 8 askerin yaralandığını açıkladı. Görgü tanıkları 4-5 helikopterle ölü ve yaralıların taşındığını belirtti.

49- 19 Temmuz günü Çewlik(Bingöl)'in Dara Hênê(Genç) ilçesinin Warê Mergê(Yayla) mntıkasında meydana gelen ve bir gün süren çatışmada 1 yüzbaşı ve 6 asker öldürüldü. Yörenin namılı korucusu Tahir Ahmet de ağır yaralanarak askeri hastanede iki kez ameliyata alındı. Çatışmada biri Licêli **Şoreş** ile diğeri de Amed'in Kardeş köyünden iki gerilla şehit düştü.

50- 23 Temmuz günü Hênê(Ha-

ni), Licê ve Dara Hênê üçgeninde 8 saat kadar süren bir çatışmada 2 özel tim elemanı ve 2 asker öldürüldü, 1 helikopter de yara alarak zorunlu iniş yaptı. Düşmanın olayda 3 kilometrekarelik bir alana yangın bombalarını attığı da bildirildi.

51- 17 Temmuz'da Tendürek dağlarında çıkan çatışmada 20 civarında asker ve 7 korucu öldürüldü. Çatışmada 3 gerilla da şehit düştü.

52- Mûş ile Kop(Bulanık) ilçesi arasında Temmuz'un üçüncü haftasında gerillalar tarafından 1 askeri araç imha edildi.

53- 25 Temmuz günü gerillalar, Qilaban(Uludere) merkezindeki hükümet konağına roketlerle saldırdılar. Binada büyük hasar meydana geldi.

54- 27 Temmuz günü Heskiîf(Hasankeyf)'te Osman adlı bir işbirlikçi-ajan ölümle cezalandırıldı.

55- Mêrdîn(Mardin)'in Ömeryan alanında 16 veya 17 Temmuz'da baskın, pusu ve çatışma biçiminde meydana gelen üç ayrı eylemde, sömürgecilerden 20-25 kadar asker öldürüldü.

56- Mêrdîn I. Bölgede tahminen Temmuz'un üçüncü haftası başlarında, daha önceleri Felat ve Çekdar yoldaşları şehit eden operasyon birliğine intikam darbesi vuruldu. Çatışmada çok sayıda düşman askeri öldürüldü.

57- 25 Temmuz günü İstanbul'da Kanarya karakolu bir ARGK timi tarafından otomatik silahlı ve bombalı saldırıya uğradı. Aynı saatlerde,

Devamı 27. sayfada

Kitlesel başkaldırı

● Devrimci yurtsever Kürt politikacı **Vedat AYDIN**'in katledilmesi ardından 10 Temmuz günü Amed'de 100.000'i aşkın kişinin katıldığı cenaze töreni yapıldı. Sömürgeci Türk devlet güçlerinin açtıkları ateş sonucu 10'u aşkın kişi öldü, yüzlercesi yaralandı.

Amed serihildanında şehit düşen yurtseverler: **Mustafa ATAN, Havzi EKİNCİ, Behzat ÖZKAN** (14), **Bahattin TUFAN, Nevzat KELEKÇİ, Zülfikar YAĞIN**.

● Vedat AYDIN'ı anmak ve katliamı protesto etmek amacıyla Erxenî, Êlih, Bismil, Farqîn(Silvan), Licê, Çinar, Hezro, Hênê(Hani), Pasûr(Kulp), Nisêbin, Kosar(Kızıltepe), Kerboran(Dargeçit), Mûş, Tûx(Tatvan), Bêdlîs, Gûngûm(Varto), Girgê Amo(Silopi), Mîdyad, Pîran(Dicle), Qilaban, Cizîra Botan(Cizre)'de kepenkler kapatıldı.

● Nisêbin, Cizîra Botan, Konya, Amed, Mersin, Adana, İstanbul, İzmir alanlarında protesto gösteri ve yürüyüşleri yapıldı.

● Avrupa ve diğer ülkelerdeki Kürdistanlı yurtseverler, Türk konsoloslukları ve yine Türk devletine ait çeşitli kuruluşlar önünde gösteriler yaparak Amed katliamını protesto ettiler. Avrupa kamuoyunun dikkatini Amed'deki katliama çekmek için de parti vb. kurumları işgal ettiler.

● 14-15 Temmuz günlerinde 48 saat süreyle, yurtdışında yaşayan 10.000'i aşkın Kürdistanlı "**14 Temmuz Ulusal Onur Günü**" vesilesiyle açlık grevi yaptı.

● PKK'li savaş esirleri de, "Ulusal Onur Günü"nü karşılamak ve Amed katliamını protesto etmek amacıyla, Amed, Dilûk(Antep), Aydın, Erzingan ve Sağlıkçılar cezaevlerinde 2 günlük açlık grevi yaptılar.

● Dara Hênê ilçesine bağlı Ezgîlêr(Geyikdere) mntıkasında 20 Haziran'da çıkan çatışmada şehit düşen 10 ARGK gerillası için, Amed Eyalet Komitesi'nin çağrısı üzerine Amed ve ilçelerinde 2 Temmuz günü bir günlük yas ilan edildi. Yine aynı olay nedeniyle Amed merkezi, Licê, Bismil, Farqîn ve Pasûr ilçelerinde bir günlük kepenk kapama eylemi yapıldı.

● Dêrsim merkezinde HEP il binasında 50 dolayında kişinin katılımıyla Anti-Terör Yasası'nı protesto için açlık grevi yapıldı. 2 Temmuz'da başlayan açlık grevi, 6 Temmuz günü kitlesel bir gösteriye sonuçlandı.

● Serhedan'a bağlı İdir(İğdir) ile Bazîd(Doğubeyazıt) ilçelerinde Anti-Terör Yasası'nı protesto etmek amacıyla açlık grevleri yapıldı.

● Şîrnex'in Basretê köyünde bir köylüye işkence edilmesi üzerine, köylüler taşı-sopalı saldırıya geçtiler, olayda binbaşı da dahil birçok asker yaralandı. Sonuçta askerler işkenceye son vermek ve köyden kaçmak zorunda kaldılar.

● 14 Temmuz günü, Türkiye metropollerinde yaşayan Kürdistanlı yurtseverlerin, "Ulusal Onur Günü" vesilesiyle bir günlük açlık grevi yaptıkları, bildirî dağıttıkları ve gösteri, saldırı eylemleri gerçekleştirdikleri bildirildi.

● Hezex'in Bafê(Sulak) köyü halkı Amed katliamını protesto etti. Muhtar ve 5 kişi gözaltına alınınca, 400 kadar köylü karakola saldıracak, "**İşgalci güçler defolsun**", "**Yaşasın Başkan APO**" ve "**Yaşasın PKK**" sloganlarını attı. Sömürgeciler karşılık veremediler.

● 20 Temmuz günü Hezex'in merkezinde 4000 kişi, ANAP'lı Belediye Başkanı Abdurrahman Abay'ın istifası için yürüyüş yaptı.

● Qabîlcewz(Sason)'de şoförler yolun bozuk oluşunu kontak kapatarak protesto etti. Şoförlerin eylemini destekleyen esnaf da 31 Temmuz günü kepenk kapattı.

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaş değerlendiriyor:

SİYASAL MÜCADELEYE YAKLAŞIM VE GÜNEY KÜRDİSTAN'DAKİ ÖZERKLİK GÖRÜŞMELERİ ÜZERİNE

Baştarafı 1. sayfada

Güncel anlam itibariyle özerkliği olan olası etkileri nasıl yansıtır, müttefik askerlerinin rolü nedir ve en önemlisi de baş düşman TC'nin siyasi ve askeri konumu Kürdistan'da nasıl bir durumla yüz yüzedir? Bunları değerlendirebilmek için bazı gelişmelere bakmak gerekiyor. TC'nin resmi başı, Güney Kürdistanlı bir gurubun önderliğiyle resmi düzeyde görüşüyor. Yani Talabani-Özal görüşmesi var. Yine, elçilik düzeyinde de olsa müttefiklerle her türlü görüşmeleri yapma ve Sosyalist Enternasyonal'e katılarak karar çıkarma durumu söz konusudur. Bu güçlerin, yukarıda sözü edilen meselelerin "terör ve ayrılıkçılık temelinde değil, ülke bütünlüğü içerisinde, demokrasi ve barış yoluyla halledilmesi" biçiminde son derece ikiyüzlü ve sapırtmacı bir yaklaşımla ve hatta Güney Kürdistan üzerinde de Türkiye'nin garantörlüğünü isteme gibi bir duruma kadar görüşmelerden medet umduklarını görüyoruz. Nasıl ki, Kıbrıs'ta Türkiye'nin garantörlüğü ile bir siyasi oluşuma gidilmek isteniyorsa, öyle anlaşılıyor ki Güney Kürdistan üzerinde de Türkiye'nin garantörlüğüne bel bağlanmaya çalışılıyor. Talabani, tabii ki arkasına başta ABD olmak üzere ileri gelen Avrupa ülkelerinin de garantisini alarak bu konuda biraz sonuca gitmek istiyor, bunun için çaba harcıyor. Bütün Irak'ta "Kürdistanı Cephe" denilen yapı, daha çok da geleneksel ilkel-milliyetçi önderliğin belirlediği politika ve "diplomatik" olarak değerlendirilen bir çabayla aslında biraz da kendilerini kurtarmaya çalışıyor.

"Özerklik görüşmeleri, gerçekleştirildiği dönem, içerik ve biçim itibariyle tehlikelerle doludur."

Bunun yanı sıra Güney Kürdistan'da var olan göçün durdurulması, halkın tekrar köy ve kentlerine dönmesi söz konusudur. Rejimle sürdürülen özerklik görüşmeleri halka da mal edilmek istenmektedir. Aslında bunu, son derece zayıf iki tarafın mevcut sıkışıklıktan kurtulmak için yaptıkları taktik görüşmeler olarak değerlendirilebiliriz. Halihazırda içinde bulundukları durum budur. Fakat en önemlisi, PKK önderlikli savaşımın mevcut gelişimi karşısında, TC'nin içinde bulunduğu, bazı yeni kararlara ulaşma istemlerinin iyice açığa çıktığı durumların söz konusu olmasıdır. Özal'ın jestleri -bunun özel savaşın içinde bulunduğu konum nedeniyle aldatmaca veya taktik yanı ağır bassa da, siyasal motifi işliyor. Hatta son olarak ANAP'ın görünümdeki başkanlık değişimi ve yeni bir hükümetin teşkiline gitmeleri, öyle sanıyoruz ki, mücadelemizin olduğu düzey ile bağlantılıdır. Bunların ciddiyeti, gerçekten siyasal çözüm yanlısı olup olmadıkları, şüphesiz doğru değerlendirilmesi gereken ve bizim de doğru değerlendirmede güçlük çekmediğimiz bir husustur.

Ama yine de unutmamak gerekir ki, düşman cephesindeki en ufak bir durum değişikliği veya çatlak, çok ciddi ele alınmayı ve en önemlisi de gerekli siyasi ve askeri sonuçları çıkarmayı gerektirir. Güneyi

ve Kuzeyi ile tüm Kürdistan'da gelişmelerin tüm boyutlarının temelinde PKK'nın stratejik ve taktik yönelimleri etkilidir. Bütün yetmezliklerine rağmen, öngörülerimize uygun olarak büyük bir çabayla yüklenerek ortaya çıkardığımız 1991 hamlemiz, önemli değişikliklere yol açacağı benzemekte ve hatta daha şimdiden bazı önemli değişikliklere yol açmış bulunmaktadır. Bunu özenle değerlendirmesini bilmeliyiz. Herşeyden önce Güney Kürdistan'daki gelişmeler de dahil birçok gelişme etkimiz altına alınmıştır. Görünüşte görüşüyorlar. Muhataplar, Kürdistan adına, TC, ABD, Avrupa adına birbirlerini buluyorlar. Ama hepsinin içinde bir korku var. İlk defa bağımsız ve özgür temellerde için için gelişen bir Kürdistan devrimi, askeri ve siyasi yanlarıyla birlikte kitleleri sarmalıyor ve buna bütün halkı da katarak derinliğine ve genişliğine, çok yönlü ve çok biçimli bir gelişme seyri izliyor. '91 atılımı, bunu kesinlikle yıkılmamacasına, gerilememecesine sağlam bir noktaya getirdi. Çok iyi hazırladığımız bu atılımı, ne iç ve ne de dış hiç bir engelin sarsamayacağından eminiz.

BBC, bugünkü haberinde çok rahatlıkla şunu değerlendirme konusunu yapıyor: "Ankara'dan meseleye bakış" denilerek, bütün bu olup bitenler bazı faktörlere bağlanıyor. Güney Kürdistan'daki işbirlikçi önderliğin özerklik görüşmeleri ve Türkiye'den beklentileri için, *"Bu, önemli oranda Kuzey Kürdistan'da yürütülen eylemlerin bilançosuna veya savaşın bu yaz sıcağında nasıl seyredeceğine bağlıdır"* deniliyor. Bu doğru bir değerlendirmedir, böyle bir beklentinin olduğunu biz de biliyoruz. Türkiye'nin güncel siyasal durumu, tamamen bu temelde şekilleniyor. Biz de, bütün bunların yakın takipçisiyiz. Eğitim, örgütlenme, mevzilendirme çalışmaları bu gelişmelerle sıkı sıkıya bağlantılı olarak yürütülüyor.

Güney Kürdistanlı önderlerin sorumluluğu altında halka tarihi felaketler yaşatıldı. Fakat buna rağmen, bunlarla görüştük ve ister Güneyli isterse Kuzeyli olsun tüm bu güçlere baştan beri çağrılarımız şunlardı: Gelin, hepimizin en hayati yurtseverlik ve ulusal çıkarlarımızı ve hatta kendi mahalli çıkarlarımızı bile korumak istiyorsanız, bunun garantisini olarak bir çalışmaya yönelim. Bu çalışmanın askeri ve siyasi cepheye nasıl bir düzenlemeye tabi tutulacağını '80'lerin başlarında, '88'in felaketinde ve '91'in felaketinin öncesinde bizzat gördük. Bunun için birleşik siyasal bir cephe, birleşik silahlı kuvvetler ve eğer gerekirse kongre ve komitelerin teşkiline açtık. Lakin öyle anlaşılıyor ki, Güney Kürdistan'daki işbirlikçi önderlik, günlük durumları kişisel, ailesel bazda kurtarmak için koşuşturup duruyor. Diplomatlardan da, siyasetçilikten de anladıkları budur. Son derece bağımlı bu önderlik, çok yanlış öngörüler ve bağlantılarla hareket ediyor. İran-Irak savaşındaki öngörü ve bağlantıları çok tehlikeliydi ve bunun sonucu, katliam ve ülkeyi yarı yarıya boşaltma oldu. Yine Körfez krizi dolayısıyla öngörü ve bağlantıları tehlikeliydi. O da daha büyük bir felakete yol açıyor. Şimdi yeni bir öngörü ve bağlantı içinde.

Irak rejimiyle ilişkilere bütünüyle karşı durulmayabilir, doğru ilişkiler de olabilir. Yani hiç kimse, niye ilişki kuruyorlar diye bunları suçlamıyor. İlişki kurlmaları onların tam uşaklığı anlamına gelmediği gibi, ilişkiyi kesmeleri de devrimciliklerinin bir kanıtı değildir. Biz de, yarın düşmanla ilişki kursak, bu, bizim işbirliğimiz anlamına gelmeyeceği gibi, sonuna kadar ilişkiye hayır demek de, köklü, radikal bir devrimcilik anlamına gelmez. İlişki vardır, ilişki vardır! İlişki vardır; devrimi güçlendirir, bağımsızlığı güçlendirir. İlişki vardır; satar, ihanete kadar götürür. Ustalar şunu söyler: *"Ne sonuna kadar ilişkilere hayır ne de her halükarda evet."* Ya nasıl olmalı? Devrimin çıkarlarını esas alan, onun çizgisinin çıkarlarını esas alan görüşmelere evet, faydalıysa evet, faydasızsa hayır! Formül budur. Zemini zamanı iyi kollar, en yararlı sonucu almak için görüşme yapılır, gerekirse çekilir; bu konuda özgür irade sahibi olunmalıdır.

Dikkat edildiğinde görülecektir ki, biçimde ilişkiye karşı değiliz, ama çerçevesi ve içeriği bakımından bu özerklik görüşmelerini de fazla anlamlı bulmuyor, tartışıyor ve karşı çıkmak gerektiğini belirtiyoruz. Çünkü, içeriği fazla bağımsızlıkçı, demokratik değildir ve hatta güvencesi de yoktur. Çerçevesi sosyal, siyasal düzeyde işbirliğini aşmıyor; eşit, özgür çerçeveli bir ilişki tarzı değildir. İlişki, dar çerçevede bir kliğin dayandığı bir aşiret eliti ile sürdürülmesi isteniyor; dolayısıyla fazla dayanma durumu yoktur. Ayrıca bağımsızlık ve özgürlükle herhangi bir ilişkisi, bağlantısı da yoktur. 1970'lerin özerklik programının aynısını istiyorlarmış! '70'lerdeki o özerklik programı nedir, kendisi bile o dönemde ne kadar ilericidir? Bunlar taşımaları ve uygulama kabiliyetinin olmadığı 20 yıldır ortaya çıkmış bulunmaktadır. Bunu yeniden allayıp pullayıp gündeme sürmek, sınıf temelinde işbirlikçiliği aşmıyor, bunun için de bağımsızlık ve özgürlüğe kapalıdır. O halde, buna yönelik görüşmeler yararlı değil, zararlı oluyor. Irak rejimiyle ilişkiler, Saddam'ın kişiliğinin ve bulunduğu durumun ötesinde, herşeyden önce Kürt halkının bağımsız ve özgür gelişmesine imkan sunacak temelde yapılsa doğru olur.

"Günümüzde Güney Kürdistan'ın işbirlikçi önderliği, Kürdistan'ı bütünüyle etkileme şansını yitirmiştir."

PKK'nın bir ilişki anlayışı vardır; kişi, parti ve devletlerle ilişkilerde eşitlik ve özgürlük esas alınır. Bu, bizim, PKK'nın ilişki tarzıdır ve siyaseti de, diplomasisi de buna dayanır. Ama bunları buna dayanmıyor: Tutucu, özgürlüğe fazla açık olmayan bir program, sınıf temeli çok dar ve işbirlikçi, zamanı-zemini doğru kollamıyor, sadece rejimin zayıflığından yararlanmaya çalışıyor. *"İşte, müttefikler Güney Kürdistan'a girmiş, rejim zor belya ayakta duruyor. Biz ikisini de kullanabilirsek özerklik elde edebiliriz"* tarzında çok tehlikeli bir yaklaşım söz konusudur. Yarın müttefikler çekilir ve rejim de biraz güçlenirse o zaman ne olur? Olacak olan, bu özerkliğin

ruhuna fatiha okumaktır. Bugünün güvencesi sağlam değildir, yarın mevcut rejim veya olası başka bir güç, *"Ülkem işgal altındayken, Kürdistan işgal altındayken Kürtler adına özerkliği dayattın, bunun ilericilikle, özgürlükle ne alakası var? Ben en zayıf durumdayken seni bazıları başıma bela etti. Seni Amerika yolladı, Türkiye yolladı"* demeyecek midir? Bunu çok rahatlıkla diyeceklerdir. Hele Irak rejimi, Irak önderliği bu konuda felaket bir hesap sorucudur. O zaman bunlar, çok tehlikeli bir işle uğraşılıyor. Ne onlar bu konuda rejimin tutarlılığına, sözüne, sadakatine inanıyorlar ve ne de rejim bunlara inanıyor. Çünkü rejim, bunları yüzlerce defa hain ve işbirlikçi ilan etmiştir. Nitekim bunlar da, bu temelde gelecek görüşmelere oturmuşlardır. Aslında iki tarafı da görüşmeye zorlayan, yaşadıkları muazzam zorluklardır. Zorluklar emperyalizm tarafından dayatılmıştır. Birisi emperyalizm tarafından savaşta yenilgiye uğratılmış, diğeri emperyalizme dayanarak gelmiştir. Aslında bu, dostların bir araya geliş değil, düşman dayatmalarının bir görüşmesi oluyor. Onun için tehlikelidir. Birbirlerine ne verecekler?

"...Aslında iki tarafı da görüşmeye zorlayan, yaşadıkları muazzam zorluklardır. Zorluklar emperyalizm tarafından dayatılmıştır. Birisi emperyalizm tarafından savaşta yenilgiye uğratılmış, diğeri emperyalizme dayanarak gelmiştir. Aslında bu, dostların bir araya geliş değil, düşman dayatmalarının bir görüşmesi oluyor. Onun için tehlikelidir..."

Özerkliği, programına biraz genişlik de kazandırarak, şimdilik verdiklerini farzedelim -ki, bu da aslında tam belli değildir ve biraz da emperyalizmin dayatmalarıyla sınırlıdır. Emperyalizmin özerklik programı, Kürtleri işbirlikçilik bazına ne kadar çekiyor? Emperyalistler, bunlara, İran ve Türkiye egemenliğindeki parçalar da dahil bütün Kürdistan'ı böyle bir özerkliğe yatırmalarını dayatacaklar; yani Irak'taki özerklik modelini bütün Kürdistan'a yayacaklar ve bu özerkliğin temsilcilerinden de bu konuda sağlam uşaklık isteyecekler, "bütün Kürdistan'ı bu modele göre emperyalizme bağla" diyeceklerdir.

Ankara'daki görüşmeleri sırasında Talabani, *"Bana kalırsa, Türkiye'nin bütünlüğü içinde, demokratik, barışçıl bir biçimde özerkliğe yönelmek gerekir"* diyerek, kendilerinin Irak'ta yürüttüklerine benzer bir özerkliği bizim de Türkiye ile görüşmemizi veya bil olmazsak bile, ilişkide bulundukları işbirlikçi çevrelerin Türkiye ile özerkliği görüşmelerini öneriyordu. Bu, çok kötü bir taviz verme politikası ve çok kötü bir görüşme biçimidir. Fırsatların çok kötü değerlendirilmesidir. Bu özerklik görüşmeleri anlaşmayla sonuçlansa bile, bağrında büyük tehli-

keler taşıyor. Irak rejimi ambargodan kurtulmaya çalışıyor, bunun için diplomasi silahını kullanacaktır. Zaten bazı tavizler veriyor, hatta muazzam tavizler veriyor. Bu, bir rica politikasının gereğidir. Ama belli bir dönem sonra, rejim ister bu biçimiyle sürsün isterse değişsin, arkasına büyük bir kısmı gerici ve tutucu olan Arap ülkelerinin desteğini alırsa ABD ile anlaşabilir; bizim özerklik temsilcilerimizden daha fazla ABD'ye taviz verebilir ve anlaşabilir, dolayısıyla onların desteğini alabilir. O zaman bunların özerklik programı ne olacak? Müttefiklere bağlanmıştır diyebilirler. Oysa müttefikler her zaman çıkarlarını düşünürler ve Irak rejimi de bunların çıkarlarını daha fazla temsil etti. Nitekim İngilizlerin bunlarla ilişkilerinde 1920'lerin ortalarından, ABD'nin de '70'lerden beri bu temelde hareket ettiğini biliyoruz. Büyük ihtimalle böyle bir durum yeniden doğabilir. Böyle bir durum doğduğu takdirde neye sarılacaklardır? Irak rejimi, 1975'te ve tarihi birçok fırsatta hep yaptığı gibi, yine "bu özerkliği tanımiyorum, siz de hainsiniz" diyerek bahaneler yaratıp üzerlerine geldiğinde, bunlar yine kaçacaklardır. Şovenizmin etkili, hatta egemen olduğu rejim, halkın üzerine bir kez daha terörle geldiğinde tekrar İran'a, Türkiye'ye bir kaçış olacaktır. Bu, üç-dört defa denendi. Sonuç: Felaket! Sonuçta, ruhen tavşanlaşmış bir halk ve gericiğe ve faşizme alabildiğine bir sığınma durumu ortaya çıkar; belki Türkiye ile de anlaşır, anlaşmak için de her an bol tavizi vardır. Ama Türkiye, Irak rejiminin vereceği tavizleri bunların dostluğuna bin kat daha tercih eder. Çünkü, Türkiye, halihazırda Kürt gerçeğine karşı ve ona kapalıdır. Halepçe katliamında olduğu gibi, bir de anlaşma yaparlarsa, bu tam bir katliam olur. Yaklaşımları bu tehlikeyi de içermektedir.

Onun için, şimdiden Türkiye'nin garantörlüğüne bağlamak demek, İngiliz sicimiyle kendini asmaya hazırlanmak demektir. Sadece İngiliz sicimiyle asılsalar da iyi, ama bunlar Türkiye ipliyle ölelim diyorlar. Oysa Irak celladı kötü vuruyor, ama Türkiye'nin ipi biraz daha sallandırır, aralarındaki fark budur.

Dolayısıyla özerklik görüşmeleri, gerçekleştirildiği dönem, içerik ve biçim itibariyle tehlikelerle doludur. Güney Kürdistan önderliği tam bir maceracı karakterdedir; şimdiye kadar ki bütün direnişçiliği de, uzlaşmacılığı da, diplomatlığı da maceracılıktan kurtulmuş değildir. Sağlam bir ideolojik-politik çizgisi, özgüce dayalı bir örgütlenmesi ve direnişçiliği de yoktur. İşte 1958 Devrimi olduğunda, *"fırsat bu fırsattır"* diyerek ayaklandılar. Sonuç: Yenilgi! İşte, Irak rejiminin iç çelişkileri var, birbirlerine karşı üstünlük kurmak isteyen klikler var deyip birisine dayanarak sonuç almak istediler; sonuç yine felaket! İran-Irak savaşı başladı. *"Tamam bu sefer fırsat doğdu, mutlaka İran bastırır"* diyerek bütünüyle ona bağlandılar. Sonuç: Bir kez daha felaket! Amerika'ya da güvenmişlerdi, daha sonra umduklarını bulamayınca, *"vay, bize ihanet edilir mi?"* dediler. Sonuç: Felaket! Körfez krizine umut bağladılar, *"bu sefer tamamen gider ve herşeyi elde ederiz"* dediler. Sonuç:

Yine felaket! Bir kez daha, *"bu sefer uzlaşırsınız, Türkiye de garantördür, ABD ve Avrupa da dikkate alacak, hatıta Birleşmiş Milletler'in şartına da bağlarız"* dediler. Bu kez de sonuç: Bir kez daha felaket.

Elbette biz bunları görmüyor değiliz, görüyoruz ve önlenmesi için lazım geleni de yaparız. Parti politikamızda doğrular konulmuştur; bizde politikayı, diplomasiyi belirleyen, ideolojik ilkeli yaklaşım ve özgüce dayanmadır. Aslında bizde iş yaptırın bunlardır. İran-Irak Savaşı'nda da, bu özerklik görüşmelerine karşı dayattığımız politikanın temellerini biraz atmıştık. Bunu Körfez kriziyle daha da temellendirmek istedik. Güney Kürdistan'da da bağımsızlık ve özgürlük hakkını biraz geliştirmek gerekir diyerek şunu vurguladık: Bağımsızlık ve özgürlük hakkı demek, sadece hemen ayrılıp bir devlet kurmak değildir; Irak koşullarında bile, tarafların eşit ve özgür iradelerine dayalı siyasal bir düzenlemeye gidilerek, federatif bir devlet tipine bir çözüm gözüyle bakılabilir. Yani, üniteler bağımsız olur, aralarındaki ilişki biçimlerini kendi özgür iradeleriyle belirlerler. Irak çerçevesi içinde özgür iradeye dayanan, ekonomik, sosyal, siyasal her düzeyde eşitliği içeren bir çözüm olabilir. Bizim yaklaşımımız ve görüşümüz buydu. Bunun gerçekleşmesi için yalnızca görüşmelere veya müttefiklere, BM'e, diplomasiye bel bağlanılmamalı, esas itibarıyla özgüç temel alınmalıdır. Bunun için de, en başta silahlı kuvvetler olmalıdır. Esas itibarıyla Kürtler birbirine destek olmalı -Kuzey, Güney, Doğu, Batı Kürtleri, hepsi-, öncelikle kendilerini askeri temelde güçlü kılmalıdır. Askeri cephe gelişkin olmalıdır. Özellikle de hudut boylarında Botan, Behdînan'da güçler birleştirilmeli ve siyasal bir ittifaka yönelinmelidir. Bunun için bütün Kürdistanlı güçler, en geniş çerçeveli bir kongre veya bir konferansta ittifak yapabilmeli, temel stratejik doğrultuyu belirleyebilmeli ve buna sadakatle bağlı kalmalıdır. Güçler bu temelde yeniden düzenlenmelidir. Bunlar bizim önerilerimizdi, gelirlerse birlikte uygularsınız, gelmezlerse, tek başımıza da kalsak PKK olarak biz uygularsınız dedik. Nitekim bunlarla görüşmeler oldu, lafta *"Geliriz, hepsi doğrudur, askeri işbirliği, siyasi ittifak, kongre gereklidir"* dediler. Ama yapmadılar. Mevcut durumda açıkça ortaya çıkıyor ki, bunlar günlük çıkarları neye el veriyorsa onun peşindedirler, bir gün Bağdat'ta, bir gün Ankara'da, bir gün Washington'da, bir gün Paris'te, bir gün Şam'da, bir gün Tahrân'dadırlar. Bu yaklaşımından ilkeye, özgüce ne kadar bağlı oldukları gayet iyi anlaşılıyor.

O zaman bizim yapmamız gereken, doğru-devrimci yöntemi hayata geçirmekti. Bunun için biz de Güneyiyle Kuzeyiyle halkın birliğine, bütünlüğüne ağırlık verdik ve öncelikle Güney Kürdistan'da ideolojik-politik doğrultu belirlenmeli dedik. Buna yönelik propaganda ve giderek bir siyasal faaliyete geçerek, bir araç olarak **PAK (Partiya Azadiya Kurdistan)**'ın oluşumuna destek olmaya çalıştık. Bunun ne kadar tutacağını çalışmaların düzeyi belirler. Fakat işbirlikçi akımın ilkesiz, tutarsız, doğru düüst bir taktik sahibi olmama durumunu da dikkate alarak, taktik bir çözüm aracı olarak ve giderek gelişmeyle birlikte bir çözüm aracı olarak Güney'e böyle bir müdahalede bulunmak, destek sunmak yerindedir. Şu anda Güney Kürdistan'da PKK çizgisine bağlılık veya PKK çizgisini oranın somut koşullarına uygulama temelinde bir faaliyet yürütüyor. Bu, bir çözüm

imkanıdır. PAK, devrimci güçleri toparlamaya, gerilla hattını oturtmaya çalışıyor. Gerillayı oturturken, özerklik programını, bunun önder gücünü, işbirlikçi güçleri eleştiriyor ve halka doğruları açıklamaya çalışıyor. Silahlı ve siyasi savaşımı iç içe örmeye özen gösteriyor. Mevcut gelişmelerden özerklik görüşmelerinin çıkmazı ve olumsuzluğunun daha da iyi anlaşılması halinde, özgürlük seçeneğinin daha da güç kazanabileceği anlaşılıyor. Ulusal sorunu Irak bütünlüğü içinde, ama serbest iradeyle ve eşit koşullarda çözerek Kuzey Kürdistan'la da doğru bir ittifak anlayışına girebilir.

Güney Kürdistanlı güçlerin Kuzey Kürdistan'ı kötü kullanma tarzını biliyoruz. Kuzey Kürdistan'ın bütün ilerici, devrimci güçlerini kırk yıldır nasıl bastırdıklarını, Türkiye KDP'si adı altında Türk devleti ve onun MİT'yle otuz yıldır kendi deyişleriyle nasıl "dostluk" kurduklarını, büyük hizmetlerde bulunduklarını biliyoruz. Halihazırda da Türkiye'ye bel bağlamalarının Kürdistan'ın çıkarlarından kaynaklanmadığını, buna, özellikle Kuzey-Batı Kürdistan'ı -Türkiye egemenliği altındaki Kürdistan'ı- pazarlama temelinde yaklaştıklarını iyi biliyoruz. Bu tehlikeli bir yaklaşımdır. Kırk yıldır Türkiye'ye verdikleri güvence şudur: *"Biz size dokunmayız, size zararlı olmayız, bilakis bizim model size en büyük destektir. Bizim özerklik veya işbirlikçilik modelimizi Kuzey Kürdistan halkı da esas alabilir. Türkiye KDP'si bunun için kurulmuştur, sizinle bu temelde ilişkidedir ve size düpedüz uşaklık ediyor. En iyi destek budur."* Ve Türkiye de bunları böyle kullanıyor, nitekim onun için görüşüyor. Ve fakat tam da bu noktada *"PKK engelini nasıl aşacağız"* diyorlar. Yaptıkları görüşmelerde kendilerine en çok sorulan soru şudur: *"PKK ile ilişkileriniz nasıl, PKK'yi nasıl hallededeceksiniz, PKK'nin Güney'deki faaliyetlerini durdurabilir misiniz?"* Bunlar da *"Evet, durdurabiliriz, desteklemeyiz, yer vermeyiz, yeter ki siz de bize böyle dostluk yapın, dostluktan da öte bizim uşaklığımızı kabul edin"* diyorlar. Bu, arkasında ABD ve Avrupa'nın da olduğu bir siyaset şeklidir. Fakat bir avuç çıkarıcının siyaset tarzıdır, öyle pek de kitlelerin çıkarlarını esas alan, doğru yöntemlerle yapılan bir siyaset değildir.

Günümüze doğru geldiğimizde bu siyaset nasıl bir sonuca yol açmak istiyor? Irak'taki özerkliği kullanmak için Kuzey Kürdistan'daki mücadele üzerine bazı ucuz hesapların yapıldığını belirttik. Herşeyden önce Barzani önderliği, kesin düşmanlık politikası temelinde ve koruyuculuk biçiminde bir hizmetle TC ordularına yol gösteriyor ve bize düşmanlığa açıktır. Talabani önderliği biraz daha esnek, sözümona biraz daha diplomatça, *"PKK ile de ilişkilerim var, sizinle de var, arabulucu olabilirim"* diyor. Böyle oportünist, muğlak, gayri ciddi bir tutum içinde ve daha çok da kendine bazı yararlar elde etme temelinde yaklaşım gösteriyor. Devrimci mücadelenin varmış olduğu gelişme seviyesine çok geriden bir yaklaşımla çıkar sağlamak ve bu temelde Kuzey Kürdistanlı işbirlikçilere mesajlar vermek istiyor. *"Türkiye ile oturun, meselelerinizi barışçıl ve demokratik bir tarzda halledin. PKK'ye de önerim budur"* diyor. Sağolsun! Bizimle de görüştü mü şunu söyler: *"İyidir, gerilla yapın, devrimci mücadele şarttır, o olmadadan olmaz."* Bu da, sözümona bizi oyalamadır. ABD'ye gider daha değişik telden söyler, Suudi'ye gider daha değişik telden söyler, Avrupa'ya gider dört dörtlük bir demokrat

biçiminde sunar kendini. Gerçeği budur, biz de onu, bu gerçeğine göre değerlendiriyoruz.

Bu görüşmelerinin fazla etkili olacağını, bizi etkileyebileceğini, olumlu veya olumsuz sonuçlara yol açacağını da beklememeliyiz, ki ciddiye alınmadığını Türkiye de, Irak rejimi de çok iyi bilir. Tarık Aziz, onun için *"Çok konuşuyor, bizim dostumuzdur aslında, fakat çok desteksiz atıyor. Bir siyasi bu kadar konuşmamalı"* diyor. Bu, aslında doğru bir deyimdir. Türkiye ile de anlaşır, Irak'la da, ama böyle iki tarafın da ciddiye almadığı bir dosttur. Kendisini bu kadar düşürmemeliydi, bizim önerimiz buydu. Barzani, daha katı bir PKK düşmanlığında ısrarlı, daha sinsî, daha gizli bir düşmanlık yürütüyor ve doğrudan düşmandan taraftır. Talabani'ninki biraz daha açık ve sözümona iki tarafa da yaranmak veya her iki tarafla da oynamak isteyen bir tutumdur.

"Politikada düşmanın estirdiği bir rüzgara hafiften boyun eğmek, düşmanın dayattığı yaşam biçimine evet demek, hiç numaraya, sicile gerek olmaksızın işbirliğine yatmak demektir."

Fakat, günümüzde bir bütün olarak Güney Kürdistan'ın işbirlikçi önderliği, Kürdistan'ı bütünüyle etkileme şansını yitirmiştir ve bu önemli bir noktadır. Bütün Kürdistan parçaları üzerinde ne 1960'lar sonrası, ne '70'ler sonrası ve ne de '80'lerdeki itibarı, ağırlığı vardır; bunu kaybetmiştir. 1960-70 yılları arasında bütün Kürdistan'ı etkiliyordu, 1970-80 yılları arasında etkisi biraz da olsa vardı. '80 sonrası, İran-Irak Savaşı'nda etkinliği oldukça aşıldı ve öyle inanıyoruz ki, 1990'lardan sonra bu etki, ancak kendi aşiretleriyle sınırlı bir hale gelecektir ve bu da çok önemlidir. Bunda da PKK'nin çabaları son derece belirleyici bir rol oynadı. Onları aşiretleriyle sınırlamak çok önemlidir. Hatta aşiretlerini de ayırtırmak, emekçilerini çekerek dar menfaatçiliği yalnız bırakmak çok isabetli bir politikadır ve bu, daha şimdiden biraz gelişim göstermektedir. Bunların etkilerini öncelikle ideolojik-politik düzeyde ve şimdi de biraz gerillaıyla sınırlandırmak çok önemli bir görevdi ve bu görevi daha etkili bir biçimde yerine getirmeye çalışıyoruz. Güney Kürdistan'da, PKK'nin yardım ve desteğiyle gerilla oluşturulmaya çalışılıyor. Aşiretçi tutumların yaygın propagandası yapılıyor. Devrimci güçlerin taktik birliğine gidilmeye çalışılıyor. Bunlara karşı, bunların işbirlikçi, uşaklık temelindeki ilişkilerine karşı bizim dayattığımız devrimci politika budur. Ama, belirttiğimiz gibi, bunların eski güçlerinin çok gerisinde oldukları, gerek lehte ve gereksealeyhte fazla rol oynama konumunda olmadıkları ve bir anlamda tarihi misyonlarını tamamladıkları açıktır. Umudumuz, içlerinden bazılarının artık bu gerçekleri görerek doğru devrimci çabalara, bağımsızlık ve özgürlük temelindeki çabalara mümkünse destek olmaları, değilse engel olamamalarıdır. Doğru devrimci çizgiye katılabilirlerse buyursunlar katılsınlar, katılamazlarsa da ciddi bir engel olarak karşımıza dikilmesinler. Bunlarla yürüttüğümüz ve olası yürüteceğimiz görüşmelerin amacı, onları bu konuma getirebilmektir. Çabalarımız bunu sağlatırmaya yöneliktir, başarılı olup olmaması o kadar önemli değildir; mühim olan üzerimize düşen

bu görevi yerine getirerek kusurun bizim tarafımızda kalmamasıdır.

Ama şu anda esas itibarıyla daha önemli gelişmeleri sağlayan, Güneyi de Kuzeyi de temelden etkileyecek olan halihazırda PKK'nin kendi önderliğinde yürüttüğü savaşının düzeyidir. Güncel olarak içinde bulunulan siyasi ve askeri durum önemlidir. Düşman cephesinde ortaya çıkan tablo, düşmanın gerçekten kendine güvenini biraz yitirdiğini, kör askeri yöntemlerle aslında kendi zararına bir duruma yol açmakta olduğunu göstermektedir. Öyle anlaşılıyor ki, bunu da farketmiş durumdadırlar. Osmanlı dönemini saymazsak, geleneksel 70 yıllık politika aslında darboğazda ve yenilmişti. Kemalizm, haksızlığını, barbarlığını ve işlemeziğini tam da şimdi göstermiş bulunuyor. Kemalizmi biraz da bu açıdan değerlendirmek gerekir.

Mustafa Kemal, kişi olarak aslında başlangıçta Kürtlerin varlığının farkında ve gerçeğini kabul ediyor. Yürütülen kurtuluş savaşının, bir Türk-Kürt işbirlikçi öncülüğüyle yürütülen savaş olduğunu ve sonuçta eşit ve kardeşçe davranacaklarını iddia ediyor. Fakat öncü gücün Türk milliyetçiliği olduğu açıktır; örgütleyen, bütün taktikleri hazırlayan ve yöneten Türk milliyetçiliğidir. Ordu ve siyasete onlar hakimdir. "Bize de iyi şeyler sunulur" diye kendini aldatanlar ise, Kürt işbirlikçileridir. Bunlar bu özelliklerini işbirlikçilikten alıyorlardı, çünkü ulusal çıkarları görme ve bunun etrafında örgütlenme niyetleri söz konusu bile değildi. Her ne kadar Koçgiri gibi alanlarda ve hatta daha sonrasında, "bize de birşeyler olacak, biz de kendi kurtuluşumuzu örgütleyelim" diyenler çıktıysa da, bunlar öyle mahalli düzeyi aşan, genel ulusal bir kongre veya ulusal bir çizgiye ulaşan çalışmalar değildi. Ayaklanmaları da çok örgütsüz ve derme çatmaydı. Kemalistler ise, gerçekten bilinçli, oldukça şoven milliyetçi ve örgütlüydüler. Ama

"...Kürt işbirlikçileri, insanlığına, yurduna, özgürlüğüne, kısaca herşeye ihanet eden ve böylece Türkiye'nin de, Türkiye halkının da devrimci-demokrasi mücadelesinin başına bela olan bir gericilik kaynağıdır..."

Kürtlerin katılımı işbirlikçi temeldedir ve buna katılmak istemeyenler kolaylıkla ezildiler.

Bu gerçek neden bu kadar önemlidir? Bu gerçek, bünyedeki zayıflık, başlangıçta imha politikasının oluşmasına hizmet ettiği için önemlidir. Türk milliyetçiliği ile ittifakları ilkesizdi. Şimdi Güney Kürdistan'daki Kürt ilkel milliyetçiliğinin Irak rejimiyle yürüttüğü ilişkiler de biraz buna benziyor. Herhalde sık sık kendi aralarında, *"işte tehlike büyük, emperyalizm var. Irak'ın bütünlüğü önemlidir, Irak'a demokrasi gereklidir, bu tehlikeyi atlatalım"* diyorlardır. Buna benzer sözler, o zaman Türkiye parlamentosunda da söyleniyor. Fakat kendisini sağlama alır almaz, cumhuriyetin kuruluşuna geçmez, şovenizmin gerçek yüzü kendini gösteriyor ve bildiğimiz gibi verilen sözler bir tarafa, üzerlerine daha büyük bir baskıyla gidiliyor. Birkaç defa ayaklanmak istedilerse de, başarılı olmadılar, ezildiler. Sonuçta daha fazla ezilme, artık Kürtlerin esamesinin bile okunmamasıyla birlikte bir de inkar edilmeleri, kopkoyu bir karanlık gündeme

geldi. Bu, meselenin tasfiye edilecek halledilmesi, imha temelinde bir çözümdü; ve fakat bir gerçektir.

İşte PKK, buna yönelik eleştirisi, bu tarihe karşı çıkışıyla, bu tarihin şekillendirdiği Türk ulusçuluğu ve oluşturduğu Kürt işbirlikçiliğini, hatıta yarattığı sahte tipi, kemalizmin sadece bir ulusu tasfiye anlamında bitirmesini değil, kişisel düzeyde de iliklerine kadar uydu, tükenmiş bir kişilik yarattığını oldukça ortaya koydu. PKK çözümlemelerinde bunları çok açık olarak görmek mümkündür. Sonuç: '70'lere doğru geldiğimizde tasfiye edilmiş bir Kürt meselesi, iliklerine kadar boşaltılmış bir Kürt kişiliksizliği, şeklen Kürt ama özde daha fazla Türk veya ona hizmet eden bir tipin varlığı söz konusuydu. Kürt işbirlikçileri, insanlığına, yurduna, özgürlüğüne, kısaca herşeye ihanet eden ve böylece Türkiye'nin de, Türkiye halkının da devrimci-demokrasi mücadelesinin başına bela olan bir gericilik kaynağıdır. Bunları iyi değerlendirdik. PKK'nin çıkışı temelinde bu değerlendirmelere dayanır ve bunun daha sonra nasıl siyasallaştığı, askerileştiği bilinmektedir.

İşte günümüzde yırtılan, kemalizmin bu büyük katliamcı sahtekarlığı ve yarattığı kişiliksizliktir. Bu, bütünüyle haksız temelde ve zulümle inşa edilen TC'nin çatısının ve alt yapısının deşifrasyonu, bunun demokrasıyla bağlantısının olmadığına açığa vurulmasıdır. Cumhuriyet gazetesindeki son değerlendirmelere baktığımızda ilginç değerlendirmeler görüyoruz. Bütün Kürt isyanlarını bir kez daha gözler önüne seriyor, 70 yıllık tarihi açıyor. *"Sosyalist Enternasyonal'in çözümü mükemmeldir"* diyor. Çok ilginç bazı şeyler daha var. Güney Kürdistan işbirlikçi önderliğini övüyor, röportajları onlarla yapıyor. Sözümona "ilerici", "sol" gazete bu! Cumhuriyet, Kürtleri inkar politikasının bir numaralı temsilcisiydi, şimdi öyle fotoğraflar yayınıyor ki, adeta tarihi tekrar yayıyor. Ayrıca, Uğur Mumcu başta olmak üzere var olan bazı kalemler, *"PKK teröristtir, PKK ayrılıkçısıdır"* diyerek bizi Amerika'ya dayanmakla suçlayacak kadar çılgınlaşıyorlar. Herşeyiyle Amerika'ya bağımlı olan TC, bizim Amerikan bağımlılığımızdan(!) dem vuruyor. Kürt hareketi geçmişte de emperyalizme işbirliği yapmıştır, şimdi de yapabilir diyerek, herşeyini pazarladıkları bir Türkiye'yi, bizim, sözümona emperyalizmle işbirliği yaparak nasıl bölmeye çalıştığımızı kendince jurnallıyor. Aslında bütün bunlar, kemalizmin iflas belgeleridir. Düne kadar inkar ettiği gerçeği bugün manşetten vermesi, dobra dobra sayfalar ayırması, dolaylı da olsa kendini ele vermesi oluyor. Bu bir belge, diğeri gerçeğin kendisidir. Bu politika sadece çatırdamakla, yıkılmakla kalmıyor, bazı ağır sonuçlarını da Özal'ın şahsında ortaya çıkarıyor.

Bilindiği gibi Özal, 12 Eylül'ü kurtarmak için büyük çalışmalar yaptı. 12 Eylül'ün ekonomik sorumluluğunu, daha sonra da ANAP'la siyasi sorumluluğunu üstlendi. Kendisi 12 Eylül rejimini finanse eden sorumludur ve yine 12 Eylül sonrasını uzatan ANAP'ın kurucusu ve halen yönlendiricisidir. Bu rejime, dolayısıyla cumhuriyete bu kadar hizmet eden bu adam bugün diyor ki: *"Kürtlerin varlığını ilk defa ben kabul ettim, yaklaşımlarımızın aşıldığını gördüm ve bazı yumuşatma tedbirlerine başvuruyorum. Kürtçe üzerindeki yasağı kaldırıyorum, Kürtlerin varlığını ilan ediyorum ve hatta belki siyasi görüşmelere de açık olabilirim."* Özal'ın verdiği mesaj budur.

Bu konuda iyi tarih bilmek, güncelliği doğru kavramakla oldukça

lişmesini önümüzdeki yıllarda da rahatlıkla kat be kat sürdürür. Güney Kürdistan'daki gelişmeler TC'nin lehine değil, aleyhinedir. PKK, orayı da etkisi altına almaktadır. Yurtdışında bulunan Kürtler, kendi rollerini zaten oynamaktadır. İran ve Suriye PKK'nin kullandığı sahalardır. TC'nin bu ülkelerle girdiği her türlü diplomatik çerçeveli yaklaşımları fazla etkili olmamıştır. PKK, Kürdistan'ın en dağlık alanlarına oldukça oturmuştur. TC, yakın bir gelecekte ne İran'la ne Suriye ile ve ne de Yunanistan'la arasındaki durumu düzeltemez. Buna Irak'ı da eklemek gerekir; TC, gerek rejimle ve gerekse de rejim muhalifleriyle ilişkilerini kolay kolay düzeltemez. Kaldı ki Güney Kürdistan'da devrimin için için gelişmesi, TC'nin yönetimlerinin sonuç vermesini daha da tehlikeli bir duruma sokmaktadır. Bütün bunlar, yakın dönemin olası gelişmeleri için birer veridir. PKK'nin taktiğine yedeklik etmeleri veya en azından şimdilik taktik bir alan durumuna gelmeleri sözkonusudur, ki bu, ileride daha da gelişerek belki stratejik düzeye de ulaşabilir. PKK, tüm bu konularda gelişmesini sürdürmektedir. Türkiye cephesi, zaten ekonomik, sosyal, siyasal alanlarda derin bir iflasy yaşamaktadır. PKK'nin, en az Kürdistan'daki kitle kadar Türkiye'deki Kürt kitesini, Türkiye emekçilerini de etkileme durumu çok açıktır.

Bütün bu gelişmeleri, bizim gördüğümüz kadar özel savaşın kurmayları da görüyor. Öyle anlaşıyor ki, bu önderlikle ve özel savaş yöntemleriyle PKK'nin geriletilmesi fazla olası görülüyor. Zaten o burjuva kalemşörlerinin de itiraf ettikleri gerçek budur. Cumhuriyet gazetesinden Yeni Asya ve hatta Tercüman'ına kadar basın organları; eski faşistlerden, imha ve inkar politikasından başka bir şey bilmeyenlerden solcu kemalistlere kadar herkes sözümona bir Kürt programı geliştirmeye çalışıyor. Bu, tamamen özel savaşın başarısızlığı demektir, ondan umudun kesilmesidir. Peki bundan, gerçekten kendi tarihi olumsuzluğunu anlayıp var olan çıkmazı artık derinden duyarak, bundan sonra barışçıl ve demokratik yollarla, özgür iradeyle ve bunun için de siyasi yöntemi esas alarak meseleyi halletme yoluna girme gibi bir sonuç çıkabilir mi? Gazetecilerle yaptığımız görüşmelerde bizim için, "işte şaşkınlık içindedir, bu işe şaşıyor" denildiğinde, biz sorunu böyle ortaya koymaya çalıştık. Mesele bizim şaşkın olup olmamız değil, karşı tarafın böyle bir yaklaşım içine girip girmemesidir. Bunu kestirmek öyle kolay değil. Ortada var olan veriler buna zorlanıldığını gösteriyor, fakat diğer yandan, inkarcı politikanın etkileri var ve bundan da TC kolay kolay kurtulacağına benzemiyor. Bizim en ufak bir taktik hatamız, inkar politikalarına tekrar ve daha tehlikeli bir biçimde sarılmalarına yol açabilir. Bütün bunların dengelerin iyi ayarlanması ve değerlendirilmesine bağlı olduğunu; bu gelişmeler dikkate alınmadan elbette taktik de belirlenemeyeceğini belirttik. Bu, şaşkınlık falan değil, tam tersine durumları, derinliğine ve gerçekçi bir şekilde ve halkların çıkarlarına dayalı olarak tahlile tabi tutmak ve mümkünse iğne ucu kadar bile fazla kan dökme yer vermeden bir çözüm yoluna girmektir. Bu temelde sonuna kadar gerçekçiyiz ve siyasal yönetime açığız, dedik. Bu mesajlar düzene, resmi ve gayri resmi temsilcisine, karşı-devrimcisine kadar herkeşe gitti. Bunun ardından bazı olumlu gelişmeler olduğunu; herşeyden önce Kürdistan halkının buna büyük

bir ilgi ve serihildanlarla karşılık verdiğini, devrimci gençliğin başta gerilla olmak üzere saflara akın akın geldiğini ve Türkiye'nin aydın çevrelerinde büyük bir tartışmaya yol açıldığını, görüşlerimizin önemli oranda kabul gördüğünü biliyoruz. Gerçekten rejimin tamamen sıkışmış olduğunu, kendi halkı içinde de bir sıkışmaya uğradığını gözlemliyoruz. İşte bütün bunlar bazı siyasi sonuçlara yol açabilir. Ama henüz tam da bu noktada artık siyasal görüşme, dolayısıyla siyasal mücadeleye dayalı bir sürece girildiği söylenemez, bunun anlamı kesinlikle bu değildir.

"Savaşın işlevi, politikaya bir çözüm gücü sağlamaktır."

Burada diğer bir ayırım noktasına dikkat çekmek istiyoruz. Siyasal mücadele en çetin mücadele demektir. Şiddetten arındırılmış bir mücadele değildir. Siyasal mücadele bir savaş biçimi, hem de kanunları, düzeni zorlayan bir savaş biçimidir. Siyasal mücadeleyi böyle anlıyoruz. Bu, **birinci** noktadır. **İkinci**si; Kürdistan şartlarında siyasal mücadele tamamen gerilla korumasını şart kılar. Gerilla koruması olmadan siyasal mücadelenin olmayacağına Kürdistan tarihi tanıklık eder. Bu nedenle biz, gerillanın koruması, geliştirilmesi altında bir siyasal mücadeleye evet diyoruz. Zaten gerilla, bütün gücümüzle ortaya çıkardığımız bir mücadele biçimidir, siyasal mücadele de gerilladan bağımsız değildir; gerillanın direkt etkisi ve koruması altında yürütülen bir mücadeledir. Bu konuyu oldukça değerlendirmişti, fakat hala yapay birtakım ayrımlar mümkünmüş gibi bazı değerlendirmeler görülüyor. Özellikle bu son legal faaliyetlere verdiğimiz bir ağırlık var, ama bunu farklı yorumlamak gerekir. Bu, tamamen gerillanın beşiklik ettiği, gelişme zemini sunduğu ve korumaya aldığı bir çalışmadır. Legal çalışma siyasi çalışmanın bir parçasıdır. Hemen belirtelim ki, siyasi çalışma demek legal çalışma de-

"...İster siyasal, isterse demokratik alanda iyi niyetli olarak girilen birçok ilişkide eğer, düşmanı demokrasiye ve siyasal çalışmaya zorlayan esas neden ve bu konuda esas olarak halkı koruyan politika ve onun silahlı savaşım çizgisi dikkate alınmıyorsa, kişi isterse son derece dürüst olsun, tehlikelidir. Bu, çoğunlukla da farkına varmadan işbirlikçiliğe hizmet eder..."

mek değildir. Siyasal çalışma legal çalışmayı da illegal çalışmayı da içerir; bir kolu illegaldir, bir kolu legaldir; bir kolu yasal, bir kolu yasadışıdır. Yani, siyasi çalışmanın bir kolu resmi siyasi partiler biçiminde yürütülür, önemli bir kısmı ise gizli ve silahsız siyasi çalışma biçiminde yürütülür. Bu ayrımlara dikkat etmek gerekir.

Siyasi görüşme de siyasi mücadelenin bir parçasıdır. Siyasi görüşme silahlı mücadeleden, dolayısıyla gerilla korumasından vazgeçmek anlamına gelmez; tam tersine ona hizmet eden, onu daha da çözme götüran bir yöntemdir. Düşman tarafla, siyasal savaşım gücü, silahlı savaşım gücü arkada olduğu için görüşmeye oturulur; yoksa onları bir tarafa iten, onları bir siyasi görüşme ihanettir. Siyasi ve askeri savaşımın ağırlığı altında gelişmeyen görüşmeler; gerillayı geliştirmeden, siyasal savaşımı şiddetlendirmeden bazı mesajlar sunmak ve hatta görüşmelere açığız demek ihanettir. Bunun altını çiziyor ve açık açık belir-

tiyoruz ki, bazı akli ermeyenler kendilerini aldatmasınlar veya bizim özellikle geliştirebileceğimiz bazı ilişkileri öyle kendilerine göre yorumlayıp şarlatanlık yapmasınlar. Biz baştan beri Türk solu ile de, Türk devleti ile de görüşmeye açığız derken, arkamızda dev gibi PKK'nin silahlı savaşım çizgisi ve uygulaması vardır. Arkasında hiçbir gücü olmadan, silahlı ve siyasal savaşımından habersiz olup da, "ben demokratım, barışçıyım" diyen birçok avanak Kürt yok mudur? 40 yıllık işbirlikçiler bu durumda değil midir? Böyle bir yığın sahte parti, grup türemiyor mu? Türüyor. Bütün bunlar, bizim nazarımızda gerçekten işbirlikçi, hain olmaktan öteye bir anlam ifade etmezler.

Dolayısıyla bir yöntem olarak siyasi mücadele, onun bir parçası olarak da siyasi görüşme düşünüldüğünde, akla gelmesi gereken hususlar bunlardır. Bu konuda safdil olmadığımızı belirtelim. Bunlar olur da demiyoruz, olmaz da. Ortaya çıkabilecek bazı gelişmelere kapalı değiliz, ama keşke rejim, bizim istediğimiz noktalarda kendisini siyasal görüşmelere hazırlayabilse tarzında bir heves de belirtmiyorum. Bu konuda nasıl çözüm gücü olabileceğimizi belirtmek açısından bunları vurgulamayı yararlı buluyorum. Nasıl politika yapılır? Şu bizim işbirlikçilerimizin ruhsuzların, muğlakların düşündüğünün çok ötesinde ve hafızalarına bile sığdıramayacakları görüşmeler nedir? Gerçekleri, çelişkileri nasıl ortaya çıkarır? Halkları nasıl aydınlatır, onlara nasıl büyük bir nefes aldırır, onların gizli gücünü nasıl harekete geçirir? Halkların, ulusların ilişkilerine nasıl düzen verir? Eğer kendilerine güveniyorlarsa, tüm bunları gösterebileceğimizi ve sonuçta bunun kendilerini de bilinçlendireceğini söyledik. Birakalım siyasal görüşmeyi, tarihi ve güncel ilişkiler konusunda bilinçlenmek istiyorlarsa, birtakım akıllı adamlarını ki bunların düzenle bağlantıları da olabilir- göndersinler, onlara gerçekleri anlatmak istiyoruz, bilinçlendirmek istiyoruz dedik. Mevcut durum-

uygulanan ve Türkiye'nin de gündemine soktuğu yöntemler bunlardır. Eğer biz de bunları yaparsak, savaş çıkırından çıkarırız, buna yeteneğimiz vardır. Ama bu, çok anlamsız bir savaş olur, çok sayıda çocuk, kadın ölür. Ve sonuçta bu Türkiye'nin içine kadar yansıtırsa, Beyrut'u da, Lübnan'ı da geçer. Bu bizim tercih ettiğimiz bir yöntem değildir.

İşte bütün bunlara açıklık getirmek açısından, siyasal çözümü de bir tarafa bırakarak, savaşın makul sınırlar içinde sürdürülmesi için olsun gazeteciler biraz rol oynayabilirler dedik. Örneğin, buna açık bazı siyasileri varsa, onları devreye sokabilirler. Ama temel olarak şunları belirttik: Biz aptal değiliz. Türkiye tarihini, Osmanlı ve TC geleneğini, kemalizmi biliyoruz. Kendimizi siya-

"...Kürdistan şartlarında siyasal mücadele tamamen gerilla korumasını şart kılar. Gerilla koruması olmadan siyasal mücadelenin olmayacağına Kürdistan tarihi tanıklık eder. Bu nedenle biz, gerillanın koruması, geliştirilmesi altında bir siyasal mücadeleye evet diyoruz. Zaten gerilla, bütün gücümüzle ortaya çıkardığımız bir mücadele biçimidir, siyasal mücadele de gerilladan bağımsız değildir; gerillanın direkt etkisi ve koruması altında yürütülen bir mücadeledir..."

si ve askeri olarak yürütecek öz gücü yaratırız. Bu, kesinlikle Türkiye'yi tehdit etmek, bölüp parçalamak, hatta ayrılıkçılık yapmak değildir. Sağlıklı bir birliğin temel şartlarından birisidir. Daha iyi bir Türkiye, daha iyi bir Kürdistan, halklara, halkların onuruna daha iyi hizmet eden bir birlik istiyoruz. Eğer buna açıklarsa, biz de seve seve karşılarız ve savaşımızın nihai anlamı da budur. Sonuç olarak, yaşanan güncel gelişmeler bu tip olasılıkları gündeme getirirse biz parti çizgisinde hazırlıkla. Bu konuda en temel hazırlık, görüldüğü gibi, çok kapsamlı bir biçimde silahlı ve siyasal savaşım yönelmedir. Tüm bunları vurgularken, silahlı ve siyasal savaşım cephesine muazzam güç verdik, genişliğine ve derinliğine paydık. Başka hiçbir anlama yer bırakmaksızın, legal faaliyetin, siyasal faaliyetin neye bağlı olduğunu ve nasıl geliştiğini güçlü bir biçimde gösterdik. Bu temelde parti sıkı bir eğitimden geçiriliyor. Durumlar bu kadar netleştirildiğine göre, düşmanın gerek özel savaşım cephesinde ve gerekse ulusal kurtuluş saflarımıza kadar bulaştırmaya çalıştığı muğlaklaştırıcı, işbirliğine çekici yaklaşımları anında teşhir ve tecrit edilecektir. Attığı bu adımlar ona daha pahalıya ödettirecektir.

"Günümüzün militanı savaş yasalarının bilincinde olursa, savaş yasalarının siyasetle, coğrafyayla ve halk yığınlarıyla bağlantısını doğru ortaya koyarsa, o yasalara işlerlik kazandırabilir."

Savaş, politikanın yoğunlaşmış ifadesidir ve her zaman için politikanın emrindedir. Savaşın işlevi, politikaya bir çözüm gücü sağlamaktır. Bu gerçeklerin ışığında Türkiye'de politika tıkanmıştır, Kürdistan'da da politika yapma şansı yoktur. Silahlı savaşımız Kürdistan'ı politikleştirerek, bu şansı yaratıyor; Kürdistan'ı uluslaştırıyor, demokratlaştırıyor. Türkiye'yi politikleştiriyor, demokratlaştırıyor. Dolayısıyla biz askerliğin siyaset üzerindeki etkilerini de çok iyi hesap eden bir hareketin

adiyız. Politika ile askerlik arasında ki ilişki güçlü konulmuştur, etkileri de muazzam bir biçimde ortaya çıkmaktadır. Türkiye ordusu, askeri yöntemlerle kendi sonunu getirmekle uğraşırken, bizim sınırlı askeri çabalarımız dev gibi siyasi sonuçlara yol açmaktadır. Türk ordusunun askeri seferleri politikayı tüketir, Kürdistan ve Türkiye'de politikaya fırsat tanımazken, bizim askeri faaliyetimiz, Türkiye'de de, Kürdistan'da da şimdiye kadar düşünilemeyen bir biçimde politika yapma şansını getiriyor ve gerçekleştiriyor. Bütün bunların bilinci içinde ve daha çok da önder politik gücüyle temsilini yapıyoruz.

Önümüzdeki dönemin olası gelişmelerine karşı, gerek siyasi ve askeri yönde pratik hazırlık düzeyinde ve gerekse ideolojik-teorik pers-

pektifini geliştirmek açısından PKK'nin içinde bulunduğu durum budur. Bu yaklaşım daha ayrıntılı hale getirilip sunulabilir ve bütün taktik çalışma alanlarına yansıtılabilir. Bu yaklaşımın gerillaya veya legal faaliyete nasıl yansıtılması gerektiğine ilişkin gerekli ipuçları vardır. Belki derli toplu, çok planlı olmamakla birlikte PKK önderliği, bütün cepheleri aşarken belli bir dengeyi yaşıyor. Bizim ilk çıkışımızdan günümüze kadar esaslı noktalardan çıkış yapmamızın yerindeliliği biliniyor. İlk çıkış ideolojiktir. Bu, hem gerekliydi ve hem de bundan başka imkan yoktu. Zamanı geldiğinde askeri çıkış yapıldı, çünkü bütün gelişmeler ona bağlıydı. 1970'lerde söylenen iki sözcük büyük bir çıkıştı. 1980'lerin ortalarında askeri çıkış herşeydi. Başlangıçta zindanda PKK'yi iki kelimeyle savunma herşeydi. Yurtdışında, ülkeye hafiften bağlanma çok şey ifade eder. Ama bunların tersini düşünelim, günümüzde Kürdistan'a ilişkin araştırma-inceleme yapalım ve bunu da savaş gerçeklerimizin önüne koyalım, ne olur o zaman? Yapılan araştırma-inceleme beş para etmeyeceği gibi, çok kötü bir inkarcılık olur. Günümüzde Cumhuriyet gazetesini bizden daha iyi araştırma-inceleme yapıyor, ama başlangıçta biz iki kelime söyledikimizde, o herşeyi inkar ediyordu. Onun için şimdiki bütün incelemeleri beş para etmez. Çünkü bunu, gelişen savaşa karşı ve daha da kötüsü bundan ters siyasi sonuçlar çıkarmak için yapıyor. Kürtler adına şimdi yeniden dünyayı keşfetmeye çalışıyor. Hatta parti içinde de sözümona bazı görüşler ileri sürülüyor. Biz her zaman şunu söyledik: Soy ağacını, kendi gelişim temellerini inkar etme. Daha dün kendi kimliğini söyleyemeyenler, bugün kalkmış teoriler icat ediyorlar. Şimdi Kürt hareketinde böyle çok sayıda serseri vardır. Sözümona siyasetler geliştiriyorlar, partiler kurmaya çalışıyorlar, daha dün yüreğine tek bir gerçeği bile kabul ettirme gücü gösteremeyenler, bugün önderliğe soyunuyorlar. Elbette bunlar gafil ve serseridir, sonuçlarını da pahalıya ödeyeceklerdir. Siyasetin acımasız kuralları vardır, böyle bir gafilliği ve serseriliği affetmez. Bir partide yoğunlaşmış siyaset, bir partide yoğunlaştırılmış şiddet bu tip gafletleri affetmez; bu konuda köklü olarak içi-

ne girilen ve hesap hatası da denilemeyecek lümpence, serserice, kabadayca yaklaşımları affetmez. PKK'deki siyasi ve askeri güç yoğunlaşması, TC'yi bile çatırdattığına göre, Kürdistan'daki işbirlikçileri, PKK'de uyanık geçinen bazı gafilieri haydi haydi yerinden edebilir. Bu konuda son derece gerçekçi olmak gerekir.

Demek ki, eğer ilk başta bir tabanca ile bu işe başlasaydık, sonuç felaket olurdu. Ama '80'lerin başında bir atılım gücü göstermeseydik, bu da her şeyin sonu olurdu. Bir dönemde çok yanlış olan bir şey, bir dönemde çok gereklidir. Bir dönemde iki kelime her şeydir, başka bir dönemde tonlarca kitap çıkarmak hiç bir şeydir. Bunu çarpıtmak, eğer bir oportünizme alet edilmek isteniyorsa, çok tehlikelidir. PKK'de dengeler böyledir. Bu konuyu daha fazla açmak istemiyor, özellikle tartışmanızı ve kavramanızı olanaklı hale getirmek için ipuçlarını vererek giriş kabilinden yaklaşımlarla yetinmiyoruz.

Var olan mevziler bütünüyle böyle hazırlanmıştır. Deniliyor ki, Botan alanı kendisini esas sanıyor, neredeyse her şey buraya bağlıdır anlayışı var. Halbuki Botan'ı sıfırdan başlatan ve bugün Botan'da ayakta kalışın binbir türlü tedbirlerini de alan biziz. Güneyiyle kuzeyiyle bütün Kürdistan eyaletlerini işler kılmamak ve Botan'a da yılda 5-10 sefer katkı sunmak, müdahale etmesek zor ayakta kalır. Bir Bedirhan Bey bile, bugünkü Eruh-Şırnak arasında 15 bin kişiyle direnmeye kalktı, üç gün dayandı ve teslim oldu. Bizim kendi silahını bile doğru dürüst kullanmasını bilmeyenler, kendi özel çabalarıyla kaç gün Botan'da ayakta kalabilirler? Bazılarının rafleti aşmaları için bunları belirliyorum, çocuklaşmamak gerekir. Biz savaşın sorumluluğunu burada nefes nefese götürmesek, on bin kişilik orduları da olsa mevcut güce karşı ayakta kalamazlar. Osmanlıların 1840'taki dönemi çok zayıf bir dönemdir. O zamanın üç günlük bir kuşatması, 15 binlik bir orduyu dağıtırken, arkasına NATO'yu da alan TC'nin, Botan'da daha doğru dürüst yürümesini bilmeyen bir birliğimizi saatlik olarak tasfiye edeceğinin bilinmesi lazımdır. Bu konudaki aptallığı, gafleti, serseriliği bir tarafa atalım.

PKK'nin büyük önderlik gücünü, onun siyasi ve askeri olarak yoğunlaşmış ifadesinin bütün Kürdistan çapındaki yaygınlaşmasını, bunun tarihi ve alan itibarıyla adım adım nasıl oluşup geliştiğini bilmek, sağlıklı bir taktik kavrayışa ulaşmanın vazgeçilmez gereğidir. Öyle bölge gafil olmak çok saçmadır. Bulunduğu bölgede PKK'nin bir gücüne kumanda edip kendini kral-ağa sananlar, büyük bir gaflet içindedir ve sonuçta bunun hesabı kötü sorulur. Her şeyden önce partinin ideolojik düzeyini, teorik çerçevesini amansız bir biçimde yenilmez kılmak, boydan boya bütün ülkeyi savaşımın zemini haline getirmek, çok amansız koşullarda birlik teşkil etmek, halkı ayağa kaldırmakla gece gündüz bu işlerle uğraşmakla mümkündür. İşte, o bazılarının "ağalık yapıyoruz" veya "komutan olduk" derken kavrayamadıkları, bu yüzden de kendi kişiliklerinde savaşmış oldukça tıkamalarına yol açan gerçekler böyledir. Denge derken, bundan bahsediyorum. Ölçü derken, bunların hesaba katılmasını kast ediyorum. Bu hepiniz için gereklidir. Bir savaş alanında bir şeyler yapmışsınız; büyük işler de yapmış olabilirsiniz, ama o genel içinde yerli yerine oturtulmazsa; zindan da, Botan da yerli yerine oturtulmazsa, başınıza bela olup çıkar ve hiç bir

"...Düşman tarafla, siyasi savaşım gücü, silahlı savaşım gücü arkada olduğu için görüşmeye oturulur; yoksa onları bir tarafa iten, onlarsız bir siyasi görüşme ihanettir. Siyasi ve askeri savaşımın ağırlığı altında gelişmeyen görüşmeler; gerillayı geliştirmeden, siyasi savaşımı şiddetlendirmeden bazı mesajlar sunmak ve hatta görüşmelere açığız demek ihanettir..."

sonuca da ulaşamayıp yenilirsiniz.

Ben size zindanın da nasıl ayakta kaldığını anlatacağım. Biz adım adım zindanı takip etmeseydik, zindanın korumasını dışarda yapmasaydık, 1982'nin sonunda her şey bitmişti. Teslim olan bazı hainler yaşırdı, ama diğerleri yitirilmişti. '82'nin imha ile sonuçlanmasını önlemek için, bu yılda ülkeye nasıl giriş yaptık, nefes nefese korkunç bir çalışma nasıl gerçekleştirildi? Bunları hiç olmazsa buradaki çalışmalarda biraz da olsa öğrenmeye çalışın. Sanıyorsunuz ki, zindanda direndiniz, kazandınız. Bu, büyük bir yanılgıdır. Laf olsun diye değil, gerçekten adım adım '82'ye, zindana ulaşılmasaydı, düşmana "geldiler, doluyorlar" diye öncelikle bir korku havası verilmesi ve mücadeleye atılım yaptırılmasaydı, 1982 ardından '84'te imhayla sonuçlanacaktı. Belirttiğimiz gibi, bunu partinin bütünlüğü içinde sağlam bir zemine oturarak anlamak gerekir. Botan da başlangıçta doğru dürüst adını söylemesini bilmiyordu, adı yoktu. Botan bir çoban diyarıydı. Bırakalım direnmesini, çoğu KDP adına MIT'e ajanlık yapıyordu. Bunları görerek aşmak, ilk adımları atmak, dağ gibi engelleri ortadan kaldırmak kolay olmadı. İşte Botan'ı birliklerimizin en çok hareket ettiği bir alan haline getirmek için yoğun bir mücadele yürütüldü ve bu kolay geçmedi. Oniki yıldır maddi-manevi katkılarla bu sahaya nasıl besleniyor? Bine yakın Kürdistanlı yiğit vatan evladı oraya nasıl taşırıldı? Botan'ı anlamak, çözümleme ve plan yapmak ve ona uygun rol atfetmek için bu büyük çabaları ve

kıyła değerlendirebilirsiniz. Yine bir Güneybatı Eyaleti vardır. Güneybatı Eyaleti'ni düşmanın ülkeden saymadığı ve gerçekten ilk adımlarımızı boşa çıkarmak için her şeyini ortaya koyduğu bilinmektedir. Bu alanda yaşayan halk kaçırılmış, alan oldukça boşaltılmıştır. Burada umudu yaratmak, buraya güç göndermek, birlikleri taşımak kolay değildir ve arka kesilmeksizin 10 yıldır bunun büyük sorumluluğu duyulmaktadır. Bunun yüreğini, silahını oluşturmak düşündüğünüz gibi kolay değildir. Bu gerçekleri anlayabilmek için biraz beyninizi, yüreğinizi açın. Bunlardan kaçmak, soyut birkaç bilgiyle yetinmek için kolay yanıdır, ama işin özüne bakmak gerekir. Demek ki, bu kavranılmadan, ülkenin bütünlüğüne yönelik bir genelleme yapamayacağımız gibi, bunun içinde kendi özgünlüğümüzü de anlayamayız.

"Savaş, politikanın yoğunlaşmış ifadesidir ve her zaman için politikanın emrindedir. Savaşın işlevi, politikaya bir çözüm gücü sağlamaktır."

Bütün bunları, PKK'de genişliğine mücadele zemininin nasıl yaratıldığı, nasıl korunup geliştirildiği; askeri, siyasi, ideolojik düzeyin nasıl ortaya çıkarıldığı ve korunup geliştirilmeye çalışıldığı; bunların birbirlerini nasıl etkilediği, nasıl belirleyici veya etkileyici oldukları ve bunların önderlikte nasıl ifadesini bulduğu

"...Bundan sonrasının çözümleyici gücü olabilmeniz için, savaş yasalarının dayandığı zemini ve siyaseti gerçekten iyi kavramanız zorunludur. Gerillanın kitlelerin örgütlülüğü ile ilişkisini kendi iç eğitimini, örgütlülük düzeyini, buna komuta yetkinliğini ve taktik özelliklere göre, üslenmesinden iasesine kadar diğer bütün alanlarda doğru karşılanmasını sağlama almak durumundasınız. Savaşta önder bir militan olarak rol oynama ancak bununla mümkündür. Aynı durum siyasi komuta için de geçerlidir; siyasi savaşım yürütmek için de aynı şeyleri yapmak durumundasınız..."

mücadeleyi bilmek gerekiyor. "Yok ben biraz kalmışım, direnmişim" deniliyor, doğrudur, kalmış ve direnilmiştir, ama bütün PKK 12 yılını oraya vermiş, tüm bir halk oraya hizmet ettirilmiştir. Bunları görmeden Botan'ı sağlıklı bir şekilde değerlendirmek mümkün değildir. Bunları görmeyen Botan kişiliği, gerçekten çok yanılgılı, çok gafilirdir ve sonuçta da başa bela olur.

Bu durum, diğer bütün alanlar için de geçerlidir. Bir Dersim'i biraz mücadele zemini olarak tutmak için neler yapıldı? İdeolojik, teorik çözümlemelerle beraber kaç müdahale gerçekleştirildi? Güneyden kuzeye, kuzeyden güneye neler, nasıl yapıldı? Bunun hikayesi uzundur ve belki birkaç romana konu olabilir. Bu denge içinde Dersim'i anlamak istiyorsanız, o direnişin anlamını hak-

hususlarının tam olarak anlaşılması için belirtiyorum. Bu aşamada PKK'nin -bazılarının biraz da beklemediği- büyük bir gelişmesi, çözüme zorlaması ve halkı, temel bir çözüm gücü olarak tarih sahnesine sürmesi söz konusudur. Bu değerlendirmeleri, biraz da onun için yapıyorum. Asıl olarak da, sizler kadrosunuz, savaşın önder gücüsünüz; dolayısıyla bu rolünüzü hakkıyla oynayabilmeniz için belirtiyoruz tüm bunları. Günümüzün militanı savaş yasalarının bilincinde olursa, savaş yasalarının siyasetle, coğrafyayla ve halk yığınlarıyla bağlantısını doğru ortaya koyarsa, o yasalara işlerlik kazandırabilir. Bu, özellikle sizler için çözüm bekleyen en temel bir görevdir. Yaşadığınız tıkanmanın ve savaşa cevap verememenin, sizi ne kadar sorumsuz kıldığını ve ne ka-

dar hesap sorulan bir duruma getirdiğini biliyorsunuz. Bundan sonrasının çözümleyici gücü olabilmeniz için, savaş yasalarının dayandığı zemini ve siyaseti gerçekten iyi kavramanız zorunludur. Gerillanın kitlelerin örgütlülüğü ile ilişkisini, kendi iç eğitimini, örgütlülük düzeyini, buna komuta yetkinliğini ve taktik özelliklere göre, üslenmesinden iasesine kadar diğer bütün alanlarda doğru karşılanmasını sağlama almak durumundasınız. Savaşta önder bir militan olarak rol oynama ancak bununla mümkündür. Aynı durum siyasi komuta için de geçerlidir; siyasi savaşım yürütmek için de aynı şeyleri yapmak durumundasınız. Silahlı savaşımın bağlantı, kitlelerin

ta yüklenmemiz gereken husus, militan düzeyi geliştirmektir.

Bütün bu gelişmelerin anlamlı, başarılı olmasını mı istiyorsunuz? O halde yapmanız gereken, ister siyasi isterse askeri faaliyette -ki bunlar iç içedir, birleşiktir- militan komuta, önder düzeyi bu gelişmelere yeterli hale getirmek, bu gelişmeleri örgütlemek, savaşa çekmek, korumak, bunun stratejik yönünü yani ana doğrultuyla bağını görmek kadar günlük, yani taktik temelde ele alabilecek kadar kendini güçlü kılmak, ana doğrultudan kopmadan, ama günlük olarak da en güçlü eylemi, örgütlenmeyi yapabilmektir. Kadro politikamızın temelde başarılı olabilmesi için bu hususlara güç getirmesi

"...Önder militanlar, önderliği esas aldıklarında, değil bu kadar kapsamlı değerlendirmelere ihtiyaç duymaları, sıradan bir talimatla bile onu derinleştirme ve hayata geçirme ustalığını gösterirler. Eğer sıradan bir savaşçıysanız, sıradan savaşçılığın da nasıl yürütüleceğini artık bu gerçeklerden çıkarabilirsiniz. Dolayısıyla, kendi durumlarınızı biraz da bu temelde netleştirme göreviniz vardır. PKK çizgisi altında kapsamlı savaş, savaşın bütün cephelerinin bağlantıları, kademelenmesi, üslubu, morali, ideolojik düzeyi kadar pratik düzenliliği nasıl olmalıdır sorusuna cevabı tam verirsiniz, bu işte başarı derecesini de tayin etmiş olursunuz..."

örgütlülük düzeyi ile bağlantı, kitlelerin serhildanı, siyasi kalkışmasıyla ilişkisi ve yasalar göz önüne getirilip bütün bunlar yerli yerine oturduğunda iyi bir siyasi önderlikten bahsedilebilir. Çoğunuzun siyasi faaliyet diye içinden geçtiği faaliyet plansızdır, temel dengelerle, partinin gerçekleriyle bağlantısı kopuktur. Eğer böyle olursanız, bir önderlik rolünü ifa etmeniz şurada kalsın, kendi başınıza bela olmaktan kurtulamazsınız. Geçmişte bunlar çokça yaşandığı için tekrar izah etme gereğini duyuyorum.

Görüldüğü gibi PKK militanlığı, parti çizgisinde yürümede oldukça planlı, bütün iç ve dış faktörleri hesaba katan, vuruş tarzına kadar kendini netleştirmiş, keskinleştirilmiş bir tarzda yürütülen militanlıktır. Şimdiye kadar belki bütün bunların kavrayışı ve özümsemesi içinde olmayabilirsiniz. Ama benim PKK tecrübesinden çıkardığım ve büyük bir sorumlulukla ve bütün yönleriyle kendimi zorlayarak kavrayış ve özümseme düzeyinde vardığım sonuç budur. Eğer gerçekten bir önderlik anlayışınız varsa, önderliğin ne olduğu ve ona gerçekçi bir yaklaşımın nasıl sağlanacağı noktasında böyle olmak durumundasınız. İleri düzey militanlar için böyle olması gerekir. Önder militanlar, önderliği esas aldıklarında, değil bu kadar kapsamlı değerlendirmelere ihtiyaç duymaları, sıradan bir talimatla bile onu derinleştirme ve hayata geçirme ustalığını gösterirler. Eğer sıradan bir savaşçıysanız, sıradan savaşçılığın da nasıl yürütüleceğini artık bu gerçeklerden çıkarabilirsiniz. Dolayısıyla, kendi durumlarınızı biraz da bu temelde netleştirme göreviniz vardır. PKK çizgisi altında kapsamlı savaş, savaşın bütün cephelerinin bağlantıları, kademelenmesi, üslubu, morali, ideolojik düzeyi kadar pratik düzenliliği nasıl olmalıdır sorusuna cevabı tam verirsiniz, bu işte başarı derecesini de tayin etmiş olursunuz. Her zaman belirtildiği gibi, gerçekten elverişli bu siyasi koşulları ve hatta silahlı savaşımın artan olanaklarını değerlendirmek için esas-

gerekıyor; düzeyinizi böyle gelişkin kılmanız; buradaki temel eğitimin ve yaşadığımız çeşitli tecrübelerin de sizde bu sonuçları doğurması gerekiyor. Bu, sadece PKK çizgisinin gelişmesini başarıyla sürdürmesi için değil, günümüz Kürdistan'ında ulusal kurtuluşu her türlü tehlikelerden korumak, yan etkileri olarak da Türkiye'deki demokrasi savaşımına ve Ortadoğu'daki halkların kurtuluşuna en önemli enternasyonalist katkıyı yapmak için mühimdir. Eğer bugüne kadar bu gelişmeleri yaşamışsak, bu, aslında çoğu arkadaşın ilgi göstermediği ve gereklerini yapmadığı, ama bizim acımasız bir biçimde geliştirdiğimiz bu kadro çalışmalarıyla temelden bağlantılıdır. Bu temelde bir kadro politikası, eğitimi olmasaydı, hangi savaştan, hangi siyasi gelişmeden bahsedebilirdik? Bu kadrolaşmayı nitelik ve nicelik olarak biraz geliştirmeseydik, gerçekten hanginizin varlığından bahsedebilirdik? O halde, bütün doğruların, ideolojikpolitik doğrultusunun ve ortaya çıkan siyasi gelişmelerin sağlam bir güvenceye alınmasında samimi isek, kendimizi PKK çizgisinin bütün gereklerini hayatın her alanına ölçülü ve dengeli uygulayabilen kadrolar haline, siyasi ve askeri komuta düzeyine getirmek için, çabalarımızı kesinlikle buna elverecek ve koruyacak düzeyde ilerletip yoğunlaştıralım. Başarının esasını burada görelim. Olası büyük gelişmeleri ve başarıları ancak bu temelde sağlayabileceğimizin derin sorumluluğuyla kendimize bütünüyle yön verelim ve partinin komuta düzeyinin sağlam bir takipçisi haline getirelim. Bu temeldeki görevlerimizi her şeyden üstün tutalım. Bu görevlerin başarıları karşısında olası tüm iç ve dış engelleri yerlebir edecek kadar güçlü bir iradenin, sağlam bir çalışma ve vuruş tarzının sahipleri olalım. Eğer bütün bunlar sağlanırsa, kazanmamak için hiçbir neden yoktur ve bizim de gerçekten kazanmaktan başka hiçbir çaremiz yoktur.

Röportaj dizisi -IV.

“Ortadoğu’nun yeniden düzenlenmesinde, halklar karar vermelidir...”

Röportajlar dizisinin bu bölümünde de **Yeni Ülke** gazetesi muhabirinin PKK Genel Sekreteri **Abdullah ÖCALAN** yoldaşla yaptığı röportajı sunuyoruz:

Soru: Bir haftadır çeşitli gazetelerle, daha genel bir deyimle basın-yayın organlarının muhabirleriyle görüştünüz. Bunlar arasında Hürriyet, Cumhuriyet, Güneş ve uluslararası düzeyde de BBC, Alman ARD televizyonu ve Washington Post da vardı. Gazetecilerin az çok birbirine benzeyen çeşitli sorularına muhatap oldunuz. “Ülke”ye bunların bir değerlendirmesini yapar mısınız?

A. ÖCALAN: Her şeyden önce “Ülke” gazetesinin ağırlıklı olarak Kürdistanlı kitlelere, Kürt halk yığınlarına seslenmeyi esas aldığını göz önüne getirerek, “Ülke” aracı liğiyle, oldukça yoğun ve anlamlı geçen son görüşmelerin sonuçlarını aktarmayı önemli buluyorum. Bunun “Ülke”ye yapılmasını, ayrıca hak ettiği yeri alması açısından da yararlı görüyorum. İlk defa “Ülke” için böyle bir değerlendirme fırsatı yakaladığımız için de memnunum. Bu vesileyle “Ülke” okuyucuları ve çalışanlarına selamlarımı iletiyorum.

Gerçekten 1991 Newroz’una doğru yaklaştığımızda, rejimden kopmayla birlikte Güney Kürdistan’daki Kürt halkının tarihinde yepyeni bir dönemin açılması, Kuzey Kürdistan’daki halk yığınlarının patlama düzeyinde Newroz kutlamalarına yönelmeleri, bunlarla iç içe uluslararası basın-yayın kuruluşlarının ilgisinin artması, Türkiye’de özellikle Özal’ın yol açtığı Kürt tartışmaları bizi de etkilememezlik edemedi. Bu gelişmelerde esas olarak tayin edici konumu olan, yürütmekte olduğumuz harekettir. PKK hareketinin bu gelişmelerin oluşmasında belirleyici rolü vardır. Bu nedenle, çok sayıda gazeteci, dolayısıyla yayın kuruluşu bizden değerlendirme istedi. Bunlar içinde Özal’ın diyalog arayışı için muhtemel arabulucu rol oynama durumu olanlarından tutalım, Alman ve hatta ABD’nin Kürt meselesine ilgisi dolayısıyla ABD basınından, Arap basınından olanlar da vardı ve en çok da Türk basını ilgi gösteriyordu. Türk basınının, gelişmelerin önemini eskiye oranla daha iyi kavradığı açığa çıkıyordu. O eski şoven yaklaşım önemli oranda aşılmaya çalışılıyordu. Tabii ki, çok sağlıklı yaklaşımlar da söz konusuydu. Değişik amaçlar peşinde koşanlar da vardı. Bunları değerlendirmek bizim açımızdan zor değildi. Ama tüm bunlara rağmen, bu Mart ayı süresince, bu kadar kapsamlı gelişmelerin yansıtılması açısından birçok görüşmeyi önemli gördük, kendimizi açık tuttuk ve reddetmedik. Bu vesileyle bazı mesajlar, demeçler vermeyi uygun bulduk.

Bu yönlü gelişmeler hala devam ediyor. Uluslararası basın-yayın kuruluşlarıyla birlikte Türk basınındaki ilgi de giderek yükseliyor. Değerlendirmeye çalışacağız. Özellikle kamuoyunu, hem ulusal ve hem de uluslararası düzeyde PKK ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi konusunda sağlıklı bir biçimde aydınlatmayı esas bileceğiz. Bu konudaki görevlerimizi layıkıyla yerine getireceğiz. Bunun önemli bir parçası olarak da yürütmekte olduğumuz Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini Kürt halkının kendisine yansıtmak, ona seslenmek hiç şüphesiz esas belirleyici bir görevimizdir. Bu vesileyle “Ülke”nin sınırlı da olsa

yasal konumunu gözönüne getirerek, bazı gerçekleri yasal çerçevede aktarabilme durumunu dikkate alarak sizler için bu değerlendirmeyi yapıyorum.

Gerçekten bilinmesi gereken, yeni bir sürecin içine girildiğidir. Kürdistan ulusal problemi, PKK tarihiyle bağlantılı olarak güneyi, kuzeyi, doğusu ve batısıyla oldukça iç içe geçerek, çok kapsamlı ilişki ve ilişkileriyle günümüzde böylesine bir aşamayı yakalamıştır. Sorulan soruların en önemlilerinden birisi, Irak Kürt gruplarının bazı temsilcilerinin, özellikle Talabani’nin Ankara ziyaretiydi. Bunun bizimle çok sıkı bağlantısı vardı. Yine bundan sonra özellikle PKK’nin Güney Kürdistan’ı etkileme durumu soruluyor. Olası gelişmelerde PKK’nin yeri ne olacaktır biçiminde sorular geliyor. Buna bazı cevaplar vermeye çalıştık. Yine örgüt olarak PKK nedir, ne yapmak istiyor, temel amaçları nelerdir; bunlara ilişkin sorular vardı. Özellikle askeri yöntemlerden vazgeçip vazgeçmediğine veya vazgeçip vazgeçmeyeceğine, siyasi yöntemlere nasıl bir yer vereceğine ilişkin sorular geliyor. Ayrıca önderlikle ilgili tartışmalar yapılıyor ve bunun için sorular soruluyor. Geliştirilmek istenen önderliği iyi kavramaya çalışıyorlar. Önderlik çözümlemesi yapılmaya çalışılıyor, buna ilişkin sorular vardı. Yine, Ortadoğu’ya ilişkin bazı yeni düzenlemeler ve buna karşı tavrımız sorulmaya çalışıldı.

Bu sorulara ilişkin burada fazla açmaya gerek görmediğim cevaplar verdik. Eğer gerekli görürseniz, imkanlarınız dahilinde “Ülke” için de o cevapları aynen vermek durumunda olduğumu belirtmeliyim. Zaten siz “Ülke” temsilcisi olarak hepsini dinlediniz, kaydettiniz. Bu demeçler, aynı biçimde “Ülke” için de geçerlidir. “Ülke” okuyucularına da yaptığımız açıklamalardır. Aynen yansıtılması için muhatabımız gibi değerlendirmelisiniz. Onun için izninizle tekrarlamayayım. Çok kısa özetlersem, her şeyden önce temel bir soru olan Celal Talabani önderliğindeki heyetin ziyareti önemli bir gelişme olmakla birlikte, burada asıl etkileyici olan, PKK’nin oynadığı rolden ötürü olmasıdır. Bilindiği gibi hareketimiz, Körfez kriziyle birlikte hudut boylarına önemli oranda oturmaya çalıştı ve önderliksiz olan Güney Kürdistan, yani “Irak Kürdistanı”ndaki halkla belli bir dayanışmayı geliştirdi. Doğru siyasal perspektifler vermeye çalıştı ve etkisi de oldukça ileri oldu. Rejimden kopuşla birlikte bu daha da gelişti. Özellikle halk milisleri dediğimiz, rejimin kuzeyde olası bir saldırıya karşı silahlandığı Kürt halk kitleleri, rejim zorlanmaya ve çekilmeye başlar başlamaz adeta mahalli iktidara el koymaya başlamışlardır. Devrim böyle geliyor. İşin özü budur ve PKK’nin de bunda siyasi etkisi vardır aslında. Diğerleri sonradan buna katılmaya çalışıyorlar. Özellikle Irak Kürdistanı Cephe denilen şekillenme üstten konmaya çalışıyor. Gelişmelerin özü budur. Bizim bu konudaki çabamız, hem ulusal ve hem de sosyal düzeyde hareketi çağdaş bir düzeye getirmede yardımcı olmaktır. Geleneksel feodal-aşiretçi önderlik ve yine burjuva önderlik fazla bağımsızlıkçı ve demokratik olamıyor. Bunu biraz aştırmak istedik. Çabalarımız bu yönlüdür ve işin en önemli yanı da budur. Fazla dışa bel bağlamadan Irak Kürt hareketini biraz daha bağımsızlıkçı yapmak önemlidir. Özellikle, işte “Amerika bize ayaklanın, destekleriz dedi” gibi iddialar

çok tehlikeli ve Kürt halkının başına yeni felaketler açmaya yol açıcı niteliktedir. Kürt halkının isyanı kendi öz gücüne dayalı, bağımsızlıkçı ve demokratik temelde olmalıdır. Bu demek değildir ki, Irak Kürt hareketi rejimle hiç ilişkide bulunmayacak veya hemen bağımsız bir devlet olacaktır. Hayır! Bağımsızlıkçı, demokratik olup da yine de Irak çapında kurulacak eşit temellerdeki bir federasyonun üyesi olabilir. Yani bağımsızlıkçı ve demokratik çözüm ilişkile aşıktır; federasyona, federal sisteme aşıktır. Bunu öne çıkarmaya çalışıyoruz. Bu temelde dayanışmayı geliştirmeye özen gösteriyoruz. Emperyalizmin etkisine girme değil, bilakis belli ölçüde karşı durma, emperyalizmin ne kadar tehlike ve zarar teşkil edeceğini bilme, sonuna kadar emperyalizmin kollarında hareket etmeme, buna göre bir yönelim içinde olma durumuna dikkat çekiyoruz. Geçmişte görüldüğü gibi, bunun çok sakıncalı yönleri vardır. Bir daha bu sakıncalı yönleri girmemek gerekir. Bugün rejime karşıdır, ama yarın rejimin arkasında yer alabilir. Bu, tekrar bir katliam anlamına gelebilir. Onun için emperyalizme fazla bel bağlamama çok önemlidir. Rejime üstünkörü, sırf dışarıdan istediler diye tavrı geliştirmek, bizzat Kürt halkının ve rejimin içinde bulunduğu durumu göz önüne getirerek, alınması gereken en uygun yaklaşım ne ise onu almak yerindedir. Örneğin, bu konuda rejimin zayıflığından yararlanarak eşit koşullarda bir federasyonu dayatma bizce çok gerçekçidir ve yüklenmek gerekir.

İşte, biz bu gelişmeleri bu temelde değerlendiriyoruz. Türkiye yöneticileri ise bunu saptırmak istediler. PKK’nin bu temelde Kuzey ve Güney Kürtleri arasındaki olası ilişkileri geliştirmesini önlemek istediler. Görüşme sonrası bizzat konuştuğumuz Sayın Celal Talabani şunu söyledi: “KDP’den 30 yıllık dost diye bahsettiler. Beni ise sorunlu, PKK ile ilişkilerden ötürü fazla güven vermeyen birisi olarak değerlendirdiler. PKK’ye karşı tavrı alırsanız, size her türlü yardımı yaparız dediler. Ben Kürtlerin aleyhine veya PKK’nin hesabına herhangi bir tutum içine giremem dedim.” En azından sözlü olarak bunları söyledi bize. Biz de kendisine bu temelde, KDP’nin TC’yle 30 yıllık dostluğu Kürt halkının, PKK’nin, devrimimizin aleyhinedir, olumsuzdur, tehlikelidir; buna devam etmeleri oldukça sakıncalı sonuçlara yol açabilir dedik. Ama sizlerin yaklaşımları eğer böyleyse ve pratikte de gösterirseniz, bunu olumlu değerlendiririz; görüşmeleriniz eğer bu temeldeyse fazla sakıncalı bulmayız dedik. ABD ve bazı Avrupa ülkeleriyle yürütülen görüşme yöntemi ve görüşmelerin içeriğine ilişkin olarak, PKK aleyhine, PKK hesabına yapılabilecek görüşmeleri, verilebilecek tavizleri ihanet olarak değerlendireceğimizi belirterek tavrımızı açıkça ortaya koyduk. En azından görüşmelerde böyle olumsuzluklara girilmeyeceği biçiminde bir izlenim edindik. Ama bence bunu tamamen pratik gösterecektir.

Esas itibarıyla Kuzey-Güney Kürtleri, her iki parçada da gerekirse, bağımsız ve özgür temellerde mevcut rejimlerle görüşmeler yapabilirler. Bu görüşmeler, kesinlikle bir parçanın lehine, diğer parçanın aleyhine olmamalıdır, bütün parçaların çıkarları göz önüne getirilmelidir. Bu, bağımsızlıkçı, demokratik çözümün dışlamamalıdır, yani işbirlikçi pozisyonlara düşülmemeli-

dir. Eğer bunlara dikkat edilirse, mevcut güç odaklarının görüşme yöntemlerine başvurmaları bu aşamada uygundur.

Nitekim, hemen bunun akabinde sorulan diğer önemli bir soru da şuydu: Türk resmi çevreleriyle görüşmeye, özellikle Özal’ın diyalog arayışına ne diyorsunuz, bir ilişkiye açık mısınız? Biz buna ilke olarak karşı olmadığımızı belirttik. Bağımsız ve demokratik temelde görüşmeler olabilir. Bizim bağımsızlıkçı anlayışımız hemen birleşik bir Kürdistan kurulsun, hemen ayrı bir devlet kurulsun biçiminde daraltılmaz. Birleşik, bağımsız Kürdistan’a, bütün parçaların tek bir devlet halinde birleşmelerine karşı olmamakla birlikte, bu aşamada Türkiye ile bağımsızlıkçı, demokratik tutumu esas alan bir birliktelik, bir siyasal birliktelik geliştirmek için görüşmelerin uygun olduğunu çok açık olarak söyledik. Bunun için bazı şartlar belirttik: PKK’ye dayatılan davalar, işkenceler tasfiye edilmelidir, özel savaş durdurulmalıdır; her türlü düşünsel ve siyasal faaliyetlere serbestlik tanınmalıdır; anayasa ve yasalarda gerekli düzenlemeler yapılarak buna açık hale getirilmelidir. Bu koşullar sağlandığında görüşmeleri uygun buluyoruz, görüşmelerle ilerlenebilecek kadar ilerlemeye açığız dedik. Bu soruya böyle özlü cevaplar verdik.

Sanırım bu bazı basın-yayın organlarında saptırılmak istendi. Kısa bir düzeltmeyi hemen burada yapmalıyız. İşte, PKK askeri mücadeleden vazgeçiyor, sadece siyasi yöntemlere itibar edeceğini belirtiyor. Bu konuda Apo şaşkıncıdır, zorlanmıştır denildi. Biz zorlanırsınız, ama bu davamız içindir, zorluklar büyüktür; sık sık şaşkıncılar içine girilebilir, ama bu davamızın anlamı konusunda, amaçlarımızın kesinliği konusunda değildir. Gerçekten en ufak bir şaşkıncı veya bir yorgunluk alameti herkeste olur, ama asla bizde olamaz. Bunu yine belirteyim. Her zaman siyasi yönetime, siyasi çözüm yollarına aşıktık. Bu konuda çok kapalı olan, Kürt halkının varlığını kelime düzeyinde bile inkar eden Türkiye Cumhuriyeti’ydi, onun egemen sınıf politikasıydı. Bu konuda fazla açmaya gerek yok. Çünkü gerçekler çok iyi bilinmektedir. Bugün TC, Kürt halkının, Kürt ulusunun varlığını kabul etti ve bazı haklarını geri verebileceğini ima ediyor. Biz bunları teşvik etme açısından siyasi yöntemlere ağırlık verelim dedik. Bundan kesinlikle askeri mücadelenin zayıflatılması sonucu çıkmaz. Bilakis PKK, bu yıl hiçbir dönemle karşılaştırılmayacak kadar askeri taktiklerini hayata geçirecek durumdadır. Yine siyasi alanda da bu yıl özellikle serhildanları çok etkili bir biçimde geliştirebilecek durumdadır. Bazılarının kuşkuları varsa, bunu tekrar böyle çok açıkça belirtiyim. Bu konuda kendimize çok güveniyoruz, çok iyi tedbir almışız. Diğer görüşmelere de kapalı değiliz. Görüşmeler yoluyla, demokratik yaklaşım ve siyasal görüşme yoluyla sorunların çözümünde ilerleme sağlanabilir. En azından ilke düzeyinde bunu imkansız görmüyoruz. Uygulanmasının önündeki engeller bizden değil, rejimin kendisinden, Türkiye Cumhuriyeti’nden kaynaklanmaktadır; onun inkar ve imha politikasından, siyasi demokratik çözüm yollarına kapalı olmasından kaynaklanmaktadır. Bence bunun başka türlü gösterilmesine, saptırılmasına gerek yoktur. Bunu kısaca böyle açıklayabilirim.

Bununla bağlantılı olarak uluslararası ilişkiler konusunda yeni dü-

zenlemelere ilişkin bazı sorular soruldu. Biz, ABD-Sovyetler Birliği uzlaşmasına dayalı planların halkların fazla lehine olmadığını, genelde olduğu gibi Ortadoğu’da da halklara böyle dışarıdan bir “barış”ın dayatılmasının, güvenlik politikalarının böyle oluşturulmasının halkların iradesine ters düştüğünü, dolayısıyla buna fazla yandaş olmadığımızı belirttik. Ortadoğu’nun yeniden düzenlenmesinde, emniyet politikasının oluşturulmasında halklar karar vermelidir. Başta Filistin ve Kürdistan halkları olmak üzere, halkların güvenliği ve yaşamı, çok iyi biliyoruz ki, tehlike altındadır. Bu halklara öncelikle güvenlik gerekir. Geliştirilecek konferans vb. yeni düzenlemelerde bu halkların güvenliği ve yaşama hakkına kesinlikle saygı gösterilmelidir. Yine, Ortadoğu halkları ve ülkeleri arasında bir güvenlikten bahsedilecekse, bu dıştan dayatmalarla olmamalı, halklar kendi özgür iradeleriyle bunu ortaya çıkarmalıdır. Eğer büyük devletler iyi niyetliyse, bu halkların özgür iradeleriyle ülkelerinin kaderlerini bizzat tayin etmelerine fırsat tanımalıdır. Her büyük devlet, kendi yandaşlarına her türlü diktatörlüğe gidecek kadar destek vermemelidir. Örneğin, bugün yıkmaya çalıştıkları rejimler, kendilerinin silahlandırdıkları rejimlerdir. Barış üzerinde tehdit teşkil eden rejimler, kendilerinin sonuna kadar arkasında yer aldıkları rejimlerdir. Bu konuda büyük devletler ikiye bölünür; barış, güvenlik vd. konularda kendilerini ciddiye almak mümkün değildir. Ellerini çeksinler; bu en büyük yardım olur. Yeni düzenlemelere biraz da halkların iradeleri gereken katkıyı yapacaktır. Yeni düzenleri halkların kurtuluş çabaları tayin edecektir.

Kürt halkının da bu sistem içinde kesinlikle yeri olacaktır. Şimdiden barış ve güvenliğin ancak kendi kurtuluşuyla mümkün olabileceğini göstermiştir. Bence Ortadoğu’da barış ve güvenlikten bahsetmek için henüz zaman erkendir. Çünkü köklü sorunlar vardır. Filistin ve Kürt sorunu çok önemlidir. Yine, birçok işbirlikçi rejim vardır, bunların varlığını barışın ve güvenliğin önünde bir tehdittir. Gericilik vardır, çağdışılık vardır. Askeri işgalden tutalım siyasal denetimlere kadar oldukça yabancı etkiler vardır. Bütün bunlar güvenlik değil güvensizlik demektir. Bütün bunlar aşılmıyca kadar halkların özgürlük mücadelesleriyle katedecekleri epey yol vardır. Barış ve güvenlik de ancak bu katedilecek yolun sonunda belirecektir. Bu konudaki değerlendirme kısaca böyledir.

Soru: ABD ve diğer emperyalist güçler, anti-emperyalist oluşunuzdan dolayı sizi Ortadoğu’da tecrit etme politikası yürütüyorlar. Türkiye’de de siyasi iktidar ve aslında bütün devlet yapısının sizin ciddi yönelmenizi dikkate alarak ülke içe-risinde kendisiyle işbirliğine yönelen eski klasik Kürt ilkel-milliyetçi önderliği ön plana çıkartıcı bazı tutum ve davranışları var. Bu anlamda sizin tedbirleriniz var mıdır?

A. ÖCALAN: Gerçekten önemli bir konuyu açıyoruz. Bu çabaların farkındayız. Hatta Körfez kriziyle birlikte ısrarla sorulan bir soru da şudur: Bu yeni gelişmeler içinde PKK’nin durumu nedir? Yeni oluşturulacak düzenlemeler içinde PKK’yi nereye koyacağız? Bu soru onları oldukça meşgul ediyor. Türkiye’nin iç düzenlemesi, içinde bulunduğu kriz ve muhtemelen daha da zor durumlara düşmesiyle birlikte hareketimizin yol açabileceği önemli gelişmeleri göz önüne getirerek, bir anlamda da Türkiye’nin imdadına

koşarak PKK meselesi halledilmek isteniyor. Uzun süredir şöyle bir iddia vardır zaten: "Kürt meselesine evet, PKK'ye hayır." Hatta buna yeni bir şey daha eklendi: "PKK'ye evet, Apo'ya hayır." Biliyorsunuz en son olarak Başbakan, "Bütün PKK tutukluları gerekirse affedilebilir, fakat Apo mutlaka cezalandırılacaktır" diye bir demeç de verdi. Şimdi bu, bu adamların amaçlarını oldukça iyi dile getiriyor. Ben bu konuda gelişmeleri size çok kapsamlı anlatacak durumda değilim, ama gerçekten çok yönlü, oldukça da kapsamlı çalışmaların bu temelde yürütüldüğünü belirtebilirim.

Kürdistan'daki klasik ilkel-milliyetçiliği, Kürt meselesinin çözümünde çok işbirlikçi bir güç olarak dayatmak istediler. Özellikle de Güney Kürdistan'daki KDP'nin başını çektiği ilkel-milliyetçilik ve küçük-burjuva reformistleri vardır. Eskiden Özgürlük Yolu vb. olarak bilinen birçok takım vardır; biliyorsunuz, bunun günümüzdeki biçimi Tevger'dir. Bunlar, Avrupa metropollerinde, Stockholm'de, Paris'te oluşturuluyorlar. Ve bunları Kürt halkının ihtilalci dinamizmi üzerine böyle bir kapak gibi kapatmak istiyorlar. Bunlara alan açmak istiyorlar. Bunun için Avrupa'da bize karşı dava açtılar. Amansız bir polis terörü geliştirildi.

Ayrıca Ortadoğu'yu etkilemek istiyorlar. Bunun bir parçası olarak ABD'nin ve Türkiye'nin Suriye ile ilişkileri geliyor. "Bu sizi zorlamaz mı" diye bir soru da soruldu bana; "Baskı duymadınız mı, biraz gözaltına alınmışsınız, bu sizi çevirtmedi mi" gibi sorulardı bunlar. Bu yönlü çabalar yoğun. Bizim Suriye'deki konumumuz da sarsmak için ileri adımlar atmaya çalıştıkları açık bir gerçeklik. Ama şunu açıkça söyleyeyim ki, bütün bunlar beyhude çabalar. "Kürt meselesine evet, PKK'ye hayır" demek, nasıl anlamsız ve ters tepen bir yaklaşım olduysa, "PKK'ye evet, Apo'ya hayır" da aynı biçimde ters tepecektir. Öyle anlaşılıyor ki, bunlar PKK içine el uzatmaya çalışıyorlar. Özellikle tutuk-evlerindeki uygulamaları buna yönelik bazı sinyaller veriyor, bazı uzlaşmalara gitmek istiyorlar. "PKK'yi devrimci silahlı mücadeleden vazgeçirtin, sizi affederiz" veya "PKK'yi devrimci silahlı mücadeleden, ihtilalcilikten vazgeçirin, bazı reformları gündeme getiririz" denildi. Özal'ın Kürt tartışmalarının temelinde bu yaklaşımlar vardır, aslında PKK'yi tasfiye etmek gibi bir amacı vardır. Onun için ciddiye almadık ve sakıncalı bulduk. Ortamı alabildiğine reformizme açık tutuyor. Türkiye nasıl TKP'yi çağırdıysa, onun bir Kürt kolu da vardı. Bu, sadece Tevger, Sol Birlik biçiminde değildi. PKK'nin içine yansımış durumlar söz konusudur ve çalışma yapılmış. Bunu ilk defa "Ülke'ye açıklıyorum. Gerçekten PKK içine kadar yansıma var. "Apo'yu aşın", "Apo'ya hayır, PKK'ye evet" denildi. Bu, 1988'de Avukat Hüseyin Yıldırım provokasyonunda açıkça ortaya çıktı. "Apo gidicidir, Apo'yu başınızdan atın" dediler, sözümüne çözüm olarak "gelin, işte Kürtçe serbesttir, gazete çıkarabilirsiniz" bilmem ne dediler. Aslında içeriği bile belli olmayan bu şeyler, bana göre özel savaşın değişik bir tasfiye yöntemi. Aslında bunları bizzat bize dayatanların kendileri, özel savaşın temsilcileriydiler. Almanya'da Alman polisiyle çok sıkı çalışarak arkadaşları çok acımasız bir yargılama sürecine aldılar. Bu konuda el altından Kürt reformistleriyle, TKP ile olduğu gibi ilişkiler geliştirmek istediler. Bunun için "örgütler" kurdurttular. Avrupa emperyalizmi, ABD emperyalizmi bunlara destek oldu. Konferanslar geliş-

tirdiler. Bütün bunlarla da PKK'yi sıkıştırmak istediler.

En son Ankara'ya çağırma (Talanı vd., bn.) bu temelde oldu. Aslında bütün bunların anlamı şudur: "Kürt meselesine evet, PKK'ye hayır", çok zorlandıklarında da "PKK'ye evet, Apo'ya hayır." Şimdi bütün bunlar da kendisini ele verdi. Dediğim gibi, Başbakan Akbulut'un "Apo'yu mutlaka ve mutlaka cezalandıracağız" deyişinin altındaki temel gerçek şudur: Cezalar tecil edilecek. Bu konuda ne kadar uzlaşma yapılmış, Kürt reformist çevreleriyle ne kadar ilişkiler geliştiriliyor veya ortam hazırlanıyor, bunlar bizim bilgimiz dışında, ama bir gelişme vardır ve bu tehlikeli, tasfiyeci bir gelişmedir. Bunu açıklıkla belirtiyorum ve uyarıyorum.

Son Newroz'larda bizzat BBC'de de yayınlandığı gibi milyonlar "Yaşasın Apo" diye yürüyüş yapıyorlar. Bunu ben istemedim aslında. Milyonlar benim ismimle ayağa kalsın demedim. Ama gerçekten burada da kendi gözlemlerinizle gördünüz ki, kitlelerin önderliğe müthiş bir bağlılığı ortaya çıkıyor. Bu, benim isteğim dışında ortaya çıktı. Bu halk, milyonluk halk yığınları, önderlik olayına sahip çıkacağını, hem de ölümüne sahip çıkacağını gösteriyor. Bence bu, sadece bazı reformistler ve PKK içine sızmış bazı alçaklara karşı değil, her türlü dış müdahaleci güce karşı, Kürt meselesini PKK'siz ve PKK'nin önderliğine rağmen sürdürme iddiasında olanlara karşı Kürdistan halkının verdiği en büyük ve acımasız bir cevaptır. Kürt halkının bunları yakacağını şimdi açıkça görüyorum, onları paramparça edecektir. Bu konuda biraz dürtülse -tabii artık bu mümkünse- özellikle bazı Kürt grupçukları birlik ve dayanışma biçimindeki sözlerinde samimilerse, bu gerçekleri görsünler. Dediğim gibi, kendiniz de çok kapsamlı bir biçimde gördünüz ki, Kürt halkının büyük birliği, büyük uyanışı, büyük yürüyüşü gerçekleşiyor. Bunun karşısında durmak beyhudedir. Gerçekten çılgınlıktır. Ben olsam da, olmasam da bu yürüyüş devam edecek. Bunu biraz görmek gerekiyor. Kongre istiyorlar, bilmem dayanışma istiyorlar. En büyük kongre, en büyük dayanışma işte Kürt halkının kendisi, irade gücü, milyonlar halinde ayağa kalkış olayıdır. Bunu tanısınlar. Bu, en büyük kongredir, en büyük dayanışmadır. Biz de buna hizmet ediyoruz. Dayanışmanın en anlamlısı bu çerçevede konulabilir. Yoksa yabancı güçlerin, sömürgecilerin emirleriyle hareket etmek, belki bazı kişilere ve grupçuklara yarar sağlayabilir, ama Kürdistan halkının birliğine, bağımsızlığı ve özgürlüğüne hizmet etmez. PKK ve önderliğini de hiç mi hiç etkilemez.

Yalnız dışımızda değil, içimizde de şuna çok umut bağlanıyor: Bu ne zaman gidicidir, ikinci adamı var mı, yok mu? Böyle sahte sorular da soruluyor. Ben şunu söyledim: Biz birinci adam olma gibi bir durumdan ziyade, en büyük hizmetkar olma gibi bir konumdayız. Bunu böyle anlayacaksınız dedim. Şimdiye kadar süren önderlik adı altında Kürt halkıyla oynama artık son buldu. Kendisinde en büyük hizmet aşkı, hizmet yeteneği olan varsa, buyursun hizmet etsin, ben onu başımın üstünde tutayım, ben ona kırk yıl hizmet yapayım dedim. En büyük isteğim budur dedim. Bunun yerine bazıları, yabancı ellerin yüz yıllardan beri Kürt halkını aldatmak, tarih sahnesinden silmek için yürüttüğü uğursuz faaliyetlere alet olmaya çalışıyorlar. Bunları tekrar uyarıyorum, bu uğursuz faaliyetlerden vazgeçsinler. PKK olayı, Apo olayı öyle basit bir mesele değildir. Benim de kişisel varlığımı çok çok

aşan bir meseledir.

Çok sorulan bir soru da, önderlik nedir, Apo önderliği nedir, yaşırsa ne olur, yaşamazsa ne olur tarzındaydı. Bunlara açıklık getirmeye çalıştım. Apo önderliği gerçekten bir şahıs önderliği falan değildir. Kürt halkının yüzyıllardır varolan önderlik arayışının bizzat kendi desteği, kendi katkıları ve savaşımları ortaya çıkardığı bir kurumsal gerçektir. Bugün ben varım, yarın yokum, ama bu önderlik yaşayacaktır. Çünkü bir kurumdur. Milyonların desteğini elde etmiş, milyonların yürüyüşünü, savaşımlarını geliştirmiştir. Kendi başına asla eski tip sahtekarlıklara yer vermeyecektir. Bu, aslında yeni bir dönemdir, tarihi bir dönemdir. Geleneksel klasik önderlikler aşılmıştır; Kürt halkını çok ucuz bir ticaret metası olarak sunanları yerle bir edecek kadar bunu aşmıştır. Bu gerçeği görelim diyorum. Bu, bir Apo meselesi değildir. Farzedelim ki Apo'nun ayağı kaydı düştü, fakat uyanan bir Kürt halkı var. Bağımsızlıkçı, demokratik bir önderlikle sıkı sıkıya bağlantılıdır bu uyanış. Ben giderim, benim yerime binlercesi gelebilir. Böyle olunca da, biraz demokratim, biraz yurtseverim diyenlerin gerçekleri saptırmadan, anlayışlı değerlendirmeler içine girmeleri gerekiyor. Bu kendi çıkarlarıdır, benim çıkarım filan değildir. Benim büyümek, yücelmek için kimseden talep edeceğim fazla bir şey yok. Benim için bütün bunlar var. Bir devlet başkanından daha fazla prestijim, saygınlığım var, paramparça edilsem de bu bir gerçektir. En ağır hakaretlere uğrasam da, bu bağlılığı, bu yüceliği elde etmişim. Benim ihtiyacım yok yani. Kaldı ki, benim kendi çabalarımın, kendi hizmet aşkımdan başka bir talebim de yoktur. Ben gerçekten hizmetten zevk alırım. Eğer Kürt halkı için yüce hizmet bir önderlik hizmetiye, onu da seve seve yerine getirmekten, hem de acımasızca yerine getirmekten zevk alırım. Yaklaşımım budur.

Bu dayatmaların sonuçları ne olabilir diyorsunuz. İşte dediğim gibi böyle dayatmalar var ve fakat bizim de böylesine büyük gelişmelerle ve doğru bir önderlik anlayışıyla karşılık verme durumumuz vardır. Bunları belirtirken çağırımı yineliyorum; bu beyhude yaklaşımları bırakınlar. PKK gerçekten kendileri için de tarihi bir aşama sağlamıştır. Kürt halkının saygınlığını bütün dünyaya kabul ettirmiştir. Kürt halkının varlığını, mücadelesini düşmanına kabul ettirmiştir. Düşmanı, artık onu meşru görmeye kadar varan, eskiyi çok çok aşan, inkarcı politikadan vazgeçen bir konuma gelmiştir. Bütün bunlar, onlar için de bir kazanımdır. Onlar bu temelde yaşıyorlar ve hatta maddi yaşantılarını buna borçludurlar. Bu gelişmeler olmasaydı, kimse onları Kürtlük adına beslemezdi. Stockholm'lerde, Paris'lerde, Washington ve Londra'larda kimse onların yüzüne bile bakmazdı.

Bunların gerçeklere biraz saygılı olmaları gerekiyor. Kendilerini besleyen kaynağa saygılı olmaları gerekiyor. Diyebilirler ki, biz de mücadele ettik. Fakat kendileri yenildi, hem de yüz defa yenildiler. Onun için gerçeklere saygısızlık, en çirkin davranıştır diyorum. PKK, daha fazla olarak artık bunları ortak cephe de görmek istiyor; bu konuda artık suçlanması gereken onların her türlü yenilgiyi ardına kadar yaşayan tutum ve davranışları olduğunu biliyor. Düşmanla dolayı ya da direkt her düzeyde ilişki konusunda olduklarını da biliyor. Kürt halkının aleyhine olan bu durumlara rağmen, yine de bu süreci bir af süreci olarak değerlendiriyor; Kürt-

lerin birlik, dayanışma, bağımsızlık ve özgürlüğüne yönelme dönemi olarak değerlendiriyor. Çeşitli düzeylerde birliktelikler yaratmaya, kongreye kadar gitmeye önem veriyor. Bence bu fırsatı iyi değerlendirmeliler. Kuzeybatı, Kuzeydoğu, Güneydoğu, kısaca bütün Kürdistan parçalarındaki sorumlu Kürt kişi, grup ve partiler bu çağrıya gerçekten kulak vermelidirler. Dönem hızlıdır, eğer aşılp altında ezilirlerse sorumlusu biz olmayacağız.

Yine uluslararası güçler -devletler de dahil- Kürdistan halkının bağımsızlık ve özgürlük iradesine saygılı olsunlar. Onlar da, kendi güvenlik politikalarını, kendilerinin bölgedeki çıkarlarını esas alan bir yaklaşım ve dayatma içine değil, Kürt halkının öz çıkarlarına dayalı bağımsızlık ve özgürlük temelindeki mücadelesine saygılı bir tutum içine girsinler. Bunu esas alırlarsa, biz hepsiyle görüşmelere de açığız. Bu konuda halkımızın lehine olabilecek düzenlemelerde üzerimize düşeni yaparız. Ama aksi halde, dayatmalar kabul edilemez cinstense, sonuna kadar karşı çıkarız. Bunlara da bu uyarıyı yapıyorum.

Ama aynı zamanda dostluk duygularıyla bize bağlı olanlar da vardır. Bu konuda oldukça gelişen bir dostluk atmosferi mevcuttur. Gerek basın kanalıyla Türkiye'de gelişen ve gerekse diğer uluslararası alanlarda gelişen dostluk duyguları da güçlenmektedir. Bu vesileyle, bu gelişmelerden memnuniyetimi ve şükranlarımı sunmak istiyorum.

Soru: Son olarak Türk ve Kürt halklarına yönelik mesajınızı belirtir misiniz?

A. ÖCALAN: Türkiye halkı söz konusu olduğunda, bize sık sık dayatılan bir suçlamaya açıklık getirmek istiyorum. Bize, her koşul altında ayrılıkçılık peşinde koşuyorsunuz, terörizmi uyguluyorsunuz denildi. Bunlar iftiradır. Biz ortaya çıktığımızdan bugüne kadar teorik ve pratik olarak Türkiye halkıyla birlik esprisi içinde hareket ediyoruz. Ama nasıl bir birlik? Halkların bağımsız ve özgür iradesiyle belirlenmiş bir birlik bu. Şu örneği sıkça vurguladım: Ulusal sorun eşler arasındaki ilişkilere benzer denildi. Ben de bu konuda şunu söylüyorum: Bu ilişki bağımsız ve özgür iradeye dayanmalı. Biri yatalak durumuna getirilip çok kötü bir koca-karı gibi bir köşeye atılırsa bu birlik değildir, en büyük ayrılıktır. Bu en büyük düşmanlıktır. Türkiye halkının görmesini istediğim temel husus budur. Kürt halkı, Türk halkıyla birlik içinde olmalı. Ama o çok peşinde koştukları "ülkesi ve milletiyle bütünlük" safsatası yerine, Türk halkı ile Kürt halkının uygun koşullarda her düzeydeki birlikteliklerine içtenlikle yer verelim. Katı sovenizmden kurtulmak gerekir. Solcu geçinen bir Ecevit, "Kendini Türk kabul eden herkes Türktür, Kürdü Türkü ayırmak benim yüreğimi ayırmak gibidir" tarzında çok alçakça bir değerlendirme içine girdi. Buna yürek işini karıştırmaya hiç gerek yok. Bir halkın varlığını diğerinin içinde eriterek yokluğunu savunmak faşistlikten de öteye, ancak bir soykırımcıya ait bir düşünce olabilir. Hele bunu solculuk, sosyal-demokratlık adına, barış adına yapmak gerçekten büyük bir ikiyüzlülüktür ve maalessif Türkiye'de bunlar vardır. Bunlar halkların birlikteliğini sağlayamazlar. Muhalefet, Kürt meselesi için doğru dürüst bir-iki adım atamadı. Özal'ın bu konuda ne kadar tutarlı olduğu daha doğru dürüst denenenmeden, "Çankaya ihanet içindedir, bunun sonu parçalanmaya götürür" vb. gibi yaklaşımlar içine girmeleri, Türkiye halkının başındakilerin henüz birlikten ne kadar

uzak olduklarını gösterir. Yine Özal'ın bu tip tartışmaları ortaya atarak olsa olsa bir özel savaş sürdürmeye çalışması da fazla ciddi değildir. Henüz ortada elle tutulur sonuçları yoktur. Kürtçe'nin serbest bırakıldığına ilişkin o çok sözü edilen dil serbestliği yasası da, aslında serbestlik değil, bir yasaklama yasasıdır. Evin içinde annenin çocuğuyla konuşması, hiç Türkçe bilmeyenlerin konuşması elbette önlenemez. Öldürsen de onu önleyemezsin. İnsan konuşan varlıktır. Ağzına nasıl zincir vuracaksın? Zincir vurursan yemek yiyemez, ses çıkaramaz. Dolayısıyla konuşabilirler demek bir serbestlik değildir. Bu, bir aşağılama, yasaklama yasasıdır. Toplantılarda konuşamazlar, yazıp çizemezler, basın-yayın yoluyla Kürt dili işlenemez deniliyor. Bu, açık bir yasaklama yasasıdır. Gerçekleri doğru koyalım. Bundan öteye henüz hiçbir şey görmüyoruz. Birtakım gayri ciddi tartışmalara yol açılıyor Muhalefet, bunu daha da geri bir biçimde değerlendiriyor. Bunların hepsi Türkiye'nin birliği için midir? Türkiye'nin birliği böyle mi sağlanacaktır? Bunlar gafildirler, aldaniyorlar. Böyle bir birlik eşeklere bile uygulanamaz. Eğer Kürt halkından böyle bir birlik bekleniyorsa, ya bunlar çok gafildirler ya da çok şoven faşisttirler. İkisi de iyi değildir, vazgeçmeleri gerekiyor. Türkiye halkına özellikle belirtmek istediğim bir husus budur.

İkinci bir husus ise şudur: Biz gerçekten Türkiye halkının devrimci-demokratik geleneğinden etkilendik. O 1970'lerin devrimcilerine büyük saygımız vardır. O devrimciler ki, en zor koşullarda direndiler ve idam sehpalarında "Yaşasın Türk ve Kürt halklarının birliği, kardeşliği" dediler. Biz o şiarı bağlıyız. Türk ve Kürt halkının birliğini, biraz da idam sehpalarında haykırırların yolundan giderek sağlayacağız. Bu bizim için çok önemlidir. Türk halkından da gittikçe buna bir sempati vardır. Türk halkının kendisi Kürt halkına karşı değildir. Bazı demagog, şoven, faşist politikacılar vasıtasıyla şatlandırılmışsa da, bana göre devrimci-demokratik kamuoyu gelişiyor. Kürt halkına saygı, onun haklarına içtenlikle inanan kesimler hızla çoğalıyor. Bu, hem nicelik ve hem de nitelik olarak gittikçe geliyor. Bunlara ilişkin kvancımı belirtmeliyim. Bu demeçleri de asıl onun için veriyorum. Türk halkıyla gerçekten birlik istiyoruz. Ekonomik, sosyal, siyasal, kültürel vb. birçok alanda birlikteliklerimiz vardır, ortak yaşamımız vardır. Aynı fabrikalarda, aynı okullarda, aynı işyerlerinde ve hatta Türkiye ve Kürdistan dahilinde iç içe geçmiş bir halde yaşıyoruz. Ülkelerimizin farklılığı vardır, ama onları birliğe zorlayan çok tarihi, somut nedenler de vardır. Yine, hiç şüphesiz halklarımız arasında tarihi, kültürel, dil, sosyal, siyasal yaşam farklılıkları vardır, ama onları birliğe zorlayan birçok tarihi, kültürel, sosyal ve siyasal etmen de vardır. Biz, bizi birliğe zorlayan etmenleri öne çıkaralım, ayrılığa zorlayan etmenleri ise tasfiye edelim diyorum. Bu makul bir yaklaşımdır. Türk halkıyla gerçekten eşit ve özgür temellerde birlik isteyen bir yaklaşımdır. Daha önceki demeçlerde çok açıkça tarihi temelleriyle birlikte açmıştım, tekrar açmayacağım. Güncel somut nedenlerin bizi buna ne kadar zorladığını belirtmişim. Aynı nedenleri bir kez daha yinelemiyorum.

Biz gerçekten birlik istiyoruz, ama eşit ve özgür koşullarda birlik. Biz gerçekten ayrılıkçılığa karşıyız. Asıl ayrılıkçılığın, ister Kürt isterse Türk olsun bunlar tarafından geliştirildiğini, yaşatılmak istendiğini söy-

Devamı 27. sayfada

PKK IV. Ulusal Kongresi belgelerinden...

Orta Eyalet Raporu

Parti III. Kongresi
çizgisi ülkeye
taşırlmadan önce
Orta Eyalet'teki durum

1983 sonlarında geliştirilme-ye çalışılan öncü birim faaliyetleri Orta Eyalet'te Amed(Diyarbakır)-Çewlik(Bingöl) arasındaki dağlık zemine dayanmıştır. Dara Hênê(Genç), Licê, Hênê(Hani), Pîran(Dicle) ve Pa-lo sahalarını kapsayan dağlık, ormanlık ve yarı ovalık coğrafik yapıyla gerillayı geliştirmeye son derece elverişlidir.

Düşman eyalette askeri gücünü şehirlerde yoğunlaştırmış, kırsal alanda ise yaygın karakol ağının inşasına girişmiştir. Amed şehir merkezi ulusal kurtuluş savaşımıza karşı yürütülen özel savaşın kurmaylığı haline getirilmiştir. Bu merkezden yürütülen özel savaş, alan üzerinde etkinlik kurup mücadelemizi boşa çıkarmanın yoğun uğraşısı içerisindedir. Ajan-muhbir ağının geliştirilmesi, yoğun operasyonlarla güçlerini boşa çıkartma ve böylelikle çeteciliği geliştirme en çok başvurdukları yöntem olmaktadır.

Zenginlik kaynaklarıyla ekonomik bölge durumunda olan sahada talan zirveye tırmandırılmıştır. Özellikle petrol, krom, demir, elektrik enerjisi gibi kaynaklar işletilip ucuz emek gücü karşılığında Türkiye ve diğer metropollere taşınmaktadır. Bu tesisler her geçen gün daha yoğunlaştırılmaktadır. Amed ve Mazra(Elazığ)'daki madenler TC'nin ekonomik candamanı durumundadır. Sosyal-kültürel alanda eğitim faaliyetleri adı altında yoğun bir yozlaştırma ve vatansızlaştırma politikası yürütülmektedir. Spor, fuhuş, ahlak-sızlık en ücra köşelere kadar taşınarak beyaz katliam buralara da hakim kılınmaya çalışılmıştır.

Orta Eyalet coğrafik ve siyasal konumuyla merkez durumundadır. Denilebilir ki ülkenin kalbi burada atmaktadır. Gelişmeye açık, duyarlı bir kitle yapısına sahiptir. Her ne kadar 1925 isyanından sonra geliştirilen katliamla kitleler sindirilmiş ve yurtseverlik özünden boşalttırılmaya çalışılmışsa da, bu, bir bütün olarak başaramamıştır. Ulusal kurtuluş savaşımızın gelişimiyle kendi öz kimliklerine sahip çıkma durumları vardır. Mücadelemizin destekleyicisi durumuna yükselmeleri fazla bir zamanı almadı. Bu durumda düşmanı gerillayı kitleden koparma politikasına ağırlık verip, dağlık kırsal alandaki kitleleri ekonomik sıkıntılar içerisine sokarak kendisine bağlamaya çalışmaktadır. Çetecilik böylesi bir ortamda dayatılmıştır. Bize karşı düşmanlık temelinde gelişmediği için direnme durumları da söz konusu olmayacaktır. Etkin bir yönelim, savaş geliştirme ve politik esneklikle yaklaşıldığında rahatlıkla çözülebilecek durumdur. Günümüzde çetecilik hızla çözülmekle beraber, bazı yerlerde hala engel durumundadır. Kitle ağırlıklı olarak etkimizi yaşamaktadır. Bazı yerelerde serhildanlar yaratma gündemdedir. Eğer boşluk yaratılmaz ve doğru yaklaşılsa buradan diğer alanlara açılmanın olanakları son derece elverişlidir.

Parti III. Kongresi çizgisi alana taşınılmadan önce eyalette bir faaliyetlilik vardır. Parti hareketimizin daha ideolojik döneme kadar uza-

nan çalışmaları özellikle Amed ve Çewlik merkezleri ilçelerinde yürütülmüş, cezaevi direnişi ise bunun kesintisiz devamını sağlamıştır. 1980-82 yılları geri çekilme süreci olurken, II. Kongre'den sonra öncü birim faaliyetleri yürütülmüş, 1983'ten sonra bu faaliyetler geliştirilmiştir. 1984 yılında yapılan takviyelerle atılım yaptırılmaya çalışılmış, güçlerimiz Dara Hênê, Licê, Çermük-(Çermik) alanları üzerinde bir bölge faaliyeti tarzında örgütlendirilmiştir. Ancak faaliyetlerin başında bulunan Adil ve Hasan Hüseyin hainleri kadroları kuşkucu, güvensiz bir duruma düşürerek işlevsiz kılmış, dağıtmışlardır. Böylece parti taktiği boşa çıkarılmıştır. Bunun sonucu olarak Çermük birimimiz tamamen imha olurken, diğer alanlardaki birimlerimiz ise yakalanmaktan kurtulamamışlardır.

1985 ortalarına doğru parti alana yeni bir takviye ve müdahalede bulunmuştur. Ancak müdahale gücü örgüt sorunlarını çözmekten uzak kalmış, Adil unsurunun görüşlerine göre bir düzenlemeye gidilmiş, bu da sorunları netleştirmemiş, tahribatların asıl kaynağını ortaya çıkarmamıştır. Bundan dolayı dağılmayı daha da derinleştirmiştir. Bu dönemde yaşanan tahribatlarda Licê ve Dara Hênê alanları terk edilmiş, bir daha bu alanlara girip girememe tartışma konusu olmuştur. Bu yıl içinde alana gönderilen 20 kadrodan sadece üçü ayakta kalabilmiştir. 1985 sonlarında Dêrsim alanından yapılan bir-iki kadro takviyesiyle Pîran alanı temel alınarak bir faaliyetin geliştirilmesine başlanmıştır. Kış sürecindeki eğitimle tamamlanan bu faaliyetlilik, 1986 bahar atılımıyla çıkış yapmıştır.

Nitelik olarak güçlü bir grubumuz 1986 içinde Licê-Dara Hênê alanlarını da içine alan bir havzada genişçe bir açılım sağladı. Yeni katılımlar ve Doğu Kürdistan'dan gelen takviyelerle açılım daha da genişledi, halktaki güven ve inanç pekişti. Düşmanın geliştirmek istediği çetecilik ve "malumatçılık" adı verilen ajanlık geriletilti. Daha çok devletin etkin olduğu, ve iflah olmaz ajanlara dayalı bir çetecilik kaldı. Bu dönemde sorumlu yapıdan kaynaklanan darlık, amatörlik, işleri ağır-dan almak, durgun bir sürecin yaşanmasına neden oldu. Adil unsuru döneminde örgütün felç eden güvensizlik, kuşkuculuk ve bireysel hırs çekişmeciliğin derinleşmesine yol açmıştı. Her ne kadar bunun önüne geçmede çabalar olmuşsa da başarılı olunamamış, bunun izleri sürecin bir birikimi olarak varlığını korumuştur.

1986-87 kış sürecinde aralıksız süren faaliyetler kitle içinde olumlu bir etki yaratırken, bu gelişmeyi gören düşman her köye bir karakol kurarak yoğun bir yönelime girdi. Düşmanın bu yönelimini boşa çıkarmak için, örgüt yapımızın kış ortamında yaptığı erken bir çıkış darbe yememizi de beraberinde getirdi. Düşmanı küçümseme, bundan kaynaklanan bir zafer sarhoşluğuna kapılma durumu yaşanmıştı. Yenilen darbenin ardından öfkeli ve intikamcı bir çıkış yapılmış, ikinci bir darbenin bu anlayış sonucunda yenilmesi ile gücümüzde hem nicel, hem de nitel bir düşüşün ortaya çıkmasına yol açmıştı. Bu durum kitlede

olumsuz bir etki yaratıp pasif bir ortama girmelerine neden olurken, güçlerimizde ise bir daralmaya, ortaya atılan suni şeylerle didişme ve çekişmelerin tırmandırılmasına yol açtı. Bireyler arasında yapılan ağır ithamlar, suçlamalar yoldaşlık ilişkilerini zedeleyerek kaçışlara neden oldu. Bu durum III. Kongre sonrası yapılan müdahaleye kadar devam etti.

III. Kongre'yi
uygulama pratiği

Alanda var olan yapımızın durumunu yukarıda izah etmeye çalıştık. Yapı müdahalenin bekleyişi içindedir, bu nedenle büyük bir moral ve coşkuyla karşılama durumunu yaşıyordu. Kongre sonuçlarını alana taşımakla sorumlu yapımız ise sorunlu gelmişti. Kendi aralarında ilkel bir uyumdan ziyade kariyerizmden kaynaklanan "senlik-benlik" kavgası ve çekişmesi vardı. Kongreyi bu alana taşıma, yapıyı bu atmosfer içinde eğitip hazırlayarak sorunları çözmeye yerine, daha da ağırlaştıran, kendiliğindenci bir yol izlendi. Alanda bulunan arkadaşların yanlış ve yanlışlıklarla yaklaşımları bu tutumla bütünleşince sorunlar daha ağır bir hal aldı. Müdahale grubuyla uygun bir çalışma içine girilemedi. Kendini katmama, kendisini abartmalı ve subjektif görme, buna karşı çözüm gücü olmama, yetmez devrimcilikte ısrar, çözümsüzlüğü derinleştirdi.

Kongre sonuçları üzerinde yoğunlaşma ve kavrama yeterli olmadığı için, gruplar arasında kaynaşma ve bütünleşme de sağlanamadı. Sonuçta kongre çizgisi alana doğru taşınılmadığı gibi, daha çok bireylerin kendilerini konuşturmaları tarzında ona ters bir durum yaşandı. Parti taktiğini uygulama adı altında taktik dışı, tekdüze uygulamaya girilip, belli bir üslenme ve örgütlenme sağlanmadan kendiliğindenci bir akışla alan "kurtarılmaya" girildi. Bu dönemde kitleye açılım ve görev verme adı altında tam bir deşifasyon yürütülmüş, çevrelere zarar verilmiştir. "Eylem yaparız ama alanı da terk etmeyiz" denilerek, dar bir alana sıkışıp düşmanla boy ölçüşmeye girişilmiştir. Ordulaşmayı gerçekleştireceğiz adı altında takım düzeyindeki güç bir araya toplanmış, böylelikle hem yeni alanlara açılmamış, hem de daha önceden açılım sağlanan alanlar terk edilmiştir. Israrlı olunan saha deşifre olup düşmanın yoğun yönelimleriyle yüzyüze gelmiş, buna cevap veremeyen güçlerimiz darbe yemekten kurtulamayarak alanı düşmana terk etmişlerdir. Düşman bu durumdan faydalanıp etkinliğini geliştirirken, şehitlerin kanı pahasına yaratılan değerler heba olmuş, örgüt tasfiyeye uğratılmıştır. 1989 müdahalesi alana ulaşınca kadar tasfiyeciliği aşma yönünde girişimler olmuşsa da, örgütün içinde bulunduğu didişmeci, kuşkucu, güvensiz yapı ve bireysel eğilimlerin kendilerini dayatmasıyla sonuçsuz kalmıştır. Tasfiye pratiği iyi değerlendirilmediğinden, bireysel tasarrufçu eğilimlerle her kadro bir baş olmaya çalışıp, bunun için de kendisini dayatmıştır. Bu da örgütün işlemez kılıp felç etmiştir.

1989 müdahalesinde görülen durum ise, bu olumsuzluğu bertaraf

edip örgüt tarzını oturtmak yerine bastırmacı, tek şefci bir yönelim içine girilmesidir. Botan sahasında yaşanan feodal-komplocu mantık burada da örgütlenmeden eğitime kadar kendisini etkili kılmıştır. Eğitim sahasında bu mantıkla şekillendirilen kadro tipi uygulamada son derece kaba, despotça uygulamalar sergilemiştir. Bu durum üst tarafından onaylanıp ödüllendirilmiş, sonuçta tehlikeli bir gidişatın ortaya çıkmasına neden olunmuştur. Birbirine düşen kadro ve savaşçı yapısı, çekinen, ürken ve kaçan kitle, düşmanın üzerine yürümede tereddütlü bir yapı oluşturulmuştur. Eleştiri boğuntusuna getirilen kadro kendisini kanıtlama mücadelesine girmiş, bunun sonucunda yersiz kayıpların ortaya çıkmasına neden olunmuştur.

Eğitim

Partinin ideolojik-politik hattının pratikte temsili, kadro ve savaşçı eğitiminin gerçekleştirilmesiyle yakından bağlantılıdır. Eğer son yıllarda ortaya çıkan sapmalar, parti öncülüğünü yitirme noktasına gelmişse bu, başta kadrolar olmak üzere tüm yapımızın dönemin ihtiyaçlarına cevap verebilecek bir tarzda eğitime tabi tutulmamasındandır. Bu sorunun ciddi ele alınmaması ve yanlış, yanlışlıklar eğilimlerin doğru hattın uygulanmasını engellemesiyle güçlerimiz parti adına parti dışılığın uygulayıcıları olmuşlardır. Bu durum kitle politikasında, eylemde, yoldaşlık ilişkilerinde bir sapmayı doğurmuştur. Düşmanın özel savaş uygulamalarına karşı güçlerimizin çözümsüz kalmaları, eğitime gösterdikleri ilgisizlik ve eğitimi yadsımalarından ötürüdür. Eğitimsiz kalan yapımızda didişme, daralma ve çekişme had safhaya varmıştır. Eğitim olayı sadece kışın üslenilen kamplarda çözüme ulaştırılmaya çalışılmıştır. Eğitimin önemini yadsıyan yaklaşımlar ve gerekli materyallerden yoksunluk nedeniyle eğitimde gereğince ilerleme sağlanamamıştır; sorunlar üzerinde netleşilmediğinden gözü karaca bir rastgelelikle pratiğe atılma yaşanmıştır. 1987'den 1990'a kadar eğitim olayına yaklaşım tamamen bu temelde olmuştur.

Akademi eğitimi ve Botan pratiğinden edinilen tecrübelerle alana gelen müdahale gücümüzün, eğitim alanında da değişiklik yaratması gerekiyordu. Bu konuda birikim ve materyaller de az değildi. Ancak bir ilerleme olduğunu söyleyemeyiz. Nitekim pratikte ortaya çıkan sorunlar bu konudaki durumu ele vermektedir. Eğitim, taktik hattın oturtulması, yoldaşlık bağlarının güçlendirilmesi, zayıflıkların giderilmesi ve kişilik çözümlerine yönelik malumatlıydı. Partinin özgür kişiliğini ve karar gücünü ortaya koymalıydı. Bu ortam sağlandıktan sonra yapıda nitel bir gelişme sağlanacaktı. Ancak yaşamın her alanına damgasını vuran feodal-komplocu mantık burada da etkin olmuştur. Biçimde işlenen çok düzensiz bir eğitim planı vardır. Kişilik çözümlerleri, toplantılar, günlük tekmil toplantıları gibi akademik düzensiz kısa sürede egemen kılındı. Ancak işin özüne baktığımızda biçimle tam bir tezat teşkil ettiğini görmekteyiz. Eğitim adı altında gerçekleştirilen uygulamalar, yapının ürkesine ve bireye itaat eden, köle ruhlu, boyun eğmeci bir yapının oluşmasına hizmet etti. Bir sorun hakkında karar almaya gidildiğinde yapı özgür iradesiyle karar vermez, sorumlunun ağzından çıkacak kelimelere göre kendisini ayarlar. Çünkü eğer özgür iradesiyle karar verme cesaretini gösterecek olursa başına gelecekleri iyi bilmektedir.

Yoldaşlık ilişkilerinin sıfır düzeyine indiği, insanlık sevgisinin kalmadığı bir ortamda şekillenen; bastırılmış, köle ruhlu, itaatkar hizmetçiliktir. Yapının yediği yemek dışında özel yemeklerin yapıp eyalet yönetimindekilere servis yapılması bu durumun boyutunu göstermektedir. Feodal mantıkla, partiyi kavratma yeri-ne, "bizim yaşam tarzımız budur, ya kabul edersin ya da çeker gidersin" denilmiştir. Savaşçıların göze girmek için yemek yapma yarışına girmeleri, verilen eğitimin boyutunu göstermektedir.

Siyasal yönü köreltilip emir-talimatlarla pratiğin üzerine gönderilen kadroların eleştiri boğuntusu altında kalmamak için halka karşı giriştikleri despotça ve kontra yaklaşımın temel nedeni, eğitimde verilen dersler ve kazandırılan kişiliktir. Kontra pratiğini sergileyenlerin üzerinde eğitimde durulması ve bunların ödüllendirilmesi, kimi kadrolarda tam bir kuyrukçuluğu yaratırken, kimilerinde ise uygun bulmadığı halde onların uygulayıcısı olmayı getirmiştir. Önderlik pozisyonu altında geliştirilen bu eğitime karşı ses çıkarılmamış, sessiz kalmıştır. Bazı kadrolar ise kaçmışlardır. Uygulamanın yanlışlığını görüp müdahale eden kadro ve savaşçıları teşhir edilmiş, hedef durumuna getirilmiş ve asılsız ithamlarla yüzyüze getirilmiştir. Bu durum tehlikeli boyutunu ortaya koymaktadır.

Kitle politikasına
yaklaşım ve uygulama,
çeteciliğin durumu
ve buna yaklaşım tarzı

Düşmana karşı yürüttüğümüz ulusal kurtuluş mücadelemizde halka yaklaşımın esasları parti politika ve stratejisiyle çizilmiştir. Devrimimiz kitleye dayanıyor. Bu nedenle geniş yığınlara ulaşmak, onların kafalarını ve kalplerini kazanıp onları mücadeleye ve savaşa seferber etmek temel görevlerimizdendir. Ancak partimizin kitleye yaklaşımdaki son derece kapsamlı, doğru tahlil ve tespitleri pratik sahada işletilmemiş, kitlelerin devrimdeki rolleri yadsınarak, son derece hatalı tutumlar sergilenmiştir. Bu da kitlelerin ayağa kalkmasını geciktiren etkenlerden olmuştur.

Parti II. Kongresi sonrasında yeniden ülkeye dönüş yapılarak dar öncü birim faaliyetleri ardından silahlı propaganda ve daha sonra da gerillaya geçiş yaparak halk savaş stratejisi doğrultusundaki ilerleyiş sürdürüldü. Ancak pratikte yapılan vahim hatalar nedeniyle kitlelerde bir güvensizliğin, kuşkuculuğun gelişmesine yol açmış, bu durumdan faydalanan TC sonuç almaya girişmiştir. Öncü birim faaliyetlerinde görülen ve o dönem için doğru olan tek ilişkilere dayanma yöntemi uzun süre aşılmamış, silahlı grupların ihtiyaçlarını karşılamakla yetinilmiştir. Düşmanın askeri, ekonomik ve siyasal kuruluşlarına darbeler vurup kitleleri geniş bir örgütlülük içerisine çekmek gerekirken, dar ilişki tarzıyla yetinilmiş, bunlar da yaşanan ilhanetlerle düşmana yem ettirilmiştir. 1985 yılında Adil ve Hasan Hüseyin alçaklarının ihanetleriyle faaliyetler tasfiye olmanın eşiğine gelmiştir. 1986 yılında bu durum aşmaya ve toparlanmaya çalışılmışsa da, bu gerillanın günlük ihtiyaçlarını karşılamaktan öteye geçememiştir. Burada örgüt tarzından ziyade bireylerin kendilerini uygulamaları söz konusudur. Parti taktiğinin tamamen dışında, rastgele ve kuyrukçu bir çalışma tarzı sergilenmiştir. Egemen olan, bireysel ölçüler ve bireysel tarzıdır.

Parti III. Kongresi sonuçlarının yetersiz taşınması nedeniyle diğer sahalarda olduğu gibi kitle ilişkilerinde de bir düzelme sağlanamamış, yetmez çalışma tarzı devam etmiştir. Kitlelere devrimin temel gücü olarak değil, basit ekmek ilişkisi olarak bakılmıştır. Sol sektör davranışlarla yersiz cezalandırmalara gidilmiş ve kitleler sindirilmişlerdir. Öte yandan faaliyetleri dar aile çevrelerine çekip sınırlandırma çabaları az olmamıştır. Yapılan köy toplantılarına son derece yanılgılı yaklaşmıştır. "Köyü zorla toplarsın, komiteyi zorla atarsın, olumsuz tipleri içinden seçerek teşhir eder ya da cezalandırırsın" tarzındaki yaklaşım pratikte ciddi zararlar vermiş, bu nedenle uygulamasına son verilmiştir. Önüne gelen her insana parola verilmesi, yüzlerce insanın isminin ceplerde dolaştırılması ve ardından düşmana kaptırılması yaygın tutuklamaların gündemleşmesine neden olmuştur. Bu ise bir tasfiyecilik olayıdır.

Eyalet açısından önemli bir süreç de 1989 müdahalesidir. Parti Önderliği'nin yakın denetiminde, Botan pratiğinde yetişmiş, deneyimli kadro ve savaşçı yapısının alana ulaşmasıyla kitlelere gösterilen yaklaşımı belirtmek gerekir. Mücadelenin genel etkisiyle kitlede bir kabarma ve çıkış yapma beklentisi vardı.

Bu nedenle, gerillanın savaş tarzına ters düşse de, yaşanan iki mevzi savaşı çatışmasından sonra kitlelerdeki kabarma ve katılım oranı arttı. Ancak buna uygun bir yaklaşımla cevap verilemedi. Kitleler bastırılarak, sindirilerek ürkütüldü. Kitleye yaklaşımda ölçü parti kuralları ve ilkeleri olmamış, çok basitçe günlük yaşam esas alınmıştır. İyi yemek sunmayanlar horlanmış, sert üslupla kırılmış, "ya bizden yana olursunuz ya da düşmandan yana olursunuz" denilerek tehdit edilmişlerdir. Bu ise, kitleyi devrimin milisi haline getirme adı altında yapılmıştır. Arkadaşlara hitaben söylenen, "her biriniz halk üzerinde bir ağa olmalısınız" sözleri kitleye yaklaşımın ölçüsünü ele vermektedir.

Düşmana karşı eylem geliştirmekten ürken feodal-komplocu mantık, kontravari tavırlarla kitleye hükmetmeye çalışmıştır. Halka değer vermeyen, onun devrimdeki rolünü yadsıyan, kendi kariyeri uğruna harcayan, "biz savaşıyoruz onlar da yardım etmek zorundadırlar, yoksa yaşama hakları yoktur" tarzındaki anlayışın tüm yapıya onaylatılmasından sonra durumun daha da vahimleşeceği ortadadır. Kitlelerin eski arkadaşları aramaları tesadüf değildir. Merhamet dileycekleri bir yer aramaktadırlar. Kitleler açıkça şunu soruyorlar: "Bizim bildiğimiz parti böyle baskı yapmaz, acaba çok zor durumda mı kalmıştır, yoksa bunlar mı partili değil?" Kitleye bu yaklaşımı kabul etmeyen kadrolara, "halka mı acıyorsun, aklın daha başına gelmedi mi" denilmiştir. Elbette ki tüm bunlardan sonra, acaba halka hiç doğru yaklaşmadı mı sorusu insanın aklına gelmektedir. Zaman zaman doğru yaklaşımlar sergilense de bunlar parti ölçülerinin çok gerisindedir. Sınırlı bir doğru yaklaşımın sergilendiği alanlarda serihildanların gündeme geldiği dik-kate alınır, durum anlaşılabacaktır.

Çetecilik 1986 yılından itibaren adım adım geliştirilmeye çalışıldı. Önce, ekonomik sorunların çözülmesi ve kandirmacalarla geliştirilen çetecilik teşhir ve kısmi eylemlerle sınırlandırıldı. Ancak faaliyetlerimizin gelişmesiyle düşman da ısrarlı davranmaya başladı. Bu esnada gösterilen yanlış yaklaşımlar sonucu kitle iki ateş arasında bırakılmış

ve bir kısmı düşmanın yanına itilmiştir. Başından itibaren kitlelere sahip çıkılmadığından zor durumda kalıp silahlananlar olmuştur. İlk çete odakları maket köylerde oluşturulup korunmaya alındı. Bunlara karşı yaratıcı taktik ve eylemler geliştirilmediğinden, bu zamanla diğer köylere de yansıdı. Ayrıca yenilen darbeler ve ihanet olaylarının da çeteleşmede etkisi vardır. Garzan'da güçlerimizin darbe yemeleri ve alanın terk edilmesi buna örnektir. Farqin(Silvan), Hezro, Licê, Hênê, Erxenî, Çermük alanlarında geliştirilen çeteciliğin durumu bundan farklı değildir. 2.500 dolayındaki çeteden bazıları kökleşip düşman durumuna gelirken, bazıları hala kofluğunu sürdürmektedir. Çeteciliğe karşı eylemlerimiz 1988 yılından itibaren giderek yaygınlaştı. Ancak uygun bir politikanın tespit edilememesi nedeniyle bu sorun çözülmemiş, düşman bundan faydalanarak gerillayı dar alanlara kapatmanın hesaplarını yapmıştır. 1990 yılında milis desteği ile gerçekleştirilen silahsızlandırma eylemleri olumlu sonuçlar yaratmış, kitlenin bu kuruma karşı tepkisini geliştirmiştir. Bunun sonucunda Licê, Hezro ve kısmen de Farqin, Pasûr(Kulp) sahasında çetecilik çözülmüştür. Yine Dara Hênê alanında imha yöntemleriyle bazı köylerde çözülmüştür. Düşmanın yeniden örgütlenmeye çabaları yaygınca yapılan köy toplantıları, gözdağı verme ve eylemlerle boşa çıkarılmaya çalışılmaktadır. Ancak çetecilik otoritenin zayıflamasıyla tekrar canlanabilir. Çünkü mali sorunlar kitleyi oldukça zorlamaktadır.

Kitle içinde çalışma tarzı

Kitle içinde yürütülen çalışma tarzı gerilla faaliyetleri içinde ele alınıp, güçlerimizin nicel ve nitel büyümesiyle birlikte derinleştirilip yaygınlaştırılmıştır. İki-üç ilçe sınırlarını içine alan bir bölge faaliyetine bir mangalık güçle müdahale edilmiş, bu da sonuç itibarıyla ürünü az olan bir çalışma tarzının sergilenmesini getirmiştir. Gerçek anlamda bir kitle eğitimi verilmemiş, verilen eğitim propaganda ve ajitasyonu aşmamıştır. Propagandanın düzeyi her insana karşı aynı olurken, kısmen de köy toplantıları biçiminde gerçekleşmiştir. Dönemin gerektirdiği çalışma tarzı konusunda teoride bazı aydınlanmalar olsa da, bu pratik sahaya aktarılmamıştır. Kitle çalışmalarında bireysel tarzın egemen kılınmasından dolayı, bireyler öne çıkarılmış ve parti olgusunun önüne geçmesine neden olunmuştur. Parti üslubuyla, olgun zeminlerde yapılan köy toplantıları olumlu sonuçlara yol açmış, olgun olmayan zeminlerde yapıldan ise düşman faydalanmıştır.

Günümüze kadar kitle gerillanın günlük ihtiyaçlarını karşılayan bir güç olarak görüldüğünden onu bir halk hareketi içine çekme çabası olmamıştır. Bu nedenle planlı olarak gösteri, yürüyüş ve protestolar gerçekleştirilmemiştir. Fakat kitlenin düşmana karşı mücadelenin genel etkisiyle kendiliğinden karşı-koyması söz konusudur. 1990 atılımında ortaya çıkan kitlesel hareketler kitlenin kendi özgücüne olan güvenini pekiştiren önemli bir pratik-tecrübe olmuştur. Eğer bugün köy boşaltma politikasına karşı bir direniş sergiliyorlarsa bahar atımlarının bunda önemli etkisi vardır. Benzer uygulamalar 1985 yılında da gündeme gelmiş, fakat köylülerin direnişi gerçekleştirilmemiş, tersine komploculuğun kaynağı haline dönüşmüşlerdi (Kelaxî örneği). Elbette ki bunun nedeni çalışma tarzındaki yanlış ve yetmez yaklaşımdır.

Kitle örgütlerini yaratma çabası ve varılan düzey

Ulusal kurtuluş mücadelemizde kitle örgütlerini yaratma ve halkın kendi örgütleriyle devrime sahip çıkması, üzerinde durmamız gereken en önemli sorundur. Bugün mücadelemize sempati duyan yüzbinlerce kitle çevrelerine karşın bunun bir örgütlülüğe dönüştürüle-memesi ciddi zayıflıklarımızdandır. En zorlu koşullar altında mücadelaye sahip çıkan kitlelerin örgütlülüğe kavuşturulmaması söz konusudur. Genellikle örgüt ilişkisi temelinde mücadelaye kazandırılıp çalıştırılan en ileri yurtsever çevreler korunamayıp düşmana yem ettirilmiştir. Canını, malını mücadelemize feda eden kitlelerin korunamaması, kitle örgütlerinin yaratılmamasında önemli bir etken olmuştur. Örgütlenmeye açık olan kitleler işleyişteki yetmezlikten dolayı örgütlenememiş ve özel savaşa kurban edilmişlerdir. Yüzlerce taraftar, milis ve çevremiz olmasına karşın bunlar Koma Gel örgütleri içinde bir araya getirilmemişlerdir. Bazı köylerde atanan komiteler şematik ve işlevsiz kalmışlardır. Örgütlerin düşman baskılarına açık olmaları ve kendilerini koruyamamaları işlevsiz kalmalarına ve güvensizliğe düşmelerine neden olurken, daha çok aile, kabile çevrelerine dayanarak oluşturulan çekirdek birimler işlev görmektedir. Sonuç alıcı olması itibarıyla bireyler düzeyinde temsilcilikler ve milisler daha rahat çalıştırılabilmekteydi. Esas sorun gerilla faaliyetleri ile cephesel faaliyetlerin bir ayrışmaya tabi tutulmasıdır. Bu nedenle gerillanın günlük ihtiyaçlarını karşılamaktan kurtulamamamızdır. Dolayısıyla geniş nüfus potansiyelinin bulunduğu yerlere el atmama durumu yaşanıyor. İhanet ve deşifreyonun etkileri de örgütlenmeyi önleyen etkenlerden biridir. Elbette asıl neden çalışma tarzından kaynaklanmaktadır. Dönemin sorunlarına cevap verebilecek tarzda kendisini örgütleyip ayırtıramayan bir parti örgütünün bu soruna yaklaşımda da taktiğe uygun bir yaklaşımı sergileyemeyeceği açıktır.

Kitle örgütlenmelerinin en önemli sahalarından biri de şehir faaliyetleridir. Bu sorun da hep dağdaki gerillayla birlikte ele alındığından, darbe üstüne darbe yemesine neden olmuştur. Kendisini düşman saldırılarından korumayan komite ve temsilcilikler sık sık atanmasına rağmen sonuçsuz kalmış ve kaba-ran kitle hareketlerine cevap verememişlerdir. Kitleye değer vermeyen, acımasız, despot tutumlarla sergilenen yaklaşımlar, kitlenin örgütlenmesinde soğukluk yaratan bir diğer etkidir. Kitleyi kaldırmayacağı derecede ağır görevler altına sokma, yapamayınca zorlama, baskı yapma, göçertme, suçlu duruma getirip işin içinden çıkılmaz sıkça görülmüştür. Alan kitlesinin önemli bir kısmının kışın şehirde, yazın köyde olmaları bu tutumların şehir kitlesine de yansımaları getirmiştir. Yaşanan tüm bu parti karşıtlığına rağmen halk devrimden yana olduğunu şehir eylemleriyle ortaya koymuştur. Örgütsel durumda en açık örneğini Amed şehir merkezindeki öğrenci gençlikte görmek mümkündür. Düşmanın sıkı denetimine rağmen yüzlerce öğrenci biraraya gelip sömürgeci uygulamaları protesto edebiliyor. Ancak bu parti mücadalesinin geneldeki etkisiyle ortaya çıkmıştır. Bu nedenle tam denetimdeki bir hareket olmaktan uzaktır. Ulusal kurtuluş mücadelemizin direnme kalesi olan Amed zindanlarının kitle üzerindeki etkisi küçümsenemez. İçeri düşen

her insanın eğitilerek örgütlendirilip dışarı gönderilmesi bu sahayı bir akademi durumuna getirmiştir. Ancak biz cephe faaliyetleri esprisıyla bu insanlara ulaşamıyoruz ve kendiliğinden bir birikime yol açıyor.

Kitle eylemleri

Amed şehir merkezinde cezaevi direnişleriyle bağlantılı olarak açlık grevleri, yürüyüş ve protestolar çeşitli dönemlerde meydana gelmiştir. Özellikle 1990 bahar atılımında ülke genelinde yaygınlaşarak gelişen ayaklanma ve gösterilere paralel olarak başta Amed, Farqin, Licê ve Hênê ilçelerinde kepenk kapatmalar, gösteri ve yürüyüşler meydana gelmiştir. Farqin ve Amed gibi büyük merkezlerde sömürgeci kolluk kuvvetleriyle çatışmaya girilmiştir. Licê ve Hênê'de taraftar ve milislerin sınırlı girişimleriyle eylemler meydana gelmiştir. Yine 1990 yaz sürecinde Licê ve Pîran ilçelerinde köylülere yapılan baskı ve tutuklamalara karşı yürüyüş ve gösteriler olmuştur. Kitle eylemlerinin her an ortaya çıkması için güçlü bir potansiyel Licê çevresinde oluşmuştur. Burada doğru yönlendirip harekete geçirmeye güçlü sonuçlar almak mümkündür. Bugüne kadar kitle eylemliliğine önem verilmediğinden, kitleler bu yönlü hazırlanmamıştır. "Devrim kitlelerin eserdir" tezi teorik olarak bilinse de bu pratikte temsil edilememiş ve kitleler bu konuda eğitilip örgütlendirilmemişlerdir.

Ordulaşma faaliyetleri

Partileşme ve cepheleşmeye gösterilen yaklaşımlar direkt ordulaşma sahasına ve bir bütün olarak silahlı mücadale faaliyetlerine yansımış, bu açıdan hiçbir dönemde partinin silahlı mücadale taktiği hayata geçirilememiştir. Örgüt, iç sorunlarıyla boğuşmayı, giderek bir tasfiyeyi yaşamış, zaman zaman yapılan çıkışlar olmuştur da, bunlar ya durumu kurtarma amacından ya da örgüt içi sorunların tepkisel çıkışlarla giderilmesinden kaynaklanmıştır. '86-87 pratiğinde görüldüğü gibi avare-asi grup tarzında somutlaşan, silahlı ordulaşmayı üsse dayandırmayan, güçleri buna göre düzenlemeyen, büyütüp eğitemeyen bir konum sergilenmesi giderek uzun vadeli bir plana, parça parça koparmaya dayanan, düşmanın adım adım gerileterek, taktik yaratıcılığı geliştirip, sürekli mevzi kazandıran bir yaklaşım sergilenmemiştir. Hangi eylemsel çıkışın bizi nereye vardiacağı hesaplanmamış, bu anlamda salt askeri çıkışla yetinilmiştir. Bunun üstüne düşman yüklenmiş, üst üste darbeler vurmuş, gücümüzü tüketmenin eşğine getirerek çok dar alanlara sıkıştırmış, inisiyatifli ele geçirerek tam bir savunma ve yenilgi ruh halini egemen hale getirmiştir.

Bu açıdan ordulaşma faaliyetinden çok, dar alana sıkışan, kazanma umudunu önemli oranda yitiren, kendisini kendiliğindencilğin kollarına bırakan güçlerin dar gruplar biçiminde kendisini koruma çabalarından bahsedebiliriz. Her şeyden önce ordulaşma faaliyetleri komple bir olaydır. Burada bir tek yönün savsaklanması, dışlanması, yitirilmesi olayı bütün ordulaşma faaliyetlerini alt üst edebilir. Savaş gibi bir olayı yürüten mekanizmanın en basit olumsuzlukları ve yaklaşımları çok tahribatlara vardiacağı bilinen bir gerçek olmasına rağmen, Orta Eyaletimizde bunu görmek olanaksızdır. Burada bir türlü yaratılmayan bir parti çekirdeği, partiyi tasfiye çabaları yaşandığından bir ordulaşma, bunun doğru temelde yürütülmesi olayına rastlayamı-

yoruz. '83-85 yıllarında geniş alanlara serpiştirilen dar gruplarımız düşmanın imhalarına maruz bırakılırken, Adil ve Hasan Hüseyin alçaklarının şahsında tam bir kontra pratiği sergilenmiştir. '86-87 yılında faaliyetlere damgasını vuran, silahlı mücadelerde ordulaşma esprisine biraz yaklaşan, ama bütün sorunları çözmeden uzak, kısa soluklu parlamalar biçimindeki çıkışın ardından yenilen darbelerle tam bir tasfiyenin eşğine gelinmiş, bu açıdan ordu kuruluşu ve düzenlemesi daha ilk adımda boşa çıkarılmıştır.

'87 yılında III. Kongre'nin müdahalesinden sonra mevcut güçlerimiz takım biçiminde bir araya getirilerek dar bir saha üzerinde hareketle son derece hayati olanı kurtarmayı gündemine koyan, ama bunun öncülüğünü, kitle zeminini, üs sorununu çözmeyen, düşmanın yönelimlerini hesaplamayan bazı eylemsel çıkışlar yapılmış, bu eylemsel çıkışlar düşmanın yönelimleri karşısında güçlerimizin hareket ve çalışma tarzıyla bütünleşince tam bir bitirilmeye karşı karşıya bırakılmıştır. Başlangıçta bir takım güçle faaliyete yönelen, ardından katılımların sağlanmasıyla 40'lara varan sayıya rağmen, yıl sonunda 16 şehit, 2 tutuklanma ve kaçışlardan sonra kalan toplam arkadaş sayısı 17'dir. Bu, ordulaşmaya adım atılırken yaşanan durumu biraz da olsa ortaya koymaktadır.

'88 yılından 1989 müdahalesine kadar, tam bir tasfiyeyi yaşama, herkesin kendi başına bir grupla kendisini yaşatması, bazı ilişkiler ve maddiyatın teminiyle durumu kurtarmaya çalışması tarzında bir yaşama mahkum olmayı görebilmekteyiz. Savaşın son derece uzak, düşmandan kaçan, ordu kuruluşunu bir yana bırakan, iç didişmelerin ve hesapçı yaklaşımların vurduğu bir ortam doğmuştur. Düşmanın, hareket ve çalışma tarzı vs. gibi gerillanın özellikleri üzerinde bir denetimi söz konusudur. Silahlı mücadleden uzaklaştırılmış, kendi iç sorunlarıyla gündemuya getirilmiş, düşmanın gündemini belirlediği dar silahlı grupların hareketinden ancak söz edilebilir.

Dolayısıyla düşmanın bu gruplarımızı bilinçli bir tarzda yaşadığını söylemek gerçekçi bir yaklaşım olacaktır. Açık ki böylesi birimlerin ordu kuruluşunu gerçekleştirmeleri, savaşı geliştirmeleri mümkün değildir. Var olanların da her gün biraz daha tükendiğini görmek gerekir. Silahlı mücadale ve gerilla sorunlarına hakim olmayan, kendi bünyesinde gerçek bir dayanışma, sağlıklı bir işbölümü, uygun bir dağılma ve toparlanmayı gerçekleştirmeyen, merkezi bir üslenmeye ve buradan adım adım yayılan bir yönetime kavuşturulmayan bir silahlı savaşımın uzun soluklu olmayacağı, geçmiş mücadale pratiğimizde ortaya çıkan bir gerçekliktir. Başarısız atılan adımlar düşman yönelimleri karşısında tutunamamış, düşmanın alanları boşaltma taktiklerini yaramamış, edilgenleşmiş, sonunda kendi bünyesinde yozlaşmayla karşı karşıya gelmekten ve yozlaşmaktan kurtulamamıştır.

Bu durumun köklü bir değerlendirmesini yapan Parti Önderliği en son bir talimatla Orta Eyalet'e müdahaleyi gündemleştirmiştir. '89 yılının ortalarından itibaren bir takım düzeyinde nitelikli bir güçle alana müdahale gerçekleştirilmiştir. Ancak daha işin başında, kendisini silahlı mücadale taktikğine dayatan avare-asi çeteciliği, feodal komplocu eğilim sergilenerek, düşmandan ürken, ama bunu keskinlik altında gizleyen, yanındaki kadro ve savaşçıların görüşüne değer vermeyen, yetkileri kötü bir tarzda kullanarak

savaşın ciddiyetini bir kenara bırakan yaklaşımlardan dolayı birlik düşmanın pusularına takılmış, tesadüf eseri imha olmaktan kurtulmuştur. Birlik alana ulaşır alanda bulunan birlikle buluşarak 30 kişilik bir güç birikimine ulaşmıştır.

Kışa girişle birlikte alandaki bütün kadro gücünün katıldığı bir toplantıyla güçler bir tek noktada üslendirilmiş, burada birliğin güvenliği feodal komplocu eğilimin kendisini tek şef biçiminde somutlaştırma yönündeki dayatma ve uygulamaların insafına terkedilmiştir. Burada daha başından beri kendisini birliklerin kuruluşuna dayatan, ortak iradenin oluşturduğu kurumun yetkilerini çok kötü kullanarak boşa çıkaran, tek şef güdülerine kurban eden anlayıştan bahsetmek gerekir. Bu açıdan daha işin başında kuruluşa damgasını vuran eğilim, ağırlıklı olarak yukarıdaki anlayıştır. Bu, karşı çıkışlara rağmen düzeltilememiş, partiye sahip çıkamayan, bireysel kaygılara yenik düşen, uydulaşmaya son derece yatkın yapımızın ağırlıklı bir kesimi tarafından onaylanmıştır. Kışın ortasından itibaren güçler yeniden bölgeler ve anabirlik tarzında örgütlenmiştir. Eyalet komitesi kendi içinde bir işbölümüne gitmiştir. Biçimde ciddi sorunların olmadığı tarzında bir görünüm sergilense de, özünde bu birliklerimiz önlerine konulan abartılı planlar, yoğun ithamlar ya da pohpohlamalarla saptırılmışlardır. Bazen gerçekleşmesi olanaksız hedefler konularak, bazen ısrarlı sınırlandırmalarla inisiyatifler köreltilip komutanlar etki altına alınarak feodal komplocu eğilim tarafından güçsüz bırakılmıştır. Direkt buradan yönetilen birliklerin yönetimlerinin yaşadıkları sorunlarda, daha başlangıçta dayatılan yıkıcı, bozguncu, giderecek tasfiyecî eğilimi görmek mümkündür.

Baharın ortalarına doğru Pasûr-Bongilan(Solhan) üzeri Mûş'a açılarak oraya 2. Bölge gücü oturtulmuştur. Yeni katılımlarla güç büyütülmesine rağmen, kuruluş esprisi değişmemiş, yeni düzenlemeler ve yönetimlerin oluşturulmasına gidilmiş, ancak yenilen darbelerle komuta kademesi hemen hemen tümünden imha olmuştur. Kadro yapısının duyarlılığı ile bu boşluk doldurulmaya çalışılmışsa da bu yeterli olmamıştır. Anabirlik dağıtılmış, kendisini örgütün bir dişlisi olarak görmeyen, dar grup sorumsuzluğuna takılıp kalan yaklaşımlardan dolayı bölgeler arası bağlar koparılmışsa da, bunlar yeniden sağlanmışır. Aslında daha kuruluş aşamasındayken komuta kademesinin şehit düşmesi bir tesadüf değildir. Burada feodal komplocu lümpenliğin, kadrolar üzerinde tasarrufta bulunan, onları düşürerek kendisine bağlamaya çalışan, ağır bunalımlar içine sokarak intihara sürükleyen Kôr Cemal mantığının sonuçlarını görmek mümkündür. Bu nedenle sağlam bir gerilla kuruluşundan bahsetmek mümkün değildir.

Eğer bazı olumlu adımlar atılmışsa bu, partimizin direnişçi öğeleri tarafından, biraz da kendilerini kanıtlamacı mantıkla sağlanmıştır. Burada ayrıca geçmiş faaliyetlerimizin yarattığı olumlu zemini de görmek gerekir.

Gerilla yaşamı

Parti öncülüğünün yadsındığı bir yerde gerilla yaşamının tutturulmasından bahsedilemez. Gerilla yaşamı çok sıkı parti öncülüğünü şart koşar. Gerillay parti öncülüğünden yoksun düşülmek imkansızdır. Yüksek devrimci bilinç, yurtseverlik, halka ve yoldaşlara bağlılığın güçlü bir iradeyle bütünleşmesi sıkı bir gerilla yaşamını şart koşar. Gerilla-

nın yaşamı onun özünden ifadesini alır. Bu, sürekli düşmana darbe vuran, yaşamını düşmanı geriletme esası üzerine oturtan, son derece disiplinli, coşku ve moralin doruklarda seyrettiği, karşılıklı saygı-sevginin, birlik ve dayanışmanın en zor koşullarda birlikte yaşamayı olanaklı kıldığı yaşam tarzıdır.

Orta Eyaletimizde faaliyetlerimiz sürekli olmasına rağmen, bir türlü gerilla yaşamı tutturulamamış, bu yaşamla sıkça oynamalar gündeme gelmiştir. Düşmana sürekli ve planlı bir yönelim yerine, düşmandan yediği darbe ile iyice içine büzülen savunmacı bir ruh haline girme; dişme, çekişme, dedikodu ve kuşkuculuğun yoğun olduğu, moralsizliğin had safhaya vardığı bir durum yaşanmıştır.

Disiplin adına özellikle son iki yılda dayatılan, feodal bastırmacılık ve ağavari yaşam tarzı olmuştur. Yaşamda görülen yetmezlikler üzerine kötü gidilmiş, basit olaylar büyütülmüş, eğitim ve iknaya insanların yürütülmesi, karşılıklı saygı-sevgi ve dayanışma gösterilmesi gerekirken tam bir tasarrufçuluğa gidilmiş, yaşam çekilmez kılınmış, bu durumda birçok kişi kaçmış, birçok arkadaş ise ihanet etmeden kopmanın yollarını aramıştır. Disiplin adına güdüler konuşturulmuş, feodal komplocu eğilimin tam bir hakimiyeti sağlanmaya çalışılmıştır. Eğitim olayı ya işletilmemiş ya da ters işletilmiştir. Yapının önu açılacağına tıkatılmış, eleştiri gücünü kendisinde görmeyen, doğru-yanlış demeden harekete sürüklenen yapı bir de kuşkuculuk ve dedikoduculuk yapılarak birbirine vurdurtulup boğuntu sağlanmıştır.

Bu açıdan disiplin adına dayatılan, feodal güdülerin tatmini, kaptisler, yapının sindirilmesi ve bu feodal otoriteye boyun eğdirilmesidir. Öyle ki basit yaşam uğruna birlikler hizmete koşurulmuş, yetkiler adına tam bir despotizm uygulanmıştır. Denetim adına, yapıyı bireyin kontrolüne alma yoluna gidilmiş, biraz bağımsız hareket edebilecek arkadaşlar düşürülerek eleştiri adı altında bu gerici otoriteye boyun eğdirtilmeye çalışılmıştır. Burada artık bir saygı-sevgi yerine kimsenin kimseye acımadığı bir çapul mantığı dayatılmış, insani duygular bile köreltilmeye çalışılmıştır.

Böylece son derece sade, samimi ve içten olması gereken bu yaşama, ruhsuzluk, ayak oyunları ile düşürme, katılım yerine kölece boyun eğme, inisiyatif yerine ne yapacağını şaşırması, kurtarıcı bekleyen bir konuma düşme egemen olmuştur. Son iki yılda görülenleri oldukça detaylandırmak mümkündür. Şunu belirtmek gerekiyor ki, partiyle bağları koparılan birliklerimiz üzerinde feodal komplocu eğilim, hakim oluncaya kadar uğraşmış, diğer kadro yapısı sessiz kalmış, bazı çıkışlar, bireysel tarzın konuşturulmasının ötesine geçmemiş, geri çekilerek en sonunda tepkisel çıkışlar yapılmış, bu da en üstte yaşanan olumsuzlukların çatışması olmuştur. Bu durum yapıyı çok olumsuz etkilemiş, güven olayı sarsılmış, ortamı korku, kuşku, boyun eğme kaplamıştır. Bu eğilimin kendisini en çok açığa vurduğu saha, yaşam olmuştur. Bu eğitimin olumsuz etkisi, buradan başlayarak bütün yaşama egemen olma yönünde gelişmiştir. Eğer yapı tüm bunlara karşı ayakta kalabilmişse, bu partiye bağlılıkları, yurtsever özleri ve direnişçi karakterli sayesindedir.

Silahlı mücadele taktiğine yaklaşım

Düşmanın Kürdistan'daki egemenliğini geriletmek, devrimin otorite-

tesini tesis etmek için silahlı mücadele taktiğinin temel olarak uygulanması bir zorunluluktur. Orta Eyaletimizin bu sahadaki durumu nedir? Zaman zaman silahlı eylemlerde yoğunluk görülmüş, çıkış yapılmış, ardından yenilen darbeler, sergilenen hareket, çalışma ve vuruş tarzı, güçlerimizin örgütlülük durumuyla birleşerek pasif bir durum içerisinde tutulmasına neden olmuştur. Ya eylemler örgütlülüğe dönüştürülemedi ya da hedef ve hareket tarzından zafer sarhoşluğuna, vurdumduymazlığa kapılarak dar sahalara hapsolünmüş, sağlam bir üsse dayanılarak oradan adım adım açılma gerçekleştirilmemiş, bu da sonuçta başarısızlığa götürmüştür.

Sağlam bir üs yaratmayı, parça parça koparmayı esas almayan, düşmanı yıpratarak imhasını hedeflemeyen, bunu zengin taktiklerle hayata geçirmeyen bir silahlı mücadelenin başarılı olamayacağı kesindir. Daha işin başlangıcındayken üslenme sorununa ciddi bir yaklaşım olmamıştır. Silahlı mücadelenin sorunlarını çözecek bir üslenme yaratmaktan ziyade, rastgele, kitlelerin örgütlenmesini başaramayan, onları savaşa çekemeyen bir tarz sergilenmiştir. '89 müdahalesinden sonra üs sorununa duyulan ihtiyaç belirtilmiş, ancak buna denk bir örgütlenmeye gidilememiştir. Bu açıdan kalıcı bir üs yaratılmamıştır. Silahlı mücadelenin yönü saptırılmış, tali hedefler öne çıkarılmış, düşmanın askeri güçlerinden "tehlike" adı altında sürekli kaçılmış, dolayısıyla savunmacı bir ruh egemen hale getirilmiştir. Yapımızın en hassas olduğu bir noktada her şey çok ince bir tarzda dayatılmıştır. Mücadele taktiklerini uygulayarak düşmanı geriletmek ve imha etmekten ısrarla kaçınılmıştır. Kitleler, ikna, eğitim ve örgütlenme temelinde kazanılmamış, zor, sindirme ve feodal yöntemlerle itaat ettirilmek istenmiştir. Bu kendisini eylemlerde açığa vurmuştur. Otorite adı altında kontravari dayatmalar gündeme gelmiştir. Feodal komplocuğun özünde partinin eylem taktiğine güveni yoktur. Yapıya ve komuta kademesine güveni yoktur. Amacı da düşmanı sökülüp atmaktır. Yüksek bir yurtseverlik ve halka bağlılık bu taktiğin uygulanmasını getirir, bunun için gerekli koşulları hazırlar. Düşmandan kaçan bir eğilimin gerilla kurallarını uygulayamayacağı açıktır.

Bütün bunlara rağmen ortaya çıkan sınırlı gelişmeler nedir? Başlangıçtan itibaren savaşçı yapımızın partiye bağlılığı ve savaş ruhu ile şehitlerimizin kanı pahasına yarattığı değerlerin ürünleridir.

Yüksek saldırı ruhuyla dolu olan yapı süreç içerisinde düşürülerek, koruma adı altında pasif savunma içerisinde tutulmuş ya da intiharvari eylemlere yöneltilerek özden boşaltılmak istenmiştir. Açılma adı altında çok geniş bir saha üzerine serpiştirilen ufak çaplı birimler avare-asi pratiği sergilemekten kurtulamamışlardır. Nitekim '90 sonlarına doğru, yanlış hareket ve vuruş tarzından dolayı peş peşe darbeler yenilmiş, yönetimin hemen tümünün de içinde olduğu on kayıp yaşanmıştır. Taktik uygulanmadığından düşmanın hareketi sınırlandırılmamış, çeteciliğe yönelimde yanlış seçimler ve isabetsizlikler yaşanmış, bunlar da parti prestijine gölge düşürmüştür. Bazı yerlerde yeni alanlara açılım sağlanmış, çetecilik dağıtılmıştır, ancak bunlar taktiğin istediği ölçüde değildir.

Hareket ve vuruş tarzı

Hareket tarzında hız, gizlilik, manevra ve inisiyatif, vuruş tarzında ani, seri ve kararlı vuruş esastır. Ha-

reket tarzı bir üsse dayanmayı, gizliliği esas almayı, hızla yer değiştirerek düşmana beklemediği yer, zaman ve biçimde sonuç alıcı olarak yönelmeyi, gerilla hareket ve vuruş tarzını esas alır. Düşmanın inisiyatifine girmez, girdiği an hızla manevraya başvurarak uzaklaşmayı, coğrafyanın ve halkın derinliklerinde kaybolmayı esas alır. Ancak bizde bu kurallara riayetsizlikler yaşanmış, bu da yersiz kayıplara ve çatışmalara yol açmıştır. Konumlanılmaması gereken yerde konumlanma, gizlilik ve savunma tedbirlerinde ortaya çıkan hatalı tutumlar beklenmedik durumları yaşatmıştır. Rastgele, belli bir amaca dayanmayan asi-avare türü hareketlilik güçlerin boş yere yıpratılmasına, atıl kalmasına, açığa çıkıp darbe yemesine neden olmuştur. Düşman ya abartılmış, ya da hiçe sayılmıştır. Bu durum aşılmaya çalışılmış, aşılmışsa da, düşmana yönelmeye cesaret etmeyen, daha çok sivil hedefleri seçen feodal-komplocu pratiğin etkilerini burada da görmek mümkündür. '89-90 yılında meydana gelen çatışmalar buna en açık örnektir. Yine vuruş tarzı, rastgele ucuz eylem anlayışı ve kontracılığa kadar varan yönleri bağrında taşımıştır. Sonuç alıcı bazı yönelimler olsa da rastgele vuran, belli bir plana dayandırılmayan, teğet geçen yönelimler olmuştur. Sonuç alınabilecek hedeflerin üzerine gidilmemiş, gücü aşan hedeflerin üzerine gözüküraca gidilmiştir. Ege-men olan tarz PKK'nin vuruş tarzı değil, feodal-komplocu, gözüküraca girişimler olmuştur.

Düşmandan korkan, basit hedeflere, sivil güçlere yönelmeyle durumu kurtarmaya çalışan, savaşı kenarından köşesinden tutan tarzın ciddi tahribatları olmuştur. Böyle olunca da düşman cesaret alarak güçlerimizin üzerine pervasızca gelmiş ve ciddi kayıplar verdirtmiştir. Güçlerimiz bu hareket ve vuruş tarzından dolayı bir savunma ve kaçışı yaşamış, zaman zaman bunun tepkisiyle ters bir harekete yönelmiştir. Açık ki, ne düşmandan kaçan, köşe bucak saklanan avare-asi tarz, ne de düşmanı küçümseyip tepkisel çıkışlarla kuralları ihlal eden hareket ve vuruş tarzı benimsenebilir.

Eylemsel faaliyetlerin değerlendirilmesi

Devrimci siyasal-örgütsel faaliyetler silahlı eylemlerle bütünleştirilmeden gelişme sağlamak olanaksızdır. Gerillanın kendisi sürekli saldırı hareketidir; geri çekilmeler bile yeni bir eylem dalgasının hazırlıklarını kapsar. Orta Eyalet'te 1986-87 yılında eylemlilikte bir yoğunlaşma görülür. Bu yönüyle taktiğe yakınlık oldu, fakat partimizin eylem anlayışı sürekli küçükten büyüğe gelişmeyi esas alan, üs yaratan taktik zenginliği içerir. Bunlara ulaşılamadığından anlık parlamalar ve sönmeler tarzında bir durum vardır. Bunun bir köylü isyancılığı olduğunu belirtmek gerekir. Birçok düşman hedefine yönelinmiş, yalnız bunlar örgüt gücüne dönüştürülmemiş, alan koparmaya yetmemiştir. 1986 yılında 20 civarında olan eylemlerin sayısı 1987 yılında 30 civarına çıkmıştır. Eylemsizlik kadar, plansız, rastgele, sonuç alıcı olmayan eylem türleri de tehlikelidir. Her iki durumda da varılan düzey tasfiye olma olayıdır. 1989 yılının ortalarına doğru gelindiğinde daralan birimlerimiz, kendilerini tam bir savunmaya ve korumaya çekmişler, ancak düşman darbelerinden kurtulamamışlardır.

1989 sonbaharında parti tarafından güçlü bir müdahale yapılmıştır. Başlangıçta savaş azmi ve saldırı ruhuyla dolu olan birlik, gide-rek feodal-komplocu eğilimin kont-

racığa varan uygulamaları doğrultusunda bir dönüşüme tabi tutulmuştur. Özünde birliklerimizi düşmana yönlendirmekten alıkoyan, bunu çeşitli kılıflar altında gizlemeye çalışan, düşmana yönelme gücünü gösteremeyen, ama ısrarla otorite olmak ve parti karşısında son derece hesaplıca ağırlık sağlamak isteyen kontra eğilim, bunu da sivil hedeflere yönelerek, halkı sindirerek, güçleri yanıltarak yapmaya çalışmıştır. Böylece güçlerimizi ruhen düşmandan korkan bir pozisyona sokmuştur. Düşmana karşı geliştirilen birkaç pusu eylemi de yapının dayatması sonucu gelişmiştir.

"Düşman yönelimlerini karşılamayız, tehlikelidir, alana yeni oturuyoruz, kimyasal silah kullanabilirler" gibi düşüncelerin sıkça işlenmesinin yanı sıra, iki yılın programına konulan, ağırlıklı olarak sivil, ekonomik hedeflerdir. Siyasal gelişmeler ortamında gerçekleştirilen yönelimler bir kılıftan öteye gitmemiş, özü değiştirmemiştir. Tam tersine bu durum, söz konusu eğilimin halk düşmanı karakterini gizlemenin bir vesilesi olmuştur. Parti çizgisiyle bağdaşmayan, halk düşmanı karakteri taşıyan ve hatta bizi kamuoyu ile karşı karşıya getiren eylem türlerine de başvurulmuştur.

Orta Eyalet'e baktığımızda 1990'da yüzün üzerinde eylem vardır. Ancak düşmanın askeri güçlerine yönelik birkaç planlı eylem dışında eylem yoktur. Bunlar da bu eğilimin biraz dışına çıktığı dönemlerde gerçekleştirilen eylemlerdir. Öyle ki, en ciddi fırsatlar bile değerlendirilmemiş, kaçışın teorileri üretilmiştir. Sömürgecilığe karşı bir sınıfın tükenişi, direnişçi yapımız üzerinde uygulamaya konulmuştur. Bazı arkadaşların gözüküraca eyleme geçmesine neden olunmuştur. Arkadaşların başarısızlıkları alay konusu edilerek intiharvari çıkışlara yöneltilmişlerdir. Subjektif planlarla gruplar harekete geçirilmiş, bu başarılamayınca habire yüklenilmiş, sessizliğin ve boyun eğmeciliğin, intiharvari çıkışların yaşanmasına neden olunmuştur.

Eylemlerin çeşitlendirilmesi vardır. Ancak taktik ustalık sergilenmemiştir. Bazı biçimlere takılarak kalma, yaratıcılığı sergilememe görülmüştür. Oysa eylemler, sürekli taktiklerin geliştirildiği bir sahadır.

Sonuç olarak; düşmana yönelmekten kaçınan, buna güç getiremeyeceğine, yapı ve kadroların güçlülüğüne güvenmeyen bir yaklaşım vardır. Parti otoritesini geliştirme yerine, feodal otorite geliştirilmiştir. Bunun için halk düşmanlığına varan eylemler geliştirilmiş, hareketimizin halkçı karakteri son derece gölgelenerek itibarı düşürülmüştür. Dayatılan feodal-komplocu, kontracı eylem anlayışı birçok arkadaşın şahadetine yol açmıştır. Yapıda kin duyguları, gerici eğilimler körüklenmiş, siyasal yön öldürülme noktasına getirilmiştir. Düşmana saldırı ruhuyla dolu olan yapımız, özünden boşaltılmaya çalışılmıştır. Öylesine bir tema işlenmiştir ki, yürütülen pratik partinin pratiği, savunulan eylem anlayışı partinin eylem anlayışymış gibi egemen kılınmak istenmiştir. Ayrıca bu eğilimin temsilcileri öne çıkarılmış, yapı bu konuda özendirilmiştir.

Maliye ve lojistik

Bugüne kadar maliye ve lojistik sahasında, ciddi bir savaşın yükünü kaldıracak düzeye ulaşılmamıştır. Özellikle maliye, sıkıntısı çekilen bir durumdur. Bu sorunu çözmede eyaletin olanakları yetersiz değildir. Ancak bu sorunu çözecek örgütlenme, taktik ve yöntemler geliştirilmediği

Devamı 27. sayfada

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın 14 Temmuz Direnişi'nin 10. yılına girişi vesilesiyle Mahsum Korkmaz Akademisi öğrencilerine hitaben yaptığı konuşma:

“14 Temmuz direnişçilerinin anılarına ve vasiyetlerine bağlılığın gereği, zaferi kesinleştirmektir”

Akademimizin değerleri öğrencileri!

Bugün 14 Temmuz! Bugün, direniş şehitlerimizin, insanlık onuru da dahil her şeyin kendi şahıslarında bitirilmek istendiği bir günde, her şeyin kurtarılması için biricik silah olan kendi canlarını bedel olarak ortaya koymaktan başka çarelerinin kalmadığı bir anda yapılması gerekeni yapmak için büyük bir kararlılıkla içine girdikleri ölüm orucunun başlangıç günüdür. Kendilerine dayatılan baş aşağı gidişe ve kötü bir teslimiyet dalgasına karşı en kritik anda başını **Kemal, Hayri, Akif ve Ali** yoldaşların çektiği böylesi bir eylemin başlatılmasının zincirleme etkileri, günümüzde doğru geldiğimizde daha iyi anlaşılabilir ve gerekli sonuçlar çıkarılabilir. Böylesi eylemler ve onu yaratan kişilikler için çok şey söylenebilir; eylemin gerçekleştirildiği ortam, hedefleri, yöntemin kendisi çeşitli yönleriyle değerlendirilebilir.

Biz böylesine bir eylemi haber aldığımızda, yapmamız gerekenin, sadece ve sadece kararlı bir direnişçilik olduğunu; bunun da bütünüyle partinin amaçlarına daha kapsamlı ve sonuç alıcı yol ve yöntemlerle yaklaşım göstermekten geçtiğini iyi biliyorduk. Bu eylem sürerken, biz partimizin II. Kongresi'ni yürütüyorduk. Kongre iki hususla uğraşıyordu ve bu aynı zamanda iki eğilimdi. Birinci eğilim; çizgiyi geriye, sağa ve bizi de, bir daha dönmemesine kokuşmuş bir kaçışa, mülteciliğe çekmeye çalışıyordu. İkinci eğilim olarak da biz, bütün gücümüzü ortaya koyarak bu vatan için mutlaka verilmesi gereken canların, akitilmesi gereken kanların olduğunu iyi biliyor ve buna alabildiğine yükleniyorduk. Gerçekten 1982 yazı ortası, sadece yaz sıcaklığının değil, ulus için, insanlık için, partimiz için çok daha yaman bir sıcaklığın yaşandığı bir dönemdi. Bu günler, onurlu yolda var olma gücünün, cesaretinin, inancının gösterilmesi, bunun için insanda bitebilecek en son direnme haddinin, azminin, kararlılığının mutlaka sergilenmesi gereken günler olarak kendini dayatıyordu. Bu sıcak yaz günlerinde, şartlar ne kadar aleyhte olursa olsun, direnme azmi, kararlılığı ve olanakları ne kadar umut vaat etmezse etmesin, gerçekten son bir çabayla da olsa yapılması gerekenler vardı. Her şeyden önce, o güne kadar eğer, adı pek telaffuz edilmeyen bir ülke varsa, o ülkede en kötümür bir halk yaşıyor ve de insanlar, insanlık davasında her şeylerini yitirmeye yüzüye, orada yine de birilerinin kalkıp, “ben de insanım, henüz son sözümü söylemedim, bir şeyler yapmak gerekir” diyerek, bu yüceliği göstermesinin hayati anlam ifade ettiği veya her şeyin ona bağlandığı bir dönemde doğmuş bir gündür 14 Temmuz. Diyarbakır'da böyle tarihi bir güne son derece yüce ve hayati bir kararla karşılık verilirken, bugün 14 Temmuz'un 10. yılına girişte, bütün Diyarbakır halkının da, tarihinde görülmemiş bir biçimde direnişin içinde yer alması, ülkeye bütünüyle sahip çıkması ve daha da ötesi silahların üzerine yürekleriyle ve taşlarla yürüyecek kadar büyük bir cesaretle

ulaşması, böyle bir kararlığa ölümüne bağlı olan ve bunu gerçekleştiren ölüm orucu direnişçilerinin ardıllarının -eğer onların anılarına sadakatle bağlılarsa- anıya nasıl karşılık vermeleri gerektiğinin de en büyük ispatı oluyor.

“Her yerde sözcüklerle oynanır, hatıralar ve vasiyetlerle oynanır, ama böylesine büyük bir kararın ve eylemin gerçeğiyle asla oynanamaz.”

Ortadoğu halklar gerçeğinde, çeşitli dinler veya mezhepler görünümünde de olsa, çok vahşiyane saldırılar karşısında inancın, azmin, kararlılığın sergilendiğini, buna karşın vahşice canların alındığını, ama o denli de büyük kahramanların or-

bir birikimini temsil eden Ortadoğu halklar gerçeği açısından da şafak vaktinde atılması gereken bir adım yattığını görmek gerekir.

PKK'nin oluşum tarzı, bunu da ihtiva etmektedir. O günkü koşullarda bize dayatılan, PKK'nin inkar edilmesi ve PKK'den vazgeçilmesi. Eylemimiz bu dayatmaya karşıdır. O günün PKK'sinin, donanım itibariyle en zayıf bir dönemden geçtiğini biliyoruz. Genel doğruları söylemekle birlikte ideolojik yetkinlik sınırlıdır. Politik tavır söz konusu olmakla birlikte, bu henüz ana kitle-sine ulaşmaktan çok uzaktır. Özcesi, genel olarak bir hareket haline gelmekten uzaktır. Ve yine, bazı eylemsel faaliyetler varsa da, bunlar bir halk hareketi, savaşı olmaktan çok uzaktır. Ve her bakımdan donanımlı, gerçekten her şeye güç getirebilecek bir düşmanla karşı karşıya olması söz konusudur. Zaten,

olarak canlarını ortaya koymaktan başka da bir çareleri yoktur. Büyük bir imtihan yerinde karar bir o denli anlamlıdır.

Günümüzde PKK gerçeği üzerine çok tartışıyoruz, kapsamlı çözümler yapıyoruz. Bunu, biraz da bu olgu uğruna kendilerini ölümüne yatıranların kişiliğini anlamak için ve onların anılarına bağlılığın ancak ve ancak böyle mümkün olabileceğinin derin bilinci ve sorumluluğu ile yaptık. Bu yoldaşlar, bizzat sözleri ve eylemleriyle özellikle iki ilkeye büyük bir bağlılık ifade ettiler: Her şeyden önce, “PKK'yi koruyacağız” diyorlar ve ikinci olarak da gerçekten bizim henüz layık olup olmadığımızın tam olarak anlaşılacağı bir aşamada bize büyük bağlılık gösteriyor ve de vasiyet bırakıyorlar. Tabii ki, bağlılığa karşı bağlılık gerekir. Vasiyetin gereklerinin de yerine getirilmesi gerekir. Eğer söz-

sına olursa olsun, bunun gereklerini yerine getirmeyi de becermek zorunludur. Bunu beceremeyenler, eylemin büyüklüğüne bundan başka bir karşılık verilebileceğini düşünüyorsa, kendilerini aldattıkları gibi, çok büyük bir oportünizmin temsilciliğini de yapmaktan kurtulamazlar ve son tahlilde gidecekleri yer la-netli olmaktan öteye değildir.

Eylem büyüktür, karar ise “Biz PKK'den vazgeçmeyeceğiz” tarzında somuttur. Bunun ikinci adımı, önderlik denilen olaydır. Bu, yoldaşlık olayından da vazgeçmeyeceğiz demektir. Direnişin içeriğini biraz daha açarsak; dışardaki eylemin güçlü bir muhtevası, oldukça güçlü bir tutumun şekillenmesi söz konusu olmasa da, bu, insanlığı ve özgürlüğü onda gören bir tutumdur. Artık herkesin geri çekilmeye başladığı, kimsenin sahip çıkmaya cesaret edemediği böyle bir günde, “biz böylesine bir eylemle bu hayatı ortaya koyuyoruz; sözümüz, kararımız budur, şahsınızda yürütülen savaş da budur” dediler. Bu direnişçilerin ardılları dediler herkes ve hatta düşman da bunun sonuçlarına katlanacaktır. O halde bundan sonra yapılması gereken, büyük bir mücadele kararlılığı ve savaşın kendisi olan bu olaya anlam verebilmektir. Nedir bu karar, nedir bu eylem ve en önemlisi de nasıl sürdürülecektir? Bu, bir PKK olayıdır ve onun en yoğunlaşmış eylem biçimiyle sürdürülecektir. Bunun böyle olduğu tartışılmaz bir biçimde bilin-cimizdedir. Belki de çok çeşitli yerlerde ve dönemlerde sözcüklerin demagogik gücüne dayanılarak her türlü yalan, çarpıtma, sahtekarlık ve aldatmaca sergilenebilir. Ama öyle inanıyorum ki, bir insan varlığının kendini bu denli açıkça ortaya koyarak belki de ancak din kitaplarında rastlanılabilecek derecede her anı başlı başına kutsal bir yemin olan bir bağlılığı emretmesi ve bilimselliğin de adalet, doğruluk, özgürlük ve sosyalizm uğruna kullanılarak insan bedeninde eritilmesi gerçeği karşısında sözü yalınkat anlamamak, gereklerini yapmamak, hangi gerekçeyle olursa olsun bu temelde bir bağlılığı ve yürütme gücünü göstermemek, bu direnişçilerin ardılları için onursuzluğa doğru yol alışı kötü bir başlangıç olabilir. Bu olayda, inanç, bağlılık ve yürütmenin çarpıtılmış bir biçiminin kişiyi en hainane sonlara, doğru bir bağlılığın ise kesin zafere götüreceği gizlidir.

Şunu çok iyi biliyor ve inanıyorum ki, bizzat bu direniş kahramanlarına da ifade edilen “Biz bu partide zaferi görüyoruz, bu önderlikte zaferi görüyoruz” sözcükleri, üstün bir emir ve hem de geride kalanlarda biraz namus ve onur varsa, mutlaka başarıyla yerine getirmeleri gereken bir emirdir. Burada dönemin zayıflıklarını, koşulların yetersizliklerini gerekçe göstererek “neden başaramadık, neden yapamadık” demek, en hafif deyimle ukalalıktır. Başarı temelinde gösterilen bir bağlılığın yerinde bir bağlılık olduğu çok iyi bilinmelidir. PKK'liler için bunun dışında bir seçenek yoktur. Kürdistan halkında da eğer sadakatle bağlı olduğunu iddia eden bir insanlık varsa, onun için de bu temelde bir bağlılıktan başka seçenek yoktur. Bunu böyle bilmek ve uygulamak gerekir.

taya çıkarak günümüze kadar bir gelenek halinde toplumun hafızasında ve yaşamında etkili olduğunu biliyoruz. Bu tarihsel geçmişte yakınlılar, kazığa çakılanlar, kazanlarda kaynatılanlar, derisi yüzülenler, çarpmıha gerilenler, uçurumlardan yuvarlananlar vardır. Soykırımlara tabi tutulan halklar vardır. Bu tarih, bir anlamda insanlığın ne olup ne olmadığını veya nasıl olup nasıl olmaması gerektiğini böylesi merkezi bir savaşla insanlığa örnekleyen gerçeğin adıdır. Dinler, halklar tarihi, siyasal tarih bunun acımasız örnekleriyle doludur. PKK'de gerçekleşen bu direnişin de böyle bir anlamı vardır. Bu, tarihin olumlu hanesine yazılması gereken, yani adaletten, doğrudan ve özgürlükten yana olan eğilimi, koşullar ve dönem ne kadar aleyhlerinde olursa olsun, yine de büyüklüklerine yaraşır bir tavır sergileme gücünü gösterebilmektir. Ve yine, eğer insanların böylesine bir sözü varsa, bu sözün çağla ilişki ve çelişisini doğru tespit ederek, bedeli ne olursa olsun bu gerçeği mutlaka çağa yansıtmaya gücünü kendinde bulmaktır. Eğer bu güç gösterilebilirse, bunun somutta özenilen bir direniş olayı, bir hareket, bir parti olayı olduğunun, eğer gösterilemezse, birçok örnekte de görüldüğü gibi tarih sahnesinden silinmekten kendini kurtaramayacağını ve sınavını başarıyla veremeyeceğinin de bir ifadesi olmaktadır. Dolayısıyla bu direnişte, bir halk açısından olduğu kadar, insanlığın belirleyici

ne uğruna savaşan halk ve ne de halkların tarihi geleneği açısından -özellikle de Ortadoğu'da- daha güçlü bir karşılıklı kuruluşa yönelmek mümkün değildir. Her şey biraz böyle zayıfça başlayacak; gerekli yaratıcılık ve insan soyunun ender rastlanılan dönemlerinde gösterilmesi gereken büyüklük gösterilirse, bir şeyler kurtarılabilir. Bu ke-

ler, boş bir ifade olmaktan öteye bir değer taşıyacaksa, eğer bu büyük kararlılığın sahiplerinin vasiyetlerine gerçekten bir değer biçilecekse, bunun anlam ve önemini iliklerine kadar duymak, bunu giderek silikleşen bir anı olmaktan çıkarıp, tam tersine mutlaka ve mutlaka devleşen bir eyleme dönüştürmek, bu vasiyetlerine bağlı kalmanın da vaz-

“...Bu günde girilen karar, anlamı böyle olan bir karar, başlatılan savaş böyle bir savaştır. Bu, aynı zamanda PKK açısından, kimsenin pek inanmadığı ve gerçekten de başarı şansının inanılmaz ölçüde düşük olduğu, fakat buna rağmen en az bu gerekçe kadar mutlaka sahiplenilmesi gereken bir oluşumun ifadesi ve böylesine bir başlangıcın kötü bir sonuçla tasfiye olmaması için atılması gereken büyük bir adımın kendisidir de. Bu anlamda bu gün, PKK tarihinde en büyük hamlelerden birisi olarak anlaşılmalıdır...”

sinlikle böyledir. Yapılırsa ne ala, yapılmazsa sonuç fecidir. PKK'nin yaşayıp yaşamaması, artık öyle bir noktaya gelmiştir ki, direniş önderlerinin de çok iyi ifade ettikleri gibi, canlarını ortaya koymaktan başka çareleri kalmamıştır. Yine bu direniş önderlerinin bizzat kendilerinin de ifade ettikleri gibi, büyük yaşam tutkunu olmalarına rağmen, sırf bu yaşam tutkusuna saygının bir gereği

geçilmez bir gereğidir. Her yerde sözcüklerle oynanır, hatıralar ve vasiyetlerle oynanır, ama böylesine büyük bir kararın ve eylemin gerçeğiyle asla oynanamaz. İster bilinçli ister bilinçsiz, bu konuda içine girilebilecek en büyük riyakarlık, bu söze, bu karara ve eyleme sadakatle bağlı olmasını bilmemektir; daha da kötüsü, gerekeni yapmayı becerememektir. Bağlılık kadar, ne paha-

“Bu tarih, güncel gerçekler ne kadar aleyhte olursa olsun, insanlık adına büyük söz söylemenin, onda bir kilometre taşı olmanın kararlaştırılmasıdır.”

Düşman bu güne imha ve inkarı dayatırken, bunu sadece birkaç kişiye veya çok zor koşullardaki bir partileşmeye dayatmıyor, ama aynı zamanda onların şahsında bir halkın imha edilerek tüketilişini, bundan da öte insanlık adına hayırlı olabilecek ne varsa onun canına okumayı esas alıyordu. O dönemin diğer bir teslim alma biçimi de PKK'yi bozma, PKK'yi ihtilalci özünden boşaltmaydı. Kendisi açısından, eğer PKK'nin tam inkarı demek olan itirafçılığa çekmeyi sağlarsa, bu en iyisi olacaktı; eğer bunu sağlayamazsa sahte, içi boşaltılmış, yakamız bir türlü bırakmayan, uğruna herşeyini ortaya koyanların amaçlarına ters düşen ve giderek daha tehlikeli olabilecek bir oluşuma yol açabilmek de onun için bir başarıydı. Bu dönemde, “ılımlı bir PKK, uzlaştığımız, birlikte kararlaştırdığımız bir PKK de kabulümüzdür” deniliyordu. O da bir düşman dayatmasıydı. Her iki dayatma da, bir halkın ve onun şahsında insanlığın bir daha dirilmemesine ve alçakça bir biçimde çöküşünü, utanılış ve lanetli bir biçimde tüketilişini amaçlıyordu. Eğer bu sağlanabilseydi, zalimin, haksızın, alçağın mutlak anlamda başarısına yol açılacaktı. Ve tabii ki artık yaşıyor muyuz, ölü müyüz, alçak mıyız gibi soruları sormanın bile imkan dahilinde olmadığı bir sürece girilecek ve sadece karanlık ve lanetli değil, aynı zamanda insanlığın en gerisinde ve kötü anlamda her şeye layık olma yaftasını boynuna asmış, kölelikten öteye insanlığın en rezil bir topluluğu olarak sınırsız bir düşkünlüğü yaşamaya mahkum olunacaktı. Eğer direniş olmasaydı, bu gerçekleşecekti. Bu direnişin gerekçeleri daha da sıralanabilir, fakat özü budur.

Bu direnişte dikkat edilecek hususlar vardır. Her şeyden önce, insanlık onuru çiğnetilmeyecek, sosyalizm inancı ve kararlılığı sürdürülecek, halkın ulusal gerçekliği ve bunun PKK'deki öncülüğü esas alınacak, bundan vazgeçilmeyecek, onun bir devrimci halk savaşıyla sürdürüleceği kesin olacak; biz bunlara inanıyoruz ve bunlar için baş koyuyoruz demektir. Yine bu, bir insanda bitebilecek en son direnme imkanı neyse, onun için baş koyuyoruz, savaşı bu temelde kabul ettik, sürdüreceğiz ve başaracağız demektir. Bu günde girilen karar, anlamı böyle olan bir karar, başlatılan savaş böyle bir savaştır. Bu, aynı zamanda PKK açısından, kimse pek inanmadığı ve gerçekten de başari şansının inanılmaz ölçüde düşük olduğu, fakat buna rağmen en az bu gerekçe kadar mutlaka sahiplenilmesi gereken bir oluşumun ifadesi ve böylesine bir başlangıcın kötü bir sonuçla tasfiye olması için atılması gereken büyük bir adımın kendisidir de. Bu anlamda bu gün, PKK tarihinde en büyük hamlelerden birisi olarak anılmalıdır. Eğer bu adım atılmazsa, kim ne iddia ederse etsin, bir halk için tek umut ışığının da bir daha yakılamayacak bir biçimde söndürülmesi gündeme gelecektir. Bu nedenle bu dönem, parti tarihinin bir kilometre taşı, bir doruk aşaması ve çok önemli bir savaş dönemi anlamına gelmektedir. Eğer bu dorukta, bu aşamada bu savaş verilirse, PKK, PKK olacaktır. Savaş bu keskinlik,

kararlılık ve eylemlilikle yürütülürse PKK, 1982'de var olmaya devam edecek ve hem de büyük bir aşama yapmaya hak kazanacaktır; geçmiş aklanacağı, güncel gelişmeyi zaptedebileceği gibi, geleceği de doğru temelde kestirebilecektir. Bu günün bir diğer anlamı da budur.

Daha da somutlaştırsak bu gün, bir ülke, bir halk ve hatta bir insan için yaşamın ne olup ne olmadığının kararlaştırılması günüdür. Yaşamın nasıl olması ve uğruna kendini nasıl vermek gerektiğinin bilinmesidir. Bu, çok önemlidir. Milyonlar yaşıyor; Diyarbakır zifiri karanlıkta, lanet içinde yaşıyor, ama diğer bir yaşam seçeneği de var, ve eğer yaşam adına henüz son söz söylenmemişse, o zaman bunun gösterilmesi gerekir. Mutlaka birilerinin kalkıp bu insanlığa sahip çıkması, adsız da olsa bir ülkede yaşayan halka bir başka yaşam biçimi daha var demesi gerekir. Bu, öyle bir gün, öyle bir karar oluyor. Bunlar çok çok önemlidir. Ve bu, o daracık bilgi dağarcığınızla, güçlü olmayan iradenizle değerlendirmeye çok az hakkınızın olduğu bir kararlılıktır. Burada mesele birkaç kişi de değildir. Mesele, tarihi gerçek içinden süzülüp gelen bir halkta en kötü bir bitişin yaşanmasına rağmen, yine de insanım deme cüretkarlığını gösterenler adına PKK denilen bir biçimlenişle, bir kişinin öz yüreği ve bilincinden öteye, böylesine karmaşık bir ortamda tarihi bir çıkış yapılmasıdır. Zaten kişileri büyük yapan da budur. Böylesi dönemlerde tarihsel olarak dinsel, millî, siyasi veya ahlaki nitelikli çıkışlar görülmüştür. Bu çıkış da böyle bir tarihi anlam taşımaktadır. Bu tarih, güncel gerçekler ne kadar aleyhte olursa olsun, insanlık adına büyük söz söylemenin, onda bir kilometre taşı olmanın kararlaştırılmasıdır. Bunun anlam ve önemi budur.

“...Bu yoldaşlar, adımızı da anarak vasiyetlerini bırakırken, bizi ne kadar zor bir görevin altında bıraktıklarını biliyorlardı ve burada daha önemli olanın da bu olduğunu çok açık söylüyorlardı. Bir kişinin en değerli varlığını böyle en zor biçimde ortaya koyarken birilerine, hem de adını anarak vasiyetini bırakması, geride kalan için en zor bir görev altına girme anlamına gelir. Neden? Direnmek için ancak ve ancak ölümden başka bir seçenek yoksa, bu aynı zamanda büyük bir zayıflığın da işaretidir. Çünkü, ölümden başka direnme biçimi yoktur. Bir söz söyleme imkanı bile bırakılmamıştır. Bu ne demektir? Bu, artık bundan sonra direnmenin müthiş zor olduğu, direniş imkanlarının neredeyse can varlığını eritmekten başka bir biçiminin kalmadığı anlamına gelir...”

“PKK'nin geçmiş tarihi bilinmeden, bugünkü ispatlanma anlaşılamaz”

Bu direnişten çıkarılması gereken sonuçlara gelince; en somut ifadeyle bugün yaşadığımız gerçeklik vardır. Dağda silahlı direnişimiz, ovada köylü yürüyüşümüz, kentte halkımızın başkaldırısı gerçekleşmiştir. Bugün daha çok bu gelişmelerin nasıl yaratıldığı sorusuna cevap vermeye çalışıyoruz. Her büyük direnişçi ve direniş olgusunun başına gelen, bu büyük direniş ve onu yaratan kişiliklerin başına da getirilmek istenir. Kimi tam layık bir biçimde gerekeni yapmak ister ve yapar, kimisi bozuk bir biçimde, kimisi sapma biçiminde, kimisi iyi kimisi kötü niyetli olarak bunu yapar. Bizim geleneğimizde aile, aşiret ölçüsünde de olsa, büyük direniş değerlerini ve özellikle de kan değerlerini kolay unutmamak ve mutlaka intikamlarını almak gibi çok çarpık da olsa ve günümüzde bize çok zarar da verse, yine de dikkat edilmesi ve sonuç çıkarılması gereken

bir özellik vardır. Bu, vazgeçemeyeceğimiz bir özelliktir. Esas itibarıyla karara ve vasiyete bağlı kalınmıştır. Hakim karar ve uygulama gücü olarak PKK, günümüzde bütün yetmezliklerine, yanlışlıklara ve saptırma girişimlerine rağmen, esas koruyabilmiş ve gerekeni yapmıştır. Bu bir iddiadır ve sanıyorum ki, çok yönlü olarak da ispatlanmıştır. Bu sonuca nasıl geldik? Ben, buna, parti tarihini doğru değerlendirerek ve belki de halen tam istediğimiz gibi yazıma kavuşturmamış da olsak, ama yine de ipuçlarının ve belgelerin çok olduğu tarihe dayanarak cevap vermeli derim. Bu tarih bilinmeden, bugünkü ispatlanma anlaşılamaz. Bu tarihi doğru yaklaşımdan, katılmadan, bu olaya ve vasiyete de bu temelde doğru, ispatlanmış bir karşılık vermekten bahsedilemez. Bu tarih bilinecek, özümzenecek ve sonuçta tam bir militan kişilik olarak kendini yürüttüğünde bağlılık yerinde olacak ki, gereken yapılmıştır denilebilsin.

Bu yoldaşlar, adımızı da anarak vasiyetlerini bırakırken, bizi ne kadar zor bir görevin altında bıraktıklarını biliyorlardı ve burada daha önemli olanın da bu olduğunu çok açık söylüyorlardı. Bir kişinin en değerli varlığını böyle en zor biçimde ortaya koyarken birilerine, hem de adını anarak vasiyetini bırakması, geride kalan için en zor bir görev altına girme anlamına gelir. Neden? Direnmek için ancak ve ancak ölümden başka bir seçenek yoksa, bu aynı zamanda büyük bir zayıflığın da işaretidir. Çünkü, ölümden başka direnme biçimi yoktur. Bir söz söyleme imkanı bile bırakılmamıştır. Bu ne demektir? Bu, artık bundan sonra direnmenin müthiş zor olduğu, direniş imkanlarının neredeyse can varlığını eritmekten başka bir biçiminin kalmadığı anlamına gelir ki, bu

gereken, zaferi mümkün kılan bu çalışmanın zorunlu olduğudur. Bu çok açıktır. Onlar bunun için hayatlarını ortaya koyuyorlar ve bizden gerisini getirmemizi istiyorlar. Evet, bunu hiç kimse saptıramaz. Hiç biriniz hiçbir gerekçeyle başka bir şey söyleyemez ve konuşamaz. Bunu da bütün PKK'lilere ve bütün Kürdistan halkına söylemek isterim. Bu noktada demagojiyi bırakacağız, sahte, ne idüğü belirsiz bir yığın saplantıyı bırakacağız. Eğer biraz bağlılıkta kusur etmeyeceksek, gerekenin mutlaka yerine getirilmesi gerektiğini belirteceğiz. Bazıları ağıladıklarını hissettirdiler. Bunlar o kadar anlam ifade etmez. Bizim toplumun hepsi ağılamalıdır. Bu şehitlerimiz için de çok ağıladılar. Tam da böylesi bir karar ve eylemin sahipleri için ağlamak, bir hakarettir, duygusal bağlılık da bir hakarettir. Hemen söyleyelim ki, kendi şahsımda gözyaşını bir aşağılık eylem olarak, bir hakaret olarak değerlendirmiyorum. Ben o günlerde de nasıl yaşadığımı biliyorum. Bunun doğru mu, yanlış mı olduğunu tarih kararlaştırır, ama normal insani faaliyettimden en ufak bir taviz vermedim, en ufak bir üzüntü duymadım. Normal bir gün gibi gördüm, duydum ve daha fazla düşündüm. Bunlar böyle yaptı, ama bundan sonra ben nasıl yapacağım? Artan bir sorumluluk duyabilirsene duy, düşünebilirsene düşün, yapabilirsen yap! Sana düşen görevler vardır. Ağlamaya bile fırsat yoktur, yüreğini biraz dalgalandırmaya bile fırsat yoktur. Şunu bunu bırak da, yapabileceğin bir şeyler varsa, onları yap. Bunun ardını ne kadar getirebilirsin? Eylemini ne kadar geliştirebilirsin? Göster kendini, müthiş ol, bir fırtına ol, iğne ucu kadar imkanı gör ve herşeyini ortaya koy. Bir şey yapar mısın yapamaz mısın, bin defa

çok geriylim, böyle doğmuşum böyle gidebilirim. Ben ölüme varım, ama eylemi başarılı kılacak çalışmaya yokum” diyorlar ve ölüyorlar. İşte böyle kaçmanın, kendini aldatmanın çok çeşitli biçimleri, hem de sıkça görüldü. İş gerçekten anıya bağlılığın ne olduğunu gösterecek bir çalışmaya geldi mi, çok acayip bir durumla karşılaşılıyor. Bu noktada başka konuşma, başka davranma, beynini ve yüreğini büyük açarak yaklaşma yerine arkasını dönerek uzaklaşma çokça yaşanan tutumlar oldu. Büyük bakmama, yüreğini açmama, arkasını dönme tavrının dozajı gittikçe arttı. Biz, düşman dayatması kadar bu onursuz yaklaşımı da çok iyi gördük. Buna karşı da sabırlı, ama aynı zamanda başarılı iş yapmanın gereğine inanmaktan ve başarılı iş yapmaktan asla vazgeçilmemelidir.

Dediğim gibi bu, tarihi bir olay ve karardır, anlatmanın fazla anlamı yoktur. Fakat mutlaka bilinecek, özümzenecek ve büyük karar olarak geleceğe yansıtılacaktır. Tavrımız budur. Anılara bağlılık ve vasiyete karşılık vermenin anlamı, önemi ve ifadesi budur. Bana tamamen yön veren, adına politika ve savaşım yaptırın, olanak yarattırın ve bunun için kendini yatırma dediğimiz olay budur. Bu yılların beni yoğunlaştırması, bir karar ve eylem gücü haline getirmesi böyle oldu. İnsanlar böyle gerçeklikler karşısında kendilerini olduğu gibi anlatmak ve ifade etmek zorundadırlar. Kesinlikle başka türlü bir tutuma, sözcüklerin gücüne sığınıp abartılı yaklaşımların içine girecek gerçeği saptırmayı meslek edinmemelidirler. Bunun en soysuz türden bir meslek olduğunu bilerek anlamaya çalışın; iyi veya kötü mutlaka anlayın. Bu, hiç olmazsa doğru yolda yeni bir başlangıç için bir şans olabilir. Biz de mükemmel, sağlam ve yaman olduğumuzu iddia etmiyoruz. Hayır, bu konuda belki de en yetmez durumlardan birisini yaşıyorduk. Fakat sağduyu, temel değerlere doğru bağlılık, özellikle de saptırmadan bağlılık duygusu ve buna egemen olan düşünceye bağlılık yitirilmemiştir. Politikayı böyle yaptın mı, bu bağlılık duygusu ve düşüncesiyle, nasıl ve nereye koşulacak, hangi çabayı kendimize layık görecektik, nereye ve nasıl uzanılacak; eğer iğne ucu kadar bir imkan ve ilişki varsa bu nasıl değerlendirilecek; işte bütün bunlar bilinecekti. Bunu, derya gibi ilişki ve olanaklarımız üzerinde halen alçakça oynayanlar olduğu için söylüyorum.

PKK adına benden alınan sorumluluklar doğru anlaşılmalı, doğru kavranılmalıdır. Gerçekler derken bunu kastediyorum. Çok iyi biliyorum ki, canlar eritilerek savaş verilirken, iğne ucu kadar bir imkanın anlamının ne olması ve eline bu kadar savaş ilişkisi, silah, örgüt gücü verilene neye, nasıl karşılık vermesi gerektiği açıktır. Fakat bu, halen anlaşılıyor, halen başka türlü yapılıyor. Biz bunu affetmeyeceğiz; biz, böyle savaşanların, savaş olanaklarımıza kendini böyle verenlerin ister ölsünler, isterse ölmesinler- bu usulünü ve tarzını kabul etmeyeceğiz. Bu anılara bu temelde mutlaka bağlı kalacağız. Yaramazlığınızın, çocukluğunuzun, çok çeşitli etkilerle varlığınızın bizim için fazla bir anlam ifade etmediğini bilmek durumundasınız. Çok açık söyleyeyim, bu gerçekler söz konusu olduğunda biz böyleyiz. Hesabınıza gelirse PKK'liyiz diyeceksiniz, hesabınıza gelirse savaş silahlarımıza sarılacaksınız, hesabınıza gelirse savaş örgütümüz içinde yer almaya karar vereceksiniz, hesabınıza gelirse bizden saygı sevgi bekleyip bize de aynıısını göstereceksiniz. Bu da çok

kendine sor! Ben o günlerde bunları yaşadım; birşeyler yaparsın, ben bu düşüncedeyim dedim kendi kendime. Hepiniz lafta hep iyi söylüyorsunuz, ama bunu yapmaya ortak olma, pek de yavaşamadığınız bir iştir. Bu, çoğuna belki anlamsız geliyordu, kendilerini katmadılar. Gerçekten tek yapma denilen olayın kendisi olarak yapmaya, ne kadar umut vaad etmez çabalar olarak görüldürse görülsün, büyük bir inatla yüklenmeye biz daha bu günlerde başlamıştık. Aslında önceden de öyleydik, arada bir farklılık göremiyorduk. Bu, sonrası için de geçerlidir. PKK tarihi, PKK önderlik gerçeği diyorsunuz, üzerinde çokça da duruyorsunuz. Bu, sadece benim hikayem değildir. Dediğim gibi bu, geleneklerimize göre kolay kolay vazgeçmememiz, mutlaka bir intikamla karşılık vermemiz gereken bir durumdur. Zerre kadar namus, devrimcilik ruhu varsa, bunu yapmak durumundasınız. Burada bazı niyetler tehlikeli rol oynar. İyi niyet ve dürüstlük yetmez; hangi gerekçeyle olursa olsun yapmaya yanaşmama, yapmanın gerekçelerine kendini inandırmanın anlamı nedir? “Ben

açiktir. Hesabınıza gelirse bu temelde özgürlüğü sonuna kadar yaşarsınız. Bunun kanunu böyledir.

Biz anıya ve vasiyete sorumlu kıldık ve sorumluluğumuzu da şimdiye kadar böyle anladık ve yürüttük. Bir anlamda PKK tarihi de budur ve herşey, bu anıya, bu vasiyete doğru temelde karşılık verip vermemeye, onun etrafında fırtına koparıp koparmamaya, onu doğru yorumlama kadar uygulayıp uygulamamaya, vasiyetin tek şartı olan zafer koşullarına bağlı olup olmamaya, bunu mümkün kılmaya elveren cevabı verip vermemeye ve bunun için gerekli olan imkan, örgüt ve silahı yaratıp yaratmamaya bağlıdır. Bunlar temel gerçeklerdir; politik doğrultuya ve bütün taktiklere yön veren bu özdür. Bunun için gerekirse ağızını mükemmel kılacak, ellerini ayaklarını mükemmel ayarlayacak, yüreğini pek kılacak, gözlerini keskin kılacak, komuta düzeyinde seyredecek, politik yeteneğin olacak, koşullar ve alanlar neyi emrediyorsa onu yapacak. Ancak ondan sonra buna, işte bu özün en somut ve doğru gerçekleşmiş bir ifadesidir diyebilirsiniz. Bu tarihe bağlı olmak, katılmak, özümsemek ve bu tarihe geleceğe yürümenin anlamı budur. Bana çok açık olarak bu vasiyet bırakıldı ve bugün cesareti ve kendimden emin olarak da bunun sorumlusu olma kararlılığını gösteriyorum. Bunun dışında başka bir dil, başka bir yürek, başka bir tarz bir bütün olarak bende söz konusu değildir. Bunu söylerken şunu çok iyi biliyorum ki, onlar biraz da vasiyete bağlı kalınarak korunmuştur. Halk da, parti de bu anıya bağlandı.

Bütün bunları, bu eylemin anlam ve önemini ne olduğunun, bu vasiyetin nasıl anlaşılması gerektiğinin ve bununla parti içinde çelişenin anlam ve önemini iyi kavranması gerektiği için söylüyorum. Bunu söylerken çok ciddi bir tehlikeden ve hem de tarihte örnekleri çokça görülen bir tehlikeden bahsediyoruz. Büyük direniş kahramanlarının anılarına sağ sapmayla karşılık vermenin, kişilerin keyfi, sandığı ve düşündüğünün çok ötesinde bir tehlikeye nasıl yol açtığını örneklemek istiyoruz. Ben bu anlamda partinin geneli içinde büyük çözüm gücüne ulaşırken, temel belirleyici bir hususun bu olduğunu söyledim. Ve eğer bu direniş olmasaydı, bunun karar ve eylemi olmasaydı, PKK doğrultusunu ne kadar geliştireceğimiz şimdi tartışmalı olurdu. Bu eylem ve karar bir doruk noktasıdır derken, bunu belirleme anlamında belirtiyoruz. Daha sonraki doruk noktaları da vardır. Ama en temel ve belirleyici doruk noktası buydu diyorum. Bu, daha sonraki süreçleri belirleyen bir aşamadır. Bu aşamaların bütün çözümlemeleri yapıldı; hiçbir partiyeye nasip olmayacak kadar tartışması, çözümlemesi yapılarak doğrusu, yanlış, uygulanış tarzına dek herşey işlendi ve bütün parti tarihine, gerçeğine mal edildi. Biz anılara, sadece somut bir olayı yaratmakla bağlı olduğumuzu söylüyoruz. Hiç ağlamadan, sızlamadan, kendini sağa-sola yatırmadan bu gelişmeler yaratıldı biçiminde, bir sözcükle karşılık veriyoruz.

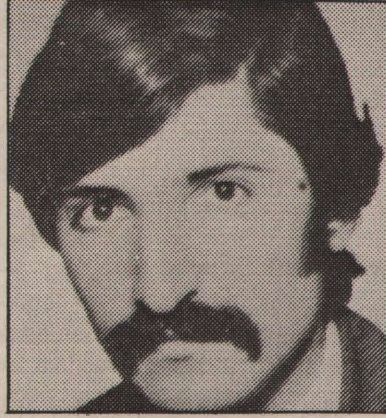
“Direnişin zindanı, dağı, siyasisi veya askerisi özde farklı bir anlam ifade etmez, ama biçimleniş farklılıkları vardır.”

Zindan direnişçiliğinin büyük şehitleri PKK'nin şehitleridir. Ben bu

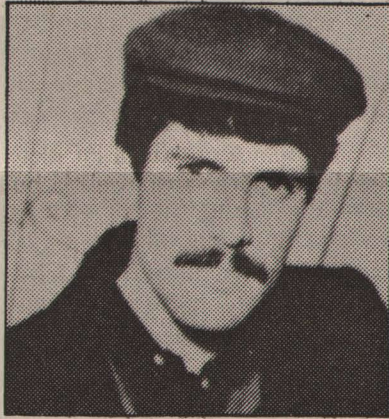
konularda abartmalı ayrımlar yapılmasını sakıncalı bulurum. Kaldı ki bu, bu direnişlerin içinde en çok çaba harcayanların değerlendirmesi ve hatta bizzat ifade ettikleri bir olgudur. “*Abartmayın, abartmaya fırsat da tanımayın*” diyorlar. Doğrudur, abartmamamız gerekir. Direnişin zindanı, dağı, siyasisi veya askerisi özde farklı bir anlam ifade etmez, ama biçimleniş farklılıkları vardır. Bu gerçeği bütün yönleriyle yaşayanlar açısından bir yurtdışı yaşamı belki de çok daha kahredici bir yaşam ve mücadele alanıdır. Bir dağ o denli kahrılıdır. Dolayısıyla PKK gerçeğini bütün yönleriyle yaşayanlar için ayrımlar fazla önemli değildir ve direnişleri her yerde çok değerlidir, aynı yüceliktir.

Bunu vurguladıktan sonra geriye bizim daha da netleştirmemiz gereken bir husus kalıyor ve bunu önemli bir parti gündem konusu olarak çözümleyerek kararlaştırmak; sapması, ihaneti veya doğrusu varsa, bunlardan genel içine alınması gerekeni almak, özümsemek, atılması gerekeni atmak gibi önemli bir görevle de karşı karşıya bulunuyoruz. Çokça vurgulandığı gibi PKK'nin bütün varlığı, bu anıya ve vasiyete bağlı olmanın gereklerinin varlığıdır, onun kendisidir. Bunun dışında özel bağlılık, bunun üzerinde özel yorum veya özel binalar inşa etmeye çalışmaya hiç kimsenin hakkı yoktur. Bırakalım hakkı olmayı, bu cesaret bile edilmemesi gereken bir olaydır. PKK denilen bu olaydan bir şey anlama, kavrama varsa, bunu böyle değerlendirmek ve gerekeni yapmak gerekir. Ama buna rağmen, bu son dönemlerde kendini iyice açığa çıkartan, bir eğilim olmaktan öteye bir önderlik biçiminde kendini bize oldukça dayatan ve eylemiyle de ne olduğunu, neyi hedeflediğini tamamen ortaya koyan bir yapı söz konusudur. Bu yapının, hem de önderlik gerçeğine çok sahte ve yapay yaklaştığı ve asla hakkı olmadığı halde, “Yaşasın zindan direniş önderliği” veya “Yaşasın zindan direniş şehitliği” gibi çok namussuzca, puştça bir sloganla ortaya çıkarak, ilk bakışta çok haklıymış gibi görü-

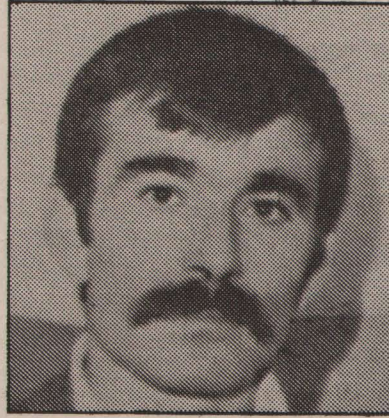
lali'ne, bir Bolşevik İhtilali'ne veya Ortadoğu halkları açısından genel bir ifade olarak İslam tarihine bakıldığında görülecektir ki, bu devrimlerin önderleri şu veya bu biçimde öldüklerinde, şehit düştüklerinde etraflarında bir tartışma başlar ve bir ayrışma ortaya çıkar. Bunun sonucu olarak Fransız İhtilali'nin radikalizmiyle reformizmi burjuva toplumsal biçimlenişini günümüze kadar etkiler. Yine Bolşevik Devrimi'nin radikalizmiyle sağcılığının etkileri günümüze kadar sürmektedir. Bu anlamda PKK için söylenilmesi gereken nedir? Büyük bir saptırma hareketi var mıdır, varsa bu ne kadardır? Önemli doruk aşamalarına ve özellikle de onun şehitlerine dayandırılmak istenilen doğrultular nasıl olmalıdır veya var mıdır? Bunlar, büyük bir hassasiyet ve tarih bilinciyle değerlendirdiğimiz konulardır. PKK içinde bütün doruk aşamalarına kendini dayatan -adına sağcılık, tasfiye-

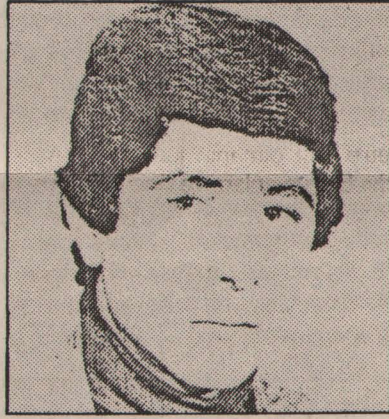
M. Hayri DURMUŞ

Akif YILMAZ

Kemal PİR

Ali ÇİÇEK

“...Böylesi bir karar ve eylemin sahipleri için ağlamak, bir hakarettir, duygusal bağlılık da bir hakarettir. Hemen söyleyelim ki, kendi şahsımda gözyaşını bir aşâğılık eylem olarak, bir hakaret olarak değerlendiriyorum. Ben o günlerde de nasıl yaşadığımı biliyorum. Bunun doğru mu, yanlış mı olduğunu tarih kararlaştırır, ama normal insani faaliyetimden en ufak bir taviz vermedim, en ufak bir üzüntü duymadım. Normal bir gün gibi gördüm, duydum ve daha fazla düşündüm. Bunlar böyle yaptı, ama bundan sonra ben nasıl yapacağım?..”

nen bir ayrımlama tehlikesini yaratması, bu büyük yoldaşların anısına hiç de bağlı olmadığı ve gerekeni yapmadığı halde böyle bir slogan ortaya atması ve eylemiyle de ne mal olduğunu açıkça ortaya koyması, bizi özellikle de zindan direnişçiliği konusunda bir kez daha çok daha somut ve özgün bir yorum yapmaya götürüyor. Ne nedir, ne ne değildir? Ne nasıl olmalı, ne nasıl kavranıp özümsemelidir? Bunların doğrusunu ortaya koyduk; şimdi yanlış veya saptırması, ihaneti üzerine bir ayırım yapıyoruz.

Tarihte büyük eylemlerin, iradele- rin sahipleri öldüğünde veya şehit düştüğünde iki olay belirir: Birincisi; yüreklerine kadar onları duyan ve bununla yetinmeyip büyük bir azimle, büyümüş bir kişilikle o anıyı savaş gerekçesi haline getiren ve savaşanlar grubu ortaya çıkar. Bunlara radikaller, günümüzdeki tabiriyle aşırı solcular veya gerçek dava arkadaşları denilir. Bir Fransız İhti-

cilik, reformizm veya ne dersek diyelim, adlandırmalar o kadar mühim değil- saptırmalara tanık olunmuştur. Bu temelde parti tarihi, oldukça canlı olarak hafızalarımızda ve daha çok da belgelerimizde. Bunu bir kez daha tekrarlamak istemiyorum, ama incelenmesi gerektiğini önemle vurgulamak isterim.

Bunun bir parçası olarak, madem ki zindan direnişi ve onun şehitleri adına bir çıkış yapılıyor ve bir slogan söyleniyor, o zaman bu konuda da geneli biraz daha ayrıntılı anlatmak, eğer bir netsizlik varsa netleştirmek için diyorum ki, bu direniş sahipleri için de bazı gerçekleri söylemek çok önemlidir. Eğer ortada bir sapma, bir ihanet varsa, bunun anlamı nedir? Biz bunun içinde miyiz, karşısında mıyız? Buna karşı ne kadar mücadele edildi? Gaflet nedir, katılım nedir? Reddetme nedir, benimseme nedir? Hiç şüphesiz, bu sorulara cevap vermek, zindanda yatmış yoldaşların

da en temel görevlerinden birisidir; bütün partililerin olduğu kadar, özellikle bu gerçeği etle-tırnak gibi iç içe yaşayanların başta gelen bir görevidir. Bu görev, bütün partiye karşı yerine getirildiği gibi, özel olarak da daha hassas bir biçimde bu konudaki konumlarını, neyin neresinde olduklarını özlü bir ifadeye kavuşturmak onların boynunun borcudur.

“Bu direniş, en az açık düşman terörüne olduğu kadar, PKK içinde olup da düşmana büyük yol gösteren ve sonuç aldırma için herşeylerini ortaya koyanlara karşı da bir direnmeydi.”

Çok iyi biliyoruz ki, gerçekten tam da böylesine bir direniş doruğuna varılırken, kendini dayatan

ortaya çıktı. Araştıralım, inceleyelim, mümkünse olduğu gibi tekrar yere gömelim” diyerek saldırdılar. Bu saldırıya karşı yoldaşlar, büyük bir direnişle karşılık verdiler ve bir anlamda onları boşa çıkardılar. Bu, çok iyi bilinen ve hakettiği biçimde cevaplandırılan bir mücadele dönemi-mizdir ve gerekeni hala yapılmaktadır. Yani, burada iç cepheden de saldırı vardır ve açıktan saldırılmıştır.

Açıktan saldırılmasının nedeni şudur: En zor dönem yaşanılmaktadır, bütün direnişin düşmesi an meselesidir. İç cepheden saldırılar, kendilerini kesinlikle şuna inandırmışlardır: Bu hareket bitirecektir. Bir kuşku varsa, o da bizim bu sahada sürdürme durumunda olduğumuz çalışmalardır. O zaman da ne yapıp ne yapmayacağımız belli değildir. Bunun için haklı olarak fazla çekinmeleri de düşünülemezdi. Gerçi çekiniyorlardı, birşeyler yapabileceğimizi bizzat itiraf da ediyorlardı, ama ağır basan yön bu değildi. “PKK'nin yüzde doksani içeridedir, eğer tümüyle teslim alınırsa biter” hükmüne kendilerini inandırmışlardı. Dolayısıyla açıktan saldırıyorlardı. “Başarmak üzereyiz, başardık” diyenler, açıktan saldırı, taarruz ederler ve kendileri de korku, endişe taşımazlar. Bu saldırının açık olmasının nedeni buydu. Fakat teslim alınmaya karşı büyük bir kararlılıkla direnme ve sonuçta başarma, biliyoruz ki, en başta bunları yerle bir etti ve bütün partiye de gereken kararlılıkla direnme için büyük bir aşama, büyük bir güç kaynağı oldu. Pekî, bir anlamda böyle zaferle sonuçlanan bir direnişten sonra ve yine bugünkü gelişmelerle de kanıtlandığı gibi bu doğrultuya sahip çıkmanın bütün koşullarını ve gereklerini bizzat yerine getirirken, o büyük karşı koymalar neydi, bu doğrultunun inşa edilmesi ve bir güç haline gelmesini engellemek için, bilerek veya bilmeyerek iyi veya kötü niyetle onunla oynayan, fırsat buldu mu en can alıcı yerinden kopartmaya çalışanlar kimlerdi? Parti tarihi bir de buyönüyle incelenmeli ve zindanın bundaki payının ne olduğu ortaya çıkarılmalıdır.

Zindan, daha sonra da bu büyük şehitlerin anısına bağlı kalarak direnmiştir; esas itibarıyla hakim eğilim direnmedi ve bu halihazırda da böyledir. Fakat bir olay daha vardır: Böyle bir direniş olmasına rağmen, yüzlercesi, binlercesi dışarı çıkıyor ve çok kolaylıkla düzenle bütünleşiyor. Hatta onca direnmeye rağmen, çok basit karşılıklar bedelinde kendini düzene kiralyor, düzene satıyor ve düzeni bal gibi yaşamak istiyor. İşte bu, bir saptırmanın var olduğunun ipucudur. Nasıl oldu da bu kadar direnildi, bu kadar söz verildi, bunun için küfrün, işkencenin her türlü göğüslenildi ve daha sonra da bunu yapanların düzenine, hem de hiç savaşmadan teslim olundu? Bu olmuştur ve düşünürücüdür. İkincisi; belirlendiği üzere daha açıktan ve kendini sloganlaştıranak ele veren bir gelişmenin “önderliği” vardır. Bugün oldukça yansıyan, ne olduğunu bizzat ifade eden bu alçakça girişim, yine bir sapmanın varlığını ifade ediyor. Yansıdığı kadar biliyorsunuz, “PKK Diriliş Kanadı” ve “şöyle politbüro sorumlusu, şöyle askeri sorumlusu” biçiminde bir imzayla sorumluluk isteniliyor. Bu, ağırlıklı olarak zindan gerçeğimize dayalı olarak kendini ele veriyor, zindanda önderliğe oynadığını iddia ediyor. Artık burada niyetler nedir, bunu iyi niyetli mi, kötü niyetli mi yaptılar, düşmanla bizzat bağlanırları var mıydı, yok muydu; şimdi bu kadar dar düşünmek, sanırım bir sapmaya alet ol-

maya kadar gidebilir. Çok kariyeristti diyorlar; rol sahipleri çok düşkünderler veya çok yetenekliydi, zekiydiler, dönem dönem şöyleydiler, dönem dönem böyleydiler deniliyor. Bütün bu konularda haklı olarak doğru veya yanlış çok şey söylenebilir. Ama sonuçta varılan bir gerçek vardır ki bu, bugün en az zindan direnişçiliğine, dolayısıyla PKK direnişçiliğine kendini açıktan dayatan Şahin-Yıldırım saldırısı kadar ve belki de ondan daha tehlikeli, ondan daha sinsi ve daha karmaşık bir saldırdır. Unutmayalım ki bu, PKK adına PKK'nin büyük mirasına sahip çıkarak ve önderliğini adım adım pekiştirerek ortaya çıkan ve uzun süre her türlü çalışma olanaklarını bizden bizzat alabilen ve bu yönüyle de tehlikesi çok olan bir saldırı olayıdır. Başlangıçta buna saptırma denilebilirdi, ama giderek bir ihanete dökülmüştür.

Şener tasfiyeciliği üzerine, ilerde daha kapsamlı araştırma-incelemeler yapılabilir. Kişilik itibarıyla, aile, sosyal ortam, amaçları ve oluşumu hakkında hiç şüphesiz çok şeyler söylenebilir, söylenecektir de. Fakat bizi ilgilendiren daha çok onun büyük direniş şehitlerimizin anısına bir slogana sahip çıkacak kadar cüret kazanması, hem de büyük direnişçiler topluluğuna dayanarak onların içinden çıkıp onlara önderlik etmesi, sözde onları temsilen bütünüyle partiyi hedef alması, partinin güç ve olanaklarını çok riyakarca elde ederek, bunu çok tehlikeli bir biçimde ve en kritik bir dönemde partiye karşı kullanma cesaretini göstermesidir. Büyük direniş şehitlerimizin anılarına bağlılığın bir gereği olarak, vasiyetlerine, ertelemeksizin mutlaka yerinde bir karşılık vermenin gerektirdiği büyük sorumlulukla diyoruz ki, içten ve son derece ustalıkla büyük direniş kitlesine dayanarak, onların omuzlarına basarak bütün parti geneline yöneltilen ve çok gaddarca olduğu kadar alçakça, hırsızca bir saldırıyla, yetkileri gaspetmekte kusur görmeyen ve kötü bir biçimde harcamaktan çekinmeyen bir gelişmeyle karşı karşıyayız. Ve eğer bunun önü alınmazsa, gereken teşhis bütün yönleriyle konulmazsa ve herkes kendini yeniden gözden geçirip gerekirse yeniden yaratmazsa, gerekirse yeniden PKK'leşmeyi başarmazsa sonuç, herhalde yeri sağlam bir PKK militanlığı değil, kötü bir savrulma olacaktır. Bütün önemli saptırma ve ihanetlerde bu böyle olacığı gibi, bunda da böyle olacaktır. Bunu en az tahribatla ve adaletli bir biçimde gerçekleştirmek, hakkı olana bu imkanı bahşetmek için yoldaşça yardım alabildiğine verilmeli ve gerekenler yapılmalıdır. Bu açıdan büyük önem taşıyor.

“Kürdistan şahsında bir önderlik kurumu gelişirken, bugün çok çeşitli ögeler geliyor ve kendisine karşı şekillendirdiğimiz bu önderliğin yarattığı sonuçları, TC'nin en başındakilere kadar ulaşarak kullanmaya çalışıyorlar.”

Biz, böylesi bir günde, bu direniş gününü yaşayanların da bizzat 10. yıla girişi yaşadıkları böyle bir günde, buna kesin cevap vermenin güne en iyi karşılık verme olduğunu ve dolayısıyla bunun mutlaka değerlendirilmesi gereken büyük bir şans olduğunu çok iyi bildiğimiz ve buna inandığımız için, bunu yapıyoruz. Bunu yaparken şuna dikkat edeceğiz: Direniş doğrultusu neyi a-

maçlıyordu? Vasiyet neyi içeriyor-du? Bunun gerekleri nerede, nasıl, ne kadar sürede yerine getirilecekti? Öncelikle bunu iyi bileceğiz. İkincisi; bütün partililer ve özellikle de zindan direnişçileri bu konuda neyi ne kadar kavramışlar? Bunda hiçbir duygusallığa kapılmadan, iyi veya kötü niyet ayrımı yapmadan, doğru veya yanlış yorumlar üzerine fazla tartışmaya da girmeden gerekli ayrımı ve kararlılığı hiç ertelemeksizin özlü bir biçimde yapmak, günleri kaybetmemek ve mesafeyi daha fazla açmamak, hatta çok kötü durumlarla karşılaşmamak için vazgeçilmez ve ertelenemez bir görevdir. Bu, hiçbir kişisel gerekçeye sığınmadan, bahaneyi şuraya buraya yüklemekten içine girilmesi gereken bir tutumdur. Özellikle zindan direnişçiliğinin, bu savaşım alanının militanlarının dikkat etmeleri gereken hususlar vardır. Kendilerini sadece etkilememiş, aynı zamanda ya omuzlarına basarak ya karşısına ya da yanına alarak gelişme imkanı bulmuş önder bir kişilik kişiselleştirilemez, bunda paylarınız vardır. Sorumluluğu idrak etmemek her türlü küçülmenin başlangıcıdır. Bu sorumlulukta kendi payını arayıp bulmamak, kişinin kendisi açısından kötü bir sonuç hazırlamak için bizzat başlangıç yapmak demektir.

Bir önderlik yürütülürken, önderlik tutkusuna kendini kaptırın ve onun sorumluluğunu duyan, her yönüyle egemen olmayı esas alır. Bu, işbirlikçi önderlik için böyle olduğu gibi, mutlak bağımsızlık savaşının önderleri için de böyledir. Bu, bir kuraldır. Önderliğin bir diğer özelliği daha vardır: Önderler temsil ettikleri iddiasında olduklarını bağlarlar, etkilerler, temsil ederler. “Vay, ben bu kadarını beklemiyordum, böyle olacağını bilmiyordum, beni benden böyle çalmış, bu kadar rahatsızdım” veya “bu kadar iyi niyetle düşünmüştüm” demek sonucu değiştirmiyor. PKK olayında önderlik girişimleri, bize dayanılarak, ya çok yanımda ya da çok karşımda

layan bir kişi olarak gereken yapılmıştır, şimdi yapılıyor, bundan sonra da yapılacaktır. Bu önderlik bir sosyalist iddia ile ortaya çıkmıştır, o iddiayı sonuna kadar sürdürecektir. Bu iddiayı kendi mensuplarına egemen kılmak ve yarın bütün toplumun, insanlığın onurlu ve önde gelen bir toplumunun yaşam tarzı -ki bu, günümüzde imkan dahilindedir- haline getirmek için herşeyini ortaya koyacaktır. Bu iddia demokratiktir, halkı, emek sahiplerini esas alarak, onların siyasileşmesi, siyasi

“...Kendi içimizden önderlik tutkusu, kariyerizm hırsı çok büyük olanlar çıkarsa şaşırmamak gerekir, çıkacaktır. Büyük manevi otoriteyi etkilemek, ona sahip olmak, fakat daha çok da maddi otorite imkanını yakalamak için çok çeşitli yöntemlerle müthiş tipler boyverebilecektir. Biz çok defa ağa veya jandarma gibi tasarrufta bulunan, kendini dayatan gaspçılar var dedik. Bazıları böyledir, bazıları köylü kurnazdır. İş-gücü yetki ve imkanları kurnazca ele geçirerek gününü gün etmek olanlar, lümpence yaşayanlar vardır...”

ve ekonomik güç sahibi olması için herşeyini ortaya koyacak ve bunu amansız kılacaktır. Bağımsızlıkçı, özgürlükçüdür; bağımsızlık ve özgürlük eğilimini bütün ilişkilerinde esas alarak topluma, komşu halklara ve insanlığa dayatacaktır. Onu yaşayacak ve yaşatacaktır. Bu konuda stratejik yanı kadar taktik yanını da konuşturacaktır. Yaşam tarzını, en özel konudan en genele kadar bu temelde hazırlayacak, özgürleştirecek ve bütün insanlığa mal edecektir. Devrimin konu ve kuralları dışında hiçbir geleneği veya yasayı, dikkate alsa bile, esas almadan kendi kural ve kaideleri içinde bunu yapacaktır. Söz kadar eylemiyle de bunu kanıtlamanın önemini bilecek ve yapacaktır. Bu önderlik böyledir. Ben bu kapsamda, bu biçimlenişte bunu

nasıl olmalıdır? Önderlik halen kurumsal olarak geliştiriliyor. Genelde önderlik, özelde bunun Kürdistan gerçeğine uygulanmış ulusal kurtuluş ve toplumsal özgürlüğü böyle ifade etmeli, böyle oluşmalı, böyle somutlaşmalıdır. Birey olarak henüz iyi bir icracı ortaya çıkmadığı için, pratikte icra etme de artık bir yük olarak bindiriliyor. Bunun çok heveslisi, gönüllüsü olmasak da, iyi bir taliplisi olmadığı için bunu biraz götürmek durumundayız. Nitekim bunu da yapıyoruz. Önderlik kuru-

bir günlük paşalık keyfi için örgüte başkaldırma çokça görülecektir. Yetki gaspetme, tasarrufta bulunma olacaktır. Son zamanlarda şunu söylemeye başladık: Bugün, bütün çabalarımıza, doğru temelde bir yürütücülüğü bütün yönleriyle açıklığa ve nizama kavuşturmamıza rağmen, yapılan mevzi savaşımını daha da geliştirerek yürütmek değil, mevziler üzerine kötü oturmak ve sanki savaş bitmiş gibi -gerçi bitse bile bu söz konusu olmamalı- kendi bireysel yetki ve otoritesini geliştirmektir. Bu da, eşittir bireysel çıkarını örgütlemek, -ki bunun arkasında da sınıf-sal bir çıkar vardır. Bu, emeğin sahiplerinin lehine de yapılır, onun üzerinde hesapları olanların adına da. Burada eğer dikkat edilmez ve giderilmezse ağır basan yön, emeğin sahiplerinden yana değil, daha çok o emeğin üzerine şimdiden köylü kurnazlığı veya küçük-burjuva kurnazlığıyla çeşitli hesaplar yaparak payı arttırma savaşımını yürütenlerden yana olabilir. Bazılarının daha çok bunu düşünerek kendilerini ayarlamaya çalıştıklarını, eğer dikkat edilmezse bunun, her an kendini ortaya çıkaracak bir ruh hali, bir eğilim olduğunu, sürekli eğitim ve denetimle ancak bastırıldığını, bu konuda PKK içinde büyük bir savaşımın yaşandığını ve savaşımın başat yanının emeğin sahiplerine siyaset, ideoloji, örgütlenme vd. alanlarda önderlik tanımını içinde bir konum olduğunu, dolayısıyla emeğin sahiplerinin lehine bir öncülüğün somutlaştırıldığını özenle açıklığa kavuşturduk. Bununla da yetinmeyerek gerekeni yaptık ve pratikteki görevlendirmelerde bunu esas alıp uyguladık.

Bütün bunlarla şunu kastediyoruz: Kendi içimizden önderlik tutkusu, kariyerizm hırsı çok büyük olanlar çıkarsa şaşırmamak gerekir, çıkacaktır. Büyük manevi otoriteyi etkilemek, ona sahip olmak, fakat daha çok da maddi otorite imkanını yakalamak için çok çeşitli yöntemlerle müthiş tipler boyverebilecektir. Biz çok defa ağa veya jandarma gibi tasarrufta bulunan, kendini dayatan gaspçılar var dedik. Bazıları böyledir, bazıları köylü kurnazdır. İş-gücü yetki ve imkanları kurnazca ele geçirerek gününü gün etmek olanlar, lümpence yaşayanlar vardır. “Bir gün paşa gibi yaşarım, gerisi ne olursa olsun” diyenleri, değerlere çok sahtekarca bir biçimde yaklaşıp hırsızlayanları gördük. Bunu, demagojiyle yapanları, bunun adına sergilenen pratikleri gördük. Velhasıl etkili olmak için ne gerekiyorsa hepsini birleştirerek yapanlar oldu. Doğru proleter eğilim nedir? Köylü kurnazlığı nedir? Lümpenin, jandarmanın, ağanın eğilimi nedir? Bunlar biliniyor. Ama bunların hepsini kendi kişiliğinde birleştirerek çok gözükara bir şekilde önderlik gaspına yönelenleri gördük. İşte bu karşımdaki yeni fırlama da bu son tanımın gereklerine uygun tam bir fırlama oluyor.

“Önderlik ve onun uğruna boğuşma büyük bir olaydır.”

Demek ki, genelde önderlik kurumu teorik ve maddi olanaklar düzeyinde, maddi ve manevi bir güç olarak oldukça gelişmiş, dolayısıyla birçok tutkuları, birçok hevesleri uyardırır. Dağıdaki çobandan üniversitedeki profesöre kadar herkes az çok bununla ilgilenmeye başlıyor, kendine göre bir yer yapmaya çalışıyor. Bu, olağan olduğu kadar, olağanüstü yeni bir durumu da ifade eder. Aynı gelişmenin parti içinde daha şiddetli biçimde yaşanması kaçınılmazdır. Büyük tutkular, büyük hevesler parti içinde de uyanacaktır. Belki de, sıkça belirttiğimiz gibi

“...Özellikle zindan direnişçiliğinin, bu savaşım alanının militanlarının dikkat etmeleri gereken hususlar vardır. Kendilerini sadece etkilememiş, aynı zamanda ya omuzlarına basarak ya karşısına ya da yanına alarak gelişme imkanı bulmuş önder bir kişilik kişiselleştirilemez, bunda paylarınız vardır. Sorumluluğu idrak etmemek her türlü küçülmenin başlangıcıdır. Bu sorumlulukta kendi payını arayıp bulmamak, kişinin kendisi açısından kötü bir sonuç hazırlamak için bizzat başlangıç yapmak demektir...”

yer alınarak yapılmak istendi. Önderliksel duruşu sağlamak, geliştirmek ve daha da yükseltmek için yürütülen bir çaba vardır ve icrasını ben yapıyorum. Şimdiye kadar bununla çelişen, savaşan, yanında ya candan ya da ikiyüzlüce yer alan, amansız bir biçimde karşı duran; ikiyüzlüce veya açıkça, ama muazzam bireysel çıkar için bağlı olan, buna herşeyi ile katılanlar çok görüldü. Buna dürüstçe yaklaşmayanlarla savaşıldı ve belli sonuçlara ulaşıldı. Aslında burada da karşımıza çıkan böyle bir olaydır.

Bizim temsil etmekte olduğumuz önderlik bugün milyonların dilindedir, hepinizin dilindedir. Bizim açımızdan aslında bu bir yükür. Sanıyorum ki, ne kadar zorlansak da bunu yürütmekten kaçınmayacağız. Herhalde uzun süre, neye mal olursa olsun sürdürülecektir ve bu görülmek durumundadır. Bu vesileyle belirteyim ki, başından günümüze kadar herşeyin nasıl yaratıldığını en iyi bilen, duyan, yorum getiren, uygu-

yapıyorum, daha da yapmalıyım.

Bu önderliğe öykünenler de aşağı yukarı aynı şeyleri yapmaya çalışır. Potansiyel önderler, çoktan çıkıp da işi bitmiş önderler ve henüz çıkış halinde olanlar bu gerçeği bilirler. Onu şu veya bu biçimde değerlendirirler, güç alırlar, güç veriler, karşı çıkarlar, savaşır, ihanet ederler, ikincil veya üçüncül dereceden rol oynarlar. Bütün bunları anlamak mümkündür. Bu konuda da hayli zengin olan PKK tarihine bakmayı bilmek gerekiyor. Önderlik tutkuları benden kat be kat çok olan, ama gerekeni yapmada gerçekten çok yeteneksiz olanlar kadar, kurnazları da vardır. Çok bilinçsizce buna girenler kadar, çok bilinçlice girenler de vardır. Bunlar normaldir. Doğru bir halk önderliği yücelirken, birçok önderlik sevdalısı da çıkar. Birçok oyuncağı da çıkar, gerçeği de çıkar. Yadırgamamak gerekir. Bu bizim yaptığımız önderlik kurumsal yapı itibarıyla nasıl bir gelişmedir ve eğer temsiline soyunuyorsanız bu

şı" demeyeceksin. Madem ki önderliğe soyundun, o zaman herşeye hazır olacaksın. Buna bir kader olarak da yaklaşmayacaksın. Madem sosyalistsin, madem insanın yaratıcılığını esas almışsın, o zaman bu konuda bu yüce kavramlara layık olmayı bileceksin. Bunda gözyaşı edebiyatı yaparak, "ne kadar yorul-dum, ne kadar yıprandım, aman bana şöyle yardım, aman bana böyle yardım" demeyeceksin. Kendini bu kadar düşürmeyeceksin. Ne yapacaksın? Tam da bu sanatın gerekleri neyi istiyorsa, ona ulaşacak, sıkılmadan, yorulmadan, gevşemeden, tam tersine artan bir tempoyla gerekeni yapacaksın. Madem ki savaşın en yoğunu burada söz konusudur, o zaman sen de tam bir savaşçılığı yapacaksın. Bunu biraz kavrayor ve yetenekler elverdiği ölçüde de gereklerini yerine getirmeye çalışıyoruz. Bunu anlamak durumundasınız. Öyle karşınızda ne çok olumluladığınız ve çok çok değişik biçimlerde kavramak ve benimsemek durumunda olduğunuz bir olay, olgu ve kişilik vardır; ne de insanın bir sigarasına gösterdiği ilgiyi, sıradan bir yeterliliği bile göstermemesi, sürekli çelişmesi ve inkar etmesi gereken durumlar ve kişiyle karşı karşıyasınız. Ne sizin bağlılıklarınız bu biçimiyle sizi bazı sonuçlardan kurtarabilir ve ne de karşınızdaki kişi size istediğiniz gibi hareket etme şansını verir. Önderlik olayında buna yer yoktur. Bağlanma kadar temsil de de buna yer yoktur. Bunu anlamak zorundasınız. İster lehte isterse aleyhte olsun gerekçeleri yapmak, sizin de kendinize sahip çıkmanızın doğru bir tarzıdır.

"Özellikle 1984'ten sonra bu direniş neye büründürüldü?"

Kapsam derinliğine çiziliyor, kapsam üstüne kapsam yaşanılıyor, biçim üstüne biçim yaşanılmaya çalışılıyor. Bu sizi çok yakından ilgilendirir. Buna ulaşmak, yaşamak ve mümkünse temsil etmek önemlidir. Herşey biraz özgürce, gönüllüce tayin ediliyor. Sizler de gönlünüzü, özgürlüğünüzü korumak, bağlılığınızı ve temsilciliğinizi esasta bağlayıcı olanı kadar yürütmek için, kavramı ve uygulama yeteneğinizi sürekli gözden geçirerek düzelterek ve yetkinleştireceksiniz. Ancak böylelikle mevcut fırlamayı, çıkışı biraz daha iyi değerlendirme gücüne kavuşarak kendiniz için sonuçlar çıkarmak durumundasınız. Bütün belirtiler ve kanıtların da gösterdiği gibi, bu büyük direniş genelde ve özde direniş şehitlerimizin anısı ve vasiyetine bağlı olarak yürütülmekte olan bir savaştır. Bu savaşın ideolojik, politik, pratik bütün yönlerden hazırlıklarıyla, her cephe ve alandaki bağlantılarıyla, büyük fedakarlığıyla ve büyük şehitleriyle bu noktaya getirildiği açıktır. Ve bu, PKK'nin bütün olumluluğunun bir sentezi ve somut bir ifadesidir.

Peki, niye başka bir slogan ardına sığınma, başka bir çıkış gerçekleşti? Bu sizi ne kadar ilgilendirir, ne kadar sorumlu kılar? Bunun belirtilerinin çok olduğunu söyledik. Ortada hiçbir gerekçe yokken, direnişe doğru temelde bağlanma inkar ediliyor. Bunun bu eğilimle, bu çıkışla bağlantısı vardır. Gerçekten direnişe layık olmak için yapılacak işler vardır; basit bir örgütlenme, basit bir siyasi-askeri hazırlık gibi. Bu konuda da girişim olmadığı gibi, bu mesele bile yapılmıyor. Bu da başka tellerden çalındığına dair bir işarettir. Düzenle rahatlıkla uzlaşma, düzenin içinde yürüme, yaşamı normal kabul etme de sapmaya doğru gidişin ciddi bir belirtisidir. Oldukça

açıklanan, kanıtlanan ve ispatlanan parti doğrultusuyla kolay kolay bütünleşmeme, buna itiraz, saptırmanın etkili olduğunu gösterir. Parti doğrultusuna itiraz ve kendini dayatma ne kadar büyükse, bu, etki altında kalmanın da o denli geliştiğini gösterir. Ben zaman zaman zindan direnişçiliğinin özellikle son yıllardaki bazı durumlarını düşündüğümde şunları söyledim, ki bu sanırım belgelere de geçmiştir: Bir sapma geliyor veya yanlış anlama var dedim. '82 direnişçiliğinin, onun önderliğinin neyi kurtarmak istediği belliydi. Onu çok açtım. Bu neydi, en son olarak ne deniliyordu? Bir savunma hakkı verilirse, fazla şehit vermeye gerek yoktur. Tek şart, PKK'nin adını anma ve onun adına savunma yapmak, bu sağlanabilirse fazla şehit vermeye gerek yoktur.

"...Eğer bu direniş olmasaydı, bunun karar ve eylemi olmasaydı, PKK doğrultusunu ne kadar geliştireceğimiz şimdi tartışılmalı olurdu. Bu eylem ve karar bir doruk noktasıdır derken, bunu belirleme anlamında belirtiyoruz. Daha sonraki doruk noktaları da vardır. Ama en temel ve belirleyici doruk noktası buydu diyorum. Bu, daha sonraki süreçleri belirleyen bir aşamadır. Bu aşamaların bütün çözümlemeleri yapıldı; hiçbir partiye nasip olmayacak kadar tartışması, çözümlemesi yapılarak doğrusu, yanlış, uygulanış tarzına dek herşey işlendi ve bütün parti tarihine, gerçeğine mal edildi..."

Bunun için şahadete ulaşıyor. Peki, özellikle 1984'ten sonra bu direniş neye büründürüldü? Yaşam koşullarınızın düzelmesine. Artık bu nasıl gelişti, kimler ne kadar rol oynadı veya önlem alamadı, bilemiyorum. Aslında bu, çok iyi niyetli bir talep de olsa, içinde binbir tehlikeyi barındıran bir taleptir. Sanırım, düşman bunu değerlendirdi ve bir tasfiyecilik, sağ çıkış veya bugün kendini karşımıza yepyeni bir yaşam biçimiyle çıkartan önderlik de bunu iyi kavradı, belki de bizzat oluşturdu.

Büyük zindan şehitlerinin direnişçiliğinde böyle bir talep var mıydı? Hepinize açıkça söylüyorum ki, yoktu. Ama siz bu direnişlerde talep listesini giderek uzattınız. Ben de başlangıçta, olabilir, bazı talepler ileri sürüyorlar, önemsememek gerekir dedim. Ama sonra bir baktık ki, yaşam hakkımız, daha iyi yaşam koşulları denilen şey bir tuzaktır, hem de gerçekten zindan olayını inkar ederek büyük bir sapmanın içinde bulunmak anlamına geliyor. Herşeyden önce, zindan koşullarında ve imhayı hedefleyen bir politika altında insanca yaşanılır koşulları talep etmek düşmanı tanımamak demektir. Sen hangi düşmandan hangi yaşam hakkını istiyorsun? "Hayatımı ortaya koyarım, bunu isterim" denildi. Hayatını koydun ortaya ve düşman da sana verdi. Peki, neydi bu yaşam, kabul edilebilir miydi? İşte burada az da olsa reformizme de bir başlangıç vardır. "Kürtçe konuşma serbest bırakılmalı" talebi ileri sürüldü. Bu talebi biz ileri süremeyiz, hele bunu siyasi bir talep haline hiç getiremeyiz. Bizim tüm talebimiz özgür bir yaşamdır. Kürtçe de, olsa olsa bunun basit bir gerekçesidir. O dönemin dayatılacak bir talebi değildir. Nitekim bugün düzenin başı "Kürtçe serbestliği"ni de tanıyor. Bu, gerçekten özel savaşın yürütülmesinde bir adımdır ve herkes bunun böyle olduğunu biliyor. Zindandaki talebin de, bu temelde bir çıkışın gerekçesi haline getirildiği biliniyor. Belki, "iyi niyetli değil miydik" diyebilirsiniz. Evet, iyi niyetliydik, eğer kendini diğer bütün gerçeklerden koparırsan tabii iyi bir taleptir. Beni de böyle bir yanılgıya düşürmek için bazı sorular sordular. İşte, "Kürtçe serbestisi iyi bir şey değil midir" dediler. Buna verilen cevap şuydu:

Ondan önce Kürt halkına serbestlik olsun. Dilini 40 yıl Türkçe ile icra etsin, mühim değildir. Halkın kendisine serbestlik olduktan sonra, konuştuğu dile de elbette serbestlik olur. Ama şimdi diline serbestlik var, kendisine yoktur. Kürtçe konuşmamıza serbestlik var, ama bütün varlığımız üzerinde de zincirleme bir egemenlik vardır. Şimdi bundan ne anladınız? Sorun böyle ele alınmazsa, ortaya bir sapma çıkıyor. Kendisini bir akım olarak yaşatmak isteyen reformizm, "dil serbestisi" sloganıyla ortaya çıkıyor. Elbette parti buna müsaade etmiyor, bu talepleri de devrim için kullanıyor, o ayrı bir mesele, ama insan kendisini bu slogana kaptırdı mı, giderek peşpeş başkalarını da sıraladı mı nerede duracağını bilmez, bu reformizme kadar uzanıp gider. Öyle bir

niyoruz. Ama o zırnık kadar emek sarfetmeden kalkıp binbir zorlukla yarattığımız emeklere, değerlere sahip çıkıyor, onlara el koyuyor. Kadroyu ve halkı böyle ele alıyor. Herkese müthiş bir biçimde egemen olmanın hesaplarını yapıyor. Hatta bana bile egemen olmanın korkunç düzenbazlıkları içindeydi.

İşte zindanda özellikle 84'ten sonraki yaşam tarzında biraz dönüşümün olması ve ileri sürülen talepler bu şekillenmeye önemli oranda güç katmıştır. İkide bir çocuk gibi, "bana daha fazla yemek, içmek ve rahat olanaklar sağlanmazsa, ölüm orucuna yatarım" demek ve bu istemlerde bulunmak büyük bir hatadır. Bizim parti yapısı, eğer önderlik bunu söylerse ölümüne yatar. Çünkü gerçekten PKK direnişçiliğinde karar alındı mı, tüm yapı ölümüne

yatar ve bu aslında büyük bir imkandır da. Bazıları da bir şeyleri kurtarmak ve elde etmek istediklerinde bu yapıyı kullanabilirler.

"Cezaevinde oluşan merkez, önemli oranda birçok sol partide görüldüğü ve reel sosyalizmin çözülüşünde de ifadesini bulduğu gibi hem bürokratik ve hem de çok liberaldir."

Parti kitlelerinin direniş eğilimi üzerine bir şey daha yapılmıştır. Bir örgütlenme ve merkez yaratılmıştır. Merkez, gerek oluşum ve gerekse yürütülüş tarzı itibarıyla PKK'nin genel önderlik gerçeğiyle uyumuyor. Aslında bağlıdırlar, hepsi de ölümüne bağlıdırlar. Gelen değerlendirmelerde bu durumu fark ettikleri için, "Biz Parti Önderliği'ne ölümüne bağlıyız" diye yazıyorlar. Lakin

"...Bu gün vesilesiyle, bu büyük kararlılık, eylemlilik ve bunu yaratanların anısına verilecek en iyi cevap, en hafif deyişle bu saptırmayı ve varsa etkileri, bunları silip süpürmektir. Yine, çok açık ve kanıtlanmış olan parti doğrultusu kadar, onun büyük eylem gücüne ve militanlığına ikirciksiz ve savsaklamadan yaklaşmak ve bütün bu olumsuzluklara meydan vermeyerek katılmayı bilmektir. Onların anısı, bundan başka bir biçimde layık olma sıfatına hak vermiyor. Bunun böyle olduğuna inanıyorum. PKK'nin bu güne verdiği karşılık da bu temeldedir; egemen olan yan, bütün direniş şehitlerimizin anısına böylesine bir onur gününe tamatamına layıkıyla karşılık verme biçimindedir. Biz şimdiye kadar buna bu temelde yüksek bir duyarlılık ve sorumlulukla yaklaştık..."

Ama kendi şahsını yüceltecek, bağlanacak kişi arıyor, düşkün arıyor ve buluyor. Mutlak anlamda bağlı kişilerle sabahlara kadar amansız konuşuyor ve kendisine ölümüne bağlıyor. Bugün zindan direnişimizin önderliğini sürdürenler, "Kendisini bize çok sevdirmişti, çok sevmişti, bağlanmıştı" diyorlar. Aynen bunu söylüyorlar. Emek bizim, çaba bizim, savaşıyoruz, kan döküyoruz, durmuyoruz ve sonuçta bir şeyler kaza-

olmuş merkez, önemli oranda birçok sol partide görüldüğü ve reel sosyalizmin çözülüşünde de ifadesini bulduğu gibi hem bürokratik ve hem de çok liberaldir. Biliyorsunuz bu bürokrasi, reel sosyalizm ve buna vücut veren partilerde liberalizmi konuşturarak kapitalizme savrulma biçiminde bir sonuca yol açıyor. Öncü örgütün katı biçimde bürokratlaşması kendi halkının tepkisine, özgürlük diye ayağa kalkmasına yol

açıyor. Zindanda da aslında bunun bir küçük karikatürü dayatılmıştır. Bu önderliğin bununla yakın bağlantısı vardır. Merkez, kendi payına en aşırı liberalizmi bırakırken, kitleyi yönlendirme gücü olarak da çok katı bir bürokrasiyi dayatmıştır. Öyle ki, bazı belgelerde, "Biz Parti Önderliği'ne bir rapor iletmek istiyoruz, ama merkez bu raporu okuduğu halde yıllardır sunmuyor" deniliyor. Bir defa bu merkezin rapor okuma için yetkisi yoktur. İkincisi, ne olursa olsun saygının gereği olarak, eğer bir rapor veya mektup yazılıyorsa, onu iletmek zorundadır. Şimdiye kadar bana yüzlerce mektup gelmiyordu. Meğerse, buna ambargo koymuşlar veya merkezden geçmeyen hiçbir şey gönderilemez diye bir anlayış var. Evet, bu bir merkezdir. Ama bu neyin merkezidir? Doğru dürüst yoldaşa bir mektup, bir rapor yoktur. Bunların hepsi de merkez adına yapılmaktadır. Merkeze dikkat etmek gerekir. Merkez bir yere kadar gereklidir, ama bir bütün olarak kitlenin çeşitli özlem ve taleplerini değişik biçimlerde önderliğe sunması söz konusu olduğunda, buna da kanalı sonuna kadar açık tutmak zorundadır.

Zindana şöyle bir talimatımız vardı: Ben olayım veya olmayayım, okuyayım veya okumayayım, ama tabandan isteyen herkesin önderliğe iletmek istediklerini yazılı veya sözlü olarak sunmasını sağlayalım, böyle bir akım başlatalım. Bunun bir demokrasi olayı ve işleyişi olduğunu belirttik. Bu kesinlikle bastırılmamalıdır. Bir önderlik gelişirken, onun demokratik karakterde olması için, herkes ona ulaşmanın araç ve imkanlarına kavuşmalıdır. Talimat buydu ve biz buna başından beri çok dikkat ediyorduk. Fakat bu ilke işletilmiyor. Merkez veya kitle bunu bilinçli mi yapıyor? Hayır, çoğunlukla doğru bildiği, partinin birlik ve bütünlüğüne hizmet ettiğine inandığı için yapıyor. Fakat bunu, en liberal bir tarzda ve sonuna kadar bireysel çıkar için kullanmak isteyen de yapıyor. Kitleye karşı diktatörlük uyguluyor, kendisine ise müthiş bir fırsat ve imkan tanıyor; gerekirse kendi kendisini görevsiz bırakıyor, duygusallığa terk ediyor. İşte, her türlü filozofça deyimleri arkadaşların kendileri kullanıyorlar. Siyaset dışında bambaşka işler yapıyorlar. Çuval dolusu mektuplar

vardır. Bunlar, siyasetle, askeri-örgütsel sanatımızla alakası olmayan içeriklerle dopdoludur. Kendisine bu kadar özgürlük tanıyor, ama kitlelerden birisini bir mektup yazma özgürlüğü tanımıyor. Bu diktatörlük değil de nedir? Sözümona demokrasilik yapıyorlar. Sözümona biz de bir diktatörlük eğilimini ifade ediyormuşuz! Evet, bazıları hiçbir hakkı ve yetkisi olmadığı halde kitleye bu kadar bürokrasi ve diktatör-

lûgü uygularken, kendisine de bu kadar özgürlük tanıyor ve de temelde partinin değerlerine, özellikle de onun askeri-siyasi çalışmalarına, örgütsel faaliyetlerine katkı sunmak şurada kalsın, hırsızlamaktan başka bir çaba içinde olmadığı halde, bu merkeze bunu yaptırıyor.

Cezaevi içinde adeta ikinci bir cezaevi yaratılmıştır. Öyle anlaşıyor ki, önemli bir kesim de artan oranda böyle bir merkezin sıkıntısını duyuyor. Bizzat merkezin içinde yer alanlar bile sıkıntılarını bana kadar iletiyorlar, "Biz sıkıntılıyız" diyorlar. Buraya gelenlerde de bunu görmemek mümkün değildir; bu aygıtın, bu işleyişten sıkıntılıdır. Ama temelde bunu etkileyen, sıkıntıya boğan bu formasyon ve işleyiş. Kendilerine her yönüyle bir özgürlük, hem de sınırsız bir özgürlük tanıyorlar. Bu da, hem bu kitle ve hem de bu merkezin ağı içinde ortaya çıkmıştır. Sanırım kitleye, "Bazı haklar için direniyorsunuz ve alıyorsunuz. Direndik kazandık! Biraz daha direnin, bir lokma daha fazla olur, bir ufak özgürlük daha elde edersiniz" denildi. Bu, bir avlanma gerekçesi de olabilir. Bu talep giderek bir alışkanlık, bir alışkanlık giderek bir yaşam tarzına dönüştürülüyor ve bu önderlik böylece vücut buluyor.

O unsur buraya geldi ve gördük. En ufak bir askeri faaliyete, bir örgüt çalışmasına katılmı yoktu, siyasi herhangi bir çalışmaya ilgisi yoktu. Ama en düşkün bay ve bayanları bularak kendisine bir taban oluşturmak için uğraştı ve bunu, müthiş komplocu bir tarzda ve inanılmaz yöntemlerle, geliştirilmek istenen önderliğe karşı kullanmaya çalıştı. Kime el atıyorsa anında zehirliyor. Çok kısa süreler içinde, gerçekten ancak büyük bir çaba ile önleyebileceğimiz tahribatlar yaratıyor. Zindanı bir tarafa bırakalım, halen birtakım örgütsel istemlerle bazı kişileri bize karşı çıkarıyor. Bundan vazgeçirtemiyoruz. "Bu özgürlüktür" diyor. İyi ama özgürlük savaşla kazanılır; bunun için bir ilişki kurmak, bu emeğin sahiplerine doğru yaklaşmak, yoğunlaşmış olarak askeri faaliyete katkı sağlamak ve mutlaka bir şeyler oluşturmakla olur. Bunlar yok! Peki, sen sırtında yükseldiğin bu kişilerin emeğine hiç katkı sağlamadan bu özgürlük hakkını kendinde nasıl görüyorsun? Buna, "Sosyalizm anlayışımız" diyorlar. Ama, sosyalizm de özgürlük de emekle karşılanır, peki siz onun neresindesiniz, diye de sormayacaksınız; sorarsan diktatör olursun! Bu kadar diktatörlük olur mu? Tabii ki, burada büyük bir saptırmayla karşı karşıyayız. Ne verdin ki ne istiyorsun? Bunu bir yana bırakalım, biz onun yakasını bıraktığımız halde, o yavuz hırsız misali yakamızı bırakmıyor. Evet, tam da böyle bir hırsızdır; paramızı ve silahımızı aldı, çaldı, ama halen de bizi bırakmıyor. Şatoyu biz inşa ettik, bu evin etrafındaki herşeyimizin emekle karşılandığı bellidir. Ama sen geldin, bu eve girdin, yedin, içtin ve duymadın. Şimdi de çıkıyor ve yine duymuyorsun, üstelik bu sefer bu evin kendine tapularmasını istiyorsun. İşte, gözükaralık ancak bu kadar olur! Ölçüyü kaçırmamak gerekir derken, bunu kastetmiştik.

Özgürlük ve sosyalizm anlayışına sahip olmak iyi ve önemlidir. Ama bunlar savaşla kazanılmaz mı? Özgürlük, ancak uğruna savaşarak kazanılır. Savaş da, biliyorsunuz, yoğunlaşmış bir siyaset ve onun daha da yoğunlaşmış ifadesi olarak askerlikle kazanılır. Sen bir fişek sıktın mı, ufak bir siyasi çalışma yaptın mı? Hayır, bunlar yoktur. Zaten bunlar da örgütle mümkündür. Örgüt de, adam bulmak, ilişki kurmak ve en önemlisi de onları eğit-

mekle mümkündür. Fazla ilişki kurmayacaksın, adam bulmayacaksın, bulup da eğitmeyeceksin, onların düşünce ve irade birliğini sağlamayacaksın; tam tersine bir de onları dışlayacaksın, kişiliklerine, e-

Politika bilimini okursanız, bunun yüzlerce örneğiyle karşılaşsınız. Onun için politik bilinciniz fazla gelişmeden, kendinizi doğru, yanılmaz, kesin yargı sahipleri olarak görmeyin. Burada olay biraz böyledir.

"...Biz bugün, 10 yıl önce Diyarbakır gibi merkezi bir yeri bir ölüm sessizliğine gömenlere, bir zulüm kalesine dönüştürenlere çok büyük bir kalkışla cevap vermekle, özgürlük tarihine nasıl yaraşır olunacağını da ispatını yapmış olarak, zafer konusunda sadece inançlı olmayı değil, ama aynı zamanda en zor koşullarda ve olanaksızlıklar içinde onun nasıl kazanılabileceğini de ispat etme olanağına sahibiz. Mesele, bütün bunları iyi görmek ve ustaca kullanmaktır. Eğer bundan sonra bu yetenek gösterilirse, mevcut olanaklar zaferi kesinlikle imkân dahiline sokmuştur..."

meklerine asla saygılı olmayacaksınız, ondan sonra da kendine sınırsız özgürlük, sınırsız yetki isteyeceksin! Olay budur. Ölçüler kaçınılabilir, bu kadar kaçınılmaz, bu kadar olmamalıydı. Tabii bunları söylerken, kendi geriliğimizin bunda önemli bir neden olduğunu görmeyecek kadar gafil değiliz. Kural ve kaideleri, emeğin ölçülerini sağlam bilmemek veya gereklerini yerine getirmemek bu durumların ortaya çıkma imkanı bulmasında rol oynar. Bu, bir yerde PKK'nin demokratik, sosyalist karakterini ne kadar geliştirip geliştirmedigine veya rhensuplarının ne kadar demokratik, sosyalist olup olmadıklarına yakından bağlıdır.

Görüyorsunuz ki, burada varlığı kanıtlanan, bir sapmanın da ötesinde gözükarala bir gasp, bir darbe ve bir komplo gerçeğidir. Zindan bunun için kullanılmıştır. Sanıyoruz ki, zindan kullanılırken, zindan kitleleri

"1982 direniş doruğu eşittir iğne ucu kadar bir imkanı bulup örgütlenme, siyasileşme ve askerileşmedir."

Şimdi çok daha iyi anlaşılıyor ki, 1982 direniş doruğu eşittir iğne ucu kadar bir imkanı bulup örgütlenme, siyasileşme ve askerileşmedir. Savaş, her an için iğne ucu kadar bir fırsattır, buldun mu yapacaksın. Buna hepimiz evet demiyor muyuz? Diyoruz. O halde, '82 direnişçilerinin anısına ve vasiyetine bağlılık da ancak böyle olabilir. Birincisi budur. İkincisi; bu konuda gafil olmaktır. Çok iyi imkanlar, gelişmiş savaş ve örgüt imkanları olduğu halde, bunu elinin tersiyle itmektir ve hatta işlemez duruma getirmektir. "Gerilla ikinci plana düşmüş, şehir öne çıkmış" denildi. Buradaki öne

bu biçimde yorumlamaya tabi tutmadan buna çok net bir cevap vermek zordur. Çok açık ki, bu bir direniş yorumu, direniş şehitlerinin yorumu ve hele hele '82 büyük direniş kahramanlarının şehitliğinin anısı ve mirasına sahip çıkmanın yorumu hiç mi hiç değildir. Ve fakat partiyi zorlayan sonuçlar yaratan bir çıkış ve bundan etkilenme vardır.

Bu gün vesilesiyle, bu büyük kararlılık, eylemlilik ve bunu yaratanların anısına verilecek en iyi cevap, en hafif deyişle bu saptırmayı ve varsa etkileri, bunları silip süpürmektir. Yine, çok açık ve kanıtlanmış olan parti doğrultusu kadar, onun büyük eylem gücüne ve militanlığına ikirciksiz ve savsaklamadan yaklaşmak ve bütün bu olumsuzluklara meydan vermeyerek katılmayı bilmektir. Onların anısı, bundan başka bir biçimde layık olma sıfatına hak vermiyor. Bunun böyle olduğuna inanıyorum. PKK'nin bu güne verdiği karşılık da bu temeldedir; ege-men olan yan, bütün direniş şehitlerimizin anısına böylesine bir onur gününe tamimatına layıkıyla karşılık verme biçimindedir. Biz şimdiye kadar buna bu temelde yüksek bir duyarlılık ve sorumlulukla yaklaştık. Daha çok da iğne ucu kadar fırsat ve imkanı değerlendirerek, onun örgütsel önemini bilip dağa da en önemli yeri vererek, her koşul altında sınırlandırılmaz siyasi faaliyeti ve onun daha da yoğunlaşmış ifadesi olan silahlı askeri faaliyeti tüm gücümüzü sarf ederek geliştirme temelinde en iyi karşılığı verdik ve ispatladık. Bütün bunlar PKK mensupları için esastır. Yapılması gereken biricik doğru iştir. Düşünce, eğer bu işe başarı şansı veriyorsa, biz buna doğru düşünce adını takarız; bundan uzaklaştırıyorsa yanlış düşünce deriz. PKK'nin bu temelde yürütülüşü, doğru bir önderliksel yürütülüşdür. Bunun kanıtı, bugün milyonlarımızın ve başta zindan olmak üzere bütün direnişçilerin bu önderliğe ölümüne bağlılığıdır.

"...Daha çok da iğne ucu kadar fırsat ve imkanı değerlendirerek, onun örgütsel önemini bilip dağa da en önemli yeri vererek, her koşul altında sınırlandırılmaz siyasi faaliyeti ve onun daha da yoğunlaşmış ifadesi olan silahlı askeri faaliyeti tüm gücümüzü sarf ederek geliştirme temelinde en iyi karşılığı verdik ve ispatladık. Bütün bunlar PKK mensupları için esastır. Yapılması gereken biricik doğru iştir. Düşünce, eğer bu işe başarı şansı veriyorsa, biz buna doğru düşünce adını takarız; bundan uzaklaştırıyorsa yanlış düşünce deriz. PKK'nin bu temelde yürütülüşü, doğru bir önderliksel yürütülüşdür. Bunun kanıtı, bugün milyonlarımızın ve başta zindan olmak üzere bütün direnişçilerin bu önderliğe ölümüne bağlılığıdır..."

ve merkezi için de bazı taktikler uygulanmıştır. Zindanda kullanılan bazı taktikler vardır. Kimine karşı kendisini vazgeçilmez bir sevgi kaynağı haline getirirken, evvela kendisine gerekli olmayanlara kadar bile uzanabilmiştir. Bunlar, böylesi bir önderliğin gelişmesi için gereklidir. Yapay, sahte taleplerin giderek gündeme gelmesi gerekir. Bu kadar yaşam düşkünlü, zindandaki yaşamı neye çevirmiştir? Basit talepler uğruna bir savaşıma çekmiştir. Şimdi, "o kadar bilinçli değildi, öyle bir talimat da yoktu" diyebilirsiniz. Fakat politikada böyle düşünülmez. Politika, meseleleri bütünlüklü olarak kavrama sanatıdır ve içinde de bilinçlilik payı pek yoktur. Bu, bir süreçtir, eğilimdir. Hatta bazen en gereksiz biri devrimci eğilime kavuşturulduğu gibi, en devrimci adam da provokasyona koşurulabilir. Politikada bütün bunlar mümkündür.

çıkmayı ve kimin öne çıkarttığını görüyoruz. Gerilla nasıl ortaya çıktı? Gerilla, şehri nasıl ortaya çıkardı? Gerilla, kitleyi nasıl ortaya çıkarıyor? Kitleler hangi sloganlarla yürüyor? Bunların hepsini görüyoruz. Ama bütün bunları bir tarafa itiyor. Aslında ne şehre ve ne de ovaya inancı var. Ne gerillaya ne en ufak bir ilişkiye ve ne de örgütlenmeye gelir. Bütün bunlar da, sözümona yeni bir yaşam tarzının, yeni bir özgürlük anlayışının gereği olarak yapılıyor. Tabii ki, emek elden su gölden. Fırsatını buldun mu, hiçbir hesap da vermeden kaç! İşte, karşı karşıya olduğunuz bir diğer gerçek de budur. Bu, sizin gerçeğiniz midir? Bu, altına imzasını attığı gibi "Yaşasın zindan direniş önderliği" sloganının gereği midir? "Yaşasın direniş şehitleri önderliği" sloganının gerekleri bunlar mıdır? Bu gerçeği, hiçbir savsaklamaya, şu veya

Bundan sonrası, hiç şüphesiz, var olan kazanımların zaferi daha da yakınlaştıracak tarzda değerlendirilmesi ve yürütülmesi olacaktır. Geleceğe yansıtılması gereken karar, hiç şüphesiz, bu 10. yıla girişin bütün derslerini iyi çıkarmak, olanaklarını iyi birleştirip bütünleştirerek gerekli temsil gücüne ulaşmak, eğer bu konuda yanlışlık ve eksiklik varsa, bunları görüp gidermek ve zamanında yerine getirilmeyen görevleri, hiç olmazsa bundan sonra yerine getirmektir. Bu, kararlılık ve pratiği geliştirme, ideolojik, siyasi, örgütsel ve askeri düzeyi tutturma biçiminde olabilir. Sonuç, bütün bu konularda eksikliği gidermek, yanlış aşmak, böylece geleceğe daha güçlü yürüme şansını elde etmektir. Bundan sonrası, hiç şüphesiz, geçmişle bugün, bugüne gelecek arasında fazla köprüler kurma şansını bile vermeden, kendi şahsımızda

köprü kuruyoruz demeden ardı ardına sürdüreceğimiz ve sonuçlarını zafer biçiminde daha da somutlaştıracamız bir yürüyüş olacaktır. Bundan sonraki yürüyüşümüz, kesinlikle zaferi mümkün kılan nitelikte olmalıdır. Bundan başka bir yürüyüşe ne parti için ve ne de kendiniz için bir şans verin.

Biz bugün, 10 yıl önce Diyarbakır gibi merkezi bir yeri bir ölüm sessizliğine gömenlere, bir zulüm kalesine dönüştürenlere çok büyük bir kalkışla cevap vermekle, özgürlük tarihine nasıl yaraşır olunacağını da ispatını yapmış olarak, zafer konusunda sadece inançlı olmayı değil, ama aynı zamanda en zor koşullarda ve olanaksızlıklar içinde onun nasıl kazanılabileceğini de ispat etme olanağına sahibiz. Mesele, bütün bunları iyi görmek ve ustaca kullanmaktır. Eğer bundan sonra bu yetenek gösterilirse, mevcut olanaklar zaferi kesinlikle imkân dahiline sokmuştur. Artık bu zafer imkanının elimizden alınması, sadece ve sadece bizim kendi ahmaklığımızla, kendi içimizde yaşayacağımız ciddi bir şekilsizleşme ve ciddi bir bozulmayla olabilir. Herhalde bu da, böylesine bir aşamada kendi kendimize yapabileceğimiz en büyük kötülüktür. "Bu işte biraz dürüstüm" diyenin böyle bir kötülük yapmaya cesaret edeceğini; "biraz kişisel çıkarım vardır" diyenlerin çıkacağını da sanmıyorum. Öyleyse, artık parti içinde gerekene layıkıyla karşılık vermemenin ve onda kendi kurtuluşunu da görmemenin hiçbir gerekçesi yoktur ve bu düşünülemez.

O halde bütün bunlar, çok açık ve net olarak zafersel yürüyüşün emredici niteliğinin kesinlikle yerinde ve kesin olduğunu, buna karşı hiçbir itirazın, yerinde, doğru ve yetkin olmayan bir katılımın hiçbir gerekçesinin olamayacağını gösteriyor. PKK kahramanlığını bir kez daha böyle vurgularken, mevcut olanakların zaferi elde etme dışında, gerekçesi ne olursa olsun başka türlü, hele hele ciddi yenilgi ve kayıplara yol açacak bir biçimde kullanılamayacağını belirtiyoruz. Partimizin kadrosal varlığını, silahını ve kitlelerini, her zamankinden daha yüksek bir kararlılıkla, zafer için verilmesi gereken bedel neyse -ki bu daha çok can da olabilir- vereceğiz ve zaferi mutlaka kesinleştireceğiz yaklaşımıyla yürütüyoruz. Bu yürütülüş, nereden bakılırsa bakılsın, ancak bu temelde zafere yönlendirilebilir ve bunun dışında da başka hiçbir şeyi ne esas alır ve ne de kabul eder.

İşte, tarihin böyle bir doruk noktasında, "bu işte ben de varım" diyenler, geleceğin üzerine bu bilinç ve irade keskinliği ile yürümesi gerektiğini iyi bilenler, bunun için yüreğini iyi hazırlayanlar ve vuruş tarzını tam olarak bunu mümkün kılacak tarzda güçlü kılanlardır. Biz, bundan sonrasına bu temelde önderlik edeceğiz. Sizlerin PKK içindeki yürüyüşünüze tamamen bu anlamı verecek, sizlerden bunu bekleyecek ve bunu sağlatıracamız. Halkımıza verilen sözün gerekleri de böyle yerine getirilecektir; o kendi öz savaşımına böyle kaldırılacaktır. Bundan sonraki mücadele sürecini böyle yürüteceğiz ve böylelikle insanlığa da verdiğimiz sözün bu olduğunu, hiç de küçümsenir bir gerçek olmadığımızı, kendisine, kendisi kadar lazım olan bir gerçeklik olduğumuzu her zamankinden daha fazla kanıtlayacağız. Bu temelde, bu büyük kararlılık ve eylemlilik birliğine, bu yürüyüşü mutlaka zaferle taçlandıracağımıza dair söz veriyoruz.

Kürdistan gençliğinin ulusal kahramanı Ali ÇİÇEK mücadelemizde yaşıyor ve savaşıyor!

PKK IV. Ulusal Kongresi, 14 Temmuz direniş kahramanlarından **Ali ÇİÇEK** yoldaşı "Kürdistan Gençliğinin Ulusal Kahramanı" ilan etti. 14 Temmuz'un 10. yılına girişi vesilesiyle Kürdistan halkının kahraman evladının yaşam ve mücadelesini tanıttığı bu yazıyı yayınlamayı bir görev biliyoruz.

Serxwebûn

Kahramanlarımız, mazlum halkımızın bağımsızlık ve özgürlük bilincinin ve kölelikten kurtuluşunun kızı şafağıdır. Onlar yüzyıllardan beri kölece bir yaşama mahkum edilmiş halkımızın tarihte ilk kez kendi çıkarları uğruna bilinçli bir temelde ölümlerle yüzleşecek cesareti bulmasını sağladılar. Halkımızın özgürlüğü uğruna kan emici sömürgecilere karşı başkaldırmanın esin kaynağıdır. Onlar halkımızın, emekçilerin ve insanlığın yaşam pınarlarıdır. Berrak ve gür akarlar. Bugün ülkemizin her tarafında toprak, bu pınarın berrak, gümüş renkli sularıyla zümrüt yeşili renklenmekte ve insanlığa yaşam sunmaktadır. Onlar yaşamın, kavganın, yeniden doğuşun; çirkin, kötüye ve eğriye galebe çalmanın, güzelliğin, doğruluğun, mutluluğun tükenmez esin kaynağıdır.

Karanlık deryasının girdabına itilmiş emekçi halkımızın kurtuluş yolunu aydınlatan ve sönmeyen yıldızlardır onlar. Sömürgecilik ve emperyalizmin azgın dalgalarıyla ölümüne boğuşan ezilen sömürge halkların İskenderiye feneridirler. Gecelerin karanlığında, denizlerin azgın dalgaları arasında tüm emekçi halklar bu ışıldayan feneri yürüyerek kurtuluş yolunu bulmaktadırlar. Kurtuluşa, zafere yürüyenlerin türküsü, bilinci ve yol göstericisidirler. Onlar olmaksızın, halkımızın bağımsızlık ve özgürlük yolunda ilerlemesi ve kurtuluşunu gerçekleştirmesi olanaksızdır. Ama yine de onlar ne insan üstüdürlük ne de toplumsal gerçekliğimizin dışındadırlar.

Her kahramanımız bizzat Kürdistan koşullarının bir ürünü olarak çıkmıştır. Ama onlar bilinç, cesaret, fedakarlık, yurtseverlik ve öncülükleriyle halkımızı kurtuluşa götüren etkin bir güçtürler. Onlar eskiyi, çürüyen, kötüyü yıkararak, onun yerine yeniyi, güzeli, gelişeni, yepyeni bir kişilik yaratarak, toplumu değişime uğratarak ortaya çıkarıyorlar.

Kahramanlarımızın yaşam öyküleri irdelendiğinde bizzat toplumumuzun tipik yaşantısı içinden çıktıkları görülecektir. Ama diğer yandan onların, PKK gerçekliğiyle yoğrularak, onun özü ve yepyeni bir kişilik olarak, içinden çıktıkları bu düşürülmüş ve varlığı yadsınan topluma yeni bir kimlik vermek, bağımsızlığı ve özgürlüğü gerçekleştirmek için de pratikleriyle nasıl tarihsel bir rol oynadıkları da görülecektir. Bu bir paradoks değil, tersine diyalektik gelişmenin ve zıtların birliğinin zorunlu bir sonucudur. Zira bu denli düşürülmüş, her türlü ulusal ve toplumsal değerleri kalbura çevrilmiş, kendi benliğine bile düşman hale getirilmiş bir toplumun kurtuluşu böylesi büyük kahramanlar olmaksızın gerçekleşemez. Çünkü böylesine büyük, onurlu

ve zorlu bir görevi ancak böylesi büyük kahramanlar başarabilir. Onların büyüklüğü ve kahramanlığı toplumumuzun bu yapısından ve tarihsel öneminden kaynaklanmaktadır. Onlar tarihin ileriye akışını muazzam oranda hızlandırıyorlar.

Halkımızın ölümsüz kahramanı Kızıl Yıldız **Ali ÇİÇEK**'in yaşam öyküsü ve mücadelesinde de bu gerçeklik yatmaktadır.

Çocuk yaşta aile sorumluluğu

Ali ÇİÇEK, yoksulluğun kol gezdiği, sömürgeciliğin ve feodal beylerin zulüm ve zorbalığının hüküm sürdüğü Riha(Urfa)'nın küçük bir kasabası olan Cûrnê Reş(Hilvan)'ın Kabahaydar köyünde 1961 yılında yaşama gözlerini açar.

Ülkemizde çağdaş anlamda henüz ulusal bilincin tohumları toprağa atılmıştır. Ülkemizin Orta-Kuzey-Batı Kürdistan parçasında halkımız, feodal beylerin önderlik ettiği ve 20. yüzyılın ortalarına kadar meydana gelen isyanların yenilgisinden sonra içine girdiği köleliğin derin uykusundadır. İsyancıların yenilgisinin yarattığı işbirlikçilik, güvensizlik, teslimiyet toplumumuzu sarmış, sömürgeci baskı ve sömürü bir ahtapotun kolları gibi ülkemizdeki yaşamın tüm güzelliklerini sarmıştır.

Ali'nin ailesi de bu etkileri taşıyan milyonlarca Kürdistanlı aileden birisidir. Daha önce ailesi Mûş'un Milazgir(Malazgirt) ilçesinden Riha'nın Cûrnê Reş ilçesine göç etmiştir. Bundan dolayı çevrelerinde "muha-cir" diye tanınırlar.

1914-1918 yılları arasında Osmanlı İmparatorluğu döneminde sömürgeciler "Ruslar geliyor" propagandasıyla Kürdistan halkını göçe zorlarlar. Zor yöntemlerini de kullanınca tam 700.000 kişi "Doğu'dan Batı'ya" göç eder. Bunların büyük çoğunluğu yollarda açlık, sefalet, veba ve çeşitli salgın hastalıklar sonucu yaşamını yitirir. Geri kalanlar ise, Toroslar'da kırılır. Devlet, bir yandan Kürtleri göç ettirirken, diğer yandan Ermeni katliamını gerçekleştirmek için Kürtleri kullanır. Ve aynı süreçte yüzbinlerce Ermeni'yi de katliamdan geçirir.

Halkımız, bu yıllara "Xela mezin" (Büyük kıtlık) der. Göç edenlere ise, yerinden yurdunda edilmiş anlamında "muha-cir" der. İşte **Ali**'nin ailesi de bu muha-cirlerdendir. İlk geldiklerinde Cûrnê Reş'in Hoşin(Uluyazı) köyüne yerleşirler. Daha sonra, Kabahaydar köyüne göç ederler. Topraksız olduklarından feodal beylerin veya çok topraklı ailelerin yanında yarıcalık yaparlar. Ailesi oldukça yoksuldur. Yoksul olmaları, feodal beylerin yanında yarıcalık yapmaları, ağaların baskısı ve zulmü daha küçükken **Ali**'nin yüreğine egemenlere karşı, haksızlığa ve zorbalara karşı kin ve öfke tohumlarının ekilmesine neden olur. Ne var ki, bu kin ve öfke ulusal ve sınıfsal bilinçten yoksun olduğundan, yoksulluğun ve baskının nedenini öğrenmesine elvermez.

Ali üç kardeşin en küçüğü olarak ilkokula başlar. Ancak ailesi son derece yoksuldur. Geçimlerini sağlamak için Adana'ya pamuk toplamaya, çapa vurmaya giderler. **Ali** de okulu bırakmak zorunda kalır ve

ailesiyle birlikte daha çocukken çalışmaya başlar. Yoksulluk, sömürü ve baskı iyice belleğine yerleşir artık.

Ailesi 1970'lerin ortalarına doğru, Cûrnê Reş ilçesine yerleşir. Ancak işsizlik nedeniyle bir müddet sonra Riha'nın Eyübiye Mahallesi'ne yerleşir. Çarpık kapitalist ilişkilerin ve araçların kırsal alana girmesiyle binlerce Kürt köylüsü hızla şehirlere göç etmek zorunda kalır. İşte **Ali**'nin ailesi de bunlardan biridir. Kırsal alanda artık tarımla uğraşma olanağı bulamadıkları için, tamamen işsiz kalırlar. Bunun üzerine düzenli olarak mevsimlik işçilik yaparlar. Çukurova'ya giderler. Ancak ülke topraklarından da kopamazlar. Onun için kışları yine Riha'ya dönerler. Yıllarca üzerinde yaşadıkları toprağını ekip biçtikleri, emek verdikleri, acı ve sevinçler yaşadıkları ülkelerine her seferinde geri dönerler. Onları işsiz-güçsüz kalsalar da bu topraklara geri çeken gizemli bir güç vardır adeta. Bu, vatan özlemidir. Aile artık yaz ve ilkbaharı sürekli Çukurova'da çalışarak geçirmekte, ancak kışları geri dönmektedir.

Ağabeyi evli olduğundan **Ali** biraz büyüyünce ailesinin geçimini çocuk yaşta kendisi üstlenir. Babasının iki gözü ama olduğundan bir iş yapamamaktadır. **Ali** kışları Çukurova'dan Riha'ya dönünce de boş durmaz. Ailenin geçimini sağlamak için meyva ve sebze satar. Ailenin tüm sorumluluğu ve yükü onun omuzlarındadır artık.

Devrimciliğe ilk adım

Ülkemizin her tarafında ulusal kurtuluşun ateşi yakılmış, halkımızın geleceğini karartan, beyinlere kötülük ve kemalizmin faşist ideolojisini şırınga eden sömürgeciliğe ve onun işbirlikçileri olan feodal eşkiya çetelerine ve faşist terör odaklarına karşı mücadele başlatılmıştır. Yükselen kavganın alayı Kürdistan'da tüm yürekleri ısıtmakta, kör karanlığın içinde kurtuluşu yolunu aydınlatmaktadır. Hele yoksul Cûrnê Reş halkının parti önderliğinde feodal eşkiya çetelerine karşı geliştirdiği mücadele tüm insanları derinden etkilemektedir.

Sene 1978. Mevsim sonbahar. Yapraklar sararmış, doğa kışın fırtınalı günlerine hazırlanmakta. **Ali** Ceyhan'ın Cihanbeyli köyünde ailesiyle birlikte pamuk toplayan bir Kürdistan Devrimcisi'yle tanışır. Tanıştığı bu yeni insan diğer tüm insanlardan farklı bir etki bırakır **Ali**'de. Bu yeni insan ona yepyeni şeyler anlatır. Mücadeleyi, ülkeyi ve insan sevgisini... Emperyalizmi ve sömürgeciliği... Yoksul Cûrnê Reş halkının feodal çetelere karşı coşkulu başkaldırısını anlatır. Bunlar **Ali**'yi derinden etkiler. Hele yıllarca çocukluğunu geçirdiği Cûrnê Reş'den kendisi gibi yoksul insanların feodalle karşı başkaldırısı onu daha da çok etkiler. Adeta yıllardan beri bilinçsizce arayıp da bir türlü bulamadığı şeye kavuşmuşcasına gürül gürül akan berrak suyu bulmuştur... Tanıdığı bu yeni insan şimdiye kadar tanık olmadığı şeyler anlatır ona. **Ali**, derin bir susamışlıkla yeni şeyler öğrenir. "Kürdistan Devrimcileri", kavganın, kurtuluşun, zorbalara, feodallere karşı başkaldırının,

Kürdistan'ın simgesi olarak belleğinde yer eder. **Ali** kendi ülkesinden uzak olduğundan oradaki gelişmeler onu daha da derinden etkiler. "Kürdistan Devrimcileri", "Kürdistan", "Kavga" sözcükleri tüm etkileyiciliğiyle onun yüreğine oturur. Adeta bunlara sevdalanır.

Ali Riha'ya döndüğünde, Ceyhan'da tanıştığı ve kendisine güzel ve yeni şeyler anlatan, "Kürdistan devrimcisiyim" diyen genç delikanlıyla buluşmak için daha önce almış olduğu adrese giderek onu bulur. Arkadaşı Sanat Okulu'nda okumaktadır. Onun aracılığıyla yeni insanlarla, "Kürdistan Devrimcileri" denilen kişilerle tanışır. Arkasından hareketle ilişkiye geçer. Gün geçtikçe **Ali** tanıdığı Kürdistanlı devrimcileri, bu yeni insanları daha çok sevmeye başlar. Onlara karşı büyük bir sevgi, saygı ve inanç besler. Ardından eğitim çalışmalarına katılır. Devrimci düşünceleri alır. Kürdistan tarihini, felsefeyi, ulusal kurtuluş hareketleri ve bu mücadelelerde kahramanlık yapanları öğrenmeye başlar. Öğrendikçe sömürgecilğe karşı daha da çok bilendir. Artık O da saflara katılmış, devrim için kavga etmektedir. Kendisine verilen her görevi büyük bir sorumluluk, coşku ve sevinçle yerine getirir.

1978'in sonu ve 1979 yılında

"**Ali** yoldaş militan bir komünist olduğu kadar, büyük bir yurtseverdir de. O bir komünistin engin yurtseverlik bilincine sahiptir. O yurduna olan bağlılığını, sevdasını kendi yaşamıyla ortaya koydu. Kendi yaşamını ülkesine adanarak kanını vatan toprakları uğruna akıttı..."

Ali bildiri dağıtmaya, afişlemeye çıkar. Artık kendisi de yeni insanları aydınlatmak, saflara katmak, halk ve ülke gerçekliğini kavratmak, sömürgeci uygulamaları açığa çıkarmak, mücadeleyi geliştirip güçlendirmek için propaganda faaliyetlerine katılır. Ancak bu tür eylemleri yeterli bulmaz. Daha aktif olarak mücadeleye katılma coşkusu ve sevgisiyle dopdoludur. Daha çok kavga, daha çok devrimcilik yapmak, düşmana daha çok darbe vurmak onun vazgeçilmez şiarı olur. Devrimciliğin, özgürlük kavgasının ancak gerçek aktif bir militanlıkla yapılabileceğinin bilincine varır. Hele tamamen zor temelinde ülkemizi işgal eden düşmanın gerçekliğinin farkına vardıkça, en ön saflarda militan devrimciliği meslek edinmenin kaçınılmazlığının bilincine iyice varır ve kendisini bu yönlü hazırlar.

İlk eylem ve ilk yakalanma

Ali yüreği böylesine kavga özlemiyle dolup taşarken ve kendisini çok yönlü olarak kavgaya hazırlarken, ulusal kurtuluş hareketimiz de zorlu bir evreden geçmektedir. Bir yandan sömürgeciler, feodal eşkiya çeteleri, faşist çeteler, diğer yandan ise sosyal-şoven güçler çok yönlü olarak hareketimize saldırılmaktadırlar. Zira devrimci ve çağdaş bir temelde yükselen Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi tüm bu

güçlerin çıkarlarıyla tezatlık içindedir. Özellikle Kürdistan'da mücadelemizin boyutlanmasıyla baharda kızgın güneşin altında eriyen kar gibi tabanları eriyen sosyal-şoven güçler, tutunabilmek için sömürgecilere karşı yürütmedikleri silahlı mücadeleyi hareketimize karşı yaygınlaştırmaya başlamışlardır. Doğa tüm güzellikleriyle ülkemizi süslerken, sömürgeciler ve işbirlikçileri zorbalık ve kötülükleriyle güzelim ülkemizi çirkinleştirmekte ve insanlarımızı kölece bir yaşama mahkum etmektedirler. Partimiz ise tüm bu zorluklara göğüs gererek, yaşamı ve ülkemizi güzelleştirmek ve yaşamı yaşanır kılmak için zorlu bir kavga vermektedir.

Yıl 1979. Mevsim bahar. **Ali** bir gün Sanat Okulu'nda bulunan arkadaşlarının yanına gider. Okulda sosyal-şoven güçler de bulunmaktadır.

Sosyal-şovenler ülkemizin her tarafında partimize saldırımlarına rağmen, hareketimiz diğer alanlarda olduğu gibi Riha'da da sosyal-şovenlerle kavga, çatışma çıkarması için tüm partilileri uyarmıştır. **Ali** okula gittiğinde orada bulunan sosyal-şoven hareketin bir adamıyla tartışır. Mücadelemizin haklılığını, doğruluğunu ona kavratmaya çalışır. Ancak sosyal-şoven, karşısındaki

bu "çocuğun" kendisine anlattıklarından hoşlanmaz. "Kürt, Kürdistan, özgürlük, bağımsızlık"tan bahseden bu "çocuğa" silah çeker. Korkutmak ister. Ancak **Ali** onun sandığı gibi korkup kaçmaz, onun üstüne yürür. Sosyal-şoven, düşüncelerinden ürktüğü bu "çocuğun" casaretinden de korkuya kapılır. Ve silahıyla panik yaratır. Bu olay bir anda sosyal-şovenlerle parti taraftarları arasında genel bir kavgaya dönüşür. Olayı yaratan silahlı kişi silahıyla birlikte kaçıp okul müdürüne sığınır. Müdür, hiç zaman geçirmeden telefonla polis çağırır. Ve polis okula operasyon düzenler. Polisler gelince **Ali** de Ceyhan'ın Cihanbeyli köyünde tanıştığı arkadaşıyla birlikte arkadaşından okulu terkeder ve şehre inerler.

Topçu Meydanı'ndaki kiraathanede oturan arkadaşlarının yanına giderlerken iki arkadaşlarıyla yolda karşılaşırlar. Böylece dört kişi olurlar. Topçu Meydanı'ndan köprü başına doğru inerlerken orada bulunan "Zabit-Der"den bir grup sosyal-şoven silahla yollarını keser. **Ali** ve arkadaşları silahsızdırlar.

Ali ülkesini işgal eden sömürgecilere karşı mücadele ederken, şimdi de devrimcilik adı altında ülkesini ve halkını inkar eden bu güçler karşısına çıkıp, kendisine silah çekiyorlardı. Ancak **Ali** sömürgecilere boyun eğmediği gibi, sosyal-şovenlerin silahına da boyun eğmez. Kendisine doğrultulan namluya yerden bir taş alıp fırlatarak karşılık

verir. Taşa karşılık üzerlerine mermi yağdırır sosyal-şövenler. İlk etapta yanlarında bulunan arkadaşlarından biri vurulur ve yere düşer. Ancak Ali, diğer iki arkadaşıyla birlikte, arkadaşını yaralayan provokatörün üzerine yürür. Arkadaşını yaralayan sosyal-şövenlere karşı daha da kinlenir. İlk ateş eden provokatör silahıyla birlikte kaçır. Geri kalanlardan biri ise, silahını çekerek onları teslim almaya çalışır. Ancak silahını ateşlemeye fırsat bulamadan Ali üzerine atılır ve bir boğuşma başlar. Boğuşma esnasında sosyal-şöven namılu Ali'nin sevdiği arkadaşına doğrultup ateş edeceği an Ali bunu farkeder ve eliyle namlunun ucunu tutarak bunu engeller. Bu sırada Ali'nin parmağı yaralanır. Ve silahı sosyal-şövenlerden alır. Silahı ele geçince sosyal-şövenler kaçır.

Olaydan sonra, Ali, yaralı arkadaşlarını hastaneye yolladıktan sonra bir komün evine gider. Komün evinde bulunan bir arkadaşına tüm gelişmeleri anlatır. Arkadaşı O'na, "Polisler evi basabilirler" der ve evden ayrılırlar. Ancak geç kalmışlardır. Tam evden çıkarlarken Ali polisler tarafından yakalanır.

O dönemde sıkıyönetim gelmiş, sadist işkenceciler kudurmuşçasına işkenceleri yoğunlaştırmışlardır. Partimizi kökörtmek, darbelemek için, yakalanan her partili, taraftar ve sempatzanı korkunç işkencelere tabi tutarlar. Ali günlerce Riha soruşturmasında büyük işkencelere maruz kalır. Parmağı yaralanmış ve olaylara katıldığı polislerce kesin tespit edilmiştir. Ama buna rağmen Ali bir PKK'liye yakışır militanca ve yiğitçe bir tavır sergiler. Sadist işkencecilerin tüm işkencelerini boşa çıkartıp, hiçbir şey kabul etmez.

Ali'den işkence ile hiçbir şey alamayan işkenceciler, O'nu Adana Sıkıyönetim Mahkemesi'ne sevk ederler.

Büyük komutan Kemal PİR'in öğrencisi Ali ÇİÇEK

Ali hiçbir şey kabul etmemesine rağmen, Adana Sıkıyönetim Mahkemesi tarafından tutuklanır. Tutuklandıktan sonra, Adana cezaevine konulur. Yaşamına büyük etkide bulunup ona yön verecek olan ve devrimci yaşantısının köklü bir değişikliğe uğratılmasında etkin bir rol oynayan büyük komutan Kemal PİR'le tanışır burada. Ali, PİR'i çok sevmeye başlar. PİR, şimdiye kadar tanıdığı insanlardan bambaşka bir etki yaratır onda. O'nun kişiliğine, yeteneğine, bilgisine hayran kalır. Ondan müthiş etkilenir. Daha önce Kemal PİR ismini duymuştur. Ancak, kendisini hiç görmemiştir o güne kadar. Arkadaşlarının anlata anlata bitiremedikleri büyük komutanı kafasına iyice yerleştirmiştir. Hayalinde hep PİR gibi büyük bir devrimci ve eylem adamı olmayı düşler. Enternasyonalizmin simgesi, partimizin yiğit önderi, emekçi Türk halkının inançlı, kararlı evladı Kemal PİR de bu cesaretli, korkusuz, yaşam, kavga ve sevgi yüklü genç militanı çok sevmeye başlar. Devrimci militanın bütün özelliklerinin cevherini onda keşfeder. Özel olarak onunla ilgilenir. Eğitimine önem verir. Yanında kaldığı sürece sürekli ona PKK militanının nasıl olması gerektiğini, Kürdistan'da devrimciliğin ne olması gerektiğini öğretir. Ali, artık büyük öğretmeni Kemal PİR'in aktif eylemlilik ruhu ve militan kişiliğini özümsemiş ve Kemal'in militan bir öğrencisidir. Büyük komutan ve öğretmen Kemal PİR'in öğrencisi şimdi kendisini daha güçlü, daha cesaretli, daha

inançlı, daha güvenli, daha kararlı ve donanmış hissetmeye başlamıştır. Artık tek düşüncesi bir an önce dört duvar arasından kurtulmak, özgür mücadele ortamına kavuşmaktır. Bir an önce dışarı çıkıp, kavgaya atılma özlemiyle dolup taşır. Ve nihayet bu büyük özlem kısa sürede gerçekleşir. Sömürgeci yargı kurumu Ali'yi içeride tutmak için tüm çabalarına rağmen en ufak bir kanıt bulamaz. Bunun üzerine Adana Sıkıyönetim Mahkemesi yargılamak üzere onu Riha cezaevine nakleder. Orada da çok kısa bir süre yattıktan sonra yeniden çok özlediği, sevdiği aktif mücadele ortamına kavuşur.

Militan devrimci Ali ÇİÇEK

Ali cezaevinden çıktıktan sonra, öğretmeni Kemal PİR'in coşkulu eylemlilik ruhuyla mücadeleye atılır. Artık profesyonel devrimciliği meslek edinmiş militan bir kişidir. Artık Adana'ya çalışmaya gitmez, ailesinin geçimini büyük kardeşine bırakır.

Cezaevinden çıktıktan sonra her günün 24 saatini devrimciliğe verir. Partinin kararlı, yiğit bir militanı olarak Riha'daki her afişlemede, her pullamada, her bildiri dağıtımında ve propagandada onurlu yerini aktifçe alır. Faşistlerle kavgadan halka propagandaya dek dönemin koşulları gereği sürdürülen her işe büyük bir coşkuyla, partinin talimatları doğrultusunda koşar. Kitlelerle çok rahat ilişki kurar ve halk tarafından çok sevilir.

Enternasyonalist, büyük komutan Kemal PİR Adana'da bir müddet yattıktan sonra Riha Kapalı Cezaevi'ne nakledilir. Kemal PİR'in Riha'ya getirilmesi herkesten çok Ali'yi sevindirir.

Kemal'in cezaevinden kaçırılması için, içeride ve dışarıda tüm hazırlıklar parti tarafından yapılır. Silahlı partizanlar Kemal'i kaçırarak Riha'ya gelirler. Kaçırma olayında Ali de görev üstlenir. Bu onurlu görev onun yaşamının en büyük sevinçlerinden biridir. Hem sevinir, hem gururlanır. Nasıl sevinmesin? Çok sevdiği öğretmeni, komutan Kemal PİR'i sömürgecilerin zindanlarından kaçıracaktı. Kemal'in kaçırılması düşüncesi O'nu daha güçlü ve coşkulu kılar. Ve sabırsızlıkla o anı beklemeye koyulur.

15 Eylül günü tüm hazırlıklar tamamlanmıştır. Kemal'i götürcek partizanlar arabayla Eyübiye Peygamber Camisi'nin yanında beklerler. Ali'nin görevi Kemal ve onunla birlikte firar edecek olan tutukluları arabada bekleyen silahlı partizanlara yetiştirmek ve oraya kadar güvenliklerini sağlamaktır. Bu çok büyük bir görev ve sorumluluktur. Kürdistan devriminde etkin rolü olan Kemal gibi bir önderi kaçırarak ve sorumluluğunu üstlenmek Ali'yi oldukça coşkulandırır.

Yapılan plan gereği Kemal PİR cezaevinde tam saat 12'de 9-10 adli tutuklu ile birlikte yarı açık cezaevine geçer. Oradan da dışarı çıkarlar. Ali onları cezaevinden alarak caminin önünde arabada bekleyen partizanlara teslim eder. Görevini başarıyla yerine getirmenin ve öğretmeni Kemal PİR'in kurtuluşunun büyük sevinci içindedir. Eylemden sonra yanına gittiği arkadaşlarına "... Deştik, deştik, sömürgecilerin karnını deştik" diyerek sınırsız sevincini dile getirir.

PIR'in kurtuluşundan dolayı sevincinden, mutluluğundan yerinde duramaz. Bir arkadaşını yanına alıp Riha Kalesi'ne çıkar. Ve orada sömürgecilerin Kemal'i yakalamak için başlattıkları boş operasyonu keyifle izlemeye başlar. Çünkü Kemal çoktan şehri terketmiş, git-

miştir.

Yıl 1979. Ali, bir arkadaşıyla Riha hayvan pazarındaki kitlelere parti bildirilerini dağıtmaktadır. Bildiri dağıtım sorumluluğunu ve güvenliğini Ali üstlenmiştir. Pazar yerinde polisler bildiri dağıtımına engel olurlar. Ali, polislerle çatışmaya girer. Yanındaki arkadaşı yakalanır ancak kendisi polislerle çatışarak ve onları etkisiz hale getirerek kurtulur. Bu eylemden sonra Ali deşifre olur ve çok sıkı aranmaya başlanır.

Bunun üzerine Parti Ali'yi Riha'dan alarak Cürnê Reş'de görevlendirir. Cürnê Reş'de daha sıcak ve geniş bir mücadele alanı vardır. Bu O'nu daha da sevindirir. Çünkü daha aktif olarak mücadeleye katılma ortamına kavuşmuştur.

"İngiliz" Ali

Ali Cürnê Reş'e geldikten sonra kısa bir sürede kendisini halka kabul ettirir. Herkesle sıcak diyalog kurar, hareket ve tavırlarıyla örnek bir kişilik sergiler. Emekçi Cürnê Reş halkı çocuk yaşta bu yiğit kahraman evladına sevgisini belirtmek için O'na "Küçük Ali" diye hitap ederler. Artık Küçük Ali tüm Cürnê Reş halkının sevilen evladı ve gözbebeğidir. Herkes onu öz çocuğundan daha çok sever. Küçük Ali inanç, sevgi, cesaret ve kararlılığıyla mücadeleyi, yurt sevgisini ve özlemini yüreklerine eker.

Küçük Ali kırsal alandaki silahlı mücadeleye atılmak için, o dönemde Cürnê Reş'de parti temsilciliği görevini yapan halk kahramanımız Bedran (Mehmet SEVGAT) yoldaşı ikna etmeye çalışır. Ancak tüm çabalarına rağmen Bedran O'nu kırsal alana göndermez. Çünkü Ali hem yaş olarak küçüktür hem de tecrübesi yoktur. Feodal eşkıyalar ise yıllarca yaptıkları çetecilik ve çapulculukla uzmanlaşmışlardır. Bundan dolayı da Ali'nin yüreği silahlı mücadeleye katılma, daha çok çalışma, düşmana daha çok darbe vurma coşkusıyla çarpmaktadır.

Bir gün Bucak'ın feodal eşkıyaları Cürnê Reş'in bir köyünü basarlar ve çatışma çıkar. Haber alınır alınmaz köylülerin yardımına gitmek için yurtseverlerden ve partizanlardan bir grup silahlanıp bir traktör römorkuna binerek yardıma gitmeye hazırlanırlar.

Ali burada ısrarlı davranır. "Bana da bir silah verin, ben de çatışmaya geleceğim" der. Ancak tüm ısrarlarına rağmen Bedran kendisine silah vermez. O döneme kadar kırsal alanda çatışmalara katılmadığı için tecrübesizdir. Bundan dolayı da kendisine bir zarar gelmesini istemez. Ama Ali ısrarından vazgeçmez, en sonunda bir partizan onu ikna etmek için; "Silah kalmadı, onun için seni götürmeyeceğiz. Bir başka zaman gelirsın" der. Ali de bunun üzerine kimsenin rağbet etmediği bir İngiliz mavzerini eline alarak "Ben bu silahla geleceğim" der. Yurtseverlerden biri "Ali, o mavzer senin boyundan uzun" diyerek vazgeçirmeye çalışırsa da Ali, kararlı davranarak İngiliz mavzeriyle Bucaklar'a karşı çatışmaya gider. O'nun bu ısrarı karşısında Bedran yoldaş da bir şey yapamaz. Ve artık elinde İngiliz mavzeriyle Ali'nin kararlılığına cesaretine, partiye olan inanç ve mücadele azmine tanık olan yurtseverler onun bu yiğit ve kararlı tavrını her yerde anlatırlar. İngiliz mavzerini eline alıp Bucaklar'a karşı nasıl korkusuzca çatışmaya gittiği halk arasında dilden dile anlatılır. Halk O'nun bu cesaretini birbirine anlata anlata, öve öve, hem Ali'ye olan sevgisini dile getirir hem de O'na sahiplenmiş olur. Bu olaydan sonra Cürnê Reş halkı O'na "Küçük Ali" yer-

ne, taşıdığı silah ve olaydan dolayı "İngiliz Ali" demeye başlar. O artık halkın gözünde "Küçük Ali" değil, büyük cesareti, özverisi ve yiğitliğiyle tanınan halkın kahraman bir savaşıdır.

Çok kısa bir sürede ataklığı, korkusuzluğu, çalışkanlığı ve fedakarlığıyla kırsal alanda da militan bir eylemci olduğunu herkese kabul ettirir. Artık, tüm eylemlerde onurlu yerini aktifçe alır. Mücadeleye büyük yararlılıklar sağlar. Askerle, feodal eşkıyalarla birçok çatışmalara girer ve onların darbelenmesinde yerini alır.

Bucak'ın Koço adında meşhur bir eşkiya başısı vardır. Koço, yörede zorbalığı, talancılığı ve zulmüyle tanınan, Bucak'ın en gözde eşkiyabaşlarından biridir. Birçok suçsuz, masum insanın katilidir. Bulunduğu yörede halka karşı büyük bir terör estirmektedir. Koço yaptığı çapulculukla yetinmeyerek, halkın namusuna göz dikecek kadar zorbalasır. Dediği dedik, astığı astık, kestiği kestiktir. Koço devlet ve feodal eşkiyabaşı Celal Bucak'tan aldığı talimatla yörede halka yönelik tam bir terör estirir.

Halkın istem ve şikayetleri üzerine parti, Koço'yu yaptıklarından ötürü bir an önce cezalandırma kararı alır. Koço Cürnê Reş-Girê Sor arasında Karakeçi mıntıkasında çapulculuk ve talancılık yapmaktadır.

Koço ve eşkıyalarını cezalandırmakla görevlendirilen partizanlar arasında Ali de bulunmaktadır.

Bir gün Koço'nun bir köyden kız istemeye gittiği istihbaratı alınır. Ali'yle bir grup partizan Koço'nun geçeceği yola pususu atarlar.

Koço başka bir eşkiya ile birlikte köyden çıkar ve pusunun üzerine gelir. Artık pusuya yaklaşmışlardır ve konuşmaları iyice duyulmaktadır. Koço öldürülmeden önce yanındaki eşkiyaya, "Böyle olmaz... İnsanın her köyde bir kanısı olmalı..." der. Yanındaki eşkiya da onu onaylayıcı sözler sarfeder. Tam bu esnada en önde bulunan Ali'yle yanındaki partizan Koço'ya ateş ederler. Her iki eşkiya da bulundukları atların üzerinden yere yuvarlanırlar. Ancak, henüz ölüp ölmedikleri belli değildir.

Ali mevsisinden kalker ve üzerlerine gider. Her iki eşkiyanın silah ve teçhizatını alır, getirir.

Ali aynı yıl bir grup partizanla o dönemin koşullarında bir gün boyu süren Tezcarap çatışmasına da katılır. Bir grup PKK savaşıncısına karşı beş yüz donanımlı asker bulunmaktadır. Düşmanın bu üstün donanımına rağmen PKK savaşıncıları büyük bir kararlılıkla akşama kadar çatışır, bir düşman askerini imha ederler. O günün koşullarında, her türlü olaktan yoksun PKK savaşıncıları için bu çok önemli bir çatışmadır.

Belli bir dönem Cürnê Reş-Girê Sor arasındaki kırsal alanda faaliyet yürüttükten sonra 1980'in Mart'ında parti Ali'yi bu kez Cürnê Reş şehir merkezinde askeri sorumlu olarak görevlendirir.

Cürnê Reş içinde yapılan birçok askeri ve diğer protesto eylemlerine hem yönlendirici olarak ve hem de fiili olarak katılır. Ve başarıyla gerçekleştirir. Cürnê Reş'de 21 Mart Newroz kutlamalarını organize eder. Gerekli grupları oluşturur. Ateşlerin yakılması, yazılama ve pullamalar için gerekli grupların güvenliğini sağlama vb. tüm işleri üstlenir. Yine 18 Mayıs'ta Haki KARER ve Halil ÇAVGUN'un ölüm yıldönümleri nedeniyle eylemler organize edilip gerçekleştirir. Cürnê Reş'in tüm ana yollarını kapatarak ateş yakılır. E-5 karayolunda gelip-giden arabaları durdurup parti propagandasını yapar, Kürdistan halkının mücadelesinin haklılığını ve sömürge-

cilerin vahşi uygulamalarını anlatır.

Bütün faaliyetlerin güvenliğini sağlayacak askeri grupların organize edilmesi işini gerçekleştirir ve kendisi de fiilen silahlı olarak içinde yer alır.

Şehir merkezinde Ali bitmez tükenmez bir enerji, coşku, özveri ve kararlılıkla çalışır. Günün 24 saatinde mücadeleyi geliştirip güçlendirmek için çaba sarfeder.

1980'de bir yandan partimizin birçok kadroları şehit düşmüş ya da yakalanmış ve sömürgecilerin baskıları artıp yoğunlaşmış, diğer yandan ise mücadelemiz geniş kitleleri etkileyip harekete geçirmişti. Öylesi bir ortamda parti mücadeleyi daha da yükseltmek ve sömürgeci baskıları boşa çıkartmak için, 21-28 Nisan tarihleri arasında Kızıl Hafta'yı ilan eder.

Kızıl Hafta'da düşmana darbe vurmak için, sömürgeci kurum ve işkencecilere yönelik eylemler gerçekleştirilir. Ali de etkin olarak bu kampanyada yerini alır. Bir partizanla birlikt Hilvan Adliye Binası'na patlayıcı madde atarak büyük tahribata uğramasını sağlar.

Yine aynı gece, sömürgeciliği lanetleyen, halkımızın bağımsızlık ve özgürlük kavgasının haklılığını belirten pankartları, Cürnê Reş şehir merkezinden geçen E-5 karayoluna asar.

Yine bir partizanla birlikte Kızıl Hafta'nın üçüncü günü işkenceci polis A. Demirtaş'ı ölümlü cezalandırır. A. Demirtaş sömürgeciler tarafından özel eğitilmiş, faşist ideolojile donatılmış sadist, büyük bir işkencecidir. Cürnê Reş'de feodal eşkiya çetelerine karşı partimizin mücadele bayrağını dalgalandırmakla birlikte sömürgeciler de harekete geçer. Tüm baskı, operasyon ve yakalamalara, feodal eşkiya çetelerine her türlü maddi ve manevi desteği vermelerine rağmen mücadeleyi engelleyemezler. Gün geçtikçe emekçi Cürnê Reş halkı parti etrafında kenetlenip tek yumruk olur. Sömürgeciler mücadeleyi bastırmak için en azılı işkencecileri ve tecrübeli MİT elemanlarını bu küçük kasabaya yollarlar. İşkencecilerden biri de A. Demirtaş'tır. A. Demirtaş Cürnê Reş'de yüzlerce insana işkence yapmış, birçoğunun tutuklanmasına yol açmış, feodal eşkiya çetelerinin MHP'li faşistlerle birlikte örgütlendirilip yönlendirilmesinde önemli bir rol üstlenmiştir.

Yoksul Cürnê Reş halkının kanını emen bu sadist işkenceciyi, insanlık düşmanı, böcek başlı bu yaratığı Ali ÇİÇEK Kızıl Hafta'nın üçüncü gününde bizzat kendisi cezalandırır. Onun cezalandırılmasıyla Cürnê Reş halkının partiye olan inanç ve güveni daha da pekişir. Bu olayı, ölüm orucuna girdiği 14 Temmuz gününün hemen öncesinde şöyle açıkladığını aktarır bir arkadaşı:

"14 Temmuz 1982'den yaklaşık bir hafta önceydi, mahkemeye çıkmıştık. Ali'nin polis soruşturma ifadesi olmadığından hiçbir şey kabul etmemişti. Bir kişi mahkemede polisi Ali'nin vurdugunu söyledi. Ali o günün koşullarında herkese ciddi cesaret aşılayan bir tavır takınarak polisi cezalandırdığını açıkladı. Eylemi aşağı yukarı şöyle anlattı: 'İşkenceci polis olan A. Demirtaş Cürnê Reş halkına vahşi işkenceler yapıyordu. Riha'ya gidip orada da yakalananlara işkence yapıyordu. Ölümlü cezalandırılması yurtsever Cürnê Reş halkının bir istemiydi. Halkın bu istemi bizim de istemimizdi. Ölümlü cezalandırılması karar alındı. Tek başıma kararın gereklerini yerine getirecektim. (Ali aslında olayı bir arkadaşıyla gerçekleştirmişti. Başka insanlar bu olayı işkence sonucu kabullenip yargılan-

dıklarından, Ali onların ceza almaları için böyle söyledi! *Günlerce polis Ali'yi takip ettim ve nihayet bir gün Riha soruşturmasından geri Curnê Reş'e gelirken gördüm. Hemen hemen güneş batmıştı. Arkasına takıldım. Hastanenin arkasında kendisine yetiştim ve kafasına 14 kurşun sıktım. Böylece büyük bir işkenceciyi halk adına cezalandırdım!*" Ali'nin, eylemi soğukkanlı anlatımından dolayı Savcı Cahit Aydoğan dudağını ısırdı. Diğerleri de hiç ses çıkarmadan dinliyorlardı. Ali bu eylemi anlattıktan sonra hemen şunu da ekledi: "... Ben aslında polisi cezalandırdığımda Curnê Reş, Dêrika Çiyayê Mazî(Derik) ve Girê Sor'deki katliamları protesto eden ve 21-28 Nisan günlerinin 'Kızıl Hafta' ilan edildiğini duyuran bildiriye de yanına bırakmam gerekiyordu. Ama cezalandırdığım zaman bildiriye bırakmayı unuttuğum. Eylem yerinden biraz uzaklaşmıştım ki, bildiriye unuttuğumu hatırladım. Bildiriye bırakmak için hemen geri döndüm. Fakat artık insanlar onun başına toplandıkları için bildiriye bırakmadan oradan uzaklaştım. Bunu da şimdi söylüyorum."

Mücadelemiz daha Curnê Reş yöresinde gelişmeden önce yöre, feodal eşkiya çeteleriyle büyük toprak ağaları ve aşiret reisleri arasında güçlerine göre bölünmüştü. Bu işbirlikçi kesimler devletle sıkı ilişkiler içerisinde girerek yoksul halk üzerinde amansız bir baskı ve sömürü mekanizması inşa etmişlerdi.

Hacı Maksut da büyük bir toprak ağasıdır. Dini de ağılığına alet ederek, köylüleri yoğun bir sömürüye tabi tutmaktadır. Onunla, az topraklı Dejnîk köylüleri arasında kan davası ve çeşitli anlaşmazlıklar bulunmaktadır.

Partimizin Curnê Reş'de gelişmesiyle birlikte halk çözülmesi için tüm sorunlarını partiye getirmeye başlar. Aynı şekilde, Hacı Maksut ve Dejnîk köylülerinin sorunu da parti tarafından devrimci çözüme kavuşturulur. Her iki taraf arasında barış yapılarak, sömürgeci için acısından kullanılmaktan çıkartılır. Bu devrimci çözümden sonra yoksul köylüler partiyi ilişkilerini daha da sıkılaştırırlar. Buna karşın Hacı Maksut, süreç içinde yapılan anlaşmayı bozar. Devletle işbirliği yaparak, eski kan ve toprak davalarını bahane edip yoksul köylülerin üzerine ifade vererek onların tutuklanmasına yol açar. partinin tüm uyarılarına rağmen yaptıklarından vazgeçmez. Daha da azgınlaşarak feodal eşkiya çeteleri çapulcu Süleymanlarla ilişkilerini geliştirip güçlendirirler. Bu suçlarına karşılık parti Hacı Maksut ve önemli adamlarından Reşîş Görhan'ı cezalandırma kararı alır.

Ali bir arkadaşıyla birlikte partinin almış olduğu bu kararı uygular. Hacı Maksut ve Reşîş Görhan'ı cezalandırarak görevi yerine getirir.

Ali'nin yeni görev alanı

Riha şehir merkezi

Riha'da parti kadrolarının yakalanması üzerine parti Ali'yi Riha şehir merkezinde görevlendirir.

Ali Riha'ya döndükten sonra ilk olarak Tüpcü Alo'yu cezalandırmayı önüne hedef koyar. Tüpcü Alo, Curnê Reş'de Şeyhanlar aşiretine mensup feodal bir ailedendir. Curnê Reş'de feodal eşkiya çetelerine karşı verilen mücadele onların da çıkarlarını temelinden sarsmaktadır. Tüpcü Alo ailesiyle birlikte ağıktan açığa partiye karşı tavır almayı göze almaz. Ancak gizli den eşkiya çeteleriyle ilişkiye geçer. Ve parti aleyhinde faaliyetlerde bulunur. Ancak onun bu faaliyetleri kısa zamanda

Curnê Reş halkı tarafından açığa çıkarılır. Bunun üzerine Tüpcü Alo yakalanarak ifadesi alınır. Halkın gazabından korkuya kapılan Tüpcü Alo, feodal eşkiya çeteleri ve MIT mensuplarıyla nasıl ilişkiye geçtiğini, ne tür faaliyetler yürüttüğünü anlatarak pişmanlık duyduğunu, bir daha bu tür işlerle uğraşmayacağını belirtir ve kendisinin affedilmesini diler. Tüpcü Alo'ya bir şans daha tanınır. Ancak Curnê Reş halkı, kendisine uygun bir isim bulmuştur: Mit Alo. TC ile işbirliği ihbarcılık yaptığı için halk ona bu ismi takar.

Mit Alo, Curnê Reş halkı bu yaptıklarından vazgeçmesi için kendisine bir şans tanımına rağmen faaliyetlerinden vazgeçmez. Açığa çıktığı için Curnê Reş'de duramaz. Bu defa Riha şehir merkezine kaçarak orada ağıktan açığa siyasi polislerle birlikte çalışır. İşkenceci polislerle birlikte operasyon ve sorgulamalara katılır. Yüzlerce Curnê Reşli yurtsevere bizzat işkence yapar. Artık Mit Alo yalnız bir ihbarcı değil, azgın bir işkencecidir de. Curnê Reş halkı partiden bu azgın işkencecinin cezalandırmasını talep eder. Parti halkın bu istemini yerine getirmek için Ali'yi görevlendirir.

Ne var ki, Mit Alo ağıktan polislerle hareket ettiği için onu bulmak kolay olmaz. Çünkü sürekli Riha soruşturma merkezinde ve siyasi polislerle birlikte kalmaktadır.

Ancak Ali, halkımızın istemini gerçekleştirmek için Mit Alo'yu sıkı bir takibe alır. En son Riha'da köprü başında bulunan dört yol kahvehanesinde izini tespit eder. Ali yanına bir arkadaşını da alarak, bizzat kendisi kahvehaneye girer ve Mit Alo'yu tarar. Öldü diye eylem yerinden uzaklaşır. Ne var ki, ağır yaralanan Mit Alo hastaneye kaldırılarak kurtarılır.

Girê Sor ilçesinde çapulcu Bucak eşkiyaları ile mücadele alabilmesine kızışmıştır. Bucak'ın çetebaşlarından biri olan Neşet Abasoğlu, parti savaşçıları tarafından cezalandırılır. Fakat ölmez. Devlet tarafından korunmaya alınarak Riha Devlet Hastanesi'ne kaldırılır. Parti, eşkiyabaşının öldürülmesi için Ali'yi görevlendirir. Ali iki arkadaşıyla birlikte çetebaşını cezalandırmak için hastaneye gider. Ancak devlet eşkiyabaşının hastanede cezalandırılacağını hesaplayarak korumaya almıştır. O gün çetebaşını koruma görevinde nöbet sırası bekçi Mahmut Kurt'tadır. Ali arkadaşlarıyla birlikte hastaneye girdiğinde devletin sadık bir adamı olan bekçi durumu anlar ve silahını çeker. Ancak Ali daha önce davranarak onu tarar. Bekçi ölür. Fakat eylemi gerçekleştirmek fırsatı bulamadan geri dönerler.

Yine Mehmet Şeyhanlıoğlu Riha'da hem azılı faşistlerin en önemli adamlarından biridir hem de direkt devletle ilişki içindedir. Üstelik yörenin feodal ağalarından olduğundan çevre üzerinde feodal baskı kurar. Halka ve devrimcilere çeşitli biçimlerde birçok zarar verir. Pek çok yurtseveri ihbar ederek yakalanmasına neden olur.

Bu faşistin de cezalandırılması görevi Ali'ye verilir. Ali bir arkadaşıyla birlikte faşisti cezalandırma görevini bizzat kendisi gerçekleştirir.

1980 yazının sonudur. Riha cezaevindeki faşistler cezaevi müdüründen destek ve yardım gerekerek cezaevindeki parti taraftarları üzerinde baskı kurmaya çalışır ve bir taraftarı şişleyerek ağır şekilde yaralarlar.

Ali, cezaevi müdürünü uyarmak ve bu tavırlarından vazgeçirmek için bir arkadaşıyla birlikte, bir gece müdür cezaevi bahçesinde oturup TV seyredirken ona uyan ateşi

açarak tarar. Gece eylemden döndükten sonra yine polisle ilişkisi bulunan, fakat yaptıklarından vazgeçmeyen Şêx Sıraç'ı bir kez daha uyarmak için, evini tarayarak mesaj verir.

Müdür bu uyarı cezası üzerine daha temkinli davranarak cezaevindeki parti taraftarlarına yönelik baskılara son verir.

Şêx Saraç da bu olaydan sonra partiye haber yollayarak kendisinin affedilmesini ve bir daha ihbarcılık yapmayacağını bildirir.

Riha'nın Onikievler Mahallesi'nin muhtarı Hüseyin Süzen polisle sıkı bir işbirliği içindedir. Mahallede devrimcilere yönelik birçok ihbarda bulunur. Onun ihbarları sonucu birçok operasyon yapılır. Mahalledeki parti çalışmalarını engellemek için, polisten daha yoğun bir faaliyet yürütür. Mahalleden olması, çevreyle ilişkilerinin bulunması ve herkesi tanıması, devrimcilerin hangi evlere gidebileceklerini rahatlıkla tahmin etmesine olanak sağlamaktadır. Bu ise, onun parti çalışmalarına darbe vurmasını kolaylaştırmaktadır. Oğlu Haydar ise, azılı faşist bir militandır. Hem polis ve hem de faşistlerle işbirliği içindedir. Mahalledeki yurtseverlerin tümü bu ihbarcı-faşistten oldukça tedirgindirler.

Bunun üzerine parti muhtar ve oğlunu cezalandırma görevini Ali ile iki arkadaşına verir. Muhtar ile oğlunun bir anda cezalandırılması için, eylem yeri ve zamanının iyi seçilmesi gerekmektedir. Ali iki arkadaşıyla birlikte gece muhtarın evine gider. Evde muhtarın başka "misafirleri" de bulunmaktadır. Bunlar silahlı faşistlerdir. Ali, muhtar ile oğlunu bizzat kendi evinin içinde cezalandırır. Ancak yukarı kattaki "misafirleri" silahlıdır. Onlar da olaya müdahale eder ve çatışmaya girerler. Muhtarın adamları evin üst katında olduklarından daha avantajlı durumdadırlar. Ancak Ali cesaret, ataklık ve soğukkanlılığıyla çatışmada inisiyatif ele geçirerek yukardaki faşistleri etkisiz hale getirir. Bir arkadaşı hafif yaralanır. Ancak kayıp vermeden eylem yerinden uzaklaşır ve üslerine dönerler.

Ali yürüttüğü mücadeleden dolayı deşifre olmuş, devlet tarafından çok sıkı aranmaktadır. 12 Eylül faşist darbesiyle birlikte parti genelinde yaptığı gibi, Ali'yi de geçici olarak geri çekip yeni dönemin koşullarına yanıt verecek şekilde ideolojik, politik, pratik ve teknik olarak eğitip hazırlamak ister.

Bunun için de Ali'yi Ortadoğu sahasına göndermek amacıyla Riha'nın Pirsûs(Suruç) ilçesine götürür. Burada kırsalda bir köyde kalır. Ne var ki, bazı gelişmeler onu beklemek zorunda bırakır. O alanda faaliyet yürüten arkadaş Ali'ye 20 güne kadar köyde kalmasını söyler. Ancak Ali, enerji dolu yapısıyla bu süre içinde mücadele etmeden bir köyde oturup beklemenin doğru olmayacağını düşünür. Köyde tek başına kalmıştır. Bunun üzerine, "Nasıl olsa arkadaşlar benim yerimi biliyorlar. Riha'ya yakındır, gelip beni alırlar" diyerek tekrar Riha'ya döner.

Riha'ya geldikten birkaç gün sonra 12 Eylül faşist darbesi gerçekleşir. Tüm Riha mahalleleri sarılır ve operasyonlar yapılmaya başlanır. Bunun üzerine 12 Eylül akşamı Ali bir grup yoldaşıyla silahlı olarak, şehirde operasyonlar bitene kadar kırsal alana çekilir. Kırsal alanda bir hafta kadar Riha-Pirsûs arası yörede kaldıktan sonra tekrar Riha şehir merkezine döner. Ortadoğu sahasına gitmek için haber beklemektedir. Parti Riha'da kalması için kendisine deşifre olmamış bir yer ayarlamıştır.

Ancak Ali bir gün Yakubiye Ma-

hallesi'nden Eyübiye'ye giderken yolda polis otosuyla karşılaşır. Devrimci yaşamı boyunca yanından eksik etmediği silahı o gün yanında bulunmaz. Ortadoğu sahasına gideceği için Riha'da geçici beklemekte olduğundan, her an gidebileceği düşüncesiyle silahını partiye teslim etmiştir. Riha'daki pratik işlere karışmamaktadır. Ali geri döner, ancak polis onu takip eder. Gittiği evi tespit edip evi sarar. Ali, evde kuşatmayı yararak kurtulmaya çalışır. Fakat silahsız olduğundan bunu gerçekleştiremez. Böylece düşmana tutsak düşer.

İşkencede direnişçi Ali ÇİÇEK

Her devrimci için en önemli sınav alanlarından biri işkencehanelerdir. Orada devrimcinin ne denli ideallerine bağlı, inançlı, kararlı, cesareti, direngen olduğu ortaya çıkar.

İrade, inanç ve üryan bedeninden başka her şeyden yoksun olarak, her türlü olanağa sahip işkenceci cellatlara karşı günlerce, haftalarca, aylarca direnmek... Partiyi, halka, yoldaşlara, önderliğe ve davaya sınıksız bağlı kalmak... İnançlarını savunup korumak, düşmana hiçbir sır vermemek... Ve düşmanı can evinden vurmak... Bunun için, son nefesine, son hücrasına dek direnmek, direnmek, direnmek...

Büyük bir cesaret, inanç ve kararlılık gerektirir; bu alanda düşmanın eline tutsak düşüp, işkencehanelerde partinin onurlu direnişçi tavrını sergilemek, PKK militan kişiliğini konuşturmak. Çizgi adamı olmak, değerlere sahiplenmek ve bütün bunların uğruna ölümüne direnmek, kişinin devrimciliğinin kıstasıdır. Devrimcinin onuru ve namusunun sınıandığı bir alandır bu.

İşkencehanede militanın şahsında bir halk, bir sınıf ve insanlık sorgulanır. Orada düşürülmek istenen, teslim alınmak istenen, ihanet bataklığına sürüklenmek istenen, bireyin şahsında parti, halk ve sınıfın kendisidir. Bireyden alınmak istenen bilgi, parti ve ulusun örgütsel yapısını çözmek, mücadelesini yok etmek içindir. Bu anlamda burada birey birey olmaktan çıkar, bir halkı, bir örgütü ve bir sınıfın kendisini temsil eder. Düşman bunu başarmak için de tüm vahşi, maddi-manevi ve psikolojik işkence yöntemlerini kullanır. Düşmanın kendisini en güçlü hissettiği alanlardan biri işkencehanelerdir. Çünkü burada çok yönlü, tek taraflı olanak ve avantajlara sahiptir.

İşte Ali yoldaş düşmanın kendisini en güçlü hissettiği işkencehanelerde, onu darbeyerek dize getirir. İşkenceci cellatlar aylarca Ali'yi en ağır işkencelere tabi tutarlar. Ondandır tek bir bilgiyi, parti sırlarını almak için her türlü yol ve yöntemlere başvururlar. İşkenceciler Ali'yi çözmek için O'nu iki aydan fazla işkenceye tabi tutarlar. Günlerce sistematik olarak falakaya yatırır, meydan dayağı çeker, askıya alır, elektrik akımı verirler. Bu korkunç maddi işkenceler haftalarca devam ettirilir.

Ali'nin ayak tabanları patlar, tüm bedeni yara-bere, kan-irin içinde kalır. Sadist işkenceciler onun direnişini kırmak, O'nu çözmek ve acı vermek için tuzlu suyun üzerinde yürütürler. Elektrik akımı verdiklerinde manyetoyu hızla çevirir, kabloyu yaralarına temas ettirirler. Tüm bu maddi işkencelere karşı Ali, sadist işkencecilere karşı açık devrimci politik tavır takınır:

"...Ben Ali'yim, beni çok iyi tanıyorsunuz. Ben çözülmem, benden sır alamazsınız, sizin işkenceleriniz benden ancak can alır. Hepiniz ken-

dinizi deneyin. Partim bana direnmeyi öğretti. Benim görevim direnmek, sizin ise çözmek. Haydi başlayın, sizin devletiniz mi güçlü, yoksa benim partim mi güçlü, görün..."

O, 12 Eylül faşizminin tüm korkunçluğuyla toplumun sırtına çöktüğü, işkencehanelerin Hitler kamp-larını aratmadığı, işkencelerin alabildiğine kurumlaştığı bir ortamda düşman karşısında böylesine onurlu bir tavır sergiler.

O'nun partili olduğu daha dışarda iken deşifre olmuş, kimliği açığa çıkmıştır. O görkemli direnişçiliğiyle partiye sahip çıkar. Düşmana partinin her koşul altında ondan daha güçlü olduğu gerçeğini gösterir.

(Ali Riha işkencehanelerinde kaldığı iki aydan fazla süre içinde işkencecilere karşı açık politik tavır takındığından, onların karşısında sürekli partiyi, devrimci onuru savunur. Ne yazık ki, Ali'nin düşmana karşı Riha işkencehanelerinde takındığı tavır ve açık politik savunmalarının çok az kısmını biliyoruz.)

O dönem gözaltına alınların tümü şuna tanık olmuşlardır: İşkenceciler artık Ali'nin çelik iradesi karşısında yenilmiş ve çaresiz kalmışlardır. Ali gözaltına alınanlara moral vermek ve direnişi aşılamak için herkesin içinde işkenceciler her geldiklerinde: "Haydi gelin! İşkence yapın... Bakalım çözebilecek misiniz" diyerek işkencecileri psikolojik olarak yenilgiye uğrattır. En sonunda işkenceciler Ali'nin bu tavırları karşısında artık aciz düşer, işkence yapma gücünü bile kendilerinde bulamazlar. Onlar işkence yaptıkça Ali'nin açıkça tavır takınması ve direnişinin karşısında ezilip, büzülüp çözeleşerek yenilgiye uğrarlar.

İşkenceciler kaba maddi işkencelerle sonuç alamayınca, onu manevi olarak çökmek için partiye, önderliğe, halka ve devrimcilere küfür eder, küçük düşürmeye çalışırlar... "Haydi APO gelsin de seni kurtarsın..." derler. Ali, polislerin tüm bu küfür ve hakaretleri karşısında da sessiz kalmaz, her söylediklerine karşılık verir. Partiyi, önderliği savunur.

O'nu dirençten düşürüp, fiziksel olarak zayıflatarak çözmeyi denerler. Uykusuz bırakmak için ayakta zincirlere vururlar. Tıpkı Olimpos tanrılarının Prometheus'u zincire vurdukları gibi. Günlerce ayakta zincire vurulur kalır. Aç ve susuz bırakırlar. Amaç, aç ve susuz bırakarak düşüncesini ve iradesini teslim almaktır. Ne var ki, hiçbir gücün onun irade, inanç ve kararlılığına hükmedemez. Bu alanda da işkencecilerin tüm işkenceleri onun güçlü irade ve inancına yenik düşer. Daha sonra O'nu yine aç bırakarak, tuvalette günlerce pislik içinde bırakırlar. Daracık tuvalette ne uzanabilir, ne oturabilir, ne de uyuyabilir. Üstelik pislik içindedir. Düşman onun direncini kırmak için daha birçok iğrenç yöntemlere başvurur. Ama Ali her seferinde partiye olan bağlılığı ve sarsılmaz inancıyla tümünü boşa çıkarır.

İşkencede bırakılıp Ali'nin kahramanca direnişine tanık olan yurtseverler; "Her tarafı yara-bere içindeydi. Yaraları irin bağlamıştı. Ama Ali sanki hiçbir şey olmamış gibi gülüyor, hepimize moral veriyor ve direnmek gerektiğini söylüyordu." derler.

Ali engizisyon cellatlarını bile geride bırakan Riha işkencehanelerindeki işkenceci cellatları her seferinde yenilgiye uğrattır. PKK militan kişiliğinin takınması gereken tavır takınarak düşmanı boşa çıkarır. Bilinciyle, iradesiyle, cesaretiyle işkenceci cellatları yenilgiden yenilgiye uğrattır. Partiyi, halkı ve yoldaşları düşman karşısında en üst düzeyde temsil eder. İşkenceciler

Ali'nin çelikten iradesi ve sarsılmaz inancı karşısında işkence ile hiçbir şey elde edemeyeceklerini anlayınca yeni yöntemlere başvururlar.

Ali daha önce çeşitli nedenlerden dolayı desifre olmuştur. Faşistler, işkencede çözülenler, Şeyhanlı ve Süleymanlar bizzat işkencehanede onun karşısına geçip, olaylara karıştığını, eylemleri gerçekleştirdiğini söyleyip ifade verirler. O'nu çeşitli eylemlere katıldığına dair teşhis ederler. Yine, işkenceci cellatlar da daha önce kendilerince elde ettikleri maddi kanıtları Ali'ye karşı kullanırlar. Ali, işkenceci cellatların bu çok yönlü oyunlarını da irade ve inancıyla boşa çıkartır. Düşman ona hiçbir şey kabul ettirmeyi başaramaz. Öldürdüğü bir faşistin annesi işkencehanede, bu benim oğlumu öldürdü diyerek Ali'ye saldırır. Ali, soğukkanlılığını yitirmeden, işkencecilerin içyüzünü kadına anlatır...

Cellatlar her türlü işkence yöntemini tekrar tekrar uygulurlar. Sonuç, hep kendileri açısından yenilgi olur. Sonunda Ali'nin güçlü iradesi, inancı ve güçlü direnişi karşısında yenilgiyi kabullenirler. En sadist işkenceciler bile O'nun bu onurlu direnişine saygı duymak zorunda kalırlar.

Ali işkencehanede olduğu süreçte yalnız direnmekle kalmaz, gözaltına alınmış yüzlerce yurtsevere kendi tavırlarıyla cesaret ve direnme aşılır. O yalnız direnme pratiğiyle değil, tüm işkenceleri göze alarak, fırsat buldukça sözlü olarak da insanları direnmeye davet eder.

Ali, Riha işkencehanelerinde yurtseverler, parti taraftarları ve halktan insanlar için direnmenin esin kaynağı olur. İnsanlar, O'nun bu güçlü iradesi, inancı ve direnişinden güç alarak direnirler. Gördüğü işkencelerden tüm bedeni paramparça, yara-bere içindedir. Ama buna rağmen O herkesin sevinç ve umut kaynağı olur. Bu sevinç ve umut, direnmedir. Herkeste, O'na ve O'nun şahsında partiye, devrime büyük bir sempati ve inanç gelişir.

Daha sonra soruşturmada bırakılan yurtseverler, hatta hiçbir şeye karışmayan insanlar bile Ali'nin işkencedeki kahramanca tavrını çevrelerine öve öve anlatırlar. Cellatlar karşısındaki direnişi uzun dönem Riha'daki yurtseverler arasında büyük bir övgü ve saygıyla anlatılır. Halk onun bu yiğitçe direnişini bir övünç kaynağı yapmış, bu genç kahramanına sahip çıkmıştır. Ali denildiğinde, polis karşısında direniş akla geliyordu.

12 Eylül karanlığının her tarafı sarıp sarmaladığı, işkencelerin ay-yuka çıktığı, teslimiyetin, pasifizmin boy verdiği bir ortam ve dönemde Ali, bu militan tavrıyla direnme ve cesaret aşılır.

İşkenceciler hiçbir şeyi O'na kabul ettiremeyeceklerini anlayınca, O'nu Diyarbakır Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'ne gönderirler. Hiçbir ifadesi olmasına rağmen askeri savcı O'nu, 27.10.1980 günü tutuklayarak Amed zindanlarına gönderir.

Ali, tarihsel bir sınavdan geçerek düşmana hiç bir sır vermemiş, bu zorlu sınavı, insanlık onurunu, parti kişiliğini aklandırarak vermiştir. İşkencehaneleri direnmenin, partiyi onurlandırmanın, düşmanı yenilgiye uğratmanın etkin bir alanı haline getirerek burada da direniş bayrağını dalgalandırmıştır.

Ali, Amed zindanlarına getirildikten sonra, burada da baskı, işkence, teslim alma, kişiliksizleştirip ihanet ettirme politikasına karşı, savaş tutsaklarının geliştirdiği direnişlere aktif olarak katılır ve 1981 direnişinde yerini alır.

Teslimiyet sürecinde ise, Ali de birçok arkadaşı gibi çıkış yolu arar. Düşmanın gayri insani, onur kırıcı,

alçaltıcı uygulamaları karşısında sessiz kalmaz.

Mahkemelerde siyasi savunma yaparak partiyi yüceltir ve savunur. Mahkeme kürsüsünü düşmanı yargılamak kürsüsüne dönüştürür.

Teslimiyet döneminde 35. Koğuş'un hücrelerinde kalır. Kendisiyle birlikte aynı hücrede kalanlar O'nun teslimiyet karşısında duyduğu acı ve ezikliği, bundan çıkış için sürekli çabalarını anlatırlar. Ve nihayet beklediği onurlu büyük gün gelir.

14 Temmuz 1982'de partimizin büyük önderlerinden M. Hayri DURMUŞ, Büyük Ölüm Orucu kararını açıklar ve tarihsel eylem başlar. Ali ise, çoktan kararını vermiştir.

Bu tarihsel eyleme bütün coşkusu, sevinci, bilinci ve yüreğiyle katılan genç kahraman Ali ÇİÇEK, eylemin başından sonuna kadar tavizsiz, kararlı ve inançlı tavrıyla düşmanı ininde vurarak, PKK militanlığını ve direnişçiliğini en üst düzeyde temsil edip bütün dost ve düşmana gösteriyordu.

Ali ÇİÇEK yoldaş mücadeleye atıldıktan sonra tüm yaşamı boyunca büyük bir özveri sergilemiş, halkımızın bağımsızlık ve özgürlük kavgası için, sürekli yaratıcı olmuştur. En zor koşullarda bile düşmanı darbelemek için, olanaklar yaratmış, eylemler gerçekleştirmiştir. O, sürekli, "Sosyalizm davası için yaşamak isteyen yaratır, hayatı değiştirir, savaşı yürütür, eskiyi yıkip-döker, yeniyi yaratıp kurar" (Kalinin, Devrimci Eğitim, Devrimci Ahlak) şiarıyla hareket etti.

O halkının davası için, zindan koşullarında bile kendi yaşamıyla mücadeleyi yaratıp savaşı sürdürdü. Düşmanın acımasızca dayattığı eskiyi, çirkin, kötüyü yıkarak; güzeli, doğruyu, iyiyi yarattı.

Yine Ali, "Çağdaş savaş, savaşçıdan çok büyük bir manevi güç istemektedir. Fakat bu savaş silaha egemen olma becerikliliğini, ondan düşmanla savaşta en etkin biçimde yararlanma ustalığını istemekte, deneyli savaşçının ölçülü davranışıyla kaynaşmış sarsılmaz bir yiğitlik ve sonuç olarak bedensel dayanıklılık ve hüner istemektedir..." (age) anlayışıyla mücadelemin gerçekliğine yaklaşmıştır.

Partiye, halka, önderliğe, şehitlere ve yoldaşlarına sarsılmaz bir manevi güçle bağlı olmayan ve yüce bir ahlaksal yapıyı taşımayan bir kişi, Amed zindan koşullarında ölümü göğüsleyemez ve göze alamazdı. Bu anlamda, onbinlerce insanın yaptığı Amed zindanında, o koşullarda ölümüne direnişi seçen bir avuç kahramandan birinin Ali olması rastlantı değildir. Bu ölümsüz kahramanlardan birinin Ali olması, O'nun yüksek maneviyatla değerlere sahip olması ve gerçek anlamda parti militan kişiliğini özümsemesinden kaynaklanmaktadır.

O hiçbir maddi silahın bulunmadığı bir ortamda inanç ve irade silahını düşmana karşı yaşamı pahasına en yetkin ve ustaca kullanma kahramanlığını göstermiştir. O dayanılmaz acı ve zor koşulları irade ve inancın potasında eriterek düşmanı yenilgiye uğratmıştır. O, çapulcu, talancı Türk sömürgeciliğiyle zindan arenasında giriştiği kavgada kendi canını ölüm orucu silahının namlusuna sürerek düşmanı can evinden vurmuştur.

Ali, Amed zindanının vahşet koşullarında "PKK bize teslimiyeti değil, direnişi öğretti!" derken bir gerçeği, yerine getirilmesi gereken tarihsel bir görevi ve sorumluluğu dile getiriyordu.

Evet PKK, Kürdistan halkının bu utanılacak kölelik koşullarından kurtulmasının tek yolunun görkemli bir direnişçilikten geçtiğini öğretmiştir.

Teslim alınmış, düşürülmüş bir halkın kurtuluşu başka türlü de gerçekleşemez. Ama Amed zindanlarında düşmanın azgın saldırıları sonucu partinin direnişçi çizgisi, anlayışı, ruhu ve şiarı zaafa uğratılmış, tehlikeye girmişti. Teslimiyet, bir engerek gibi direnişin bedenine sokulmuş, onu zehirlemeye başlamıştı. Partiyi, yoldaşları, halkı, davayı tehlikeye sokan bu zehiri etkisizleştirmek için, güçlü bir panzehir gerekmekteydi. Bu ise ölümü gerektiren bir direnişçilikti.

İşte O, tüm zindan tutsaklarına partinin bu anlayışını hatırlatarak onlara, bu tarihsel ve onurlu görevi yapma davetiyesi çıkarmıştır.

Burada en zor koşullarda Ali'nin önderlik sıfatını görmek gerekir. Militan direnişçiliği ile zindanda hem savaş esirlerine hem de halka önderlik yapmıştır. Bu önderlik, ölümde yaşamı yaratmaktır. Bu, O'nun ölümünden sonra meydana gelen eylemlerde, direnişlerde, binlerce tutsağın hep bir ağızdan "Ölüm yaşıyoruz!" diye haykırışdır. PKK militanı, bilinci, inancı, örgütleyiciliği, eylemciliği ve direnişçiliği ile halkın önünde yürüten, ona yol gösteren kişidir. Bu önderliği sadece normal koşullarda değil, Amed zindanı gibi bir yerde düşmanın olağanüstü koşulları dayattığı bir ortamda yerine getirmek daha bir anlam kazanmaktadır.

Bundan dolayıdır ki Ali, "PKK bize teslimiyeti değil, direnişi öğretti!" diyor. Çünkü PKK direnişçiliği, her şart altında, ölümüne de olsa militanca, büyük bir inanç ve kararlılıkla yürütülmesi gereken bir direnişçiliktir. Bu anlamda direniş sürekli'dir. Koşulların nispeten rahat olduğu bir dönemde direnişçi kesilmek, ama zor koşullarda teslim olmak PKK'nin direnişçi ruhu ile temelden çelişir. Böyle bir tavır, böyle bir "direnişçilik" anlayışı açıktır ki, PKK direnişçiliği değildir. Bundan dolayı da Ali zindanda insanları PKK direnişçiliğine davet ediyordu.

Ali ölüme giderken bile yoldaşlarına, halka ve partiye duyduğu derin sorumluluk bilinciyle hareket etmiştir. Ali işkencelerde düşmanın baskısı ve işkencelerine rağmen, "ser verip sır vermemek" anlayışının sadık ve militan bir temsilcisi olarak hiçbir şey kabul etmemesine rağmen, eyleme başlamadan önce halktan insanları, yurtseverleri ve yoldaşlarını kurtarmak için, yaptığı eylemleri açıklayıp bunların siyasal anlam ve önemini ortaya koyarak üstlendi. Bu eylemleriyle PKK'nin militan kişiliğini bir kez daha ortaya koydu. Ali'nin gerçekleştirmiş olduğu eylemleri işkenceci polisler, işkence zoruyla yurtsever insanlara yüklemişlerdi. Ali bu tavrıyla son nefesinde de halka ve partiye karşı olan görevlerini yerine getirdi. Bu eylemleri sömürgeci yargı kurumlarında tek tek detaylarıyla anlatarak, işkenceci polis ve kukla mahkemelerin zavallılığını, sahte, gerici ve göstermelik yargılama yöntemlerini teşhir etti.

O, yalnız ölüm orucuna başladığı an değil, parti militan tavrını baştan beri sürdürmekteydi. Dönem ve koşulların dayattığı tarihsel sorumluluk ile, düşmanın yargılama kurumunu, devrimci yargılama ve devrimi savunma kürsüsünü haline getirerek sömürgeci politikayı açığa çıkarmıştır. Mahkeme kürsülerinde PKK'nin, Kürdistan halkının, ulusal kurtuluş mücadelesinin tarihsel haklılığını ortaya koyarak militan savunuculuğunu yapmıştır. Düşmanın halkımıza yönelik çağdışı sömürgecilik uygulamalarını teşhir etmiştir. Partiye, önderliğe ve devrime olan sarsılmaz inanç ve haklılığı haykırmıştır.

Mahkeme kürsülerinde PKK'nin ve halkın istemlerini dile getirmiştir.

O partiyi ve halkın davasını her şart altında militanca savunarak düşmanın en güçlü olduğu yer ve zamanda bile onu darbeleyip zayıflatmıştır. Düşmanın kendini en güçlü ve güvende hissettiği bir anda şamarını indirmiştir.

Düşmanın partiyi, devrimi ve halkımızı kendi yöntemleriyle yargılayıp dünya kamuoyu önünde suçlayarak mahkum etmek istediği bir anda, Ali yoldaşlarıyla birlikte düşmanın bu politikasını tersine çevirerek, asıl düşmanı yargılayan duruma sokmuştur.

Partimizin ve halkımızın seçkin evladı ve kahramanı Kızıl Yıldız Ali ÇİÇEK tüm yaşamı boyunca, Apocu ruh, Apocu kararlılık, Apocu yaratıcılık ve mücadele azmiyle hareket etmişti. Ölüm orucu boyunca da son nefesine dek bu tavrı sergilemiştir.

O'nun ölüm anındaki bu inanç ve kararlılık yüklü tavrına bakalım...

"Düşman Ali ÇİÇEK'in kendinden geçtiği bir sırada koluna serum takmıştı. Kendine gelir gelmez, tüm mecalsizliğine rağmen serumu çekip atmıştı... 'Eylemi bırakacak mısın' diyen düşmana; 'Asla' diye nıt verdi..." (Yoldaşlarından Pala'nın anlatımlarından.)

Burada Ali PKK militan kişiliğini en üst düzeyde kendisinde somutlaştırmaktadır. Amed zindanında vahşetin yaşandığı, kendilerine "devrimci", "Kürdistan lideri" yaftası takanların, çözümünü kaçış, düşmana sığınma ve ihanette gördüğü bir ortamda, Ali, halk, parti ve insanlık karşısında duyduğu derin tarihsel sorumluluk bilinci ve anlayışıyla, parti direnişçiliğini en üst düzeyde temsil etmiştir. İnanıldığı ve gönül verdiği dava, idealleri uğruna ölümüne yattırıyor. Ölüm esnasında düşman O'nun bu direnişini kırmak ve teslim almak için başta baskı olmak üzere tüm yol ve yöntemlere başvuruyor. Kendinden geçtiği bir anda koluna serum takip direnişini kırmaı deniyor. Ama O, PKK militanlık ruhu ve kahramanlığıyla "Asla" diyerek düşmanın tüm karşı-devrimci girişimlerine kesin ve kararlı tavrını ortaya koyuyor. Burada davaya, partiye, halka ve yoldaşlarına büyük bir inanmışlık ve bağlılık söz konusudur.

Ali'nin eylemi Temmuz direnişiyle bir yüceliğe, kahramanca bir niteliğe bürünmüştür. Kendisi de ölümsüzleşerek göklerin sonsuzluğunda ışı ışıl parıldayan KIZIL YILDIZ olmuştur.

Neden? Her şeyden önce O'nun kahramanlığının özü, Kürdistan halkının tarihi ve halkın mevcut ortamda içinde bulunduğu koşullarla bağlantılı bir olaydır. O'nun eylemini bu gerçeklik içinde değerlendirmek gerekir.

Kürt halkı binlerce yıldan beri özgürlüğünden yoksun bırakılmış, köleliğe mahkum edilmiş, mazlum, emekçi bir halktır. Mevcut koşullarda ise düşman onu tarih arenasından silmek için olağanüstü çabalara başvurmakta. Burada bir halkın kaderi söz konusudur. Ya düşmanın bu olağanüstü uygulama ve çabaları sonucunda yok oluşa gidecek ya da olağanüstü bir karşı koyuşla, bir kahramanlıkla düşmanın uygulamaları boşa çıkartılarak halkın kaderi tersine çevrilecektir. Tarih Amed zindanlarında böyle bir ikilem dayatmıştır.

Burada kişinin kendisini halkın davasına adanması ve bu yolda kendini feda etmesi gerekmektedir. Buradaki eylem veya ölümü göğüslemek, sıradan bir bilinç, cesaret, inanç ve kararlılık ile yapılacak düzeyde değildir. Bu olağanüstü koşullara denk düşecek olağanüstü bir inanç, kararlılık, cesaret, davaya, partiye, halka ve şehitlere bağlılık gerekmektedir. Tıpkı, Sokrates, Bruno, Hektor'un kendi koşullarında ölüm karşısında takındıkları tarihsel

tavır gibi, bir tavır ve eylem gerektirmektedir. Öyle bir eylem ve tavır ki, halkı, partiyi, insanlığı tarih karşısında yüceltecek ve ilerletecek tarzda olmalıdır.

İşte Ali'nin 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu kahramanlarıyla birlikte gerçekleştirdiği eylem böylesine yüce ve tarihsel bir eylemdir. O bu eylemiyle, en üst düzeyde partiye, önderliğe ve devrime olan bağlılığı kanıtlamıştır.

O bu zor, tarihsel dönemde yoldaşlarını yalnız bırakmayarak, Hayri'nin büyük tarihsel eylemi başlatmasının hemen ardından, "Yaşamın baharında, halkımızın ve partimizin direnişçiliğinin, iyiye ve güzele olan tutkusunun sembolü, militan savaşçı kişiliğiyle Ali ÇİÇEK yerinden fırlayarak kürsüye gitti. Yer almış olduğu eylemleri açıklayıp, ölüm orucuna başlayacağını, öleceğini belirtti. Üç arkadaşın daha katılmasıyla altı kişiyse, tarihi büyük 14 Temmuz Ölüm Orucu başladı. Ölüm orucu açıklanmış, tüm arkadaşlarda büyük bir heyecan yaratmıştı. Beklenen adım atılmıştı. Mahkeme dönüşü ölüm orucunun başladığını duyunca Akif YILMAZ da ölüm orucuna başladı." (M. A., 14 Temmuz direnişi üzerine)

İşte onların bu ölümsüz eylemi, onları ölümsüzleştiriyordu. Çünkü onlar sınıfların ve halkların kavgasında sürekli yaşayacak olan tarihin bu kesitinde, bir halkın mücadelesinin tarihsel akışının tıkanıp ve gerici güçlerin ilerleme önünde ayak bağı olduğu olağanüstü dönem ve koşullarda eylemleriyle buna tarihsel bir çözüm getirip önderlik yapıyorlardı. Onların eylemi milyonlar tarafından yüceltilerek, olumlanarak tarihselleştiriliyor. Çünkü burada Ali ve yoldaşları bir halkın istemlerini, davasını kendi kişiliklerinde gerçekleştirmişlerdir. Veya halkın amaç ve istemi olağanüstü büyük bir sorumluluk anlayışı temelinde onların bir iç sorunu haline gelerek, onları kahramanca bir eyleme götürmüştür.

Ali bu eylemiyle, aynı zamanda PKK yoldaşlık ilişkilerini ve devrimci ahlakı da en üst düzeyde temsil ediyor. Yoldaşlık ilişkileri ve devrimci ahlak gereği PKK militanı, koşullar ne olursa olsun, yoldaşını düşman karşısında yalnız bırakmaz, bırakmamalıdır. Ali bunu yaşamıyla gerçekleştirecek bütün partili militanlara örnek PKK tavrının ne olması gerektiğini göstermiştir.

Onlar eylemleriyle tüm yoldaşlarına zindan koşullarında kurtuluş ve direniş için parti tavrını göstermişlerdir. "Teslimiyet ihanete, direniş zafere götürür" şiarını benimseyerek direniş zafere taçlandırmıştır.

Ali yoldaş militan bir komünist olduğu kadar, büyük bir yurtseverdir de. O bir komünistin engin yurtseverlik bilincine sahiptir. O yurduna olan bağlılığını, sevdasını kendi yaşamıyla ortaya koydu. Kendi yaşamını ülkesine adanarak kanını vatan toprakları uğruna akıttı. Vatan uğruna her türlü işkencelere maruz kaldı. Ama O, vatana, partiye ve devrime olan sevgi ve bağlılığını ölümüyle kanıtladı. Çünkü vatan sevgisi bir daha sökülmemecesine O'nun yüreğine oturmuştu. O'nun vatanına her şart altında bağlılığını şair Dragon'un şu dizeleriyle çok güzel ifade etmek mümkündür:

"Vatanın alev alev titrestiği Sözcükleri içmek ve içmek"

Ve Ali; "Vatanın alev alev titrestiği sözcükleri..." 15 Eylül günü içerek, 36. koğuşun hücresinde yaşama elveda diyerek ölümsüzleşti.

Ortadoğu'nun yeniden düzenlenmesinde...

Baştarafı 13. sayfada

lüyorum. Ayrılıkçılar onlardır, birlikçiler bizleriz. Bu temelde Türkiye halkını, uyanarak büyük tarihi hareketlilik içine giren ve Türk halkıyla da gerçekten eşit ve özgür temelde birlik arayan Kürdistan halkı adına selamlıyorum.

Kürt halkına gelince, şunları söylemek istiyorum: Halkımız gerçekten tarihinin en büyük uyanışlarından birisini gerçekleştiriyor. Güney de, Kuzey de tarihi bir aşamaya gelmiştir ve birliklilik geliyor. Öyle inanıyorum ki, hiçbir güç bu uyanışı bir daha geriye atamayacaktır. Kürdistan halkı bu anlamda bir daha asla geriye döndürülemeyecek tarihi bir aşamayı yakalamıştır ve gerçekten ölümüne bir mücadeleyle bu aşamaya gelinmiştir. Bizde bunun tarihi çok anlamlıdır. Yüzlerce PKK militanının teslim olmamak için kendini yaktığını, ölüm orucuna yattığını ve son kurşunu kendisine sıkıp, son bombayı kendisinde patlattığını belirtmeliyim. En başta bu şehitlerin belirgin rolünü, çok acımasız işkenceler ve idam sehpalarına rağmen on yılı aşkındır dayanan dev-

rimcilerin çabasını, dağ koşullarında açlığa, soğuğa, sıcağa rağmen müthiş bir direnme içinde olan devrimcilerin bu konudaki çabalarının etkisini belirtmeliyim. Yine, bizim yurtdışında gerçekten amansız koşullarda mücadeleyi bu duruma getirmek için gösterdiğimiz çabalarımızın anlamının bilinmesinin önemini vurguluyorum. Biz halkımıza layık olmak için her şeyi yaptık, en ufak bir imkanı bile sonsuz bir çabayla değerlendirmeye çalıştık. Hiç şüphesiz, gerek halkımız ve gerekse onun daha duyarlı, uyanık aydın kesimleri baskı altında olmaktan ötürü, bizim bu çabalarımızdan uzun süre haberdar olamadılar. Yürütülen özel savaş ve onun psikolojik boyutları bunu engelledi. Ama bugün görüyoruz ki, milyonlar ayakta, geniş aydın kesimlerimiz ve gençliğimiz bir çığ gibi harekete sempati gösteriyor. Artık geriye döndürülenin imkansızlığını bizzat bu halk hareketi kanıtıyor. Bundan memnunuz. Hem bu konuda harcadığımız çabaların boşa gitmediğini görme ve hem de halkın artık kendi öz

gücüyü söz söyleme konumuna gelmesini büyük bir kıvançla karşılıyoruz.

1991 Newroz'u bu anlamda çok güçlü geçmiştir. Bir yandan gerilla gerçekten rolünü oynayabilecek bir gelişme içinde bulunurken, diğer yandan da halkın siyasal hareketliliği bir patlama noktasına gelmiştir. Bizim kıvancımızı yükselten, biz var olsak da olmasak da bu halkın yaşamında bir daha tarihten silinmeyecek bir aşamaya gelinmesi konusundaki umutlarımızı arttıran bu gelişmelerdir. Sadece Kürt halk yığınları değil, onun adına hareket eden çok çeşitli kişi, çevre ve grupların da bu son gelişmelerle birlikte hızlı bir yeniden uyanış çabası, gerçekleri doğru değerlendirmeye ve bu temelde doğru birlik ve dayanışma içine girdikleri kanısındayım. Geçmişte bunlarla aramızda çeşitli anlaşmazlıklar olmasına rağmen böylesine büyük yürüyüş dönemlerinin birlik ve dayanışma dönemleri olma gibi bir özelliği de vardır. Kendileri bunları da dikkate yola çıkanların bu konuda hayli hayli mesafe almaları gerektiği çok açıktır. Biz kendi payımıza bu konuda da

sonuna kadar açığız. Geçmişteki ihtilaflar, ayrılıklar ve hatta düşmanlıklar ne olursa olsun bunları affedici bir tarzda ele almaya ve birlik konusunda olgun olmaya büyük özel gösteriyoruz. Bunu bütün açıklığıyla belirtiyorum ve biraz dürist olanların üzerlerine düşeni yapma konusunda da gereken çabayı harcamalarının önemini vurguluyorum. Çünkü gelişmeler hızlıdır. Eğer döneme uygun cevaplar verilemezse, altında ezilip gitmek de vardır. Bunun bir tek yurtseverimiz için bile iyi sonuç olamayacağını belirtiyor, böyle olmaması dileğini tekrar vurguluyorum.

Bundan sonra Kürt halkının geleceğinin parlak olduğunu söylemeliyim. Bundan sonraki gidişat, her parçada sınırlı bazı hakların elde edilmesinden tatalım eşit ve özgür temellerde birliklere kadar gitme dönemidir. Bunun somut pratik bir gerçekleştirme aşamasına girilmiştir. almalı ve bu temelde görüşme, ilişki ve dayanışmaya açık hale gelmelidirler. Düzenin temsilcileri bile bu konuda görüşme yöntemine yaklaşıtlarına göre, Kürt halkı adına federasyonlaşma dönemi, berabe

rinde Ortadoğu'daki federasyonlaşmalara kadar götürülebilir. Ortadoğu'da yeni düzenlemeler geliştirirken, Kürt halkının bu düzenlemeler içindeki yeri bağlı olduğu halklarla birlikte oluşturulacak federasyonlaşmada olabilir. Bu, Ortadoğu federasyonuna gitmede dev bir adım olacaktır. Dolayısıyla komşu halklarla o çok aleyhimize olan ilişkilerin de hızla aşıldığını, bunun yerine bağımsız ve özgür iradeye dayalı gelişmelerin gittikçe hızlandığını ve bunun da kıvanç verici bir gelişme olduğunu, sonucun mutlaka halkımızın lehine olacağını belirtmeliyim.

Şimdiye kadar partimizin ideolojik-politik hattıyla oluşturup yönlendirmeye çalıştığımız bütün bu gelişmeler umut vericidir. Bu vesileyle tekrar halkımıza 1991 Newroz'unun kutlu olmasını diliyorum. Yine, bütün aydınlarımızı ve yurtsever gençliğimizi böylesine önemli bir aşmada içine girdikleri tarihi görevlerinde başarılar diliyorum. Sizlere de bu vesileyle teşekkürlerimi sunuyorum.

- Biz de size çok teşekkür ediyoruz.

Orta Eyalet Raporu

Baştarafı 16. sayfada

gibi, kitle de bu konuda hazırlanmamıştır. Savaş sadece yoksul kitlenin bulunduğu dağlık alanlarla sınırlı kaldığı için, bu sahalar ancak güçlerimizin günlük ihtiyaçlarını karşılayabilmektedir. Mali sorunun çözümünde potansiyel güç olan ovalarda cephe faaliyeti geliştirilememiş, buna gereken değer verilmemiştir. Yine esas kaynak durumunda olan şehir faaliyetleri, bu konuda işletilmemiştir. İşlense de denetimden uzak olduğu için, burada elde edilen mali gelirler kıra aktarılmamıştır. Elde edilen maliye genellikle silah ve cephane alımında kullanılmıştır. Lojistik sorununun çözümünde bugüne kadar pek zorlanma olmamıştır. İhtiyaçlar kitleden karşılanmıştır.

Değerlere yaklaşım

Değerlere yaklaşım, bazı arkadaşların şahsında korumacı, sahip çıkıcı özellik vardır. Bu, daha çok alan çalışmalarında emekleri geçen arkadaşların pratiğinde ifadesini bulur. En büyük değerlerimiz parti şehitleridir. Onların anılarını yaşatmada ve sahip çıkmada gerekli özen gösterilmemiştir. Bu, partileşmeden uzaklaşan, yoldaşlık değerine pek önem vermemesiyle doğrudur. Bu yaklaşımın yansması, büyük değerimiz olan parti ilişkisine, yurtsever çevrelere gereken önemin ve değer verilmemesi biçiminde gelişmiştir. Bugüne kadar yüzlerce değerli insanımız, açık ve amatör çalışma tarzından dolayı düşmana yem ettirilmiştir. Bu durum, kitlenin korunmasına gerekli önemin verilmediğini gösterir.

Üçüncü bir durum, parti malzemelerine yaklaşımda kendini göster-

riyor. Milyonlarca lira değerindeki malzeme, korunmaya alınmayıp sağa-sola savrulurken düşmana yem ettirilmiştir. Şehitlerin kanı karşılığında elde edilen silahlar aylarca yerin dibine atılarak çürümeye terk ediliyor. Bir çatışma ortamında gereksiz yere binlerce mermi sıkılabiliyor. Bir dinamit lokumunun silah kadar önemli olduğu dönemde, basit bir mayın için otuz lokum kullanılabiliyor, ya da iyi depolanmadığı için yüzlercesi çürütülebiliyor. Çünkü şehitlerimizin bunu nasıl elde ettikleri bilinmiyor. Bu tutumlar, başta kadro yapısında görülmektedir. Parti değerlerine gereken anlam ve önemi vermeyenlerin, özen göstermeyenlerin sonu hüsrandır. Değerler bir birikimdir, bu birikimin üstü doldurulup korunduğunda ürününü verir.

Eyaletteki son durum

Orta Eyalet'te savaş büyütmenin olanakları vardır, ancak bugüne kadar bu eyalete rolünü oynatabilecek düzeyde önem verilmemiştir. Zaman zaman atılım yapıp büyüme sağlayan güçlerimiz, darbe yemelerinin ardından zayıf düşmüşlerdir. Bu boşluğu dolduracak gerekli kadro takviyesi yapılmadığı gibi, mevcut güçler de eyalet olanaklarıyla kendi başına bunu çözememişlerdir. Düşman, özel savaşın tüm yöntemlerini burada uygulamış ve kurumsallaştırmıştır. Şimdi bu kurumsallaşma çürümeye aşamasını yaşamaktadır. Savaş hareketi biçimindeki operasyonları tek etkili yöntemdir. Bu da güçlerimizin gerillayı uygulamasından ötürüdür. Diğer bir nokta, savaşın araç-gereç ihtiyacının asgari düzeyde de olsa güçlendirilmesidir. Eyaletin tümüne açılım sağlandığında, taburlar, alaylar burada hareket edip tüm ülke sathına yayılabilecek durumdadırlar.

Devrimci selam ve sevgilerimizle

22 Aralık 1990
PKK - Orta Eyalet Komitesi

Savaşımız şiddetlenerek kentlere...

Baştarafı 6. sayfada

içinde 10 polisin bulunduğu 1 polis minibüsü de uzun namlulu silahlarla tarandı. Her iki olayda en azından 5 polisin öldüğü bildirildi.

58- 28 Temmuz günü Serhedan(Kars)'ın Qamışan(Sarıkamış) ilçesine bağlı Karakurt nahiyesinin bir köyünü basan gerillalar, korucuları bulamayınca bekçilerin silahlarına el koydular. Ayrıca köylülerle toplantı yapan 80 kişilik ARGK birliği, korucuların ailelerini silah bırakmaları için uyardılar.

59- Cizra Botan'ın Emeran(Dicle) bucağına bağlı Tilêbel(Uğur) köyü yakınlarında, gerillaların mayın döşediği yoldan geçen bir askeri araçta büyük hasar meydana geldi. 1 üstteğmen öldü ve çok sayıda asker de yaralandı.

60- 29 Temmuz günü Mûş merkezli gerillalar tarafından basılarak, subay ve polis lojmanları makinalı silahlarla tarandı.

61- Yine aynı tarih ve saatlerde Mûş'un Kızılağaç nahiyesinde gerillalar jandarma karakoluna saldırdılar. Düşman kayıpları hakkında bilgi alınamadı.

62- Aynı tarih ve saatte gerçekleşen diğer bir eylemde ise gerillalar, Mûş'un Artuxunuş(Ortakent) köylüleri ile toplantı yaptılar.

63- 28 Temmuz günü Bongilan(Solhan)-Mûş karayolunu kesen gerillalar, yoldan geçen arabalardaki yolculara propaganda yaptılar, yolcular arasında bulunan 1 subayla izinli 8 eri bağışlayarak, suçlu gördükleri 1 polisi öldürdüler.

64- 9 Temmuz günü Çemê Karê mintikasında bir çarpışma meydana geldi. Ancak düşman kayıpları öğrenilemedi.

65- 19 Temmuz günü Berwarî(Pervari)'nin Axêr ve Hosyan köyleri arasında 2-3 gün süren çarpışmada 3 düşman askeri öldürüldü.

66- Şirnex'in Spivyan(Karage-

çit) köyü muhtarı ve korucu olan Yusuf Şahin 16 Temmuz günü ölümlü cezalandırıldı.

67- 16 Temmuz'da Berwarî'nin Kevzîn(Sıgırlı) köyü karakolu, gerillalar tarafından roketli saldırıya uğradı.

68- 25 Temmuz günü Dih(Eruh)'ın Serxetê-Hesinka köyleri arasında gerillaların döşediği mayına çarpan bir askeri araçtaki 1 üstteğmen, 2 asker ve 1 korucu öldü, 5 kişi de yaralandı.

69- Dih'in Nîr ve Bikat köyleri arasında gerillaların, bir askeri aracı pusuya düşürmeleri üzerine çıkan çarpışma, takviye güçlerin de gelmesiyle 3 gün sürdü. Eylem hakkında ayrıntılı bilgi alınamadı.

70- 26 Temmuz günü Tennur köyüne giden ARGK gerillaları, 15 korucunun silahına el koydu.

71- 27 Temmuz günü Dih'in Kevn köyündeki karakola saldıran gerillalar karakol binasını tümünden imha ettiler.

72- 30 Temmuz günü bir grup ARGK gerillası Amed'in Hezro(Haz-

ro) ilçesi merkezini basarak, sömürgeci kurumların binalarına saldırdı, eylemde sömürgeci güçlere ait araçlar da tahrip edildi.

73- 27 Temmuz günü Şemzînan(Şemdinli)'da gerillalar ile düşman güçleri arasında çıkan ve uzun süren bir çarpışma meydana geldi. Olay hakkında çelişkili haberler alındı. Alınan bir haberde 80 askerin öldüğü bildirildi.

74- Yine 27 Temmuz günü Şemzînan yakınlarında meydana gelen çarpışmada 30'a yakın asker öldü ve çok sayıda asker de yaralandı.

75- 30 Temmuz günü ARGK gerillaları üç koldan Sêrt(Siirt)'in Misric(Kurtalan) ilçesine baskın düzenlediler. Askerlik şubesine yapılan saldırıda 15 asker öldürüldü. Öte yandan yakında bulunan kömür tevzi deposu da ateşe verilerek, büyük hasara yol açıldı. Diğer bir gerilla grubu, Misric'in girişindeki TPAO (Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı)'ya ait Sismik araştırma merkezine yöneldi. İşçilere kısa propaganda konuşması ardından şirkete ait 9 araç ateşe verildi. Üçüncü gerilla grubu ise, ilçenin kenar mahallesinde bulunan Tekel tütün işletmesini ateşe verdi.

SERXWEBÛN

Abone fişi

Adı, Soyadı: .....

Adres: .....

6 Aylık

Almanya içi:

DM 18

Almanya dışı:

DM 20

1 Yıllık

Almanya içi:

DM 36

Almanya dışı:

DM 40

Abone hesap numarası:

Stadtparkasse - Köln

Konto Nr.: 27 93 29 53

BLZ: 370 501 98

Yazışma adresi:

SERXWEBÛN

Postfach 10 16 83

5000 Köln 1

Not: Bu fişi doldurarak ödeme mabzuzu ile birlikte yukarıdaki yazışma adresine postalayınız.

V.i.s.d.P:

H. Barcedoğmuş
Vogelsangerstr. 286
5000 Köln 30

Yazışma Adresi:

Serxwebûn
Postfach 10 16 83
5000 Köln 1

Hesap numarası:

Stadtparkasse - Köln
Konto Nr.: 27 93 29 53
BLZ: 370 501 98

Avustralya 3.50 \$

Avusturya 22.50 s.

Belçika 75.00 bfr.

Danimarka 10.00 dkr.

Fransa 7.50 ff.

Hollanda 3.75 hlf

İngiltere 0.90 £

İsviçre 7.50 skr.

İsviçre 3.00 sfr.

Norveç 10.00 nkr.

Yiğit Kürdistan halkı!

15 AĞUSTOS ATILIMI'NIN 7. YILDÖNÜMÜNDE ULUSAL DİRENİŞ SAVAŞINI YÜKSELTELİM!

Ulusal kurtuluş mücadelemiz, gerek uluslararası ve bölgesel planda yaşanan gelişmeler, gerek sömürgeci-faşist TC'nin içinde bulunduğu ağır bunalımlı durum ve gerekse Kürdistan'da kitlesel ve askeri alanda tanık olunan ileri devrimci durum açısından son derece önemli ve tarihi bir süreçte bulunmaktadır. Dünyaya yeni düzen verme politika ve girişimlerinin bir parçası olarak, büyük bir askeri güçle Ortadoğu'ya girmiş bulunan emperyalistler ile onların "sol"dan destekçileri durumundaki Sosyalist Enternasyonal gibi kuruluşların Kürdistan'da işbirlikçi eğilimi öne çıkarmak ve yaşatmak için sergilediği bütün çabalara rağmen, Partimiz önderliğinde gelişen bağımsızlıkçı direniş eğilimi, halkımızdan aldığı büyük güç ve destekle yegane seçenек olarak gelişmekte ve güçlenmektedir.

Başta ABD olmak üzere, emperyalistlerin çok yaygın propaganda kampanyaları geliştirerek reel sosyalizmin zaaf ve yetmezliklerini Bilimsel Sosyalizm'in iflası ve tükenişi gibi göstermeye çalıştığı ve dünyada artık devrimler çağının sona erdiği, bütün sorunların bundan böyle barışçıl diplomasi yöntemleriyle çözümleneceği safsatasıyla, halkların umudunu karartmak ve böylece dünyanın tek egemeni olmak istediği bir dönemde, Bilimsel Sosyalist ilkelerle donanmış PKK önderliğinde Kürdistan'ın bir devrim ocağı durumuna gelmiş olması; salt halkımız açısından değil, Türkiye ve bölge halkları başta olmak üzere genelde ezilen dünya halkları için de önemli bir kazanımdır. Partimiz PKK önderliğindeki Kürdistan Devrimi, denilebilir ki, günümüzde devrimleri tasfiye etme ve yeryüzünün tek egemeni olma sevdasına kapılmış bulunan ABD emperyalizminin planları önünde dikilmiş bulunan en önemli etkenlerden bir tanesidir. Ortadoğu alanının konumu ve emperyalistlerin bu alana attıkları önem de gözönünde bulundurulacak olursa, bu gerçeklik daha net bir şekilde görülecektir.

Diğer yandan faşist-Türk sömürgeciliği, karşısına çıkarılan tüm engelleri aşarak büyüyün ve her geçen gün hem askeri hem de siyasi alanda daha ileri mevziler elde eden bağımsızlıkçı direniş mücadelemiz karşısında, kendi başına ayakta duramaz hale gelmiş ve kendisini adeta bir kadavra gibi ABD emperyalistlerinin kollarına terketmiş bulunmaktadır. Devrimci direniş mücadelemize karşı TC'nin başlangıçtan beri yürüttüğü ve 1987'de kurumsallaştırarak daha etkin biçimde uyguladığı özel savaş her yönüyle başarısızlığa uğratılmıştır; sonuçsuz bırakılmıştır. Özel askeri komando birlikleri ve timler, Halk Kurtuluş Ordumuz ARGK karşısında amaçlarına ulaşmaktan uzak ve yenilgili bir konum yaşarken; büyük umutlarla "köy koruculuğu" adı altında örgütlendirilen çetecilik de önemli oranda boşa çıkmış ve Partimizin IV. Kongresi'nde bu konuda alınan isabetli kararlar ve çıkarılan Af Yasası ile birlikte, son birkaç ayda içlerinde en azılarının da bulunduğu çetebaşı ve çetelerin büyük oranda silah bırakması, koruculuk sistemini tamamen çökmüşe götürmüştür. Sömürgecilerin bütün diriltme çabaları da, Partimizin etkili yaklaşımları ve halkımızın ambargo vb. uygulamaları karşısında sonuçsuz kalmakta ve koruculuk sistemi hızla çökmüşe gitmekten kurtulamamaktadır. Yine bir özel savaş uygulaması olarak kitleler üzerinde estirilen sömürgeci terör ters teperek, halkı sindirmek bir yana, halkın direniş ve başkaldırıya dönüşen büyük tepkisini toplamıştır. Kısacası geline aşamada sömürgecilerin içinde ve dışarda geliştirmek istediği diğer tüm özel savaş yöntemleri de boşa çıkarılarak faşist rejimin krizi daha da derinleştirilmiştir.

15 Ağustos Atılımı'nın 7. yıldönümüne yaklaşırken, Partimizin IV. Kongre karar ve hedefleri doğrultusunda gerçekleştirilen 1991 bahar ve yaz atımları, büyük bir kitlesel ayağa kalkış ve ordulaşma yaratarak, mücadelenin ülkemizin her alanında derinliğine ve genişliğine büyümesini sağlamıştır. Bölgedeki dengelelerin önemli oranda sarsılmış bulunduğu ve henüz yerine oturmadığı, bütün dünyanın dikkatlerinin Ortadoğu ve özellikle de Kürdistan üzerinde yoğunlaştığı bir süreçte, bu büyümeden muazzam bir korkuya kapılan faşist Türk sömürgeciliği, Kürdistan'da bulundurduğu yüzbinlerce kişilik askeri gücüne yeni güçler de ekleyerek ve emperyalizm ile yerli işbirlikçilerden de her türlü desteği alarak genel bir saldırı başlatmış bulunmaktadır. Ve bu saldırıda elindeki en gelişkin savaş silahlarının tümünü kullanmaktan da geri durmamaktadır. ARGK birlikleriyle girdiği çarpışmalarda sömürgeciler havadan zırhlı helikopterlerin yanı sıra artık savaş uçakları da kullanmaktadır. Karadan da tank, top, panzer, havan topu ve yakıcı lav silahı gibi ağır silahların eşliğinde binlerce kişilik birliklerle savaşı yürüten sömürgeciler, sayı ve teknik üstünlüğünü sonuna kadar kullanarak başlattığı bu genel saldırıdan sonuç almak istemektedir. Geliştirilen bunca

askeri tedbirler ve düşmanın bütün gücünü bu tarzda seferber etmesinin nedeni, askeri açıdan da derin bir krizi yaşıyor olmasından kaynaklanmaktadır. 15 Ağustos 1984'ten bu yana 7 yıldır kesintisiz biçimde süren silahlı mücadelede, gerilla birliklerimiz karşısında başarılı olamayan faşist Türk ordusu, kendi durumunu kurtarmak için bu yola başvurmuştur. Hatta zayırlığını gidermek için bir yandan da kontr-gerillayı devreye sokarak imdada yetiştirmektedir. Bütün gücünü seferber eden düşman, bunun kendisi için belki de son bir şans olduğundan hareket etmektedir. Ne var ki, askeri açıdan en zayıf olduğumuz süreçlerde bile sonuç alamayan sömürgecilerin bu yeni çırpınılarıyla da bir sonuç alamayacağı açıktır. 7. yılında büyüyerek şahlanan ARGK her açıdan daha güçlü bir konumdadır.

Gerillaya karşı bu tarzda yoğun bir askeri güç ve en ağır silahları seferber eden sömürgeci-faşist Türk devleti, gelişip büyüyen kitlesel direniş hareketine ve serihildanlara karşı da geniş çaplı bir gözaltı ve tutuklama furysı başlatmış bulunmaktadır. Kürdistan'ın her alanında onlarca ve yüzlerce kişi bu amaçla tutuklanıp işkencelerden geçirilmektedir. Yeri geldiğinde başkalarına insan hakları dersi vermekten de geri kalmayan faşist rejim, Kürdistan'ı bir baştan bir başa cezaevine çevirerek, gelişen halk hareketi ve serihildanların önüne geçebileceği zehabına kapılmaktadır. Öte yandan legal platformda çeşitli biçimlerde faaliyet yürüten kesimler; örneğin, düzenin uygulamalarını şu yada bu düzeyde eleştiren HEP, SP gibi bazı siyasal parti temsilcileri, insan hakları derneklerinin üye ve yöneticileri, ilerici ve demokrat nitelikli bazı yayın organları da baskı, terör, şantaj ve tehditlerle susturulmak istenmektedir. Bu kesimlere yönelik kontr-gerilla eylemlerinde son günlerde görülen artış, faşist Türk sömürgecilerinin özel savaşın son kirli yöntemlerinden biri olan "ölüm mangaları"nın da örgütleyip seferber ettiğini ortaya koymaktadır. Özellikle Latin Amerika ülkelerindeki faşist diktatörlüklerin denendiği ve sonuçta kendi sonlarını yakınlaştırmaktan öteye geçemeyen Pentagon imalatı özel savaş yöntemlerinin en kirli ve böylece kullanılarak sonuç alınmak istenmektedir. Bu durum, aynı zamanda sömürgecilerin çaresizliğinin de en açık bir kanıtı niteliğindedir.

Ayrıca uluslararası alanda da emperyalistlerin yoğun desteğiyle ulusal kurtuluş hareketimiz etrafında bir kuşatma çemberi oluşturulmak ve mücadelemiz yalnızlığa itilmek, tecrit edilmek istenmektedir. Ancak gün geçtikçe dünya kamuoyunun gündemine giren hareketimiz, bu alanda da TC'nin sahtekarlıklarını gözler önüne sererek diplomasi adına sergilediği bezirgan oyunları bozmaktadır. Partimiz şahsında bağımsızlıkçı direniş mücadelemiz böylesi bir kuşatmaya alınıp etkisizleştirilmek istenirken, beri yandan emperyalistlerin öngördükleri her türlü "çözüm"e seve seve yatmaya dünden hazır işbirlikçi eğilimler öne çıkarılmakta, emperyalistler ve sömürgecilerin gayretiyle bunlar önder olarak Kürdistan halkına kabul ettirilmek istenmektedir.

Emperyalizm, sömürgecilik ve yerli işbirlikçilerden oluşan karşı-devrim cephesinin mücadelemizi böylesine her yandan kuşatmaya almaları ve çok yönlü ve genel bir saldırıya geçmelerinin altında yatan amaç bellidir. Partimiz öncülüğünde gelişen bağımsızlıkçı direniş hareketini, bu tarzda her alanda darbe vurmak suretiyle tasfiye ve imha etmek, bu olmazsa da uzlaşmaya ve emperyalist "çözümlere" razı olmaya zorlamak amaçlanmaktadır.

Yaklaşık 15 yıllık mücadele tarihinde Partimiz PKK'nin yarattığı tüm gelişmelerin temelinde, doğuşundan günümüze kadar, düşmanın bu tür dayatmalarına her zaman devrimci kararlılık ve cesaretle karşılık vermesi gerçeği yatmaktadır. Karşı-devrim cephesinin bu son dayatmalarına da Partimiz, ordumuz ve halkımızın cevabı hiç kuşkusuz PKK'nin ve Kürdistan halkının şanına yaraşır tarzda kesin ve keskin olacaktır. Düşmanın yönelttiği bu çok yönlü ve kapsamlı saldırı ve tehditlere Partimiz ve halkımız tarafından verilecek yegane ve en doğru yanıt, çok yönlü ve kapsamlı bir genel direniş hamlesi başlatmaktır. Halk savaşının basitten karmaşığa bütün yöntemlerinin ustaca kullanılacağı bir devrimci hamle, karşı-devrim cephesinin tüm saldırı ve imha planlarını mutlaka boşa çıkaracak ve alt edecektir.

Bunun için kitlesel planda sömürgeci devlet terörünü grev, gösteri, yürüyüş, kepenk ve kontak kapama eylemleri, açlık grevleri, iş yavaşlatma ve durdurma eylemleri, büyük cenaze törenleri ve benzeri çok çeşitli biçimlerde protesto etmek; faşist Türk sömürgecilerinin her terör uygulamasını serihildanlarla karşılamak ve içerisinde bulunduğumuz tarihi süreçte kitlesel devrevi serihildan-

ları süreklileştirmek ve tırmandırmak esastır.

Halkımızın bu tarzda bir kitlesel ayağa kalkışına ve serihildanlara Halk Kurtuluş Ordumuz ARGK'nin de mutlaka gerekli yanıt vereceği kesindir. Nitekim 1984'te Eruh ve Şemdinli baskınlarıyla 15 Ağustos Atılımı'nı başlattığı gibi, Ordumuz, 1991 Temmuz'unda gerçekleştirdiği Cizre, Silopi ve Şırnak merkezleri baskınlarıyla da gücünü, otoritesini ve etkinliğini bir kez daha kanıtlamakta, aynı zamanda yeni atılım sürecinin başladığını da müjdelemektedir ve tüm halkımızı bu sürece katılmaya çağırmaktadır.

Yurtsever ve cefakar halkımız!

Bütün güçlüklerine rağmen içinde bulunduğumuz süreç, ulusal birliğimizi pekiştirerek tüm gücümüzü seferber ettiğimiz takdirde nihai zafere ulaşabileceğimiz tarihi bir fırsat niteliğindedir. Halkların tarihinde böylesi fırsatların çok ender ortaya çıktığı bilinmektedir. Bizim de halk olarak bu tarihi fırsatı iyi değerlendirmek ve barbar sömürgeci düşmanın dayattığı çok yönlü saldırılara ve kirli özel savaşa en anlamlı karşılığı verebilmemizin yolu, genelde her alanda yeni ve daha güçlü bir ulusal direniş hamlesi başlatmamızdan geçmektedir. Partimiz geride bıraktığımız dönemlerde çok daha güç koşullar altında bile düşmandan mevziler kazanmış ve sağlam biçimde tuttuğu bu mevzileri her geçen gün genişletmektedir. Olanaklarımız dünle kıyaslanmayacak derecede gelişmiş ve sürece yönelik önemli hazırlıklar yapılmıştır. Yapılması gereken, halk olarak ulusal birliğimizi en üst düzeyde güçlendirip pekiştirerek kitlesel direniş daha da yükseltmek ve sürece en anlamlı karşılığı böylece vermektir.

Süreç direniş sürecidir; buna gerekli karşılığı vermek Kürdistan'ın her alanındaki kitlelerimiz gibi, yurtdışında ve çoğunlukla Avrupa'da bulunan halkımız için de kaçınılmaz ve onurlu bir görevdir. Avrupa'daki kitlelerimiz de kendi koşullarına ve olanaklarına uygun biçimlerde genel direniş hamlesine en yetkin tarzda katılmalı ve süreci olumlu yönden daha da hızlandıracak katkılarını yapmalıdır.

Çok daha güç koşullarda ve çok daha sınırlı olanaklarla gerçekleştirilen 15 Ağustos Atılımı, 7 yılda mücadelemizi bugünlere, bugünkü düzeye getirdi. Bugün çok daha güçlü olanaklara ve geniş mevzilere dayanarak başlattığımız yeni direniş hamlesi, halk olarak gerekli karşılığı verdiğimiz takdirde bizi nihai zafere taşıyacaktır.

Devrimciler, demokratlar, insan haklarına saygılı tüm çevreler!

Başını ABD emperyalizminin çektiği karşı-devrim cephesinin Partimiz önderliğindeki Kürdistan Devrimi'ne yönelik saldırıları, özünde Türkiye halkı başta olmak üzere bölge ve dünya halklarının ulusal ve toplumsal mücadelelerine yöneltilmiş bir saldırıdır. Biz Parti ve halk olarak emperyalist-sömürgeci ve gerici cepheden gelen her türlü saldırıya devrimci, sosyalist bir kararlılıkla göğüs germeye kararlıyız. Bu amaçla geliştirdiğimiz kapsamlı ve çok yönlü devrimci direniş hamlemize güç ve destek sunmanız devrimci enternasyonalizmin kaçınılmaz bir gereği olduğu gibi, aynı zamanda kendi anti-emperyalist ulusal ve sınıfsal mücadeleniz için de hayati bir öneme haizdir. PKK önderliğindeki Kürdistan Devrimi'nin zaferi, sömürgecilerle birlikte, dünyanın tek egemeni olmak isteyen emperyalistlerin de Ortadoğu'daki yenilgisi ve dolayısıyla halkların devrimci mücadeleleri için muazzam bir olumlu zeminin ortaya çıkması demektir.

Diğer yandan faşist Türk sömürgecilerinin günümüzde Kürdistan'da yürüttüğü özel savaş, kendisine insanım diyen herkesin vicdanını rencide eder boyutlara ulaşmıştır. TC hiçbir savaş kuralına uymadığı gibi, sivil kitleler, demokrat ve ilerici çevreler üzerinde yoğunlaştırdığı sömürgeci terörle de her gün insanlık suçu işlemektedir. İnsan haklarına saygılı çevreler bu insanlık dışı uygulamalara daha fazla seyirci kalmamalı ve seslerini mutlaka yükseltmelidir.

PKK-ERNK-ARGK önderliğinde ayağa kalkan Kürdistan halkı her türlü emperyalist ve sömürgeci tehdit ve dayatmalara büyük bir devrimci kararlılıkla ve güçlü bir direnişle karşılık verecek, baskı ve şantajlara asla boyun eğmeyecek ve bu temelde nihai zafere yürüyecektir!

Düşmanın geliştirdiği kuşatma, uzlaşmaya zorlama ve imha planlarına ve yoğunlaşan kirli özel savaşa, 15 Ağustos atılım ruhuyla ve yeni ve daha güçlü bir direniş hamlesiyle karşılık vermek için ileri!

- Kahrolsun emperyalizm, sömürgecilik ve her türden işbirlikçileri!
- Yaşasın bağımsızlık ve özgürlük mücadelemiz!
- Biji Partiya Karkerên Kurdistan!
- Biji Serok APO!